42.

42.

...Cruz
28

U.VA.BHSC

462

y Prim.ª mente ad d.

UVA.BHSC

Memoria del trigo q se cogió en el granero [illegible] Doña

el año de [illegible]

v Primeram.te a Bartolome de [illegible] 1 fa.

v [illegible] fanega

v mas a [illegible] garcia otra fanega 1 fa.

v mas a Miguel [illegible] otra 1 fa.

v mas a Miguel de [illegible] una [illegible] 1 m.a

v mas a Ju.o de morsalles otra m.a 1 m.a

v mas a Ju.o de miguel una fa. 1 fa.

v mas a Ant.o moreno una m.a 1 m.a

v mas a P.o Lorenzo una fa. 1 fa.

v mas a P.o Lopez otra fa. 1 fa.

v mas a Miguel de la cimbra 1 m.a 1 m.a

[illegible]

Yenare vis lumbres lucir
quiensi de ma fil quisi ponge
~~[illegible]~~
entra l q le pariziera
en lo blanco y en lo lis

Ysti quanta

&c

en vez mi musa tan barca
porq. que esta tan sublime
hoy seguirá pues un poeta

UVA.BHSC

R.193

In principio creavit deus celum & terram & factum est ita

Deus in nom(in)e tuo salvum me fac. & in virtute tua iudica me.

D(omi)ne exaudi orat(ionem) meam. & clamor meus ad te veniat.

D(omi)ne ne in furore tuo arguas me. neq(ue) in ira tua corripias me.

Deus in adiutorium meum intende. Domine ad adiuvan(dum)

Dum. me. festina

inprio creavit Deus

In principio creavit

Digo digo

BIBLIOTECA DE SANTA CRUZ VALLADOLID

UVA.BHSC

Dos cargos
De lana — 124

De quales cargos
de lana — 204

De paja 42

De paja ... 46

UVA.BHSC

muy mag. señor

P. De salacar

P. De salacar

Fr. bay

P. De sal

P. De salacar

P. De salazar

et ager

R. seruigi. illustri

& mese esti ame

UVA.BHSC

est dub.º nam quo dum 2ª int.º est deff.m ut quo dico 2 an es
inconveni. Dicer. q non deff. 2ª inte. in abstracto q
nam deff.m ut quo tm est for. q deff.m ut quo est ro seu
causa ib quare. 2ª ro seu causa ibi est for. q deff.m est
2ª int.º in abstracto n. n. deff.m ut quo ro ut q. ibi q.
explicam quonam deff.a ut 2ª int. q est inconveniens

Esta logica es de Esteuan de
Roças beneficiado de laredo

Esteuan de Roças

Scrito por su mano en Siguença

En 17 de agosto 1592

UVA.BHSC

327
262

Quilibet bonus artifex in principio alicuius operis quasdam solet tradere regulas, et quedam iacere fundamenta, que etiam ad cetera fundamenta parent. Et que sunt veluti fundamenta quibus tota sequens disputatio nitat. cum igitur nos disputationem logice agrediamur necesse est aliqua prius delibera quorum cognitio nos veluti manducat ad ipsius logice cognitionem.

qud debeat fa[cere] artifex bonus

Et quia ut docet Ar. 1. lib. posteriorum cap. 1. tot sunt scientie quot sunt questiones... quatuor sunt interrogationes. et quatuor sunt interrogationes. nempe an sit.

quatuor scien[tie]

UVA.BHSC

sit, et quid sit, et qualis sit, et propter quid sit. ideo hec quatuor questiones prohemiales ante introductionem ipsius logice disputande sunt.

Unde pretermissa cita[?] philosophorum facili principijs quem in logica et in tota philosophia sumus sequituri, qui agrauimus auctoribus describit. Ut ss. augustinus, hieronimus diuus thomas, philoponus et allij innumeri a prima questione est incoandum.

Q. prima
V. logica sit necessaria

nota. 1. Est tamen aduertendum quod cum in numero scientiarum nihil debet esse superfluum nec diminutum idem est querere an logica sit et quare an sit necessaria quia logica ut inferius dicturi sumus vera scientia est.

nota. 2. Sed ne in aequiuocationem incurramus, in titulo questionis est notandum quid significat nomen logica et quid nomen necessitatis logica idem latine quod scientia rationalis vel sermocinalis dicitur a logos quod greca idem est quod latine sermo. Unde in quantum significat sermonem comprehendit Grammaticam rethoricam & Dialecticam quia grammatica est de congruitatem rethorica est de elegantiam sermonis Vsante et poetica est de venustatem et etiam comprehendit nomine logica sic sumpto.

Alio modo dicitur logica scientia rationalis specialiter ut distinguitur a grammatica rethorica & poesia et ab allijs scientijs quia eius finis est ad eum facere discursum et ratiocinationem et non quia utatur ratione quia in hoc conuenit cum allijs sed quia eius obiectum est ens rationis

quare logica dicatur rationalis

quod tantum habet esse per intellectum vel quia dirigit operationes ut docet s. tho. in prologo posteriorum quod non habent aliae scientiae.

Pro cuius intelligentia est notandum 3. quod operatio intellectus est triplex simplicium aprehensio compositio seu diuisio discursus seu ratiocinatio simplicium aprehensio est qua intellectus aprehendit res simplices significatas per voces simplices. compositio iudicium est qua facit propositiones affirmatiuas vel negatiuas discursus seu ratiocinatio est qua facit consequentias et syllogismos colligendo unum ex allio et tribus operationibus intellectus correspondit tota logica. Nam in lib. predicabilium & predicamentorum docet qua ratione intellectus debet habere in sua 1a operatione in libris De interpretatione qua ratione se Debeat habere in 2a operatione in libris priorum &

Posteriorum

UVA.BHSC

Posteriori resolutione Diffinitionis speciarum et elencorum quorum ratione debeat in 3.a intellectus operatione id quia logica docet quare intellectus se debeat habere in omnibus suis operationibus ne decipiatur ideo dicit rationalis. Circa secundam Particulam est notandum ex Aristotele 5. methaphisices cap. 5. quod necessarium sumitur dupliciter. simpliciter et ex suppositione simpliciter est necessarium illud quod absolute et non habito respectu ad aliud est necessarium. Verum est ex suppositione ut quod homo pingit et quod sit albus quia supposito quod sit homo necessario habet hoc et istud est quadruplex secundum 4.or Genera Causarum aliud ex parte efficientis ut sagittam solere tam ascendere donec durare impetum proicientis aliud ex parte materiae ut hominem esse corruptibilem aliud ex parte formae ut hominem esse risibilem quia risibilitas dimanat a forma aliud ex parte finis et hoc aliud est simpliciter sine quo finis non potest obtineri ut ad conservandam vitam necessarium est manducare aliud secundum quid quod tantum est utile ad melius esse ut equus est necessarius ad iter agendum non quod sine illo non posset fieri sed quia fit melius cum illo — necessarium 6 modis Dicitur

Tandem est notandum quod quamvis natura dedit hominibus Potentiam natam ad Cognoscendum non dedit aliquam actualem cognitionem sine obiecto sed quemadmodum homo habet naturaliter Potentiam visivam tamen ad hoc quod videat indiget obiecto scilicet Colore sic habet Potentiam Cognoscitivam indiget tamen obiecto ad Cognoscendum quia intellectus noster ut dicit Aristoteles 3 de anima a principio est tanquam tabula rasa in qua nihil est depictum et hoc naturaliter experimur in pueris qui a principio quaedam cognoscunt naturaliter deinde paulatim discurrunt et deveniunt in cognitionem Multorum et iste naturalis Discursus qui est in omnibus hominibus dicitur logica naturalis — Ultimum notabile —

His positis sit 1.a Conclusio logica ut significat naturalem discursum est hominibus necessaria ratione formae huius Conclusionis patet quia homo natura sua est rationalis et discursivus et in hoc differt a ceteris animantibus si logica sic instans sic est naturalis illi ratione formae et necessaria unde albertus in principio predicabilium inquit logica a natura incipit sed arte perficitur et bicornis potentias facit abilem ars et facilem usus quam potentem — 1.a Conclusio

Si obiicias si philosophia est naturalis et necessaria ratione formae si conveniet omnibus hominibus ad non conveniet pueris nec amentibus quia illi non cognoscunt per discursum si. — obiectio

Respondeo quod pueris et amentibus est conveniens sed quia illorum instrumen

ta

ta ii. inpedita ideo non cognoscunt Per discursum qr log.a est anondima
nat a forma tanquam passio a subo sd i effectus passionis discursiue
Et ita dicitur naturalis veluti Verus dicunt a philosopho naturali qr tremus
inclinationem ad illas non qr sint passiones aie qr alias oes hy essent Vere
si ita e dicendum de log.

2a Concl.

Sit 2a concl.o log. artificialis e Vt acquisita labore humano e
hist simpliciter necess.a ad alias scientias acquirendas vt finis huc concl.
pr. qr modus acquirendi alias scientias e per difnes diuisiones et demonstrationes
sd log.a e quae docet facere difnes diuisiones et demonstrationes Ergo e necess.a vt finis
et confirmat qr ciuis aliquam rem perfecte scimus ex Ar. i. posteriorum
cum eius principia et causas cognoscimus et scimus resoluere in sua prin
cipia i.a indemonstrabilia sd hoc docet log.a Ergo. Hec concl.o e s. t. bo. al
berti algazelis et aliorum ex qua sequitur qd qui ueteris diceri student hac
tempestate non tenere scientiam sd meram opinionem quam ad
bene clericis Doctores qr non sciunt res per causas sd opinionem tenent
anequi V.o ... Capsule logicam prius adiuant.

1.m arg.m

Sd s.a contra Concl.onem e 1.mo arg.mo quoniam si log.a e necess.a ppter allias
scientias maxime qr docet definire diuidere et argumentari sd
hoc docet quelibet scientia esse ipsa qr quelibet tenet suas difnes
et diuisiones proprias Vt pt ae theologia et phisica et ceteris Ergo.

Rx qd quelibet scientia tenet proprias difnes et diuisiones quantum
ad materiam non V.o quantum ad formam.

2m arg.m

2m arg.m e qr Ar. fuit inuentor dialectice et tm ante tem
pora Ar. fuerunt multi sapientes et precipue illi septem sapientes
qui tamen m.o ii. multarum doct. in iure et in theologia et sine di
alectica Ergo non e necess.a ad alias scientias

Rx qd illi sapientes qui fuerunt ante tempora Ar. cog
nouerunt dialecticam licet non ita perfectam Vt m.o habet qr Ar
reduxit illam ad artem et qd theol. perit. sui temporis Verum e non
tenet scientiam sd fidem nec theologi sine dialectica

3m arg.m

3m arg.m qr si log.a sit necess.a ad allias scientias cum log.a sit
scientia sequitur qd indiget alia log.a et illa alia et sic dat. process.
in infinitum qd e maximum Vitium

Rx qd dat. process. in infinitum qr ipsa log.a discurrit sibi ipsi
ipse et sic docet in se ipsa argumentari et diuidere et definire Vt analys.

4m arg.m

UVA.BHSC

4^m arg^m e quia saltim pars log^ce illa nempe que sophistica e ut libri elenchorum non solum non e necess^a imo e damnabilis ut dicit sacra pagina ecclesiastici 37. qui sophistice loquitur damnabilis est, et sic detestatur artem sophisticam. 4^m arg^m

R. qd arte sophistica dupliciter possumus uti uno m^o ad decipiendum et sic e damnabilis alio m^o ut sciamus calliditates et fallacias sophisticorum et illas fugiamus et sic e necess^a et laudabilis et socrates non damnavit illam in hoc sensu sed in primo, postquam se ad philosophiam moralem transtulit.

Q^o secunda
V^m logica sit scientia

Postquam in precedenti q^e explicavimus an log^a sit necess^a qd correspondet q^e an sit, tam explicandum e an sit scientia qd correspondet q^e quid sit.

Cuius intelligentia e notandum qd in hac q^e e sermo de logica que e habitus discernendi cum cognitio tradita a libro predicabilium usque ad libros elenchorum, estque quam habitus qui docet nos definire dividere et arguere. 1 nota

Secundo e notandum qd log^a e duplex log^a docens et log^a utens. log^a docens e habitus qui docet nos naturam definitionis divisionis et argumentationis tam probabilis quam sophisticae. log^a utens e idemmet habitus materiam utimur aliquo illo in aliis scientiis definiendo dividendo et demonstrando atque arguendo probabiliter et sophistice, unde log^a utens pariter sumitur pro habitu quo utimur. 2 nota

Sic concl^o log^a docens e vera et proprie scientia, at vero log^a utens non e scientia sed modo scientia per aliquid e opinio aliquid suspicio aut apparentia. Concl^o e S. Tho. 4 metha. lectione 4 et sota 1 lectione elenchorum et pr^a pars concl^{is} probatur log^a e habitus generans assensum necess^{rio} et evidentem per demonstrationem ergo e scientia. ant^{us} probatur qr log^a demonstrat evidenter quod syllogismus demonstrativus generat scientiam et probabilis opinionem et sophisticus qd fallit apparenter, hac vero ois syllogismus procedens ex necessariis generat scientiam sed demonstrativus e huiusmodi ergo et ois syllogismus procedens ex probabilibus generat opinionem et sophisticus procedens ex apparentibus apparentiam ergo. Sed tamen necess^{rio} e qd syllogismus probabilis generet opi

ut opinionum et sophisticj aparentiam quam qd Demonstrativj scientiam

l[og]g[ic]a Ut docet Hec e Vera scientia et eodem m[od]o in predicamentis docet qd

substantia non ponit se in subiecto et alias proprietates et in predicamentis qd al

tera pars contradictionis e vera &c.

2[a] pars probatur quia dialectica in aliquibus generibus non generat scientiam

nam in aliquibus scientiis facit syllogismum probabilem aut sophisticum

aut duo contradictoria Verumum dialectica &c tamen non generat scientiam

ergo et predicta quia scientia non e idem qd scientia l[og]g[ic]a

utens non e scientia

ad 2[am] Conclusionem quartum arg[umentum] 1[um] quia log[ic]a e de entibus r[ationi]s ut genus

et species et alia huiusmodi quae non habent esse nisi per intellectum

sed ens r[ationi]s non e ens simpliciter sed secundum quid ergo log[ic]a non e scientia simpli

citer sed secundum quid

D[icendum] negando Consequentiam nam ad hoc qd aliqua sit Vera scientia

non requirit qd sit de ente simpliciter alias sequeretur qd mathe

matica quia ut ponit et quantitatem non esset scientia quia accidens non

e simpliciter ens sed entis ens et tamen Ar. appellat mathematicas

certissimas scientias sed satis e qd sit de re necessaria et sub r[ation]e uti idem

necessaria e qd demonstratio generat scientiam et syllogismus dia

lecticus opinionum et ita ergo ho e ad.

secundum arg[umentu]m e quia scientia solum e De necessariis et perpetuis Ar.

1. post. et 6. ethicorum log[ic]a autem e de syllogismo et de aliis operibus

intellectus factibilibus a nobis qui sunt entia Contingentia et tempo

ralia ergo. et Confirmo quia scientia semper procedit ex necessa

riis per demonstrationem sed log[ic]a saepius procedit ex probabilibus et

habet multas opiniones ergo

D[icendum] qd scientia potest esse de aliquo dupliciter uno modo

tanquam de r[ation]e formali. alio m[od]o tanquam de eo qd Convenit

sub r[ation]e formali V[erbi] g[ratia] scientia de hoc principaliter tractat de

hoc demonstrando qd e nobile et admirativum quia sunt perpetuae

Veritatis quamvis hoc sit corruptibile secundario vero tractat de p[ropr]i[etatib]us

et iis quae Conveniunt ita log[ic]a primario tractat de demonstra

tione in se et docet qd generat scientiam et de definitione et diff[erenti]a qd

debet habere genus et differentiam et secundario tractat de ista et de

illa demonstratione et definitione quae Conveniunt.

ad Con[firmationem]

Ad Confirmationem Rx. qd Concedimus qd in logica multae Varietates de quibus solum habetur opinio Nonpropterea Debemus Distinguere aliam logicam quae scientiam et aliam quae sit opinio quia hoc etiam Convenit omnibus alijs scientijs. Vt philosophiae morali et naturali id satis est qd. Quantum ad partes principales generat asensum euidentem eo propterea qd non omnes scientiae sunt in eodem Gradu Certitudinis.

3um arg.^m qr omnis scientia Versatur circa aliquod speciale obiectum sed logica non habet speciale obiectum sed versatur circa omnes alias scientias ergo non est scientia. — 3 arg.^m

Rx qd logica Docens quae est scientia Versatur circa speciale obiectum nunc pro ...ns ratio ad logicam utens quae est modus sciendi versatur circa omnes scientias

4^m Arg.^m qr Ar. 2º metha. distinguit inter scientiam et Modum sciendi. sed logica est modus sciendi ergo non est scientia. — 4 arg^m

Rx qd logica est scientia et Modus sciendi et sic realiter sunt idem formaliter Distinguntur est scientia absolute inse et est modus sciendi quantum ad ... nec propterea datur processus in infinitum Vt in praecedenti qº diximus qr desinendum est ad aliquam propositionem nam non tam lumine naturali Vt sunt quattuor Modi primae figurae qui probantur Per illa principia dici de omni et Dici Denullo —

5^m Arg.^m est logica est ars ergo non est scientia qr ars Distinguitur a scientia Ar. 6. ethicorum et saltem pars illa sophistica non est scientia qr Ar. 4º me thiquia qd sophista apparet philosophus et non est. — — 5^m arg.

Rx qd quanuis logica sit ars quae docet facere syllogismos et definitiones nihil ominus est scientia qr. Ar. non separauit omnem artem a ratione scientiae 6.º ethicorum nisi illa quae est Deu factiuile quales sunt mecanicae ergo non solum de ... factiuilibus ...d etiam nec procedunt. ratio ... necessarijs ad logicam procedit per rationem necessariam et sic logica est ars a... et scientia ... ad Confirmationem iam Dictum est quomodo ars sophistica sit scientia inquantum Docet qua ratione possit fieri argumenta aparentia ad ... non est scientia sed fallit. —

Q.º tertia
Vtrum logica sit Vna scientia.

Ordine Congruo sequitur Vt Disputemus De scientia Cu. 1. qualis sit log in qua Deus Comprehenduntur s. an sit una l. plures et an sit practica l. speculatiua. id prius dicendum e an sit Vna l. Plures Vtrumque et quantum attinet at hunc locum q questio e nomis metaphisica et ut exacte Disputetur indiget cognitionem habituum et distinctionem corporis interse

"nota duplici sensum.

e i notandum q hec q anlogia sit una l. plures potest fieri duplicem sensum primum i logica et i anlogia que plures hec libros de Vrais materiaris s. librum predicabilium praedicamentorum et Diuina pretati et priorum et Posteriorum sunt Plures logica an sit Vna

2. sensus

Secundus sensus et metaphisicus e anlogia sit vna habitus acquisitus ex omnibus Conclusionibus ita q sit una simplex qualitas inclinans ad omnes Conclusiones logicales anlogia sit una scientia Congregata ex pluribus habitibus.

3me nota.

3º e notandum q unitas e triplex numerica Vt potest specifica Vt hic generica Vt al.

4 nota

4º e notandum q scientiam sumunt Vnitatem numericam solo et specificam arti forte obiecti et genericam ad diuerso modo abstraendi a materia.

Ad primum sensum q vera opinione nominalium qui aiunt tota ex log. q u obiecto materiam et tota physicas et geometricas et abstrusas log e plures non numeram q i una in Monte Uectus et alia et omnia tenent q logica e una scientia unitate Generica q i una habitus Conflatus ex pluribus habitibus particularibus et specie differentibus et Conueniunt q aliquis facile definit et facile diuidit aut syllogizat ... diuersi habitus e ad definiendum et syllogizandum

Ex fallente ista diuersitas q unitas generica scientiarum sumitur penes le unitatem l. unitatem generum scibilis et earum scibilis Vt dicitur 1. Ebo. super decimum q. 3 arti et primo posteriorum capreolus super Prologum sententiarum q 3. et sic q unum q que i scibile in quantum abstrahit a me ... ille scientia differunt Genere Vna ab alia diuersus modus abstrahunt a materia unde metaphisica et physica et matematica differunt genere q diuerso modo abstrahunt a materia nam obiectum metaphisicae abstrahit a materia sensibili et obiectum mathematicae non sensibili sed solum diff obiectum physicae nullo modo sed tamen a materia singulare ad unitas specifica sumitur a ratione formali obiecti unde physica que agit de illo et illa que agit

de le

De elementis differunt specie et una agit de ente mobili ad ubi alia vero de ente mobili ad formam quas. diverse rationes formales.

Sit concl.o log.a e una simpliciter et absolute non solum unitate generis sed specifica haec concl.o e Ar. 5. metha. quicunque de unum dicitur multipliciter et sic pott aliquas res e in uno genere et pluralitate quemadmodum qualitates in plura in predicamento substantie s. plures hij et in predicamento qualitatis e simpliciter unius numeri et domi in predicamento substantie i plura s. plura ligna et lapides et una domus in predicamento qualitatis et eadem ratio licet log.a et plures entitates tot una scientia simpliciter unica ratio obi

et a secundum sensum res secunda concl.o log.a et quaecumque scientia specialis e una simplex qualitas haec concl.o e s. tho. 22 q. 54 art. 4 ubi inquit quod habitus scientia e simplex qualitas et idem causa ibidem definici

Et pr. quia log.a e una scientia ergo unus habitus et per consequens una qualitas pt ad speciem ad genus 1 rr.o

2.o quia habitus e perfectio potentiis ergo ita proportionaliter potentiis sed una potentia respectu omnium obiectorum quae conveniunt in una ratio ut unus visus respectu omnium colorum ergo e unus simplex habitus respectu omnium conclusionum quae conveniunt in una ratione scibili 2 rr.o

3.o quia unus habitus fidei infusae respectu omnium credibilium et una charitas infusa et una iustitia infusa sed eadem e ratio de habitibus infusis et acquisitis ergo e unus habitus log.a 3 rr.o

1 arg.m

Sed si contra quae diximus ss. quidam arg.a quia log.a het multas partes alteram de predicamentis alteram de pp.o et alteram de demonstrat.e ergo ss. plures log.a

Rs. quod quamvis log.a heat plures partes tractat de illis sub eadem ratione formali obi. quemadmodum scientia de tre tractat de obs ijs partibus et sic e una scientia

2.m e quia habitus ascendendi ss. specie diversi in log.a nempe quod demonstratio generat scientiam quod predicamenta ss. de eiusdem plu... cunt. diversis habitibus et confirmat quia log.a successu temporis acquiritur ergo adquisitus primus habitus circa primam concl.em consistit acquirendus secundus circa secundam et sic de aliis 2 arg.m

Rs. negando ans quia ppterea quod alii sunt plures species

quidam.

UVA.BHSC

sedare adhuc eu Sabitus non tenemus exercere circa plures colores diversos actus speciei et ad confirmationem dicti eiusdem Sabitus extendi per acquisitiones novarum conclusionum non solum per intendi se extendere per acquisitiones novarum specierum ut art. 1. 66. l. 2. S2 articulo 2.

3° arg. pro 3° arguitur contra sequente (?) istam sententiam quia species ad quas exit habitum circa primam conclusionem statim est logicus quia si falsum esset sequitur quia verum non species acquisivit Sabitus circa primam conclusionem et paulus circa eius tunc sic arguitur. Sabitus petri et Sabitus pauli ss. eiusdem speciei sed Sabitus pauli inclinat ad eius conclusiones ergo et Sabitus petri, sed consequens est falsum ergo. cum constat Paulum logicum oblivisci multarum conclusionum manente Sabitu circa alias ergo non ss. eiusdem Sabitus etc.

Respondeo negando quia posquam acquisivit petrus Sabitum circa primam conclusionem sit logicus perfectus sed imperfectus et inchoatus et ad probationem dico quod licet Sabitus petri et Sabitus pauli eiusdem speciei nihilominus ss. aeque perfecti et sic non inclinat Sabitus petri ad tot conclusiones in potentia propinqua et semper ad confirmationem dicitur quod potest dependere species aliquarum conclusionum in Sabitu pauli et sic non inclinabit in potentia propinqua ad tot conclusiones et tamen oblivisci aliquas.

Ultimo quia potest fieri quia petrus habeat Sabitum scientificum circa aliquas conclusiones logicales et etiam circa alias ergo non est idem Sabitus scientiae et error non ss. eiusdem Sabitus confirmo quia potest cognoscere demonstrative aliquas conclusiones et habere opinionem circa alias ergo.

Respondeo totum quia potest argumentum tamen quia non est idem scientia et error nec idem Sabitus scientificus et opinativus non tamen hoc obstat cum logica sit unus Sabitus.

Q. Quarta
Utrum logica sit scientia pratica an speculativa.

Pro intelligentia tituli quod est notandum primo quod practicum et speculativum ss. dicta consistentes aut decidentes quia quas ss. in intellectu nostro

alij e.

UVA.BHSC

alij e intellectus practicus alius speculativus et alter e habitus practicus et alter speculativus et aliud e obiectum practicum et aliud speculativum sed in hac parte tantum agimus de habitu de se sensibus e analogice ut habitus practicus speculativus has divisiones adducit Ar. 3° lib. de aia t. 49. et 2. me taph. t. 3.

secundo e notandum quod distinctio inter scientiam practicam et speculativam sumit ex fine nam finis scientiae practicae e operatio et finis scientiae speculativae e veritas aut contemplatio veritatis unde duae conditiones requiruntur ad hoc quod aliqua scientia sit practica prima quod sit de obiecto operabili a nobis unde de rebus ut de planetis de aliis et de elementis non possumus habere scientiam practicam quia non sunt res a nobis operabiles. secunda conditio e quod finis eius sit operatio id e quod sit proxima regula operis ita quod consideret ipsum operabile ut vr operandi et causa operis ut ait s. t. 50. docuit q. 14 art. 4 — 2 nota

tertio e notandum quod finis e duplex alter e finis scientiae alter e finis scientis. finis scientiae e quod ubi constituit ille qui addiscit scientiam ut si aliquis addiscat scientiam de aia considerando quod e immortalis et capax beatitudinis ut se alliciat ad bene operandum certe ista scientia erit speculativa licet sciens proponat sibi finem practicum finis scientiae e ille quem scientia habet ex natura sua et intrinseca vi et non et non ex intentione scientis et ab hoc fine habet scientia quod sit practica l speculativa ut ars aedificandi ex vi sua ordinat ad faciendas domos et ars pictoria ad pingendum unde scientia ex fine scientis non habet quod sit practica l speculativa sed ex fine suo intrinseco. unde scientia practica et speculativa conveniunt et differunt conveniunt in hoc quod utraque cognoscit suum obiectum differunt tamen dupliciter 1. ex fine speculativae e contemplatio et finis practicae e opus loquor de fine intrinseco et per se non de extrinseco et per accidens qualis e finis operantis secundo differunt quod speculativa procedit modo resolutorio definiendo dividendo et demonstrando at practica modo compositorio docendo v.g. qualiter sint quadrandi lapides dolanda ligna erigendi parietes. — 3 nota

ultimo e notandum quod Ar. 6. metha dividit speculativam scientiam in physicam methaphisicam et mathematicam physica e quae agit de rebus corporeis et sensibilibus mutationi ut de planetis elementis &c.

UVA.BHSC

elementis &c. mathematica agit de quantitate et eius partibus ut figura et numero metaphysica est quae agit de rebus incorporeis et abstractis a materia ut de deo et angelis cui accedit theologia christianorum quam non cognovit Ar. quia indiget lumine supernaturali et fidei practica vero scientia est cuius finis est operatio ut dictum est sed quia operatio est duplex altera est immanens quae manet in ipso hi ut intelligere velle amare videre et ista dicuntur actiones altera est transiens in externam materiam ut depingere scribere edificare et ista dicitur factio ideo duplex est scientia practica activa nempe et factiva activa cuius finis est actio immanens ut prudentia et virtutes morales et philosophia moralis factiva est cuius finis est actio transiens ut ars fabrilis et ars pingendi et scribendi et ceterae artes mecanicae unde sequitur quod omnis scientia aut speculativa aut practica et si practica aut activa aut factiva et ita quod dubitatur est inter quas istarum sit connumeranda logica.

aug. 8 Suppositis duae sunt de hac re opiniones prima est nominalium et quorundam neotericorum inter quos est pater fonseca 2° metha. c. 3 q. 2 qui asserunt quod logica est scientiam practicam altera est fr. Do. desoto et patris toleti et aliorum qui asserunt esse speculativam.

1a concl. Sit prima concl. logica simpliciter et absolute est scientia speculativa haec sententia est d. aug. 8 de civitate dei cap. 4 et s. tho. 1a 2ae q. 57 art. 3 ad 3. ubi inquit quod in habitibus speculativis est aliquid operabile per modum artis ut in logica constructio syllogistica in geometria lineatio et in arismetica lineatio hanc sententiam tenet arist. 6. metha. c. 2 et ratio pr.

ra. Quia illa scientia est simpliciter speculativa cuius praecipuus finis est contemplatio veritatis sed talis est finis logicae ergo minor probatur nam licet logica agat de syllogismo propositione diffinitione et definitione quae sunt opera factibilia a nobis agit de illis modo resolutorio contemplando eorum naturam resolvendo in sua principia et docendo quibus debent constare et sic agit de illis ac si non essent opera factibilia a nobis.

2. ra secundo quia a fine proximo et primario dicitur scientia practica aut speculativa et non a fine remoto et per accidens sed proximus finis dialecticae est speculari an syllogismi et propositionis et secundarius finis est docere quomodo fiant ut constat ex Ar. 2 posteriorum et penultimo ubi inquit de ratiocinatione et demonstrat. quid unum

quod qui

UVA.BHSC

qd quesit et com. fiant conductum e. sic e. eqm. de syllog.
speculando ejus naturam dicendo docuimus quo m.o fiat

3 qr quanbis logica ageret de syllog. et ejus et dil. m.o speculati 3 rr.
sub omnis sit speculatiua qr quo mit opera quae dirigit ss specu
lationes nunde dr. scientia pratica e. qd ops qd facit sit extra intel
lectum, sed opera quae log. docet facere non ss. nisi operationes intelle
ctus ergo e speculatiua unde non valet conseq. semper aliqua dirigit ad
ops ergo e pratica, quo tale ops e speculati

Sit 2a concl. log. non e scientia pratica licet videat. hie 2a Concl.
aliquam similitudinem cum scientia pratica et arte. pr.
concl. in primis non e scientia pratica factiua qr ejus finis
non e ops ad extra neq. actiua. pr. primo qr de rr. scientia pratica
actiua e qd versit. cc.o actiones in manentes quae procedunt ab
electione voluntatis qd pt qr verias intellectus pratici sumit
per ordinem ad apetitum rectum ex Ar. 6. metha cap. 1. ubi asi
gnans discrimen inter scientias actiuas et factiuas inquit qd prin
cipium factiuarum e in nobis intellectus nimpe aut aut pr. executiuas
actiuarum vero e electio prudentia regulata sed log.a non versat. cc. actio
nem quae procedat ab electione ergo non e pratica actiua mina
pr. ex 1. ethi 12 p 14 art. 1. ubi agens de consilio inquit
electio praesuponit consultationem. et iudicium. sed consultatio
necess. in clud et aprehensionem compositionem et diuis. et dis
cursum quae ss. ops operationes cc. quas log.a versat. ergo non procedit
ab electione et sic non e pratica

2. pr. qr scientia pratica hic p fine aliquam operationem 2 rr.
extra ipsum intellectum sed log. nullam operationem hic extra in
tellectum ergo minor pr. tum ex Ar. 3 de aia asignante medium
inter intellectum praticum et speculatiuum ex fine qr finis pra
tici e operatio aliqua et ex peculatiui non tum etiam qr si finis
pratica scientia non sit actua ops. alterius potentia quam in
tellectus sequeret. qd nulla sit diria inter praticam et specu
latiuam qd non e dicendum quia cis finis speculatiui e ops
intellectus nimpe contemplatio et sic oes scientiae sit pratica

sed obicies vero hoc qd finis actiuae scientiae e ops aliqua extra obo
intellectum ergo non sufficiunt praticae actiuas et factiuas finis

conseq.

Consequentiam nando Conem ó q scientia finis practice factiue
ē ipsum capiens in externam materiam et finis scientiæ practicæ actiuæ ē opus in manens et interna pertinens ad voluntatem, l. apetitum sensitiuum et haec ē philosophia moralis i practica actiua

ē tamen notandum q logica dicitur ars sicut cæteræ artes liberales per quandam similitudinem ad artes mecanicas, nam sunt similitudinem cum mecanicis in hoc q ordinant ad vide intelligendu l. vide operandum sed deficiunt ab ratione artis cum dicant ea opera ipsius actus et ideo dicunt liberales ad diuiso mecanicarum quæ s. spectat necessitatem corporis et ideo dicunt seruiles ista vero s. spectat contemplationem actus et ideo s. artes liberales quodam modo s. mediuntur scientias puris speculatiuas et artes mechanicas

[illegible] arg. — Ad 2um quod diximus s. quidam arg. ē q finis log. ē constituere syllogismum et argumentationes ad huiusmodi s. opera quod absolute alteri actus, ergo ē practica. Resp. neg. q finis log. sit constituere syllogismum aut argumentationes ad finis proximus edocere natura syllogismi et argumenti remote vero et per accidens ē construere et cum sit finis eius ut construere syllogismos ē speculatiua quia talis constructio ē oppositum rationis.

[illegible] argumento — Contra scientia practica ē de obiecto operabili a nobis. ad log. ē de obiecto operabili a nobis cum omnia de quibus tractat log. ss. nobis operabilia sunt. Resp. q ad hoc q scientia sit practica non satis ē q sit de obiecto operabili sed requiritur q finis eius proximus sit opus et procedat modo operabili.

3 argumento — 3o Contra log. ē ars ergo ē practica quia omnis ars ē practica.

Resp. neg. q omnis ars sit practica nam liberales artes non sunt aliud quam scientiæ speculatiuæ vt docet s. Tho. in VI ethicorum ē et ratio quare Ar. non connumerauit inter scientias speculatiuas 6. methaph. ipsam dialecticam Resp. q solum tantum connumerauit scientias speculatiuas quæ agunt de entibus realibus dialectica vero ē de entibus rationis

Quæstio prohemialis tertia.

Ens rationis sit obiectum logicæ

Cum quid quid habeat scientia desumat ab obiecto cui ab eo desumitur unitatem specificam, dubium est quaerere quid sit obiectum logicae et proprio cuius sit talis scientia quinquidem est ultima est inter illas quas initio posuimus.

Pro cuius intelligentia 1.º nota est quod ista vox subiectum obiectum et materia idem sunt et differunt. 1.º quando subiectum ab Aristotele multis modis sumatur, nam aliquando significat id quod est inferius respectu sui superioris quo modo Aristoteles in Antepraedicamentis dixit esse superius praedicari de suo inferiori tanquam de subiecto. 2.º modo sumitur pro altera parte compositionis quo modo dicimus in summulis quod propositio categorica constat subiecto et praedicato. 3.º modo sumitur pro subiecto cui inhaerent accidentia quo modo paries dicitur subiectum albedinis. 4.º modo sumitur pro eo circa quod versatur aliqua scientia ut medicina versatur circa corpus sanabile unde corpus sanabile est subiectum medicinae et in hac 4.ª significatione sumitur in scientia et idem est quod obiectum, subiectum dicitur quatenus de ipso demonstrantur passiones in scientia et obiectum dicitur quatenus obiicitur potentiae intellectivae. 1. nota

Similiter materia sumitur multipliciter primo pro altera parte compositi substantialis quae recipit formam quo modo dicimus hominem constare materia et forma. 2.º modo pro eo ex quo aliquid fit sicut est materia artificialium quo modo dicimus quod lignum est statuae materia ex quo fit statua quo modo sumitur 2.º Physicorum c. 3. 3.º modo sumitur pro eo circa quod aliqua scientia versatur quo modo dicimus quod lignum est materia artis fabrilis et sic idem est quod obiectum.

2.º est nota quod ad hoc quod aliquid sit obiectum alicuius scientiae 3 conditiones requiruntur. prima est quod contineat adaequate omnia quae tractantur in illa scientia ita quod nihil contineat obiectum quod non comprehendatur [illegible] scientia et scientia non agat de aliquo nisi contineatur sub obiecto et si de [illegible] est id quod principaliter intenditur in scientia et est subiectum [sub]iectum scientiae sicut color est obiectum visus quia nihil percipit visus nisi colorem neque color ab alia potentia quam visu percipitur.

2.ª conditio est quod scientia debet demonstrare passiones suas per medium eius definitionis ut scientia de homine reddit causam quare homo est risibilis admirativus discursivus media definitione nempe quia est animal rationale. Et tamen hoc scientia definitionem inquirit [per] se de subiecto praedicari et de principiis sed intellectus principiorum dicitur vel convenientiis sed opinio.

3. conditio est quod obiectum debet tribuere unitatem specificam scientiae per quam ab aliis distinguatur sicut rationale tribuit speciem homini per quam distinguitur a quolibet alio unde difficultas est quid sit obiectum logicae.

illud

UVA.BHSC

illud cui conveniunt huiusmodi conditiones

1 opinio — in hac q[uaesti]one 5 sententiae primo e alberti lob. [?] predicabili uno et alii une insua log[ic]a asserentium subiectum log[ic]ae e argumentationem

2 opinio — 2 e egidij romani quem sequit[ur] scotus q[uaestio]ne universalium qui asserit obiectum log[ic]ae e syllogismum et utriusque sententia e idem fundamentum et subiectum scientiae e illud q[uod] convenit o[mn]ibus qua tractantur in scientia in syllogismo autem et argumentatione conveniunt o[mn]ia quae tractat in log[ic]a q.

3 opinio — 3a s[ententi]a e Ammonij asserentis q[uod] obiectum log[ic]ae e demonstratio et probat quia obiectum alicuius scientiae e illud q[uod] principaliter intendit in illa scientia sed q[uod] principaliter intendit in log[ic]a e demonstratio minor p[robatur] ex Ar. 1. lib. de posterioribus resol. ubi inquit e dicendum e circa quid et de quo e intentio circa nam circa demonstrationem et circa disciplinam demonstrativam.

4 opinio — 4 opinio e aliorum qui asserunt obiectum dialecticae e ens non sumpt[um] amni in sua latitudine sed ut comprehendit in se definitionem divisionem et argumentationem qd e idem qd modus sciendi quam sententiam videtur sequi pater fonseca 4 metaph. q[uaestio]ne 2 et fundamentum huius opinionis e quia finis dialecticae e tradere modum sciendi.

5 opinio — 5 opinio e qui asserit q[uod] obiectum adequatum log[ic]ae e ens rationis quam tenet s. Th. multis in locis et praecipue 4 metaph. lect. 4 et opusc. 4 de natura generis et 1. posteriorum et alijs in locis sequuntur sui discipuli ut fr. soto in hoc loco et pater toletus et alij. sed quia multi ex praecedentibus huius sententiae intellig[ent]iam illam impugnare conantur explicandum e quid intelligat s. Th. nomine entis rationis

1 nota — pro quo e notandum q[uod] res dupliciter poss[unt] considerari uno modo s[ecundu]m ea quae conveniunt illis a parte rei et sine opere intellectus alio modo s[ecundu]m ea quae conveniunt illis quatenus cognoscuntur a nobis per intellectum 1o modo considerate habent sua praedicata essentialia et accidentalia talia ut homo e substantia vivens et at. et albus aut niger 2o modo habent aliquas proprietates rationis nempe at e genus homo e species et praedicatum aut subiectum et iste proprietates dicuntur entia rationis quia tantum conveniunt rebus s[ecundu]m q[uod] a nobis cognoscuntur et ratio e nihil aliud e quam cognitio et unde non e subiective alicubi sed tantum obiective in intellectu unde cum ens rationis sit triplex nempe neg[ati]o privatio et relatio de hoc 3o e sermo s. Th. q[uando] dicit ens rationis logicum

2 nota — 2o e notandum q[uod] cum duplex sit obiectum scientiae forte in quam et materiale materiale e illud q[uod] continet o[mn]ia quae tractat talis

scientia

scientiae unde in physica logi ... aliumque demum et alia huiusmodi ss. obm
male de hoc obo mate non pedet &c. nec pott ... obm
te logica nontantum ens rationis nec ens reale sed utrunque compre=
dat logica agit in quantum de secundis intentionibus ad ..., primo
sed &c. pedet de obo forte

Tandem est advertendum ex ... 1. p. &c. a art. 1. rationis 3 nota
formalis obi alicuius scientiae vel potentiae est duplex una est quae allia
est subquae prima dicitur ratio formalis obi ... 2a dicitur ratio formalis ...
scibilis v. g. in metha. ratio formalis quae est ens in quantum ens et ratio
formalis subquae est quod sit abstractum ab omni materia sensibili et ista
ratio non ss. duo obiecta sed dicitur ratio eiusdem obi inter has duas rationes for
les duplex discrimen invenitur primum est quod ratio formalis quae ne
cessario considerat in scientia et necessario scitur unde eius def. est medium
in demonstratione in qua passio predicatur de subiecto ad ... ratio formalis sub
qua non necessario consideratur in scientia sed praecedens nec de illa de
monstrantur passiones ut in metha abstractio ab omni materia sensi
bili non necessario scitur et consideratur 2um discrimen est quod ratio formalis
subqua debet esse una simpliciter specifica quae tribuit unitatem speci
ficam scientiis nam scientiae differunt specifice per diversas rationes formales
subquibus considerant ad rationem formalis quae potest esse analoga vel aequi
voca dummodo ratio subquae sit univoca. Relicta ratione formali
subqua quae una debet esse simpliciter specifice ratio formalis quae est duplex
una est communicatis quae appellatur subiectum adequatum quod
comprehendit omnia quaerunt in aliqua scientia ut in metha
ps. ens comprehendit omnia quae tractantur in metha alia est principa
litatis et est praecipua ss. contenta sub ratione formali quae ut in metha
deus est ratio formalis quae principalitatis

His positis sit prima concl. ratio formalis quae obi logicae est ens rationis
et ratio formalis subqua est ... fundamentum in ... haec concl. pr
quoad primam partem quod ratio formalis obi alicuius scientiae quae quae
dicitur obi quod comprehendit quae tractantur in scientia de quadem mons
trantur passiones et proprietates sed ens rationis est de quo demonstrantur passio
nes in logica et quod ... omnia quae tractantur in logica v. g. minor patet
quod in logica consideratur ratio subiicibilitatis praedicabilitatis gene
ris et speciei &c. et confirmatur ex phil. 6. meth. cap. 2 ubicunque

comme

UVA.BHSC

Cd metaphysica, et logica disputant de ente; qd exponit s. Thom. sicut metaph. disputat de ente reali, ita logica disputat de ente rationis.
Secunda pars concl. nempe qd ratio sub qua sit hoc fundamentum entis pr. qr aut est ens reale aut rationis aut hoc fundamentum entis; s. non ens reale neq ens rationis, ergo hoc fundamentum entis, minor pr. qr ratio sub qua debet esse univoca; s. ens reale nec rationis non est univocum, s. analogum aut generalium, ergo hoc fundamentum entis est ratio tribuens speciem log. et univoca et confirmat qr per rationem sub qua distinguitur ab alijs scientijs, s. per hoc fundamentum entis distinguitur log. ab alijs scientijs, ergo.

Ex ista concl. sequitur falsam esse sententiam eorum qui asserunt cd rationis formalis quae est quid abstractum ab ente reali et rationis, tum qr ab ente reali et rationis non potest abstrahi aliqua ratio quae sit unus conceptus sed deinde pluribus rationibus, tum etiam qr de illa ratione quae est abstracta deberet demonstrare passiones mediante ejus defin. s. ex ente reali et rationis non potest demonstrari aliqua passio media defin. qr ut sic non faciunt unam essentiam nec sunt definibilia, ergo neq log. demonstrat aliquas passiones entis realis nec valet dicere quod log. agit tanquam de obo mali, dicens rationis et ente reali et sic debet esse ratio formalis quae est abstracta ab utroque qr non agit de ente reali nisi tanquam de fundamento et quando aliqua scientia agit de aliquo tanquam de fundamento non considerat ejus naturam nec passiones, ut geometria quae agit de lineis et figuris quae sunt in quantitate non demonstrat passiones quantitatis et ars fabrilis non considerat naturam nec substantiam ligni et argentaria argenti nisi quatenus sunt fundamenta figurae et sic dialectica non considerat passiones entis realis qr de illis agit physica aut metaph. s. entis rationis quarum fundamentum est ens reale.

2 Concl.

Sit 2a concl. objectum adaequatum log. cd comprehendit utramque rationem quae et sub qua est ens rationis hoc fundamentum entis, quod vocant toto et toles ens rationis logicum, haec est sententia s. Tho. 4 metaph. lect. 4 et op. 42 cap. 4. pr. haec concl. quia illud est objm adaequatum alicujus scientiae sub quo continentur omnia quae tractantur in scientia; s. sub ente rationis continentur omnia quae tractantur in scientia vel ad illud ordinantur saltem ut fundamentum ut patet discurrendo per singula, ergo. et pr. ex actu ens lu. est sup. log. quaecunque

Log.

Log.a agit de 2is intentionibus, adiunctis primis de quo agit de intentionibus prout denominant ens reale

sit 3.a concl.o obiectum principale in log.a est demonstratio ista concl.o 3 concl.o
est com.s fere sco et fere omnes assignantes argumentationes hujus concl.is ex obiectum principalitates est perfectissima et forma[illegible] quae continet sub ratione adequato et finis in quem ordinantur omnia quae tractant in scientia, sed demonstratio est perfectissima [illegible] et finis in quem omnia ordinantur, ut patet discurrendo per singula et patet ex Ar. i. lib. prior. dicente quod intentio est ea de demonstratione et disciplina demonstrativa, nam libri praedicabilium praedicamentorum et de interpretatione prior. et posteriorum omnes ordinantur ad demonstrationem et lib. topicorum et elenchorum ad cognoscendum quae consequenter deficiant a vera demonstratione

Sed 2.o sane s. Th. 1.mo quidam insurgunt ex eo quod obiectum forte log.a est ens reale quod comprehendit primam et secundam et tertiam operationem intellectus et non forte subiicias est ens r.u et quod magis est asserunt [illegible] s. Th. et probant testimonio et r.e ex Ammonium o [illegible] s. Th. [illegible] ethicorum inquit quod sicut philosophia moralis [illegible] operationes voluntatis ita log.a est operationes intellectus sed operationes intellectus [illegible] entia realia sicut et voluntatis ergo obiectum log.a est ens reale

et r.e probant ex fine log.ae est tradere modum sciendi sed modus sciendi est ens reale [illegible] maiorem probant ex log.a est scientia [illegible] realis [illegible] causat a causa reali et causat a mi.o sciendi ergo modus sciendi est ens reale ex ens r.u non est causa entis realis

Sed ad impugnat. [illegible] scientia est advertendum quod id quod nos appellamus r.m obiectum forte quod est illud cuius dif. est medium in demonstr. propriis passionum et scientia appellamus r.m formem sub qua omnia habent unitatem et speciem scientiae et ita isti appellant obiectum quo et scientiae [illegible] ut clarius probabimus

in primis colligit falsitas [illegible] scientia ex s. Th. op. [illegible] inquit quod log.a agit per se de ente r.i et per accidens de ente reali sed obiectum forte est quod considerat log.a per se [illegible] maiorem probat ibi s. Th. quod log.a non agit de [illegible] in quantum [illegible]

uolu

ut sic agit philosophia naturalis, sed agit de hoc quatenus specificatur a re quae fit per intellectum

Ad rationem logicam intendere demonstrare passiones obiecti quod non demonstrat passiones entis realis sed entis rationis nempe praedicabilitatem subiicibilitatem et alias huiusmodi.

impugnatur ista sententia quia obiectum materiale ut quod non potest esse rationis sub quo quia cum conveniunt obiectum et quo sed obiectum materiale dialecticae ut supra dictum est non tantum est ens reale sed etiam rationis ergo ens rationis non potest esse obiectum quo

praeterea quia definitio obiecti quod sumitur ut medium ad demonstrandas passiones de subiecto sed logica ens reale non sumitur ut medium in logica ergo ens reale non est obiectum logicae.

Praeterea quia ut se habet obiectum partiale ad partem ita obiectum totale ad totam logicam sed obiectum partis sive libri praedicamentorum est ens rationis quia ... ergo obiectum totius logicae sumitur esse ens rationis et non reale

ut impugnatur quantum ad id quod dicit quod ens rationis est obiectum quo quia obiectum quo tribuit specificationem scientiae sed ens rationis non est unum simpliciter sed est unum genere vel analogice ergo non tribuit unitatem specificam scientiae nec facit eam distinguere ab aliis scientiis

Solutio 1 ad rationem huius sententiae respondetur quod verum est quod dicit sed malum colligitur ab istis quia philosophus moralis agit de operibus voluntatis non in quantum sunt entia naturalia quia sic consideraret naturalis sed in quantum regulantur ratione sic ut logica agit de operibus intellectus non in quantum sunt entia naturalia quia sic considerantur 3 lib. de anima sed agit de illis in quantum sunt fundamentum entis rationis nempe per primam operationem abstrahit commune a singulari ut per 2am fiunt ... ut rationes praedicati et subiecti ut per 3 fit syllogismus

Solutio 2 ad 2um respondetur quod modus sciendi sunt duo nempe materialiter et formaliter materialiter est ens reale est ens reale quia sunt operationes intellectus ad formam esse formaliter est ens rationis quia est ordo factus ab intellectu inter illas ut sic ens rationis ut fundant in ente reali bene potest causare scientiam realem

Ultimum argumentum sed adducunt quidam argumentum contra nostram sententiam quia obiectum logicae non est simpliciter ens ergo logica non est simpliciter scientia antecedens patet quia ens rationis est ens secundum quid respondetur negando consequentiam nam ad hoc quod sit simpliciter scientia non requiritur quod sit de ente simpliciter sed de

ente nec-

de ente necess.o et sub r r ul. et tam necess.m e quod demonstratio
generat scientiam ergo quod ho i r r et eodem arg.o probatur quod ma
thc. non e scientia quia e de accidente quod e inquid ens.

2 inter scientiam et subiectum debet e relatio realis ut ait Ar. 2 arg.m
in praedicamentis sed relatio realis e inter duo extrema realia, sed obm
log.e debet e ens reale. P.f. quod Ar. loquitur e de subiecto quod e
ens reale et non quod e ens r r. et P.f. quod quemadmodum log.a
non solum causatur ab ente r r sed etiam ab ente reali ut a fun
damento in ente r r radicitur relationem realem ad fundamen
tum entis r r

Tertio quia ens reale non sumit speciem ab ente r r is sed log.a e ens 3 arg.m
reale, ergo non sumit sp.a ab ente r r, sed quia obm e ens reale non
r r. P.f. quod ens reale non sumit sp.em ab ente r r intrinsece
sed tm extrinsece unde log.a sumit sp.em extrinsece ab obiec
to suo r r in ordine ad obm.

Sed nobis obiicias quod oes scientias debet praesupponere de obiecto quid sit obiectio
sed hoc non facit log.a sed P.f. quod debet praesupponere ita quod non definiat
.... Ar. adducit diff.m aie in libris de aia

Praeterea quia ens r r non distinguitur log.a ab aliis scientiis sed entis r r no
e obm log.a ... gram.a et rethorica agunt de ente r r ... in not. quod ens r r
duplicem pot. considerari unum ut habet fundamentum ... et ... de
illo log.a quia ut sic denominat ... quod ens r r denominat ... generica
quaedam specifica et quaedam individualem et hoc sunt conditiones ...
tatis ... aliud e ens r r quod sig.at aut denominat ... ex ... impositione
ex placito et de hoc agit gramatica et rethorica. et nobis obiicias quod etiam
log.a agit de aliquo ente r r quod nominat ex libera ... impositione et
placito ut nomen et verbum de quibus agit log.a P.f. quod log.a agit de nomi
ne et verbo quia gram.a et rethorica ... log.e et sic agit de illis
in quantum sibi deserviunt non tm ex intent.e et per se.

5. arg.m pot. fieri quod dictum e quod obm adequatum e ens r r habens fundamentum 5. arg.m
in re ... e agit log.a de neg.e et priv.e quae nullum habet fundamentum in re, sed ... pe
... agit de unitate ... et ... neque aut priv. ... P.f. quod log.a agit de neg.e
et priv.e tanquam de obo formali ... considerant neg.e et priv.e ... quaedam ... denominat
ar.e intell. et quemadmodum ens reale de quo agit log.a tanquam de obo materiali ... funda
mentaliter non e necess. quod habeat fundamentum ... neg.e aut priv.e.

FSI
Q. Vestionum
UVA.BHSC
p hemialiume

UVA.BHSC

Circa hunc librum predicabilium cuius introductorius est ad totam log[icam] inc notandum est auctor eius fuit porphirius qui ut refert suidas fuit tirius nat. et fuit platonicae doctrinae vixit tempora aureliani et Diocletiani imperatorum [illegible] christianorum et in palestina a quibusdam christianis fuit caesus reliquit christianismum et adversus christianismum quindecim lib. composuit et cum Siciliae legeret philosophiam et haberet quendam nobilem discipulum nomine chrisaorium hunc lib. predicabilium composuit illique dicavit ut possit intelligere non solum predicamenta

Aristo.

UVA.BHSC

Ar. sed et totam log.^me unde patet titulus lib. Isagoga porphirij . id est introductio ad decem predicamenta et totam log.^me

Secundo e notandum q iste liber hic septem cap. quorum primum est prohemium in quo dividit in duas partes et in prima connumerat ea de quibus e disputaturus et reddit auditorem attentum explicando eiusdem necessitatem in 2.^a reddit auditorem benevolum explicando modum quem servaturus e nempe peripateticum et relinquet abstrusiores questiones gravissimas et difficilimas et disputaturum e q^s faciliores et claras.

l text.

Dicit igitur q cognitio quinque predicabilium e necessaria ad quatuor primo ad noticiam predicamentorum et ad signandas diff.^as et ad div.^{em} et ad demonstrat.^{em} ad predicamenta q predicamentum e ordinatio predicabilium s. qua m.^o genera superiora dividunt per diffas inferiora. ad diff.^{em} q diff.^o debet constare g.^e et diff. l. aliquo loco generis et aliquo loco diff. ad div.^{em} q genus dividit per differentias ut finite s. ut al. aliud rationale et aliud irrationale ad demonstrationem q in demonstrat.^e diff.^o e medium demonstrationis.

Nota.

E tamen notandum q cognitio horum librorum non e simpliciter necessaria ad log.^{am} q multi antequam liber iste editus fuisset fuerunt noticiam log.^{ca} e tamen cognitio predicabilium necessaria q alio m.^o cumpertum sunt libri non potuit sciri

in 2.º textu reddit docilem q quod e nota q d terrent s. que terrent auditores nempe perplexitas disputationis et obscuritas et profunditas sententiarum et ad primum dicit disputationem futuram esse breviam et 2.^m e clariorem et 3 dicit se tractaturum esse questiones faciles et nonnullas altissimas et metaf. nempe an univ. sint in rebus an in intellectu tantum et an corporea an incorporea an sit in singularibus an separata ab illis q ad metaf. spectant siquidem ipsi tamen iste q et non ad log.^me et dicit se in ... esse peripateticos id e Ar. et in hoc captat benevolentiam.

Cum enim porphirius dicat esse accommodatas dialecticos apertere esse difficultatem tamen nostra consuetudo tenet ut in hoc loco disputentur quia dialectici huius temporis ita acuta et perspicatoria ingenia videntur habere ut nihil illos posse sub texere arbitrant. et sic nos in hoc loco illas q ut tempore predicamentorum expedire liberius et primas p.^{tes} sit.

Q. l. universalia

Qo. prima

Vtrum vlia sint in reb. an solum in intellectu.

Pro intelligentia huius q. e notandum id qd optime advertit Scoto tempore? qd vle e qx. tempo in essendo in causando in repræsentando et in prædicando. Vle in essendo e qd p se subsistit realiter separatum a singularib, quale erat Vle platonicum. Vle in causando e causa Vlis ut intellig. de qua Ar. 12 mets. agit. Vle in prædicando e id qd pluribus prædicat de individuis. Vle in repræsentando e spes intelligibilis aut conceptus intellectus repræsentans naturam communem unde q. non e de Vle in causando nec de Vli in repræsentando cum manifestum e qd causæ Vles sunt apud nos et conceptus aut spes in intellectu sed q e V. Vle in prædicando sit Vle in essendo. Vt dicebat Plato. l. solum sit obiective in intellectu et cum in intellectu obiective sit tam entia realia Vt Deus et creatura quam ficticia Vt chimera quæritur an Vlia sint vere entia realia an ficticia ut chimera.

De quare plures sunt opiniones 1a e Heracliti et Cratyli quas etiam tenuit plato cum erat iunior qui asseruerunt qd non posset mg hære scientias de reb, ut refert Ar. 4 mets 5o tex. 22 cum nihil prædicarunt e in rerum natura pter singularia et corruptibilia quæ consistunt in continuo motu et fluxu et scientia debet e de pp̃etuis et incorruptibilibus.

Hanc tamen refellit Ar. pluribus in locis et præcipue 4 et 1. mets. et 3. de aia cap. 3. quantum ad hoc qd dicebat qd sensus non distinguit ab intellectu et cum pr cum experientia constat qd homines habent appetitum naturalem ad scientias, et desiderium naturale nihil faciunt frustra, ergo possunt hre scientias sed non de reb, singularib, cum sunt corruptibilia, ergo de Vlib, quia sunt entib.

Præterea cum qd dicunt qd non hbeat scientias l. habeant pro certo l. pro incerto si pro incerto non est illis adhibenda fides si pro certo

quamo

3

2 opinio — 9ª ras. hent sententiis de hoc qd. dicunt qd non possumus hoc scientias

2ª sententia ē platonis quam huic posteā in suis dialogis s. in fedro menone fidone et thimeo in quibus hic asserit Vlia ū in rerum natura separata ab ipsis singularibus per subsistentia in corpora et incorruptibilia inde potentia aloq tempore et materia qu erant exemplaria et eficientes cause ipsorum singularium ita qd de singulis speciebus erant singula Vlia unum ho communis et unum equus communis et unus leo communis et sic de singulis speciebus de accidentibus vero non ponebat.

Quatuor igit afirmauat plato de his Vtlibus primum qd dicebat Vtia erant separata et cum hoc communia pluribus et de ois predicauant et dabat ū singularibus quem ad modum unus sigillum dat ē ois sigillationibus et manet semper distinctum in existentia ab illis.

2º dicebat qd ista Vtia dabant singularibus formam substantialem non tm accidentia nec materias.

3º dicebat qd quanbis singularia sunt corruptibilia Vtia ista s. incorruptibilia quem ad modum quanbis sigillationes factas a sigillo corrumpant ipsum sigillum manet sine corruptione semper

4 dicebat qd singularia dependent in eo qd fieri et conseruari ab Vtlibus et per eorum participationem fiunt singularia veluti per eorum impressionem sigili fiunt sigillat. Ar reiicit istam opinionem platonis 7. mets. t. 17 et refert duas rnes quae mouerant platonem et illas inpugnat.

Primum motiuum platonis erat ponens ista Vtia erat propter scientiam et videbat qd scientia ē de rebus perpetuis et incorruptibilibus, 9 si praeter singularia Vtia de quibus ē ista scientia.

2ª propter generationes qd aliquando videmus qd ignis generat a non igne et alia plura a non similibus ex quo colligit qd ē aliqua causa Vtis similis a qua producunt per comunicationem. Veruntamen ē qd aliqui interpretantes platonem dixerunt Ar inpossuisse illi istam sententiam et qd nunquam plato hoc asseruit sed ideas appellauit vel rationes ocumque rerum existentes in mente diuina et sic s. idem qd. veritas. Diuinus pergas dum oia producit hoc asserit D. aug. lib. 83. quaestionum quaestione 46. sed quid quid hoc sit si ista sic explicata ut supra manet falsa ē et illam impugnat Ar multis in locis ē mets.

UVA.BHSC

cap. 5. 7. metz. cap. ultimo 7 metz. cap. 17 8 metz. cap. 15 decimo metz. cap. 20 12 metz. cap. 1 cuius textus quamplurimas fit mentio contra platonem nec aliqua addi ...

Pro 2a quia nulla quidditas est separata ab eo cuius quidditas est alioquin esset quidditas singularium quae non est ab illis separata.

3o quia nullum singulare potest esse commune rebus ... quia singulare esse de pluribus dici non potest sed ... separata ... quedam singularia ab illis realiter distinctam ... non potest.

3o Quia quod est distinctum realiter ab aliquo non potest de illo praedicari quia hoc est idem realiter cum illo et non est realiter idem cum illo sed ... est separata realiter ... non potest de illo praedicari.

4o quia sequeretur quod idem esset universale et non universale separatum ...

... separatum ... quia quidquid praedicatur de aliquo debet esse aliquid in illo quia praedicari nihil aliud est quam affirmari de aliquo ... sed illud esset praedicatum de singularibus quia esset in illis et per platonem separatum ab illis.

3a est nominalium et dicitur Occham in sua logica cap. 14 ... dicunt nominales quod ... singularia ... significando et repraesentando ... quae significant plura ... non significat natura communem ... singularia ... — 3a opinio probant: 1. ex Ar. 7. de ana. cap. 1 ... universale ... ... vtte ... vocis. —

Primo quia quidquid est in rerum natura est singulare ... nullum ... — 2a probant ex eodem ... de subst. ... quidquid est in mundo ... singularia ... ... singularia ... tantum ... — 3a ... universale ... praedicat. ... praed. ... est in rebus ... praed.

4a et ultima est Ar. Alberti magni ... Realium Latinorum et Graecorum ... explicatur ... conclusionibus.

Prima

Vniuersalia dari est [illegible] / [illegible] / 2. Concl.

prima sit quia cum sint in mundo sint individua et singularia ergo
Conclusio probant contra Heraclitum et Cratilum et nominalium etc.

Sit 2. Conclusio. Vniuersalia sunt naturae de quibus praedicantur ex parte rei collocata ita quod non solum vox homo est vniuersalis sed etiam significatum immediatum vocis nempe natura humana quae est in ea. Quod dicitur secundo quod duplex est conceptus unus formalis et alter obiectiuus formalis est qualitas existens in potentia cognoscitiua quae formaliter cognoscimus obiectiuus est res immediate significata per conceptum formalem ex his dicuntur reales et nominales et nominales. Nominales dicunt quod ista vox homo apud eos non habet aliud significatum praeter individua et illa immediate significat et conceptus formalis homo immediate repraesentat individua et non repraesentat aliquam naturam communem ad id reales dicunt quod conceptus formalis immediate significat conceptum obiectiuum nempe naturam communem pluribus immediate et quasi mediate ipsa individua et similiter vox homo immediate significat ipsam naturam humanam et mediate individua et materiae.

Haec Conclusio multas res peteret probare id satis una aut altera ut primo ex scientia quae est de ... et non de ... ex sententiam de plantis et animalibus et scientia est de ... ergo Vniuersalia sunt in rebus.

2º ex dicto quod homo Vniuersalia praedicantur de substantiam praedicantur de accidentibus non praedicantur est falsum nam quod dicimus corvus albus est purgatum non colorat vox non purgat ... et quod dicimus homo est risibilis vox non ... etc.

3. Concl. 3. Conclusio. Vniuersalia solum ratione distinguuntur a singularibus de quibus praedicantur ergo conclusio probatur ex Aristotele primo ex eo quod Vniuersalia ... in multis et de multis 2. post. tex. 25 et 7 metaphysica tex. 41 id est in multis singularibus de quibus praedicantur ... separatis a singularibus non possunt de illis praedicari ergo nam quemadmodum paries non est albus nisi per albedinem quae est in illo ita non est homo nisi per humanitatem quae est in illo etc.

2º ex eo quod differunt sola operatione intellectus differunt ratione ergo Vniuersalia differunt a singularibus sola operatione intellectus

ergo ut probant

UVA.BHSC

ergo dicitur ... minor probatur nam quemadmodum sensus percip-
it v.g. in pomo colorem non percipiendo saporem quamvis sint
simul et odor in pomo ita intellectus percipit naturam hominis et
ultimum non percipiendo ipsa singularia in quibus est et hoc dicitur
abstractio universalis a singularibus et hoc est quod dicit Ar. quod ipsum universale
aut nihil est aut posterius est.

Sit 4a Concl. universalia sunt in rebus, sed universalitas est in intelle- 4 concl.
ctu. Ista Concl. est S. Th. 1 p. q. 85 art. 2 ubi inquit quod cum dicitur
s. naturam ipsam et intentionem a qua dicitur universale praemittendo etiam
abstractum aut male significatum et 2 dicitur fortasse
posse significatum primum in rebus 2um obiective tantum
in intellectu quod idem est dicere quod universale s. fundamentali-
ter in rebus, formaliter vero in intellectu abstrahenti ipsam naturam
communem a singularibus.

Ex his facile possumus respondere argumentis factis pro aliis opi-
nionibus. Ad 1 R. ad maiorem et ... concedendo quod scien-
tia debet esse de rebus perpetuis et incorruptibilibus ad quod licet res
in mundo sunt singulares et corruptibiles, nihilominus in ipsis
singularibus et corruptibilibus sunt universalia fundamentaliter cum sua
tione ad essentias sunt perpetua et incorruptibilia negamus
tamen quod assumunt s. quod sint extra intellectum non sunt de illis poten-
tiis nam Ar. deridet illas facit 2 ... de anima

Ad motiva Platonis R. ad primum licet quod unum est ad platonis
quod sentitur s. de rebus universalibus sed non separatis a singularibus realiter
sed tantum ratione et abstrahente intellectu.

Ad 2 R. quod dupliciter aliquid generat a se simili:
i. a simili in specie vel a simili in genere, a simili in specie est quando gene-
ratio est univoca ut ignis generatur ab igne et homo ab homine a simi-
li in genere est quando generatio est aequivoca ut ignis generatur a
sole et mus generatur a caelo cum quo convenit in genere s. in
corpore et ita ... in inferioribus s. univocis
superioribus bene possunt hic inferiora generari a causis supe-
rioribus aequivocis quae virtute et eminenter continent perfe-
ctiones horum inferiorum et sic non est necesse ponere ideas.

Dicas

U.V.A. BHSC

ad nominales ad duas rationes nominalium R. ad primam iam dictum est quidquid
ad 1. R. est in mundo est singulare et tamen hoc fundamentaliter Vle in ipsis
ad 2 Resp. singularibus et fiunt per opus intellectus Vlia formaliter.
ad 2 R. concedendo quidquid est in mundo est genitum vel creatum
intelligi est et generata et creata sunt quoad singularia et tamen hoc stante
Vlia fiunt in ipsis singularibus sunt Vlia fundamentaliter non sunt distincta
nihil est quoniam realiter a singularibus sed idem cum illis et fiunt per
intellectum Vlia formaliter.
Quod si sic habeam hic posset facile respondere aliis rationibus oppositis a prima primi
ad quid mentalium responsum est quod Vlia sunt in rebus fundamentaliter
nihil enim dicta sunt formaliter sed ipsae res quae realiter sunt in ipsis singularibus
fundamentaliter et per intellectum ab illis separantur.
est in re 2a. quaeritur an sit corporeum an incorporeum? quo in re corporeum dicimus
dicimus quod dupliciter uno modo pro corpore de praedicamento quantitatis quod idem
Vle nihil est est dimensio trina scilicet longitudinem latitudinem et profunditatem
ad 2 vel fundamentaliter in corporeum opponitur huic quod non est divisibile aliter
est quod fiebat ... alio modo pro corpore praedicamenti substantiae et in corporeo
ab intellectu ... superius quantitatis genus supremum in substantia et corporeo
ut patet in ... opponitur huic ... alio modo ...
... dependere et subsistat in subiecto materiali ut est frigus albedo et
... corporeum ut opponitur huic quod ... dependet et subsistat in subiecto
post res ... spirituali ut intellectus intelligibiles ... R.
fundamentaliter ... Vle ... formaliter ... spirituale ...
in ipsis rebus ... si autem loquamur de Vle pro subiecto ... fundamentaliter
Ad 3 ad argumentum ... quoad non corporea ... individua ... corporea
... corpora ... individua ... corporea.
... 3a. quaeritur an Vlia sint substantiae ... R.
... repraesentando ... substantiae ... respondent
... Platonem impugnando ... non ... sub ...
... respondendo non ... loquamur ... Vlibus ... intentionaliter
ad 2 R. quod ... accidentia ... denominat ... naturalis ... summa
ad modum ... primo intentionaliter ... naturas aliquas ... substantiae et
... fundamentaliter ... accidentia ... substantiae ... accidentibus ...
in ... 4a. quaeritur ... an Vlia sint corruptibilia vel incorruptibilia
Vle ... sumitur ...
fundamentaliter ... quemadmodum ... fundamentaliter
... ita Vle fundamentaliter est quod ... Vle fun
damentaliter praedicat ... dicendum ...

UVa BUSC

nobis cum supponendum quod vlia secundum entitatem ... praedicta
per se incorruptibilia ... essentia ... in particularibus et ad
corruptionem subiectum corruptibilium dum corrumpentur singularia
in quibus sunt et sic corrumpuntur quoad existentiam tantum &c.

Quaestio secunda

Vtrum vlia sint actu ante operationem intellectus

In praecedenti quaestione Disputauimus contra platonem num naturae
vlis ... separatae a singularibus ... in singularibus realiter & ...
separant ab intellectu ... num naturae quae in singu-
laribus actu sint vles ante intellectus operationem ita quod secundum
se ... suam naturam sint communes aut ... singulares.

Pro quo intelligentia ... quod quaelibet natura sit aut ... potest | nota
triplici Considerari primo pot[est] considerari secundum quod ... in
ipsis singularibus contracta 2º modo pot[est] considerari ut est in
intellectu repraesentata per speciem intelligibilem ... communi-
ter 3º modo pot[est] Considerari secundum se. Et secundum ... triplicem
... natura illi conueniunt ... secundum hanc triplicem Consideration[em]
diuersa praedicata Conueniunt nam Considerata 1º modo ... sin-
gularis et indiuisa in se et diuisa a quolibet alio 2º modo ... vle
... ad ... nem ... 3º modo ... an con-
ueniat illi ... inplexas ... 3º
... praedicata quidditatiua et ... ut ... et
substantia et ... praedicata ... conueniunt
... simplici ... alia conueniunt ... 1º modo ...
... et ... quae dant ... 2º modo dicendi
... ut ... conueniat ... ideo
in 1º modo ... semper illi conueniunt. ... an conueniat ...
2º modo ... quod ... ab entitate ... conueniat illi accide-
taliter et ... in intellectu ... in ...

...

2 nota. Q.º i notã. q aptitudo nª ad hoc q sit in pluribus i duplex una positiua sm quam nª dicit ordinem ad plura ita ut sit in illis et predicet de illis et hec tantum conuenit illi p intellectum q'do actu abstrait illa i neg.ª q i sim q indetã et indetermi natio natura ad singularia i hec i aptitudo et comunitas remota quam dicit scotus demanare ab ipsa nat. ut supra patet

opinio scoti. His positis e.º opinio i scoti 7 metf. q.º 16. et 2 sententiarum d. 3 q. i. cum sequit paulus venetus q.º de vlib. et antes et albertus lib. i. dictione tractatu ultimo cap. 3 qui asserunt q natura qui libet si sm se consideret. hec aptitudinem quandam ut a multis posit participari v. g. natura petri inquantum de se e non repugnat quin possit ei in paulo inquantum nat.ª tunc e unde de se inquit i communis neg.º de nulli i appcata et ista comunitas i indetã neg.º inquit conuenit nª per se in q. mª positatis tanquam supra passio et hec conuenit ei discursiuo et sic i actu ante intellectum indiferens et una hanc sententiam sequitur scotus aliquibus rr.º

1 arg.m Primo q. qr q conuenit alicui prius oibus accidentibus conuenit per se sed indetã conuenit prius q oibus accidentibus nªe ergo in dicta conuenit natª per se minor pr. qr natª sm se e prior singularitate et indiuiduatione et i ei indiferentem et indeterminatam ad multa.

Conf. et Confirmo qr singulare et Vle s. relata q. s. simul n.ª et cognitione sed singulare i ante oem intellectum ergo et vle

2 arg.m 2º qr oem i ante oe actum potentie sed oem intellectus e vle ergo et pr precedit oem operationem intellectus maior patet qr color precedit oem visionem et sonus auditionem ergo et obiectum intellectus.

3 arg.m 3º qr seclusa operatione intellectus nª de se i ens ergo i una non numero ergo ergo. minor pª qui per accidens i una numero ergo per se i una alia unitate

4 arg.m 4º qr natª de se non i contracta in aliquo singulari ergo de se i non determinata per consequens qr opponitur mi i arguendi a neg.º ad affirmatum predicatorum oppositorum finitum et infinitum et sic de se i non determinata ergo de se i indiferens nam duo tñ contra

dict.e

UVA.BHSC

dict̃ ita ut teneant debere unificari de qualibet numero eius
aut terminatio eius indiferens
5. et ultimo quia in uno modo loquendi concedimus quod duo tres 1. argumentum
sunt eiusdem speciei et sunt alterius eiusdem generis et hoc absque intelle
ctus operatione eius concedimus generatio et species absque operatione intellectus
In contrarium est 1. s. Thomas opusculo de ente et essentia cap. 4 et ibi Caie 2 opinio
et Capreolus in 2. d. 8 q. 2 et Soncinas 7 metaph. q. 4 Hispalensis in 2 quaest.
17. Gandavensis q. 24 Mag. sed et ut in tota Thomistae qui eis asserunt
quod natura quaelibet secundum se neque est una numero nec specie nec universalis neque parti
cularis sed tantum conveniunt illi sua praedicata quidditati
va et essentialia ut natura humana secundum se tantum est substan
tia corporea sensitiva et rationalis per accidens est quod sit una nu
mero in re et quod sit una specie ut repraesentatur in intellectu –
Unde posita 1. quae nobis sequenda est sit conclusio communitas 1 conclusio
negativa in ordine non convenit naturae per se sed per accidens et non per acci
dens a parte rei sed ut repraesentatur in intellectu prima pars conclusionis sic probatur.
Certum quod convenit naturae per se ut passio necessario convenit eius indivi
duis sed communitas negativa non convenit individuis nec per se nec
per accidens ergo nec naturae maior patet. quia passio inseparabiliter
convenit essentiae et in ubicumque sit minor etiam patet quia indivi
duum ut patet est singulare de se ergo nullo modo communicabile.
2o probatur quia quando convenit aliquid alicui per se etiam ut passio eius
oppositum nec per se nec per accidens potest convenire ut quia hoc
est visibilis de se oppositum invisibilitati nec per se nec per accidens
potest illi convenire ergo si natura de se est indiferens quod non sit indi
ferens non potest illi convenire etiam per accidens. ad conve
nit illi per accidens nempe ut est in re quia est singularis de se
non est indiferens
2a pars conclusionis etiam probatur quia quaecumque praedicata conveniunt
naturae aut conveniunt secundum se velut est in singularibus vel ut est in
intellectu non vero secundum se neque ut est in singularibus convenit
quod sit communis ergo ut est in intellectu unde colligitur quod
natura tantum per abstractionem intellectus sit quod sit indiferens
negative et definibilis actu et intelligibilis actu
Ad argumentum in initio posita Dicendum et ad primum negatur antecedens nempe ad argumentum contra
quod.

UVA.BHSC

qd i[n] indifferens ne[que] conueniat nat[ur]a p[er] se s[e]d p[er] accidens ex eo q[uod]
dicitur i[n] et conuenit illi p[er] accidens s[e]d p[er] abstrat[ionem] intellectus.

Ad 1.
ad confirmat[ione]m d[icendu]m q[uod] singularis duplicitur s[um]it[ur]: uno m[od]o q[uod] i[n]
idem et unum numero et sic i[n] a p[ar]te rei [a]lio m[od]o p[ro] eo q[uo]d i[n] idem
et unum numero et sic i[n] a p[ar]te rei [a]liorum p[ro] eo et i[n] relatiuam
illis et ut sic non e[st] nisi per intellectum

Ad 2[m].
ad 2[m] d[icendu]m q[uod] obiectum debet p[rae]cedere operationem potentiae passiue
non tamen operat[ione]m potentiae actiue unde u[nive]rsale p[rae]cedit operat[ione]m intel-
lectus passibilis non tamen agentis ex n[atur]a abstrahit[ur] ab intellectu agente
et 2[o] dicit[ur] q[uod] in obo ii. dicitur rr[e]s que et subiecta r[e]s q[uae] quidquid
dicitur nat[ur]a p[rae]cedit potentiam et eius operat[ione]m ad r[e]m subiecta
non p[rae]cedit uniuersalis p[er] operat[ione]m potentiae unde r[e]s que i[n] nat[ur]a
et r[e]s subiecta i[n] communitas et indiffer[enti]a ad plura et d[e] modo con-
dum i[n] de obo scientiis realis et r[e]s que i[n] trutis et r[e]s subiecta
satis i[n] qd sit in intellectu

Ad 3.
ad 3. d[icendu]m qd nat[ur]a s[ecundu]m se i[n] una illa unitate qua unu-
q[uo]dq[ue] e[st] unum inquantum e[st] ens non tamen i[n] una aut pluribus

Pro alia 3[a] arg[umentum] i[n] nota. q[uod] Ar. i[n] lib. de interpretat[ione] duas
tradit formas argumentandi uariando predicatum penes fi-
nitum et infinitum uno m[od]o sine reduplicat[ione] ut cum dicimus
h[om]o non i[n] albus g[o] h[om]o i[n] non albus altero m[od]o cum reduplicat[ione]
ut cum dicimus h[om]o inquantum h[om]o i[n] albus reperiri m[od]o sine
reduplicat[ion]e arguamus dicit duo 1[m] i[n] q[uod] a neg[atiu]a ad aff[irmatiu]a de
predicato infinito non ualet consequentiam nisi addamus
constantiam ex dat aff[irmativ]e uerum et c[onsequ]ens falsum non sequit[ur]
h[om]o non i[n] albus g[o] h[om]o i[n] non albus non supposito q[uod] non sit h[om]o in
r[er]u[m] nat[ur]a ans i[n] uerum et c[onsequ]ens falsum q[ui]a i[n] de subiecto non suppo-
nente ualebit tamen conseq[uenti]a si ponat[ur] constantia exp[ressi]s ubi i[n] et de
eamq[ue] h[om]o non i[n] albus et h[om]o i[n] g[o] i[n] non albus 2[o] dicit ab
aff[irmatiu]a de predicato infinito ad neg[atiuam] ualet conseq[uenti]a ut s[i] dicamus
h[om]o i[n] non albus g[o] h[om]o non i[n] albus licet aliquando ans et c[onsequ]ens
dat falsum –

Si arguamus cum reduplicat[ione] similiter dicit duo 1[m] primus
e ab aff[irmatiu]a de predicato infinito ad neg[atiua]m ualeat i[n] conseq[uenti]a quan-
do dat c[onsequ]ens falsum et ans u[erum]. et hoc non defficit a[d] c[onsequ]ens consequente

bene

UVA.BHSC

bene sequit. hō inquantum hō ē non albus ḡ inquantum hō

non ē albus ubi añs ē falsum et facit hunc sensum q̄ de ratiõe

sua rōne hōis ē q̄ sit non albus q̄ ē falsum et nunquam illi

albedo conuenerit et cons ē uerum q̄r. facit hunc sensum q̄ non de

intrinsecis rōnis eius q̄ sit albus 2º dicit q̄ añs ad affirmatiuã reduplicatiuã

uero non ualet conseq.ª et dat añs uerum et cons falsum ut hō

inquantum hō non ē albus ḡ inquantum hō ē non albus añs ē ue

rum et facit hunc sensum q̄ non ē de rōne hōis q̄ sit albus et

cons ē falsum et facit hunc sensum de rōne intrinseca hōis q̄ sit

non albus et sic ad nostrum argumentum dicitur q̄ ibi arguit per ab affirmatiuam

ad negatiuam ad affirmatiuam cum reduplicatiuã uariato predicato penes finitum

tum et infinitum nam non ualet nat.ª de se non ē contracta nec

determinata ḡ de se ē indeterminata et de se nec ē determinata

nec indeterminata nec una nec plures ō habitudine abutroque,

et uerius q̄ ex duobus contradictorijs necesse ē alterum uerificari

de quolibet re mundi. dicitur q̄ uerum ē absolute non tamen cum

reduplicat.º uerum ē dicere aut ē indifferens aut non ē indifferens

non tamen cum reduplicat.º aut de se ē indifferens l. non ē indifferens

de se q̄ utrumque accidit illi. l. dicitur q̄ aliud ē de predicata contra

dictoria uerificari de eadem et aliud duas propositiones contradictorias ita q̄ ita 1ᵐᵃ

ē uerum ut estas hic ē in anno estas non hic ē in anno

et 2ª ē falsum ut estas hic ē in anno estas non hic ē in anno

q̄ ē falsum.

Pro ultimum argumentum soto concedit q̄ apud eius naturali gaop intellectus Sto

dant genera et sp.ª q̄ ē nat.ª separabiles 2º dicit q̄ iste predica

tiones at. ē genus hō ē sp.ª st. predicationes proprij

tertio dicit q̄ non sequitur ex hoc q̄ ipse sequatur s. soto et adduc

deficiunt q̄ sequitur existimat q̄ eius expositio sua se in ordine ad intellectum

dent Vlia et si. de se indiu ipse tamen dicit q̄ rebus ex natura sua

non conuenit ē Vlia nisi in ordine ad intellectum

Sed. Scoto contra illi q̄ hoc ē incidere in opinionem sotiui

quia q̄ tanto melius quanto s.º ab ostis relinquit et inpugnat ita

si ap dei sine ope intellectus si genus et sp.ª ḡ Vlia q̄ pr. et si

hō ē sp.ª alis ita genus et sp. si sp.ª Vlia sed hoc ē optime consequitur

ē Socratem.

i hoc alter ꝗ at in alter ꝗ inssimile sicut sequit si genera et sp.ª in alter ꝗ utis in alter nec ualet respondeat aliqui p illo ut solent quod genera et sp.ª ut dicunt naturas abstractas ss. sp.ª illis nomine ut dicunt naturas abstrabiles et denominabiles.

Co.º hoc insurgunt quod genera et sp.ª ss. nomina 2.ª intentionis ... circa secluso intellectu genera et sp.ª ꝗ necess.º debent dare 2.ª intentiones et album de forti dicat albedinem sive albo dat corp.º nat.ª ꝗ dat albedo quod generalis sp.ª de forti dicunt secundas intentiones.

Secundum quod dictum est i falsum nempe quod i proprium nat.ª est indiffe rentem nam quod predicat de aliquo ut proprium ꝗ debet predicari de quolibet contento sub illo sic sp.ª predicant perse predicat de hoc ꝗ predicatio de sp.º et simili de natura si predicat per se de n.º ꝗ de quolibet conte nto sub illo ꝗ et de sp.º id ad hoc dicunt aliqui quod proprium i duplex unum i quod fluit ab essentia ut risibile et illud de o.º contento predicat et sic sp.ª non predicat de hoc aliud i proprium quod non fluit ab essentia sed convenit illi per ordinem ad aliquam potentiam ex teriorem ut esse obiectum visus proprium est colores cui convenit per orde nem ad potentiam visivam ita est proprium i hoc esse sp.ª cum procedimus ad potentiam intellectivam et tale proprium non convenit de contento.

Sed contra hoc i arg.mo quod si proprium est sic quid debet esse proprium alicuius n.ª determinatæ ꝗ debent asignare naturam cuius est proprium esse sp.ªm indicant quod humana i proprium ꝗ tamen non convenit leoni et sic leo non erit sp.ª quod i absurdum si dicas quod i superior s. alicuius nat.ª superioris ad hom. et leonem sequit quod cum non predicat de hoc et leone est istud proprium non convenit contentis.

Unde his o.ibus R. quod solum dant circa absq. intellectu g.ª et sp.ª fundamentaliter ad modum quod dat 2.ª et si aliquis dicat quod circa dat unitas formalis que non i singularis ꝗ i specifica l. ge nerica R. quod hoc pertinet ad sequentem q.nem in qua hoc disputabit.

Q.º tertia v unitas formalis det a parte Rei

In hac q.ne tria ss. agenda i.º explicabimus titulum q.nis 2.º ponemus duas opiniones et probabiliorem eligemus arg.ta contrariæ opinio nes respondemus.

[signature]

UVA.BHSC

Prox. tandem ī in eandem q̄d unum idem ē ēē ens indivisum et unitas idem ē ut indivisio ex enim nihil positivum addit supra ens nisi negat^ionem l. privat^ionem divisionis ē do ut Ar. 4 Met. tex. 3° ubi ait tamen ens et unum idem sunt una nat^ura quam s tenet ibi s. Tho. et 1 p. q. 2 art. 1. cum ḡ privatio et neg^atio per suas habe. cognoscant ut cecitas per visum et tenebre per lumen et unitas dicat privat^ionem divisionis per suum habitum cognoscenda ē qui ē divi. unde dicendum ē quotuplex ī divi. ut sciam quotuplex ī unitas

Divisio. igit ē duplex una ē mate alia ē forli mate. que causat per materiam et principia matla inter individua ejsdem sp^ei ut inter petrum et paulum ē divi^o mate ex eo cum differunt per principia matla alia ē divi^o forli que fit per principia forlia et essentia lia et sic fit tantidem ~~[illegible]~~ ex quidam ē per essentialia principia ppria quidam per essentialia principia certa et sic ex sic tantidem sunt per essentialia principia communia quidam ii. majus vero quidam minus ū ex inter socratem et platonem ē divi^o numeralis et non forlis ex non causat distincto corpus ex essentialibus sed individualibus principiis inter socratem ū et sine leonem sup^ra ē forli eo sunt diversam generis proximi et divi forlis per essentialia principia ppria ul animal s. dicas tantum inter socratem ū et hanc plantam ē major divi forli per principia essentialia extra data et multo alliis sp^ecies sensibile et insensibile inter socratem ū et sine lapidem ē divi forlis adhuc major per communiora principia s. per animatum et inanimatum et sic semper ascendendo crescit divi forlis deo ut inter socratem et sine albedinem ē maxima divi forlis s. ppria et communissima principia essentialia s. per modum substantie et modum accidentis dispositum ut substantie.

• Similiter Dicendum de unitate pro omni unitas igit duplex numeralis et forlis unitas numeralis attendit penes privationes divisionis numeralis unitas ū forlis attendit. penes privationem divisionis forlis et sic fit tantidem quidam privat divisionem formalem omnino causabile per principia ppria et sic ē unitas forlis simpliciter quidam ū privat divi^m forli non simpliciter

taliter

quotuplex sit divi

quotuplex sit unitas —

taliter causabili s. principia communia et hec ē unitas
formalis s[ecundu]m quid et h[abe]t latitudinem s[ecundu]m q[uod] dici[tur] privatio cau
sabilis ē a magis l. minus communibus principiis. Ēt qualibus
V. g. sortes ē unus numero q[ui]a non ē per multa principia in se di
visus. Tū ē unū simpliciter unus formaliter q[uia] non compatit[ur] secundū di
visionem formam quamcunque. at v[er]o ē unus formaliter inquantū
non compatit[ur] secundū divisionem formam per sensibilem et insensi
bilem non tū h[abe]t unitatem simpliciter q[ui]a compatit[ur] secundū di
visionem per rationale et irrationale corpus v[er]o ē minus unum
formaliter ē unum q[ui]a non ē divisibile per corporeum et incorporeum
ē minus corporeum q[ui]a ē divisibile per animatum et inanima
tum ens v[er]o non ē unum formaliter q[uia] compatit[ur] divisionem formam
ē unum p[er] quantū non ē divisibile per ens et non ens ē minus
unum q[ui]a cum sua unitate compatit[ur] divisionem formam.

1[us] Corolarius. Ex his sequit[ur] 1º q[uod] quidem unitas qualibet q[ui]a ē indivisio et ea
ss unitas talis indiv[isi]o ē divisionis priv[atio] et sic nihil aliud ē
dicere sortes ē unus numero ē ē carens divi[sione] numerali et hoc ē
unus formaliter ē ē carens divi[sione] formali.

2[us] Corolarius. Sequit[ur] 2º q[uod] unitas numeralis ē maxima unitas q[ui]a non se nul
lam compatit[ur] divisionem nec materiam nec formam alia uni
tates saltem compatiuntur divisionem materialem.

3[us] Corolarius. Sequit[ur] 3º q[uod] unitas ē duplex materialis et formalis. De formali autem
ē duplex alia simpliciter alia s[ecundu]m quid simpliciter ē que repe
rit[ur] in sp[eci]e infima s[ecundu]m quid que reperit[ur] in subalternis

Sed obiiceret aliquis q[uia] 2º q[uod] quamvis unitas formalis ē privatio
divisionis formalis id privatio aut neg[ati]o non suscipit magis et mi
nus q[ui]a unitas formalis non suscipit magis nec minus et sic non
erit una unitas maior quam alia. R[espon]d[eo] q[uod] quamvis pri
vatio s[ecundu]m se non suscipiat magis nec minus suscipit tamen per
ordinem ad positivum q[uod] suscipit magis et minus quare di
cit[ur] aer magis illuminatus l. minus et magis l. minus tenebrosus
s[ecundu]m q[uod] magis participat de lumine l. minus et sic umbra
que ē privatio lucis dicit[ur] maior aut minor

l. R[espon]d[eo] 2º. De tamen idem redit q[uod] privatio ē duplex in

Fin[i]s Dei

UVA.BHSC

fieri quod infacto ei infini non dicat carentiam totius forme et sic penes resistit in indivisibili. Ut quod fieri non sit fiet latitudinem ad acquirendum in facto ei dicit carentias totius forme et consistit in indivisibili ut mox i privativis.

Ex his. Patet series quod nonnulli aliquorum de unitate mali videt. ap. rei et de unitate formali et de unitate mali nulli dubitat. Itaque vit. i an n. ap. rei sit privata diu formali

Inqua quod due sunt opiniones altera i sonurias 7 met. quod 40 et aug. niph. hi eodem loc. lib. i 7 qui asserunt quod unitas formalis non datur ap. rei sed tam in intellectus et ut istorum est quod unitas formalis non distinguitur ab unitate generica nec specifica sed unitas generica nec specifica non sunt ap. rei ergo nec formalis.

Et probatur ex Ari. 5. met. cap. de uno ubi inquit quod enumeraliter oes et quantos modos quibus aliquid i unum et non enumerat unitatem formalem quam reducenda i ad genericam l. specificam et confirmat quia quid quid i in reprobatur n. i singulare ergo hec qui reperitur in re et al. sunt singularia ut non sunt unam formale sed materie.

Secundo sequit ens neutrisibilitas hominem ergo in tali + unum aliud unum quod i ens et ap. rei. s. differentias petri et pauli ergo que sunt duo omne in. et non unum formaliter.

Alia autem i opinio caie. cap. 4 de ente et essentia et ratione 2 opinio scoti et caie.
2o d. 3. q. 1. qui ponunt ap. rei seluso intellectu unitatem formalem que unitas i minor unitate numerica et abstracta ab ea et neque dicit quod illa unitas i generica l. specifica l. transcendentalis qualis fuerit nat. et contrarius solum dicit dari unitatem formalem quas est fundamentum generis et speciei

Et pr. ista sententia primo et probatur arguit per potestatem sed apparet ei i dari formalis preter materiam ergo ap. rei i unitas formalis preter numeralem in petro et ap. rei ho et equi differunt formaliter magis quam petri et pauli ergo ap. rei i unitas fundatio in toto petrum et paulum quam non i inter hem et equum

2o et Ar. 10 metha. dicit quod in quo i ibet genere i ali quid unum quo sunt mensura aliorum que sunt in illo genere sed ista unitas i realis et mensurata sunt realia. ut non potest

ei unitas

cē unitas numerica q̄ nullatus ē singularis congruere q̄ sit mē
sura aliorum in illis, non entis individua, q̄ dem[ta] non ē ordo
ē realis, et sic nullum ē individuum q̄ sit mensura aliorum
3 [arg.]ᵘ ergo tale unum unum faciens.
tertio relatio similitudinis et aequalitatis et identitatis sunt reales
et sine opere intellectus, sed istae relationes fundantur in unitate, ergo
non potest ēē relatio realis nisi fundamentum sit reale, ergo talis
4 [arg.]ᵘ unitas quae est fundamentum relationum est realis.
quarto quaelibet oppositio realis est duo extrema realia, sed contrari
etas est oppositio realis quae realiter circum[scripto] intellectu unum con
trarium differt ab alio, ergo utrumque extremum debet ēē unum
aliqua unitate reali non unitate numerali quia tunc hoc album
ē primum contrarium huic nigro, q̄ ē falsum, quia tot ēēnt prima
5 [arg.]ᵘ contrarietates quot individua, ergo.
tandem quia si non unitas realis ē numeralis, ergo et diversitas realis
ēēt numeralis, sed cons. ē falsum, quia diversitas realis numeralis
ē aequalis et ita omnia ēēnt aequidistantia et sic non magis
differunt hic et equus quam petrus et paulus et hic et leo quam
hic et equus, sed cons. ē manifeste falsum, ergo datur ista unitas
formalis a parte rei. alia quamplurima argumenta omittimus quia haec suf
ficiunt, unde infertur conclusio quod ista unitas formalis non ē realiter
separata ab ipsis singularibus, sed eadem realiter cum illis
et ista sententia ē vera et tenenda.
Sed dicatur quod unitas formalis datur a parte rei, dubitatio ē an sit
privatio divisionis formalis an non, sed negatur, quia ad hoc inconveniente
sequitur, hic numeralis prius et negatio et in his et in istis integre
tatis constantia et quae in se sit, ad hoc ē recepta quod sit privatio
5 [arg.]ᵐ et carentia divisionis constituens unum, unum nihil aliud supponit
nisi privationem divisionis, ergo ē privatio.
Sed contra istum modum dicendi ē fortissimum argumentum quia si carentia
divisionis formalis ē privatio et carentia divisionis materialis, ergo ipsa
divisio materialis sequeretur quod a parte rei non datur unitas formalis nec materialis
sed cons. ē falsum, ergo et antecedens, quod sequatur probatur quia privatio ē carentia
in subiecto apto nato ad formam quam privat, sed a parte rei nullum
individuum ē aptum dividi nec formaliter per principia ipso

efficac

UVA.BHSC

ufecta nec maliter per principia ind[ivi]duationis ergo non est pri-
vatio unitas forti. Ad hoc arg[umentu]m variè Respondent quidam
dicunt esse privationem duplicem unam perfectam aliam imperfectam perfe-
cta est carentia formae in subiecto apto ad habendam illam secundum se
et secundum propriam rationem ut caecitas est aptum ad habendum visum
in hoc et ipsum visus ergo hoc secundum se et secundum propriam rationem est aptum ad
habendum visum. imperfecta vero est carentia formae in subiecto ap-
to ad habendam illam formam non secundum se sed secundum propriam rationem
sed secundum rationem communem et superius praedicatum quare talis dicit[ur]
vel ab Ar. 5. meta. cap. de privatione licet impropriam ut lapis
non sit aptus habere visum est tamen secundum rationem communem nempe animal est.
unde dicitur quod carentia divisionis fortis aut malis non est privatio perfe-
cta sed imperfecta ergo quamvis petrum secundum se et secundum propriam rationem
non non sit aptus dividi maliter aut fortiter est tamen secundum quod est homo
aptus dividi maliter est secundum quod est animal est aptus dividi fortiter.

Sed haec solutio falsa est. et probatur quia nihil est aptum nec secundum se nec aptum dividi nec
fortiter nec maliter. ergo nihil est unum fortiter aut maliter
antecedens probatur quia divisibile et aptum ad dividendum debet praecede-
re divisibile et aptum ad dividendum sed nihil sit divisibile fortiter aut
maliter praeter quod divisibile fortiter aut maliter ~~debet esse in~~
~~partes~~ debet esse totum partes dividi sicut divisibile est esse partes dividi
dentes sed aptum nihil est esse nec inferius nec superius sed omnia sunt singu-
laria et indivisibilia ergo nihil est superius nec inferius divisibi-
le neque aptum ad dividendum

Confirmatur 1. quia aptum nullum est praedicatum superius quod   1 conf.[o]
non sit adhuc divisum aut fortiter aut maliter ergo nullum est pra-
dicatum divisibile aut aptum ad dividendum maliter ut ipsi
dicunt consequentia est optima quia quod divisum est amplius dividi non potest
et antecedens probatur quia homo non reperitur aptum nisi in hoc vel illo homine et animal
in hoc vel illo animali homine et equo sed in petro et paulo homo est divisus maliter
et in homine et equo animal est divisum fortiter ergo nullum est praedicatum quod
quod non sit adhuc divisum.

Confirmatur 2.[o] quia aptum nullum est locum propriam praedicationem 2 conf.[o]
nam ut homo non reperitur in hoc vel illo homine et animal in hoc vel illo animali ergo
haec homo vel hoc animal non est divisibile fortiter nec maliter sed nec superius praedi-
catum

UVA.BHSC

catum.

2 arg.m

2.o sic arg.r ~~unitas~~ unitas fortis ē prin.o imperfectior s.c q.d n.o sit aptum dividi non s.m se sed s.m suum superius sequeret q.d ens non est unum fortius pt conseq.a q.r non ē aliqd predicatum superius rr.e quo sit divisibile et tn ē divisibile et s.m se. et s.m rr.a inferiores et sic sequit.r 2.o q.d ens sit magis unum quam h.o et unitas inter maior quam unitas que reperit.r in h.o et in speciebus infimis q.r unitas ē prin.o divisionis g. quo maior et perfectior sit prin.u maior et perfectior erit unitas sed ens ē aptum natum dividi s.m se et s.m ipsarum r.m g. ē perfectior unitas unitas inter grilla ē perfectio per unitas qua aliquid ē aptum natum dividi s.m propriam rationem.

3 arg.m

et sequunt.r 3.o q.d est maior unitas que reperit.r in naturis genericis quam que reperit.r in naturis specificis q.d ē manifeste falsum.

3.o q.r falsum ē q.d genus sit aptum dividi s.m superius et non s.m se q.r q.d convenit alicui rr.e sui superioris quod rr.e s.m se convenit et non potest repugnare rr.o ipsius dicis sed q.r aptitudo ad videndum convenit p.o rr. h.is deo convenit p.r se g. si aptitudo ad divisionem fortiter et maliter convenit p.o rr.e sui predicati superioris g. convenit illi s.m se et sic genus s.m se ē divisibilis fortiter et maliter ipsi ē communis pluribus q.d ē ridiculum.

4 arg.m

4.o q.r falsum ē q.d talpa sit acta et conveniat illi aptitudo ad videndum s.m suum genus q.d exemplum fuit rr.o huius huius deceptionis nam si aptitudo ad videndum convenit talpa s.m suum genus g. per se simpliciter convenit nec repugnat illi rr.o dris contrahentis p.r q.r dris contrahentes genus ad aliquas sp.a non destruunt genus imo perficiunt g. si aptitudo ad videndum convenit talpe rr.e generis g. absolute et simpliciter et s.m se convenit sicut h.o absolute et s.m se ē substantia materia potentia et sensitiva et mortalis quamvis hec conveniat illi rr.e generis sicut risibilitas rr.e dris.

Conf.o 1.

Confirmat.r q.r partio generis equaliter participat.r ab speciebus sicut sentire sed sentire est ē qualiter participat.r ab h.e et a talpa g. et aptitudo ad videndum similiter. conseq.a pt q.r impossibile ē q.d partio deviat in aliquas sp.es ag.o et diversimode sed illa partio que convenit alicui s.p. rr.e generis ōibus speciebus

Equaliter

UVA.BHSC

equaliter convenit sicut equaliter talia et tam corruptibiles et morta les qr hoc rn generis illa convenit ergo respectus ad videndum convenit rn generis omnes equaliter erunt apte ad videndum tandem ultimo qr cum habitus et privatio dicant conf.º 2
determinatum ad ponunt ergo privationem dicit fortis et maris eterni et certe aptitudinem quia verum responderemus in hac privatione et in aptitudine aptitudinem.

Propter hoc argumentum alij aliter respondent non videntes quod aptitudinem quia fortiter et maliter et in illo est privatio dicit fortis et maris. alia solutio
tamen aptitudo ad dicentem non est in natura nisi quatenus abstrahit a sin gularibus per intellectum et sic in intellectu potest dividi for titer aut maliter et hoc sufficit.

Sed hec solutio falsa est et difficultatem argumenti non solvit est falsa quia inpugnat solo.
potentia ad actum realem debet esse realis sed dicit fortem et maris est actus realis ergo aptitudo ad talem dicentem debet esse realis ergo debet convenire natura a parte rei et nonque intellectum nec solvit argumentum quod unitas fortis est privatio dicit fortis et privatio est carentia formae consitutio aptitudinem a parte rei non est dividuum licet natura que sit aptitudinem dividi sed tamen per intellectum ergo tamen est privatio per intellectum ob pro cens unitas fortis non est a parte rei

Et confirmatur quia ad rationem unitatis sufficit quod a parte rei debet natura carens dicentem forte apta tamen dividi per intellectum sequitur quod a parte rei debet unitas specifica et quia a parte rei est natura carens dicentem specifica quamvis non sit apta dividi specificum nisi per intellectum.

Alij aliter respondent concedunt superiora dici fortiter et maliter et tamen esse divisibilia et apta ad dicentem quia dicunt duplicem esse potentiam alliam contradictionis ut potentia ad esse et non esse quae non defacili quolibet actu adveniente sicut videns quia hic aptus est ad videndum et si actu videat non desinit aptitudo ad illam vertit et sic dicunt naturam esse divisam fortiter et maliter actu divisibilem tamen et aptam ad divisionem

Hec tamen solutio falsa et quia quia duplex est potentia una ad subsistentem ipsam potentiam ut potentia visiva quia per

Frat. Pe.

sicut per unionem; alias ē ad alium desinentem eo quamvis terminum sui pro divisibilitatis inveniendo. si n. continuum q'd divisibile ē in. ιom per divisionem actualem ē ita incorruptibile reliquo non ēē amplius divisibile q'r actu div. exhausit potentiam divisibilitatis, ergo indivi[sibi]lis ē ap[tu]s cui oī om. quo dividi pot. sed. formaliter et materialiter non manentem plus divisibile nec aptum ad divisionem nec privata div. &c.

His positis, oportet ut quod tenendum sit ex pluribus in hac q[uaestio]ne dicit

i concl.o Prima concl.o unum supra ens non dicit privationem divisionis div. et si q'r ē unum diceret priv.em div. sequeret q'd illud q'd ē magis divisibile ē magis unum et illud q'd ē minus divisibile ēēt minus unum et sic ens ēē magis unum quam individuum et individuum minus unum quam ens et q'd sequat pt. q'r privatio ē carentia div. in subiecto apto nato, ergo ubi ē carentia maior div. ē maior priv. et ubi ē carentia minor id ē est minor priv. id ens ente ē carentia maioris div. quam in individuo alic[u]i ergo q'r ens ē magis divisibile quam individuum & in individuo minor carentia q'r ē minus divisibile, ergo ens ē magis unum & individuum minus unum q'd ē [contra] ea que superius diximus, ergo unde colligit q'd non h[abe]t aliquis q'd sit magis unum ex eo q'd sit magis divisibile imo ex hoc q'd h[abe]t q'd sit minus unum id h[abe]t q'd sit magis unum ex eo q'd magis repugnat illi divid[i] q'd pt. in deo qui ē summe unus q'r oīs div. ille repugnat.

& 2o pr. concl.o q'r div. quam negat unum ē impossibilis id priv. non ē impossibilis, ergo non dicit privationem unum supra ens id negat. em. maior q'r q'r unitas in natura ē communis oībus ubi & sic que libet unitas negat em. div. quatenus ē una id ipsa neg. ē priv. sequeret q'd deus non ēēt ens omnino indivisibilis id potius ēēt aptus natus ad div. em. q'd ē absurdum, ergo unus supra ens dicit neg. div. et non priv.em huic arg. nicat Respondere pater Fonseca 4 met. q. 5. dicens q'd div. quam negat unum non ē necesse q'd sit possibilis in illo subiecto q'd sit unum id satis ē q'd sit possibilis in aliis et sic deus ē ens simpliciter omnino indivisibilis in. q'r ens caret oī div. non tñ caret div. in aliis rebus in quibus ē divisio ista tñ solutio nulla ē tum q'r sequeret q'd lapis diceret privatus visu et quarbus[?] aptitudo ad visionem non sit in ipso ē in aliis rebus ut in [?] tum etiam q'r sequeret q'd nulla ēēt neg. in rebus id oīs ēēnt privationes q'r multa entia carent forma possibili in aliis rebus &c.

Sl. Hedor[?]

Et hec doctrina est ex prim. p. s. th. i p. q. art. i ubi dicit ... addit supra ens neg^m dicit ... de veritate q. i art. 5. ad 7 et capreo ... in i. d. 2 q. i ... i. 4 meth. q. 4 ... flandria q. 3 Tabel. ...

Obiectio: ... supra ens dicit negationem ... tho
chimera dicit esse unum sicut non album non album ... q. neg.
q. neg. ... de non ente quando ente ... neg. ...
... dicunt unum ... dicunt intra ... non ... entia
simpliciter ... i. ... dicunt unum ... neg.
in ente reali non ... dicit neg.^m ... unu
simpliciter dicit de ente reali quam ad modum ... unitas
... ens ... aliquid est unum ... ens

... aliquis ... quidam neg. dicant de ente et
non de ente et quidam non. ... ex ... neg. ...
... simpliciter et ... neg. ... homine et nihil et hec
nullum postulat ... neg. determinatum neg. indeterminatum
et hec ... dicit de ... et nullum ... est.

Alia est neg. quae postulat ... non determinatum et hic
est neg. ... forma ... ut non album non ...
non calidum et ... dicit de ... quando ... non est ...

Alia est neg. quae postulat ... et determinatum
... entis ... dicit neg.^m mat. ...
... quamvis ... neg. non ... ex ...
ex ... neg. determinata ... ex ... loquendi
et neg. quam dicit unitas ... dicit neg.^m
... et determinato ... reali

... fortis quam dicit unitas fortis
et ... mali quam dicit unitas mali ...
neg. hec ... unitas fortis ... unitas
in ... est neg. ... neg. talis ... et ... unitas
fortis ... neg. ... fortis et mali neg. mali ...
... unitas et ... est intelligendum ... qui ... attributo
... neg. ... metaphysica ...
... metaph. ... culpa est ... ad ...
ad videndum ... culpa ... ad ...

dendum

dendum sim Gen non aptitudine positiua sed neg. nam sim Gen
non repugnat. Ut uideat illa aptitudo e neg. nam sic ille posse dum
non repugnare ul deg unde sit cep i commune pau largo m.
sicut comprehendit neg. cum et sunegat. cum apellauit priuat. quod op. eo con
stat qd plantam appellauit cecam et dixit e priuatione deuise
tn ista potu implanta e manifesta neg. d.

5 de Ut exponamus locum S qui multos adhuc fefellit adducendus.
Ad hu ipsius qui sic ait priuatio dicit: s m. requisitam non habeat
aliquid qd pote habere ab aliquo licet ipsum non sit aptum ad illud
hendum quo pacto planta dicit priuata oculis. 2o m. si aptum erit
ad hendum illud quo caret l. ipsum est aptum nl. gen et isto mo
dicit cecus et priuatus uisu et talpa lz tn. hoc s mo talpa. 3o m
gen 3o m. dicit aliquid priuatum carere aliquo qd abeum sit habere
in aliquo temp. licet non habeat in illo in quo dicit cecum ut catulus
ante nonum diem dicit cecus qr caret uisu quem aptus e habere
post nonum dies pcuius intellig. e notan. qd carentia forme in subo
tribus modis pote contingere e ita pot sit carentia forme in subo
apto aptitudine positiua ita qd subo illud non tantum habeat
capacitatem et non repugnantiam ad hendam illam formam
sed etiam habeat aptitudinem et pnalem ad illam hendam et
huius m. e carentia luminis in aere et carentia forme in m.
qr aer ad lumen et m. ad hendam formam non solum habet
capacitatem et non repugnantiam sed etiam het aptitudinem et p. am
passiuam. Et isto dicit ppie priuatio ut distinguit. s negat. om,

2o modo pote. e carentia formis in subo apto aptitudine
neg. d. in subo capaci et non repugnante qd solum het capa
citatem et non repugnantiam et hec dicit pp pcrius. quan
uis aliquo m. accedere ad priuat. et talis e carentia forme aut
figure artificialis in ligno l. in alio ente nali qr natura respe
ctu artificialis solum het capacitatem. Et similis carentia
formalis supra natural in aia qd dicit potentia obedientialis et solu
capacitas. Et qd huius modi carentia termini et non priuat. pe qr
carentia uisus in catulo ante nonum diem e neg. qr nullum e
agens nale qd possit inducere illam formam ante nonum
diem ita carentia forme artificialis in ligno et carentia for

mas sup

C

mi supra natis ss. negationis.

3.º m.º pott ee carentia forme insecto neq. apto neq. capaci qr
repugnanti et hec est diuit neg.º et magis vendic aura priuatiõ
et talis ē carentia figure artificialis in aqua ... inter has ca
rentias illa media que ē carentia in subiecto apto et capaci de non
repugnanti diuit aliqdo priuatiõ nongo neq.º non sit ... accedit
ad priuat et in ... appellat ad ... talpa ... non repu
gnat illi habere ... altem ... ē
at et ista priuatio ... in lapide diuit priuatio ... caret neg.
in lapide ... in albedine ... capo aut albedine ... ne ...
... ss. ... capox ... ad talpa ad ... ē ... capax ...
... premissa nempe ati.

... Possumus respondere ... ubi ... ex ... aliorum ...
... talpam ... esse ... habet oculos sub
pelle et sic ...

Ad 3.um ... dixerimus ... arg.um ... forlis dat ... an
... intellectus ... unitas specifica ad ... ē considerandus
... unitatem specificam ... neq. ... per ...
ad ... specificant ...
neq. ... unitas ... diuit ... neg.º ... specificus ...
... forte et ... ab ... plurib.
... ad ... non ... pluribus ...
... ap.le ... unitas specifica ...

Ad obiectum aliquis neg.º ē entia r.i ... non habet ...
per intellectum ... carentia ... forte ... constituit
unitatem ... ē ... r.i et ... unitas ... ē
nisi per intellectum ... possumus ...
... fundamentaliter ...
... non ...
et ut sic constituit neq.º unitatem ... posumg...
... intellectum et ter
minat ... neg.º et ... r.i ...
... priuatio ... carentia ...
... cognoscunt ... formae ...

Ad 3.um arg.

Et 2o quia quando modum sic non dicit aliquid nisi per aliquem modum quem realiter includit ita non dicit fortitudo etiam aliquam formam unitatis sed forma unitatis est per intellectum sed non est unitas fortitudinis nisi per intellectum. Respondeo quod aliae formae positivae non denominant subiectum nisi mediante illa ad 2um formae privativae quae nullum entitatem habent cum sint mera non entia ipse fundamentaliter sumptae denominant subiectum formaliter ut ars fortitudo est tenebrarum quando fortitudo tenebrarum sit ens nullum et denominat a fundamento privationis aut negationis quia cum privationes et negationes non habeant aliud ad quod magis cognosci ad hoc quod denominent subiectum nisi requirunt quod cognoscantur et a fundamento denominant subiectum.

Corollarium

Ex quibus colligitur discrimen inter unitatem formalem et specificam conveniunt enim in hoc quod unitas fortitudinis dicit negationem divisionis et specificam dicit fortitudinis negationem divisionis specificae differunt tamen quia specifica positive quod includit in unitate specifica non nisi rei dicimus materiae a parte rei est una et dicimus fortitudo et eadem non nisi prout abstracta a singularibus per intellectum est una specifica et est una positive individualis idem dicimus de unitate generica et tamen quia fortitudo quod conveniunt in quantum utraque dicit negationem divisionis fortitudinis in quo differunt tamen quia specifica positive et non quae dividit et interlineari quod non contracta in ipsis singularibus v.g. non aliquid unum negationem divisionis fortitudinis tamen quod est unitas fortitudinis eadem non abstracta ab inferioribus prout communis pluribus post dicit unitas generica etc.

2a Schola.

Sequitur 2o quod sicut non communis distincta a parte rei ab ipsis singularibus ita unitas fortitudinis a parte rei non est distincta ab unitate numerica vel numerali. Sed in qualibet individuo est utraque coniuncta etc.

3a Schola.

Sequitur 3o 3rio ex quod dicit Cajetanus quod carentia divisionis fortitudinis quod est unitas fortitudinis sequitur naturam ubicumque sit velut passio sequitur essentiam.

Nec huic doctrinae repugnat id quod dicit s. Tho. quaedam entitas quae non sumpta est neque est vel neque particularis quia ibi loquitur s. Th. de unitate numerica aut specifica et non de forti.

4a Schola

Sequitur 4 ex ipso constat discrimen inter ipsum et Cajetanum quod

sed

sic ponit unitatem ex tum cum nat^em cum neg^ne spec. V ponit
unitatem fortem cum n^a singulari
Sequit^r ex inquirenda s^te [illegible] sententia aliorum aly — 1. Concl.
unitatem dict^. qui constituit unitatem fortem speci^um appellant.
nos V. neg^one appellamus.

Sequit^r ultimo q^d quaelibet [illegible] unitatem postulat deter
minatum suum humanitas multis postulat tanquam determi
natum suum [illegible] singularem tum neg^e dict^e multis con
tas fortis postulat, tanquam determinatum suum nat^em cum
unitatem cum singularibus et abstractam ab illis sive communi
tate fortitudo unitas specifica postulat tanquam subjectum determina
tum n^em cum positive pluribus differentibus [illegible] Unitas generica
postulat n^am cum positive pluribus differentibus sp^e unitas angelica
quae reperit in ente postulat ens reale ut determinatum suum

[illegible] Concl^o unitas fortis multiplicat^r ad multiplicat^em [illegible] — 3 Concl^o
[illegible] ista Concl^o q^a quaequaeq^e [illegible] realiter multiplicatur non mul
tiplicat idcirco [illegible] multiplicatur aliud [illegible] multiplicat^r simile
[illegible] aliud et similitudo [illegible] realiter [illegible] unitas forty [illegible]
[illegible] realiter [illegible] multiplicatur una multiplicat^r et alia [illegible]
p^o et paulo multiplicat^r [illegible] fortis 1.

Ex hoc colligit^r [illegible] [illegible] et paulus [illegible] duas hu
manitates duas animalitates [illegible].

2^m colligitur q^d in quolibet individuo [illegible] plura praedicata [illegible]
[illegible] partialia quae continent unam integram [illegible]
sicut [illegible] plures unitates fortes partiales [illegible] una in
tegra unitas fortis.

Dubitatur [illegible] prius et neg^e distinguntur [illegible] fortis
et multis distinguntur realiter [illegible] unitas fortis et multis non [illegible]
[illegible] realitas distinguunt realiter [illegible] distin
guunt realiter [illegible] [illegible] posse considerari dupliciter
uno m^o quantum ad privat^m [illegible] distinguuntur realiter alio
m^o quantum ad positivum non [illegible]. [illegible]
[illegible] et sic [illegible] realiter q^d eadem [illegible] una
numero [illegible] una fortitudo

2° R

UVA.BHSC

2.º Dico quod utroque modo sunt eadem realiter et solum distinguuntur ratione dum formaliter et materialiter non distinguuntur realiter sed tantum sicut superius et inferius et universale particulare ut sicut ubique sed et sicut ubique reperitur et non contra sic in quocumque a parte rei distinguuntur formaliter distinguuntur materialiter et non e contra

Sed maior dubitatio est an duo individua eiusdem speciei sint unum formaliter ipsa unitate quam speciei cuius dubitat quidam respondent quod duo individua eiusdem speciei ut petrus et paulus non sunt unum formaliter sed duo formaliter per duas unitates formales quam admodum sunt duo materialiter per duas unitates materiales quod quilibet habet suam unitatem formalem distinctam quem admodum suam unitatem numeralem sunt tamen unum sive quid sunt per intellectum in quantum conveniunt per intellectum et dicunt quod in hoc sensu dixit porphyrius cap. de specie quod participatione speciei plures homines sunt unus homo et s. tho. 1.ª p. q. 2. art. 1. ad 3. dixit quidam sunt plura numero et unum specie id est multa sunt pluraliter et unum sive quid quibus sic obiicias si petrus et paulus distinguuntur formaliter siquidem sunt plura formaliter quod eadem ratione sunt plura materialiter et sic distinguuntur materialiter sed quod illa particula formaliter sumitur dupliciter uno modo ut idem sit quod differunt specie et sic sumitur non differunt formaliter alio modo ut idem sit quod differre per diversas unitates formales concedunt quod differunt formaliter

Quibus sic obiicias plus differunt petrus et equus quam petrus et paulus sed petrus et equus distinguuntur formaliter ergo petrus et paulus non distinguuntur formaliter negant quod a parte rei plus distinguuntur petrus et equus quam petrus et paulus realiter concedunt tamen quod realiter sit magis unum petrus et paulus quam petrus et equus quia habent vim causandi maiorem unitatem per intellectum 2.º Dico quod distinctio formalis est duplex una est per diversa principia formalia et diversas unitates formales et sic distinguuntur petrus et equus alia per diversas unitates formales tantum et ista distinguuntur petrus et paulus et in hoc sensu plus distinguuntur petrus et equus quam petrus et paulus quia petrus et equus distinguuntur per diversa principia formalia et diver

Sasuni

sui unitates formis et petrus et paulus solum per diversas unitates formis.

Quod si obiiciamus petrus et equus sunt diversi specie et ita differunt per differentias specificas et petrus et paulus sunt eiusdem speciei et sic minus differunt petrus et paulus quam petrus et equus. Respondentur negando quia unitas specifica non est a parte rei nec diversa specifica et sic non sunt magis a parte rei unum petrus et paulus quam petrus et equus nisi virtualiter quia a parte rei non sunt unum specie magis quam petrus et equus etc.

Contraria tamen sententia est Caietani cap. 4 de ente et essentia quam existimo veriorem nempe quod duo individua eiusdem speciei sunt unum formaliter quia sunt individua formaliter quod manifeste probant argumenta ista pro sententia Scoti quamvis iste addiderit Scholastici nunquam potuerunt quod non differant minus petrus et paulus quam petrus et equus. Et quod petrus et equus non sint eiusdem speciei etiam ante opus intellectus etc.

Pro cuius intelligentia nota quod aliqua duo separabiliter distincta esse unum formaliter stat dupliciter primo per hoc quod illa duo ordinantur in aliquo uno extra alterum communi utrique indiviso utrique illorum et hoc modo nihil inveniunt in rerum natura nisi in unitate sine fidem quia tres personae divinae adunantur in una entitate communi illis. Secundo per hoc quod aliqua duo habent intrinsece necessario intrinsece suum formis et talia sunt individua eiusdem speciei ut petrus et paulus quia nullo intellectu considerante petrus est individuum formaliter a paulo et quod ad hoc quod aliqua sint unum formaliter non requiritur nisi quod sint individua formaliter ideo sunt unum formaliter petrus et paulus et quod diximus de unitate formali inter petrum et paulum quae est formis simpliciter intelligendum etiam de unitate secundum quid formali quae est inter sortem et hunc leonem et inter hunc leonem et lapidem et inter solem et hanc intelligentiam etc.

Sed contra hoc obiiciunt autem Scoti contraria. Probatur primum quia plures unitates numerales reddunt plura numeraliter ergo plures unitates formis reddunt plura formaliter siquidem quaelibet habet suam unitatem formalem distinctam ab unitate alterius. Respondetur negando consequentiam quia licet petrus et paulus habeant plures unitates formis non tamen illae unitates sunt plures principia sive per principia formalia sed habent ut principia materialia

UVA.BHSC

enim nisi separ[illegible] sunt unum cuilibet unum fortiter, velut si duo opposita sint alba per hoc quod quilibet habet suam albedinem destincta ab alio non sequitur quod destinguantur fortiter sed materialiter quod illa duo albedinis materialiter differunt.

Ut rursus neg. ant. quod facere plura sunt numeruum non est effectus unitatis numeralis sed divisionis numeralis, et facere plura fortiter non est effectus unitatis fortis sed divisionis fortis. Non efficiens unitatis quam unum non plura, effectus pluralitatis est facere plura, et ideo quod est pluralitas et unitates fortes non est plura fortiter non faciunt plura fortiter.

2 arg.^m 2º obiiciunt quod sicut effectus unitatis fortis est facere unum, sic effectus fortis pluralitatis est facere plura, sed plures unitates materiales erunt pluro materiales, ergo plures unitates fortes faciunt plura fortiter et sic petrus et paulus sunt plura fortiter. R. huic arg.º distinguendo maiorem si pluralitas fortis sit per principia fortia, verum est, quod eius effectus est facere plura fortiter, si si pluralitas fortis sit per principia materialia quae potius dicit pluralitas formas quam fortes non facit plura fortiter, sed unum.

3 arg.^m 3º quia quecumque sunt unum aliqua unitate sunt unum, sed petrus et paulus sunt unum aliqua unitate, sunt unum aut quelibet unitas est subiectum in altero est aut in utroque; si in uno non in altero quia non est maior ratio quare sit in uno quam altero; si in utroque, sequitur quod est aliqua unitas ad eorum plurium quemadmodum contradicuntur, quod est falsissimum. R. quod sicut duo dicunt similia et equalia non ab una similitudine et equalitate quam illis sit una numero, quia hoc solum reperit in entia divina, sed a mutua similitudine et equalitate existenti in utroque extremo ex qua per non distinguunt qualitas aut quantitas realiter licet aliunde distinguant sicut petrus et paulus sunt unum fortiter per sed mutuam unitatem fortem existenti in utroque extremorum, non distinguunt fortiter magis quam sicut unitas dicit illi unitates sed plurimis subiectis in quibus sunt realiter distinguantur. Et sic concedimus quod unitas fortis est in utroque subiecto non est illis sed in se divisa et in illis fortiter divisa communiter et ideo dicit nomine unitas unitate numerali quia patet in se de tantum numeralem materialem unitatis ideo faciunt plura quod ex ipsa illi ipsas differunt satis in quibus sunt.

Pluralitas est effectus divisionis et talis erit pluralitas qualis fuerit di-

visio

talis quaquam ē causata ideo formis ē pluralitas formis. dicimus ma-
tis pluralitas etiam matis ergo dicitur quaquam ē causata pluralitas
inter unitatem formalem quae ē insp.º et inter unitatem formam quatenus
paulo non ē dicitur formis sed matis ideo non sunt plura formaliter sed materialiter

Quarto obiiciunt quia impossibile ē quod petrus et paulus sint unum for-
maliter quin conueniant in aliquo positiuo quia unum non solum dicit
negationem sed etiam positiuum idem ē quod ens indiuisum sed petrus et paulus
u. a se non ē unum formaliter sed ē unum ens indiuisum formaliter
quod esse ens positiuum a principio non singulare sed ulterius consequentia
ē falsum quia nam cum petrus et paulus non sunt unus homo neque unum al. neque
unum corpus neque una substantia ita neque unum omnino sed non sunt
unum aliquo modo. Resp. concedendo quod non solum unum dicit ne-
gationem sed etiam positiuum negamus tamen quod ens positiuum sit ulterius de
quid indiuisum in ratione entis namque unum petit multa dicitur
formis et materiae et negamus quod petrus et paulus non sint unus homo
et unum al. et unum corpus secundum dicitur unum formaliter
quia licet formae quae ē in petro et paulo sint distinctae non tamen formaliter
nam aliud ē quod distinguantur duae formae, aliud quod distinguantur
formaliter sicut aliud ē quod distinguantur duae substantiae et
aliud quod distinguantur substantialiter nam petrus et paulus dis-
tinguuntur ratione albedinis et nigredinis et aliorum accidentium quae
sunt principia individuantia sed duae substantiae non tamen distin-
guuntur substantialiter sed accidentaliter quia quamvis quod distinctum
ē substantia tamen principium distinctiuum ē accidens similiter formae
pars distinctae distinguuntur ratione sua et sic differunt formaliter ratione
sua et sic differunt materialiter unde aliud ē distinctio formarum
aliud formaliter distinctio formarum ē quia ad illud requiritur duas formas
distinctas ut formaliter ultra hoc requiritur principium distinctiuum
quod sit formae non distinctio non dicitur formis substantialis sed acci-
dentalis ratione rei distinctae sed ratione principii distinctiui et quia princi-
pium distinctiuum in formis sed numero differentiis non potest ē
ipsa forma sed materia ideo dicuntur differre materialiter et non formaliter

Ad id quod adducunt ex porphyrio quod participatione speciei plures homines sunt
unus homo. Resp. quod id potest intelligi quod sunt unus unitate formali sed

specifica

specifica quae i[n] p[er] intellectum h[abe]t fundamentum i[n] formali ex eadem q[uod] dicit s. Th. c. 5. [?] 2° art. i ad 3. q[uo]d s[un]t multa simpliciter aliquis p[er] hoc numera[ta] concedimus q[uod] s. Th. absolute loquit[ur] de unitate numerica et specifica et de pluralitate similiter.

Q. Quarta

Universalium

Utrum sit secunda intentio & quid sit

Pro intelligentia huius q[uaestion]is advertendum primo q[uod] intentio diverso modo accipit[ur] a philosophis moralibus et dialecticis. Nam a philosophis moralibus accipit[ur] p[ro] actu voluntatis quo intendit aliquis aliquem finem et in hoc non loquimur de intentione ut sic significat.

A dialecticis v[er]o sumit[ur] p[ro] actu intellectus quo cognoscimus aliquam rem. Unde intentio apud dialecticos idem q[uod] conceptus & sicut conceptus et p[ro]conceptus i[n] duplex formalis et obiectivus sic et intentio i[n] duplex formalis et obiectiva intentio l. conceptus formalis i[n] imago quae formatur in intellectu representans rem intellectam l. i[n] intellectu l. eius intellectionis.

Obiectiva v[er]o i[n] res representata per conceptum formalem v. g. cum concipimus hominem per intellectum tunc imago illa quae format[ur] in intellectu representans hominem dicit[ur] conceptus formalis homo v[er]o representatum per imaginem dicit[ur] conceptus obiectivus.

Praeterea quae logicae ut sic intentio formalis i[n] duplex i[n] et intentio formalis prima i[n] imago representans rem in his quae illi conveniunt a parte rei ut imago quae representat hominem in eo q[uod] i[n] a[nim]al substantia rationalis et visibilis ad 2° intentio formalis i[n] alia imago quae representat hominem i[n] eo q[uod] i[n] species et universalis aut ut subiectum aut ut praedicatum quod nunquam ex parte rei nominibus concipiuntur sicut statuam appellamus et sic intentionem appellamus et statuam rei.

Similiter intentio obiectiva i[n] duplex prima & 2a res quae representat[ur] per primam intentionem formalem ut homo ut visibile ra[tiona]le & 2a quod representat per 2am intentionem formalem ut genus et species specialis ut praedicatur et ut subiectum et de ista intentione obiectiva agit logica ut hic dicimus ~ . ~

cum q[ua]e in

ex quo sequitur quod hic nomen primae intentionis et quid 2ae inten
tionis nomen primae intentionis est illud quod significat id quod conve
nit rei sine opere intellectus ut nomen homo animal risibile de suis subiectis
et nomen 2ae intentionis est illud quod convenit rei solum per intellectum
ut nomen genus species universalium praedicatum subiectum

Ex quibus inferuntur quatuor notabilia primum est quod intentio formalis — 1 Corolarium
tam prima quam 2a est accidens reale quia est conceptus realis inhaerens
ipsi intellectui. at ex intentionibus obiectivis prima est res realis quae
non solum est obiectum in intellectu sed etiam fuit ei a parte rei.

2a vero est ens rationis quod non habet esse nisi obiective in intellectu quia per quam
convenientia nata solum per intellectum. Ut &c.

2um notabile est quod licet utraque intentio formalis ut dixi de obiectivis — 2 Corolarium
2a intentio obiectiva est essentialiter relatio at prima non est essentia
liter relatio licet bene possit prima esse relationem ut pater
nitas et filiatio non tamen praedicatio est in relatio sed est relatio in quantum
est relatio.

3 notabile est quod quando 2a intentio est essentialiter relatio — 3 Corolarium
ex respectu non est relatio aut respectu quem dicit ad intellectum et
ad conceptum formalem quia hoc esse est eius intrinsecum ut dicat respectum ad in
tellectum tanquam ad causam efficientem et ad conceptum for
malem tanquam ad imaginem per quam repraesentat sicut Caesar
repraesentatus per imaginem dicit respectum ad imaginem et arti
ficem tanquam ad causam sed at 2a intentio est respectus supe
rioris ad inferiora vel contra aut praedicati ad subiectum vel contra qui
respectus duplex habet fundamentum proximum in quam et remotum
proximum est operatio intellectus ex qua consurgit remotum est sin
gularia a quibus abstrahitur ut respectus quem dicit natura humana ad
singularia sua et natura equina ad singularia equi quod 2a intentio
sit relatio patet quia est ratio referendi unum ad aliud et sic definitur relationis

4 notabile est quod istae intentiones est ens rationis quia ens rationis est illud quod nullum — 4 Corolarium
habet esse nisi obiective in intellectu sed 2a intentio non habet esse ni
si obiective in intellectu nempe in cognitione ergo et sic dicitur ens
diminutum.

Pro cuius maiori intelligentia est notandum quod ad solutionem requiruntur 2a

Primum

UVA.BHSC

Vlium s. th. de ver. q. 21 art. 1. triplex e ens ra. nempe pu ra neg. et priu. et relatio neg. nullum fundamentum het in re sed e

uid sit fundame | ntum entis rationis

mere ficte ab intellectu ut chimera priu. u. het duplex funda mentum in re proximum enquam dz remotum ut cecitas cujus fu damentum remotum e at. et proximum aptitudo ad uidendum sed relato ra ut uniuersalitas mediro m. se het qr het fundamentum remotum ap. rei s. denominantem et fundamentum proximum het in intellectu qd e cognitio sequam consurgit. s.

069. Sd. Dicet aliquis qd relatio et neg. non differunt per hoc qd e tene fundamentum ap. rei qr lapis non uid. dens et celum non calidum s. rebus neg. et tn non s. omnino ficta ab intellectu qr ap. rei la pis caret uisu et celum calore. q. ergo neg. het fundamentum in re. Rx. qd uerum e qd huig modi negationes hent fundamen in re non tn determinatum qr tandem dico qd e quamdeo qd non e relatio v. ap. rei het fundamentum determinatum.

Diff. 2e inten tionis 1. Ex quibus Colligit diff. 2e intentionis ad. e relatio ra existens obiectiue in intellectu et denominatiue in rebus in quibus het fundamentum per primam particulam nempe sed sit relatio differt a neg. et priu. quae s. entia ra absoluta sequam reu ut opinio aliquorum qui existimant neg. et priuat. entis e entia relatiua qr dicunt ordinem ad intellectum sed fallunt qr bene stat dicere ordinem transcendentem ad causam efficientem et abso lute non e relat. entis sed absolutum ut creatura dicunt transcendentem de pendentiam adeo deo tn s. entia absoluta ita quem admo dum in entibus realia aliqua s. absoluta et aliqua respecti ua ita philosophandum e in entibus ra qr aliqua s. absoluta ut neg. et priu. et alia respectiua ut relatio d.

Per illam particulam ra differt a relationibus realibus et per illam existens obiectiue in intellectu differt ab alijs entibus reali bus quae existunt subiectiue in rebus l. in intellectu ultima parti cula quae sit denominatiue in rebus in quibus het fundamentum ponit ad dream intis ra aliquo agit. grammaticis qd non het fundamentum in rebus sed in illorum in positione et sequa ra ponit ad significandum unum potius quam ad signandum aliud.

Sed Contra

UVA.BHSC

Sed contra illam particulam diff.^{ni} nempe qd ē obiective in intellectu insurgunt scotistæ asserentes qd ens r.^{le} non solum in intellectu sed subiective in intellectu et summunt occasionem ex eod. scoto in dict.^{e} 23. dixit qd ens r.^{ie} causat, quo potat intellectus, et qd dicit causat ex istimant aliquid ponere ens ex eo qd cognoscit, nempe generalitatem aut specialitatem ex cod. q.^{e} 23. dicit qd per cognitionem producit res ēē cognitam et praedicabilem q.^{e} 9. dicit qd dictas ē obiective in intellectu et subiective ens et qd magis mirandum ē qd quidam comentatores supra e. p. q.^{e} 16. sentit qd ens r.^{i} ē subiective in intellectu dicunt qd sicut ēē ad in relationibus considerant sine ēē in nullibi ē subiective considerat: ut ē inventum cum ēē in ē subiective sic ē ēē in. sic etiam ens r.^{i} pot duplicit considerari unum secundum se ipso alio m.^{o} ut ē coniunctum cum absoluto ad cuius productionem producit considerari ē m.^{o} nullibi ē subiective secundo m.^{o} ē subiective in intellectu. &c.

Quam s.^{ad} quant effa r.^{l} qd si ens r.^{li} non ē subiective in intellectu, sequit qd sit aliquod ens qd nec sit creator nec creatura et si respondeas qd ens r.^{li} ē creatura eo m.^{o} qd ē ens sequit qd aliqua creatura sit aeterna et qd eius cognitionem creaturarum ita ēē cognitum sit aeternum et sic aliqua creatura erit coaeterna creatori quod s.^{am} videtur teneri indubitanter qd deus ab aeterno causa conceptum ē relatis r.^{li} sq. et 6. meta. disputat. 4.

Sed inmerito esti recedunt: nam p.^{o} quia s.^{us} qui asserit qd ens r. ēē ib. subiective in intellectu qui s.^{as} ē s. th. opus. 48. tra. 2. c. 1. ubi inquit qd res ē in aia 3.^{x} primo sicut effectus in causa ut domus in mente artificis, alio m.^{o} subiective ut scientia et 3.º m.^{o} obiective ut ens r.^{li}. de inde dicit ens r.^{li} qd ē ens in aia non ē ens intentio cui nihil extra aiam correspondet nisi s.^{um} fundamentum remoto et sequitur non ē. subiective D. 1. 1. 50. qd nullibi idem repetit op. 16. et in 1. d. 2 art. 8. tenet etiam hanc sententiam scot. in 4. d. 1. q.^{e} 2. ubi inquit qd ista ē ens deminutum qd non hēt ēē nisi obiective in intellectu eandem s.^{arro} tenet D. tho. d. 19. q.^{e} 6. Son. 5. meta. q.^{e} 16. Cau.

UVA.BHSC

de ente et essentia cap. i. D. 4 loco c. 3. Vtum et Sr. 6. meth.
ubi inquit qd duplex ē ens ens cognitum & ens reale

Sed ē advertendum qd ī subiective aliquid ē inesse illi sicut
accidens subo sicut albo in corpore et isto modo ll. subiective in intellectu
e.a intelligibili et habitus scientifici ad ū illud dicit ē obiective qd
movet potentiam ad operandum l. terminat operationem quare Cola
ē obiective in visu qd movet visum & terminat actum vi
sionis et hac via dicimus qd ens rr. ē obiective in intellectu non qr
mo vet sed qr terminat intellectionem secundario et indirecte.

Hoc suposito pr. nra 1.a qp qd ē in aliquo subiective inhaerendo
ē ens reale sed ens rationis non ē ens reale ergo non ē alicubi subiective
unde explicatio ē qd si ens rr. et sic subiective in aliquo.

Ad 1. arg. Scoti Rx qd cum dicit qd ens rr. causat ab intellectu
qd debet intelligi non qd ipsum causet ab intellectu non aliqua en
titas sed qd causet eo modo qd ē causabile s. cognoscitive et subiecto
gnito et cum dixit qd est productum in esse cognito ab intellectu debet
intelligi qd cum ens rr. cognoscit producit conceptus formalis in in
tellectu et cum dicit qd ens rr. ē subiective in re et obiective in intel
lectu. Rx qd ē subiective in re denominando non inhaerendo
idē denominat rem tanquam accidens suum subm non enim hoc
differunt accidens reale et rr. qd accidens reale denominat et
inheret ad accidens rr. solummodo nominat.

Sed ut respondeamus ad rr. ēm ē notandum qd denominatio ē du
plex una intrinseca alia extrinseca intrinseca ē quae sit a for
ma inhaerenti in re denominata ut paries dicit albus ab albedine
quae ē in ipso inhaerendo extrinseca denominatio ē illa quae fit
non a forma inhaerenti denominata sed in alio sicut columna
dicit dextra aut sinistra non a dextralitate quae ē in ipsa sed a dexte
ritate quae ē in alio et urina dicit sana non a sanitate quae ē in
illa sed a sanitate quae ē in alio unde dicit qd licet accidens nō
posit denominare subm intrinsice nisi inhaerat illi pott. tn
denominare extrinsice quamvis non inhaerat et cum ens rr. deno
minat a re intrinsece non intrinsice sed extrinsice

Ad arg. thomistarum Rx qd ens rr. ē natura eo modo qd ē

ens &

ens et. quia non est ens simpliciter sed rationis ideo non est materia simplici
ter sed rationis. et cum dicitur quod sequeretur quod aliqua natura esset aeterna suo
creatori respondemus quod si loquamur de esse cognito quod habet in mente di
vina non est inconveniens imo est necessarium

Sed obiiciet aliquis omne ens cognitum est in cognoscente ad modum
cognoscentis quia omne receptum in aliquo recipitur ad modum recipientis
sed ens rationis est ens cognitum ergo est in cognoscente ad modum cog
noscentis subiective. Respondeo quod cognitum debet esse in cognoscente
secundum suam similitudinem non secundum se ipsum et in materia et sic
est ad modum cognoscentis unde Ar. 3 lib. de anima c. 8. dixit quod la
pis non est in anima sed species lapidis et sic intentio est in intellectu
per suam similitudinem nempe per conceptum formalem

Contra universam istam doctrinam sentientibus rationis et de eius ente
tantibus insurgit subtilis Balleus egregius philosophus et meritis meri
tissimus huius scholae in controversiis physicis ubi intendit probare nul
lum esse ens rationis neque earum intentionem secundam esse mensurae formalem
eum de intellectu conseq[ue]ntiae sequentibus arg. | Balleus

Primo quia intelligibile est prius praesupposito intellectu praesupponit
ens. sed ens prius intelligitur ergo si ens rationis intelligibile ergo ante intellectum erit ens
reale | 1 arg.

2º neque nullum habet fundamentum in re ergo est nihil et per consequens
nec est ens rationis nec reale | 2 arg.

3º quia secluso omni opere intellectus prius est aptitudo fundamentalis tantum est
obiectivum in intellectum eius quia ex quo dicitur formaliter et accepta
rebus ergo prius est ens reale | 3 arg.

eandem sententiam tenent gandavus et mirandulanus et quamvis iisdem
rationibus quibus non obstantibus sit conclusio necessario est ponendum ens rationis
in doctrina Ar. probatur primo ex Ar. 4 meth. text. 2 et expresse 6. me
th. text. 8 ubi inquid quod ens est duplex unum reale aliud rationis quod
unum est in re aliud in mente idem 1. th. 1. cap. dicunt et alii | Conclusio

Et ratione probatur quia ut nulli negant esse entia rationis et intelligunt quod
negant: vel non si non intelligunt non est fundamentum rationis illos si intel
ligunt ergo iam habet esse in intellectum cum sit ens cognitum | 1. ratio

2º quia multae conclusiones in tota philosophia et theologia | 2 ratio
que non possunt salvare sine ente rationis concedimus quod alioquin ipsi illa

rationis distin

rr° distinguunt. et concedimus quidem differt a receptio solarii.

Ad 3m. Categorica constat subiecto et predicato, relatio subiecti et predicatio est rr̃ quod aliquo subiectum et predicatum s. idem et dicit ad creaturas in relatione rr̃ quod abeterno dicitur creator et predestinans etc.

Unde ad arg. resp. ad primum dicitur quod intelligibilitas est passio solius entis realis. et sic presuponit ens reale et non ens rr̃ quod licet ens rr̃ solum est cognosci quod pr. ex lib. 6. meth. text. 8 ubi inquit quod obiectum metha. est ens reale et de illo demonstrant passiones quod cum intelligibilitas sit passio entis realis sequitur quod de illo demonstrant passiones qui metha. illum considerant ens reale ens autem rr̃ non cognoscit per propriam speciem sed per speciem entis realis sive quamvis intelligibile ens presuponit cognitionem reflexam et non directam etc.

Quod si obiiciatur quod non convenit entia non potest convenire propria passio generis rr̃ non potest convenire intelligi siquidem est passio entis realis etc. non potest neque cognosci a nobis. Resp. quod sicut non possibile cognoscitur a nobis per speciem possibilis et sicut malum cognoscitur per speciem boni ita et ens rr̃ cognoscitur a nobis per speciem entis realis itaque malum entis realis.

Ad 2m. Resp. quod quamvis mera negatio nullum habeat fundamentum in re extra esse quod intelligitur ab intellectu ut forma quedam terminans eius actionem et sic est ens rr̃ ipsaque esse facta in relatione aut privatione aut negatione.

Ad obiectionem. 3. est notandum quod Son. 10. meth. q. 13. et 6. meth. q. 18. negat negationem et privationem esse entia rr̃ antequam cognoscantur. afirmat tamen relationem rr̃ ad. Fabius 10 meth. q. 10 dicit non negationem et privationem s. esse entia antequam cognoscantur contra relatione rr̃ quod arg. quod facit nobis. forcina quam sunt supra factum. Resp. quod carentiam esse entia rr̃ tunc esse et infirmas et accidens rr̃ illa carentia ens et sanitatis aut luminis non est aliqua entitas positiva neque habet aliquid esse nisi per intellectum quatenus terminant eius actionem et sic illum fundamentum esse entia rr̃ unde privatio simpliciter potest considerari unico modo quando eam dicit quod fortiter aliquo modo quod distinguitur a simplici negatione si primo modo considerant esse ens rr̃ et nullam esse habet ipsa natura quod privatio dicitur inesse formae ut patet ex lib. 1. metha. ubi addit omnes modos privationis quos de

[margin:] R. rr̃.

[margin:] solius non dicit sive sibi intelligat ut cognoscit sive per ens

clarat

Clarat per neg.^cem^ i.e. q^d^ n^l^ consideret. Sic dicit ens reale nam in sui
r^e^ includit aptitudinem ad formam quae erat satis. Deq. ui hoc
distinguitur a neg. sed q^r^ huius r^e^ aptitudo non est desiderata per ens idem
intra litteram quando et non est quid ratio pri^a^ nullum censere dicit

Cir^ca^ hanc r^em^ q^r^ dubium est tum est ens r^is^ consistit in neg. — dubium
nosce solum superest dicere per r^e^ cognoscat an per primam
an per rei ^em^ entis realis

in quo dubitat^e^ sit 1.^a^ Concl.: q^d^ ens r^is^ cognoscat non format nova sp^s^ intellig. ibi de quo ita noue conceptus formalis. pr. q^r^ ens — 1. Concl.
r^is^ cognoscit reflexione intellectus in sua species primarias cognitionum
dum intelligit et intellexit nam con. S. ens cognitio reflexa
nunquam fit nova sp^s^ intelligibilis et in quaquunque cog.^e^
fit noue conceptus formalis.

2.^a^ Concl.^o^ ens r^is^ non cognoscit per sp^em^ propriam sed per sp.^em^ — 2. Concl.^o^
creaturae, a quae cognitionem concipit. pr. Concl.^o^ q^r^ et
ens r^is^ aut est neg. aut priu. aut relatio neg. cognoscit per formationem
et priu. per habitum relatio per fundamentum et
terminum, ergo ens r^is^ non cognoscit per propriam speciem et con-
firmat. q^r^ si cognosceret per speciem propriam sic illa esset realis
velo. id non r^e^ q^r^ tales spes est equivalenter realis
ens reale non est similitudo entis r^is^ cum si fit r^e^ aequivo-
catio non cognoscit per sp^em^ propriam

Probatur q^r^ entia r^is^ vacat fiunt cognitionem ut ponitur
est et non cognoscunt per sp^s^ cui propriam sp^s^ p.ralienam est nec
est alia nisi naturam ad quam cognitionem consequunt. sp.
fieri et proprium conceptum licet sit reflexus et si dicas
q^d^ tunc propriam conceptum cognoscunt dicit negat.
tum q^r^ intellectus spes supponit naturam cognitam p.m.
q^r^ genericas et specificas non fieri propriam sp.^em^ exemplum
ad hoc declarandum in sensu q^r^ sensus cognoscunt concretas quo apparent
in phantasia sensus non per sp.^em^ nei q^r^ cum alia nisi non fit tantum sp.^em^ s^d^ per
sp.^em^ fictam ut cognoscendo figuram realem cognosco apparentem montem aureum
ita cognoscendo naturam denominatam c. q^d^ sp. ... ^em^ r^is^ ollam de nomi-
nantem q^r^ cognosco fundamentum primum et ultimum per terminum et
hic sufficiat de hoc &c.

UVA.BHSC

Q. Quinta V.

Utrum fiat per abstractionem an per comparationem

In hac q. dum inquiritur an ulr fiat per abstractionem vel comparationem quaeritur analitice a qua n. denominatur Ulis veluti album ab albedine fiat per abstractionem vel per comparationem. in qua q. tria sunt agenda i. explicavit titulus q. 2o ponens aliquas opiniones et designans verorum et 3o diluens argumenta contrariae opinionis.

Ad intelligentiam tituli q. 1o nota. quod 2a intentio est duplex alia Ulis quae est relatio superioris ad inferiora ut relatio generis ad speciem. alia est non Ulis ut relatio subiecti et praedicati syllogismi. et quando disputatio sit praecipue de intentione Ulis disputatio est communis de utraque intentione et non utraque indaguerunt

2. nota. 2o notandum quod sicut relatio realis v.g. paternitas habet duplex fundamentum proximum et remotum proximum est actio per quam produxit. et remotum [illegible] in [illegible] ut pater ita 2a intentio habet duplex fundamentum proximum et remotum remotum est natura denominata ab 2a intentione. et proximum est operatio intellectus per quam producit. et quamvis authores non dificant de fundamento remoto differunt de fundamento proximo quod dicunt quod est abstractio alij autem quod est comparatio ergo abstractio est duplex una quae non est cognitio sed est denudatio a conditionibus individuantibus et ista fit per intellectum agentem et alia quae est cognitio unius non cognito alio cum possit simul quae fit per intellectum possibilem de utraque abstractione est q.

3. nota. 3o nota. est quod sicut nomen album intelligitur subiectum in quo est albedinem sic etiam nomine Ulis duo intelliguntur naturam denominatam ab 2a intentione et 2am intentionem denominatam naturam. et natura denominata dupliciter potest considerari uno modo ut in singularibus contractam et hoc modo est singularis alio modo potest considerari ut est in intellectu et ibi dupliciter uno modo ut est abstracta a singularibus et communis et sic dicitur Ulis metaphysice secundum quod obiectum metaphysicae est quidditas rei et ibi non habet nisi suam quidditatem cum indifferentia ad plura alio modo ut est communis positive et

Comparas

Comparata ab intellectu cum singularibus et ut sic dicit' Vle logicum qr e cum 2a intent. ergo ante dem natur utrum ubi primo fit indifferens nr per primam operat. intellectus ad 2m fit per 2as operationem intellectus

His positis sic conveniunt q. ut metha fit per primam operat intellectus scilicet per abstract. et Vle logicum fit per 2am nempe per operationem praecedentem quae conant naturam cum neg. ante intellectum ut supponit ubi e ut sic convenit ule metha. ante intellectum. ergo hoc fit per abstract intellectus agentis pr. qr ule metha. idem qd nra cuius neg. ergo nra cuius neg fit per abstract intellectus agentis ergo ule metha. ans prt. qr ex sententia cum neg. e ii indifferentem ad plura ergo nr e indifferens ad plura per abstract a singularibus ergo. Volumen difficultatem de Vle logicum qd dic supra Vle metha 2am intent. ansiat per abstract. et per comparat.

His suppositis magister logicorum et pater toletus in 2o Vlium ait cunt q ule logicum fit per abstract intellectus a singularibus et non per comparationem et dicunt q logici fr. 1.66. multis in locis praecipue 1. p. q. 85. art. 1. ad 1. et art. 2. ad 2. et opus. 55. dicit q natura fit Vlis per abstractionem. 1o. Toleti

Probant quia nam 1mo hic nr primo qr ule e unum in multis et de multis ergo nr per abstract fit unum in multis ergo Vlis maior prt. ex def. Vlis minor pr qr per abstract denudat. a conditionibus eius individuantibus ergo e una. 1o arg.m

2o qr ule e obiectum intellectus possibilis ergo debet praecedere quamcumque eius operat. ergo comparatio e operatio eius ergo praecedit comparat. 2 arg.m

3o qr ule et singulare sunt opposita ergo debent fieri per opposita ac eo neg. ergo nr per connat. fit singulare ergo per oppositam abstract. fit Vle. 3 arg.m

4o qr ule comprehensiva intentio quam 2a e cuius cognitio ergo debet praecedere quancumque operat. intellectus possibilis quia cognoscit 4 arg.m

Contrariam tn s. e cuius nempe q ule logicum fit per comparat. quam tenet s.t. 4 p. q. 28 ar. 1. et 1. probatur. 2a s.ura

UVA.BHSC

lect. 10 sn. 10 metha. q. 17. Iabell tractatu de transcendentibus cap. 2. cal. 1. q. q. 2. art. 1 et conarriensis ibidem fonseca c. 4 q. 2. ... et alij quamplurimi.

1 nota. Declaratio huius ... ad intendum ... qd supra diximus nempe quid et quotuplex sit intentio et quid et quotuplex sit conceptus

2 nota. 2. nota quomodo fiat noster modus intelligendi nam prout nostra cognitio incipit a sensibus prius in sensu exteriori recipiuntur species singularium deinde sensus ... producit in fantasia imagines ... singularium quae dicuntur fantasmata ... deinde intellectus agens illuminat huius modi fantasmata et ... facit ut appareat ... intelligibili ... producit speciem representantem naturam sine individuis et intellectus possibilis illam cognoscit et tamen ... quam cognitio ... dicitur ab ... postea intellectus reflectit supra primam cognitionem et ... naturam ... comparat ad sua inferiora et sic individua imponit nomen speciei et ... imponit generis. His positis duplex conclusio explicatur ...

Sit 1 Concl. 1. Concl. sit nec ... nec ... fit per ... intellectus agentis et ... apud ... tantum ... et ... cognitum ... prout ... per ... intellectus agentis ... cognoscit ...

Confirmatur ... intellectus agens ... potentia ...

Praeterea ... fit per abstractionem intellectus agentis ... sequitur ... sine ... sine individuis ... sine inferioribus et ... sine individuis ... sine alio ... impossibile ...

2a Concl. Sit 2a Concl. ... comparationem huius Concl. ... ibi ... quod ... comparat ab inferiora

1 ... per ... abstractio ... natura ... primum ...

qui ...

qr sequitur qd alij actiones nates compdiuerint qr non e maioris de una quam de alia

2 qr sic ulie confiunt per compaeat.em ut dicimus pd. probabstae [illegible] sequeret qd 2a intentio est prima qr [illegible] compaeat.iae intentio 2 rtc

3 sequitur qd daret unum relatum sine alio qr consequ qr [illegible] nito centialiter relata. 3 rtc

Sed obiiciet [illegible] qd manifeste laboramus in equiuoco nae aliud qd sit homo et ipsum et aliud qd cognoscat homo ipsum fuit e utrinque per abstraht.onem cognosci & per compaeat. qr homo et ipse representant. in ipso ipsum intelligibili antecedenter & si ulie qruitur non dicit actu predicabile s aptitudine. Respondemus tu qd potius ille in equiuoco laborat nam licet in intelligi realiter sit prius in quam agnos ci. non in intellectu re. qr intelligit. non tunc aliud [illegible] agnosci.

Ad argta contrariae opinionis Rs et ad primum distinguimus mi norem negando qd n.a per abstraht.onem sit una in multis & de multis neg. concedimus positive & negamus et ad hoc qd sit ulie logicum requiritur qd sit unum positiuum et sic qa illa indiuid quam habet n[illegible] ibi e ens rr.u negamus. & solum fundamentum entis rr.u soto 1.

Ad 2m Rs qd ulie metha. [illegible] intellectus possibilis primario & sic precedit in [illegible] ulie logicum i [illegible] 2 et sic non e necesse qd pre cedat operat.onem intellectus s pr illam fit per quam cognoscit. soto 2

Ad 3 Rs qd uerum e qd sint [illegible] et ulie metha. s. opposita et sic fiunt propositas actiones qr unum fit per abstr.onem et aliud per abstractionem negamus tu qd singulare et ulie logicum sint opposita s ulie logicum et singulare 2e intentionaliter opposita & sic fiunt per eandem actionem qr opponunt relatiue soto 3.

Ad 4 Rs concedendo qd ulie e ens cognitum [illegible] precedere quam cumque operat.onem intellectus qui cognoscit. negamus consequentiam nam ratio [illegible] precedat operat.onem per quam cognoscit. cum per eandem fit et cognoscit. soto 4

Sed i arg.um ulie metha. [illegible] universalitate e ulie s [illegible] nisi ens rr. [illegible] operat.onem ens rr.u. Rs quae denominant talem duplicem esse denominant uno m.o a forma positiua sicut album ab albedine alio m.o a forma neg. [illegible] nam [illegible] suffi[illegible] nominare [illegible] abstractio dicit ulie aptum contradictionis et singu laritatis et non aptum 2e intentionis et universalitatis ut quidam 1. arg.

dicunt

UVA.BHSC

cui privationi formę semper tribuitur ratio contraria eandem nominat quam a privatione formae se adverit.

2 arg. Ad solutionem rationis abstractio dicitur talis extrinsice abstractio quemadmodum cognitio dicitur cognitum extrinsica denominatio. Concedo ista extrinsica denominatio est in re quod per abstractionem fit in re. Respondeo dicitur abstractio per negationem conditionum individualium quae quidem potest dupliciter considerari, ipse expiat abstinendo ut forma quaedam positiva est in re terminans actionem intellectus, sicut malitia vel indivisio duo includit ipsa met. vel sic privatio unius privationem illa privatio est nempe privationem contrariis per individuales conditiones et privationem formae positivae respectus universalitatis.

3m arg. 3. quia comparatio est actio realis quae terminus producit fortiter ita absolutam quae 2a intentio producitur per comparationem quae est in realis et non in re. Respondeo demum arg. primo dicitur de abstractione quia est actio realis. Respondeo dicimus quod duplex actionis una primaria et per se altera secundaria et per accidens et sic terminus primarius et per se comparatio est ens reale quia est conceptus ad ... et per accidens est in re quia cum sit relatio non producit per se sed per accidens.

4 Arg. 4 quia actio et terminus actionis sub ... in eodem ratio sicut calefactio et calor quae 2a intentio quae producitur per comparationem aut subiectum ... comparatio. Respondeo comparatio subiectat in intellectu. Respondeo quod actio et primarius et intrinsecus terminus subiectantur eodem ut substantia et generatio in materia prima ad actio et secundarius terminus actio et secundarius ... et extrinsecus negatur ut patet de quantitate producta per generationem.

5m arg. 5. si relatio fiat per comparationem sequitur quod datur unum relatum ... realis ... est falsum quia relatio ... cognitione ... quod sequitur patet quia potest comparari ... species ... sic ... relatio generis sine relatione speciei et ... quia relatio generis et speciei ... diversae relationes ... debent fiere diversa fundamenta. ... diversas comparationes ... non possunt fieri per eandem comparationem. Respondeo ... antecedens negando ... similiter ... ad probationem quia diversae ... possunt ... idem fundamentum reale et non ... ut relatio patris et filii ... eandem generationem.

6m arg. Si dices sequitur quod ... sequitur quod ... fiat per 2am operationem intellectus

UVA.BHSC

primae

nempe per compositionem et divisionem, ergo consequenter comparatio compositionis dicit. Respondetur negando consequentiam, nam 2.a operatio intellectus consistit in affirmatione et negatione, ergo afirmamus hoc est illud, vel non est, ad comparatio optime fit sine affirmatione neque negatione, ergo tantum est simplex aprehensio ut patet in aprehensionibus aplicitis, nam bene possumus aprehendere patrem in ordine ad filium sine hoc quod affirmemus aut negemus.

Quod si dicas quod prima operatio intellectus dicit simplicem aprehensionem, quia tamen per illam cognoscit rem simplex et modo eodem universale ad incomparationem utcumque extremum cognoscit, ergo comparatio non est operatio intellectus. Respondetur quod prima operatio intellectus non dicit simplex ex eo quod per illam solum aprehendat rem simplex, quia per illam aprehendit etiam composita ex pluribus partibus, aprehendit syllogismus etc., sed ideo dicit simplicem aprehensionem quia est cognitio unius vel plurium sine afirmatione vel negatione; ex quo sequitur quod denominatio potest fieri per omnes operationes intellectus, nempe per primam sicut ubi, per secundam ut relatio predicati et subiecti pertinentiam relatio antecedentis et consequentis et syllogismi etc.

Quod si obiicias ut toties quoties natura per abstractionem est predicabilis et sicut ubi, ergo ubi non dicit actu predicabilitatem sed aptitudinem et per comparationem actu predicatur. Respondetur quod natura per comparationem non actu predicatur sed aptitudine, in apto enim potentia proxima et tradita ubi actualis predicatio non est nisi per compositionem et divisionem, quae est 2.a operatio intellectus; per abstractionem vero non est nisi proxima natura ad predicandum sed in potentia remota.

Si dicas ergo non potest fieri comparatio quia comparatio debet fieri inter duo extrema, sed singulare non potest cognosci ab intellectu cum sit materiale, ergo. Respondetur quod quamvis verum esset primam rationem non cognoscat noster intellectus singulare, cognoscit tamen indirecte et quasi etc. ut dicit Cajetanus. Quid consequendo ubi sit ratio formalis denominationis incognitae singularium.

Ultimo explicatur quomodo explicatur nobis entis rationis constitutio, nam sumimus in qualibet intellectus sit duplex terminus, scilicet unde omnis prima operatio intellectus incipiat et specificatur, quia est conceptus formalis non videt, in qua status representat ens rationis. Respondetur quod duobus modis potest cognosci ens rationis, unum modo per accidens ut hac ratione cognoscit ex eadem · quo modo ens rationis cog

abstraccione

UVA.BHSC

alt.c quae cognoscit rem quae cognoscendo nat.m fuit per accidens cognoscit. et quasi secundario 2.a intentio et in hac cognitione necessitare nec sp.em distinctam ab sp.e quae representat rem neq; conceptum formalem distinctum a conceptu naturae alioqui possit cognosci eius ratio per se et distincte ab alt.o sicut reflexa ab eo qua cognoscit rem. et tunc non datur ei sp.es representans eius rationem quia per sp.em alienam producitur, datur tamen noscens conceptus formalis et ratio i. quod sp.es intelligibilis producitur ex illustratione intellectus agentis quae phantasma illustrat unde illo est vel i. fantasma non datur. nec species propria datur. ad phantasma cum in [illegible] quid mali non datur entis rationis realis.

Sed dices quod nihil est in intellectu quin prius fuerit in sensu quod aliquid intus rationis fuit in sensu. R. quod satis est ad hoc quod aliquid sit in intellectu quod in sensu prius fuerit aliquod fundamentum et sic quod fundamentum remotum resultat per singulare cum fuerit in sensu. Et haec de hac q.e

Q.o sexta

et quomodo secundae intentiones praedicantur de primis

In hac q.e plures s. examinandae difficultates prima quomodo 1.ae intentiones praedicent de se ipsis 2.a quomodo 2.ae intentiones praedicentur de primis intentionibus et 3.a quomodo 2.ae intentiones praedicentur de se ipsis

Et quoniam in primis et in secundis intentionibus potest praedicari aut concretum de concreto ut homo est animal aut concretum abstractum de concreto ut homo est humanitas aut contra concretum de abstracto ut humanitas est homo aut abstractum de abstracto ut humanitas albedo et eadem combinationes possunt fieri in 2.is intentionibus ideo videndum s. de istis praedicationibus

quid sit abstractum / quid concretum

Pro cuius intelligentia notandum quid sit abstractum et quid concretum abstractum est nomen significans formam non dantem esse subjecto ut ho significat humanitas formam quasi per se subsistentem concretum est nomen significans formam dantem esse subjecto ut homo significat humanitatem dantem esse huic et album albedinem dantem esse corpori scilicet

UVA.BHSC

de qua veritas et falsitas praedicationis, ex parte distinctionem praedicati et subjecti, ex parte unitatem. Ideo vid. ordine quid sit distinctio et quotuplex sit. Id quod distinctio est diversitas inter aliqua, s. unum non est aliud, manifestum est quod distinctio est relatio quia diversitas est relatio. De natura distinctionis dum sunt opiniones extreme. Prima est Scoti in 1. d. 2. q. 7. et d. 8. q. 4. qui quidem asserit quod distinctio est duplex, una realis, alia rationis, alia formalis, quae [1ª Scoti]
alio nomine dicitur ex natura rei. Realis est quae est inter duo extrema realia ut inter Petrum et Joannem. Rationis est illa quae est inter duo aliquos quae quidem sunt et ambo s. altera tantum per intellectum ut inter chimeram et bucephalum s. intellectum et se ipsum. Formalis s. ex natura rei est illa quae ex parte rei licet sint idem realiter sunt diversae definitiones ut distinctio quae est inter actionem et passionem quae licet sint idem motus habent tamen diversas definitiones ex parte rei. Et istam distinctionem appellat rationis Scotus non sumatur per opus intellectus, id est per differentiam quae aperit. Ita rationis est ejus differentia.

Probat quoniam s. argumentum haec ratio: quod datur aliqua distinctio major quam rationis et minor quam realis, quia talis erit formalis consequens illius, et antecedens probatur quia ex parte rei actio et passio formaliter distinguuntur ... quam rationis nec distinguuntur realiter quia sunt eadem realitas, quod distinguuntur formaliter. [1 argumentum]

2º quia seclusa operatione intellectus, entia divina et divina attributa distinguuntur majori distinctione quam rationis, quia sine aliqua operatione intellectus attributa inter se distinguuntur ut bonitas, sapientia, quia formaliter deus est bonus et formaliter deus est sapiens et tamen formaliter bonitas non est sapientia licet realiter sit. [2 argumentum]

Et idem argumentum facit ad probandum quod essentia et relatio distinguuntur majori distinctione quam rationis, quia suppositum seu pater seclusa quacumque operatione intellectus habet esse realitatem communicabilem relationem ... ante opus intellectus illae duae relationes distinguuntur aliquo distinctione. Alia multa argumenta facit quae theologi sunt omittunt. [3 argumentum]

Sequitur quod non ista differentia appellatur an possit dici realis dicitur quod non est distinctio realis actualis nec potentialis, sed potest dici rationis sumpta rationis pro differentia et potest dici virtualiter quia illud quod habet talem distinctionem non habet duas realitates et eminenter habet quasi duas realitates

alia est

s. tho.

alia i 1a. s. th. quam tenet multis in locis. et precipue i. p. q. 28 et tractatu de ente et essentia cap. 3. qui asserit. qd tm e duplex distintio realis inquam et rr. realis e illa que e inter duas res realiter distinctas sine aliquo ope intellectus ut inter hom et lapidem l. inter duos hes petrum s. et joannem distintio rr. e illa que e inter eaque sola intellectus ope distinguunt. ut distintio que e inter petrum et seipsum et inter actionem et pasionem qz ss. eadem res. fundamentum huius s.e qr distinctio e relatio sz multiplicata relat. multiplicat distinctio s tm e duplex relatio realis et rr. sz tm e duplex distintio realis et rr. qd tm sit duplex relatio qz. qr relatio supponit ens s tm e duplex ens reale et rr. g tm e duplex relatio realis et rr. g.

e tn ad vertendum qd utq in illa s. th. quelibet istarum distintionum het latitudinem nam distintio realis e duplex alia quidem sal inter duas res realiter distintas ut inter petrum et paulum et inter lapidem et arbore alia e distintio realis que fit inter includens et inclusum et e illa que fit inter extrema in re sit entia et seclusa ope intellectus non tm ss. entia et duo entia s unum est inclusum in alio. ut distintio que e. inter totum et partes ut hom et suum caput. et inter petrum et suam materiam et petrum et suam humanitatem et ad istam reducit distintio que e inter unum et modum rei entiam et existentiam naturam et suppositum. simi ter distintio rr. e duplex una e rr. ratiocinantes e illa quo nullum het fundamentum in re in quo utrumq. l. alterum extremum fingit. ab intellectu ut distintio que e inter petrum et se ipsum et chimeram et bucephalum alia e rationis ratiocinate et e illa que het fundamentum in re quod licet altro non sit nisi per intellectum tn e habitualiter l. virtualiter ante op. rei nam licet membra distinctionis non sint distinta ante op. rei tunc tn aliquid in secundum intellectus possit facere illam distintionem et hac ratione distinguunt hom et al. nam licet sine ope intellectus potest percipere ut diversa et altro et pasio et alia perfectiones virtuales que ss. in hom

e tn notandum qd hoc fundamentum in re stal dupliciter uno m. in re in qua fit distinctio ut ratio nale et al. distinguunt. rr. qr hent fundamentum in re exact. et formas que distinguunt.

UVA.BHSC

gunt. ap. ui realiter at comparat. materie et rationalis forme 2° modo conuenit. hinc fundamentum in aliis rebus ex terminus actio et passio distinguunt. ... et hinc fundamentum in agente et passo quae distinguitur ante omnem intellectus operat.

his positis mag. loco. et alii quam plurimi impugnant ... et assumunt ... s. t. S. ... fundamentum nanenter ... et s. t. S. ... nomine ... illam distinctionem quam scotus ... illat formem appellat. s. t. S. ... ratiocinat ... fundamentum ... appellat scotus ... non possumus non conuenire cum scoto. ponendo distinctionem formalem. ... possumus ... unitatem formalem ... distinctionem formalem ... consequentia ... unum ... et aliud ... debet dari et ... unitas ... formalis

... ad explicandas predicationes ... quam ... intelligentiae ... distinguimus nempe nomen abstractum et nomen quod significat formam sine ordine ad subiectum ... et nomen concretum ... nomen quod significat formam cum ordine ad subiectum ... subiecto

2° ē nota. quod abstractio est duplex una est forme ... ut cum cognoscimus albedinem non cognito subiecto alia est abstractio superioris ab inferioribus quidditatiua ut cum representatur ... representatiui speciebus et haec est duplex una est cum precisione alia sine precisione cum precisione ... representatur ... non repre sentatiui speciebus ... et ... perfectionem ... substantiam corpoream sensitiuam sine pre cisione ... abstractum continet sua inferiora ... te ut ... in potentia.

his positis sit prima conclusio ... predicatio concreti de con creto dummodo predicetur superius de inferiori aut equale de equali ... predicatur ... ut homo est animal rationalis dum ... predicatum ... abstrahatur cum precisione ... falsum ... | 1. Concl

sit 2a concl. ... predicatio abstracti de concreto ... ut homo est humanitas ... dum signifi candis. | 2 Concl

UVA.BHSC

candi tales pp.^s^ ss. falsi in recto in obliquo vere ut Pe. i. tens hu-
manitatem.

Maior dificultas quum predicat abstractum de abstracto superius, aut inferiori aut equale de equali, ut humanitas est alitas humanitas e rationalitas et est convertentur, et non abstractio fiat in accidentibus et predicat superius de inferiori tales pp.^s^ ss. vere ut albedo est color albedo e qualitas de abstractis in substantia e duo.

I. Cotg. Nam Sotus loco citato tenet quod iste pp.^s^ ss. falsi humanitas e alitas equinitas e alitas humanitas e rationalitas et non hujus quod distinguunt fortiter.

Soto. Ad ii fratris dominici desoto et aliis quamplurimi dicunt quod iste pp.^s^ ss. vere quod quum ad modum sextet concretum ad concretum ita abstractum ad abstractum, sed in concretis e vera he. i. al. q. et in abstractis erit vera humanitas e alitas, quod consequentia ergo non maior unius quam alterius ratio, quod secus indemonstrabilis concedit istas pp.^s^ hic humanitas e animalitas hic equinitas e animalitas.

Nos tamen advertimus quod predicatum sibi continere saltem in virtute et consequentia ergo si alitas non abstrahat precisione identica precisione ita quod in confuso remaneat inferiora vere ss. iste predicatum humanitas e alitas equinitas e alitas si tamen abstrahat cum precisione inferiori ita quod alitas tamen dicat perfectionem alis precise iste ss. false humanitas e alitas equinitas e alitas quod facit hunc sensum ratio he est ratio alis et non est perfectio hu e ratio perfectio alis quod e falsum et ex his nos quod in hoc sensu illas negavit Sotus.

Dico 2.º cum concl.^m^ inquadrantem quod de predicat abstractum de concreto ss. false predicat. e argumentum quod iste predicat.^s^ deus e vitas ens e entitas ss. vere et tamen in illis predicat abstractum de concreto. Ergo conclusio e falsa. Respondeo quod iste predicat.^s^ ss. vere quod significatio principali predicationes ludit in recto et contra ut 2.º dicimus quod deus et ens nonsunt in aliquo predicamento et ideo non servant regulam nos loquimur de his que sunt in predicamento.

Le 2. intent^es^ Iam accedendum est ad disputandum quartum 2.º intentionis predicantur et depri mis ut discipuli quam dificultatem tractat S. Th. cap. 4 de ente et essentia prius intelligens nota quod sicut in naturis realibus e concretum et abstractum sic in intentionibus

tionibus ut genus et generalitas, species et specialitas abstractum significat secundam intentionem, concretum vero significat intentionem et naturam denominatam ab ipsa.

2° est notandum quod nomen potest tripliciter considerari: uno modo per modum partis, alio modo per modum totius. Nomen per modum partis significat per modum partis quando significat quo aliquid est, et hoc modo significant nomina abstracta in ordine ad concreta, ut humanitas significat quo homo est homo. Significare per modum totius est significare ut quod est, ut homo significat quod habet humanitatem.

3° est nota quod nomen significata per modum totius possunt adhuc tripliciter considerari: uno modo ut est in ipsis singularibus, alio modo secundum se, 3° modo ut est repraesentata in intellectu etc.

His positis sit prima conclusio: ad hoc quod 2ª intentio denominet non debent 2ª intentio significare in concreto et non in abstracto. Probatur quia omnis praedicatio propria vera et affirmativa debet aliquo modo significare subiectum de quo praedicatur, ad est accidens in abstracto non significat subiectum; ergo non potest in abstracto. Minor probatur quia videmus in accidentibus realibus accidentia in abstracto non praedicantur quia non significant subiectum, unde haec est falsa: homo est albedo, et haec vera: homo est albus; et similiter haec est falsa: animal est generalitas, et haec est vera: animal est genus etc. 1. Conclusio

Sit 2ª conclusio: ad hoc quod nomen denominent 2ª intentionis debent esse obiective in intellectu et significare per modum totius prima pars conclusionis 1. quod debent esse obiective in intellectu probatur quia accidens tantum denominat subiectum ubi tale accidens reperitur, sed 2ª intentio solum reperitur in intellectu obiective, ergo tantum denominat naturas repraesentatas ibi obiective. Minor probatur quia accidens reale non denominat nisi naturas realiter existentes apud quas est; ergo et accidens rationis quale est 2ª intentio non denominat nisi naturas repraesentatas in ratione. 2. Conclusio

Ex quo sequitur quod omnes species de quibus aliquo praedicantur 2ª intentio de primis sunt accidentales et denominative quia est obiective in intellectu conveniunt nomen per accidens. 2. pars videlicet quod nomen debet significare per modum totius ad hoc quod denominet 2ª intentio, etc. probatur quia ad hoc quod denominet nomen 2ª intentio generis vel speciei debet praedicari de hoc, dicto

suposito

sup.º Ad 2.m de hoc l. dicitur sup.º tm predicat n.e significata per modum totius q ut sic denominant a.e int. nocontra dictum e qd debet n.es significate per modum totius ad hoc qd denominent a.e int.e ubi q.r ara.e int. nomine. Composit. bene pott denominare ita si significet per modum partis ut in ista pp.ne humanitas e animalitas altera pars denominat subm et altera predicatum.

Ad 3.m ia quod diximus i arg.m q videt qd non predicat 2.e intentio de n.e ita fracr.e nam bene sequit. h.o e sp.s petrus e ho. q petrus e sp.s cons. e falsum q et ans p. rati. huius insta. id qd in semulis di ximus cap. de appellat. nempe qd qdo 2.a intentio predicat de pri mis aplicat secum significatum super eo significatum prius apalpe prime et sic facit primam intne.em supponere immobiliter ut tandiximus ab i p.rog et n. ab i p.rog ad non hoc l. valet. ho e sp.s de n.a humana e sp.s non sic l. ille ho e sp.s et sic non valet ho e sp.s petrus e ho q petrus e sp.s qui valet sup.º

Ad arg.m abstracta n.e accidentalis denominat a.e intentiss. qt abstracto n.e qr eadem e r.o ans pr. qr hec e vera predicatio albedo e sp.s Coloris. 2.a qd dicunt e qd in abstractis n.e accidentalis qd dicit Arist. et ibidem Cales dicit lo. ventra. cap. 4 qr accidentalis forme sunt subs l. integre forme et Complecte et unum per se quanbis dicat ordinem ad subm cum subo 1.o fa ciunt unum per accidens qr s. duo contra in actu diversorum predicamentorum. et ideo accidentis in Concreto non determinatur Est differentia inter abstractum 1.o a.e 2.e intentionibus qr qd denominat a.e intent. ubi debet ee unum per se et Complectum et sic hec e vera color e genus et hec e falsa Coloratum e genus et hec e vera albedo e sp.s et hec e falsa album e sp.s ad 2.m abstracta n.e substan tialis significat naturam per Complectam per Concreta Cum sup.º facit unum per se ho e unum per se suppositum e Complemen tum substantia et sic abstracta n.e substantialis non denominat a.e intent. id supposituum l. natura supposita sed natura humani tas e integra n.a Composita ex m.a et forma et equinitas. Item m.o pott denominari a.e int. cum ad modum con.e accidentalis 2.º qd dicit e qd n.e substantiali Cum sup.º facit unum per se q

i ex con

i extremis ipsa existentia actu naturae accidentalis facit unum per accidens cum ipso et quamvis existentia non sit distincta creatura, secundum dicunt non est accidens ipsius, secundum quod illi convenit nempe naturam substantialem tanquam terminus eius et sic semper natura substantialis in natura est compositum et Caiusnt ipso tr.

Sed dicis rationale est dictum his et pars eius et tamen non denominatur ab intent. quod hoc est verum rationale est ultim. ergo aliqua pars denominatur a intent. Respondeo quamvis definitio ut rationale sit pars non potest significare per modum totius et ut significat per modum totius potest denominari ab intent.

ultimo dicimus quod 2a intentio non denominat nisi ab capacem talis denominationis ut 2a intentio generis ab Genericam et 2a intentio speciei naturam specificam et non genericam 1.

Sed conveniunt quomodo praedicantur 2ae intentiones de se supius et Deinde quod inter ipsas 2as intent. ydemoregule 11. secundum que seruari tenentur in primis nam si praedicetur nam praedicetur abstractum de abstracto et praedicatum contineat subsequens sub ipso 11. operamus praedicatur ut intentio generis est essentia intentio ultima. Genus ultimas est ultimas speciales ulterius sive praedicatum sit abstractum comprehensive et non contineat sub ipso 11. falsis — 1 dictus.

2o dicimus quod si praedicat concretum de concreto et praedicatum contine at sub se secundum ipsum 11. vere praedicat et si non contineat 11. falsis ut genus est ultimum species est ultima &c. — 2 dictus

3o dicimus quod si praedicat abstractum de concreto ut genus est genericas species specificas e contra est 11. falsis — 3. dictus

4 dicimus quod etiam inter ipsas intentiones 2as non quaelibet denominat quaslibet sed capacem talis denominationis nam ad hoc quod aliqua 2a intentio generis denominet aliquam intentionem debet illa denominata praedicari de pluribus intentionibus differentibus specie et ad hoc quod 2a intentio speciei denominet aliquam intentionem debet praedicari illa denominata a 2a intentio de pluribus differentibus numero — 4 dictus.

alteri nota quod 2a intentiones denominare possunt se ipsas et sic de se ipsis duplicite praedicantur et realiter uno alterum et uno nominaliter unde intentio... tis. in nullo loco praedicent de nominibus quinque praedicabilium at intentio speciei aliud intelligitur de aliis intentionibus praedicabilium ut ista genus est speciei est denominativa — 5. dictus.

quod si aliquis obiiciat quod possit dari quasi in infinitum quia illa intentio quae denominat denominatur ab alia et sic in infinitum

rum. Rs qd in entibus rationis non e inconveniens invenire et ex qd sit bonum

e in intentionibus quam ad modum in natura l. l.

Q. septima [...]

utr. sit obm. subiectum libri predicabilium

Pro Parte neg. sic huiusmodi arg. Primo qr illud e obm alicu

ius libri de quo demonstrantur proprietates et passiones in tali libro sed utr.

non potest habere aliquam propriam passionem ergo. minor pt. qr proprium

convertitur cum subiecto sed utr. non convertitur cum proprio nec contra ergo.

2o qr subiectum alicuius operis debet continere oia quae tractantur in tali opere

sed utr. non continet individuum de quo agitur de ulterioribus ergo.

3o qr porphirius definit predicabilia per predicari de pluribus ergo

predicabile e obm et non utr. qr utr. non comprehendit omnia predi

cabilia qr bis predicari convenit utr.

tandem quia Porph. distinguit ab aliis sententiis quia agentibus in aliis

cuntis agunt de utlibus ergo logica non agit de utlibus

his tamen non obstantibus sit Concl. obm huius libri e utr. probatur Con

Clo qr subiectum operis debet continere oia que tractantur in tali opere sed

nihil potest comprehendere quinque predicabilia de quibus agit porphi

rius nisi utr. ergo utr. e obm.

2o qr obm huius operis debet contineri sub obm logice tanquam

pars sub toto sed utr. continetur sub ente rationis quod diximus e obm logice tam

quam pars sub toto ergo e obm huius operis

his suppositis ad arg. Rs ad primum dicimus qd utr. habet proprias pas

siones et una est qd predicatur de suis inferioribus l. sit predicabile et cum

dicit qd proprium convertitur cum utr. e fallacia equivocationis nam proprium

uno modo predicabile convertitur proprium vo qd e quintum predicabile

non convertitur.

Ad 2m Rs qd utr. continet oia que tractantur in predicabilibus et ipsum

individuum ad qd dicit respectum tanquam ad suum inferius et u

num relatum non potest cognosci sine alio

ad 3. Rs qd predicabile potest sumi dupliciter uno modo pro aptitudine

ad predicandum et sic obm e qd utr. qr ex utr. nascitur predicabilitas

alio modo sumitur pro aptitudine ad predicandum et sic e passio utlis nomen

debet e obm passio sed subiectum dico non ipsum e predicabile qr non nisi plu

ralitas

UVA.BHSC

ratey fasone 10 unas ẽntia esse signopo nec in predicamento et itanon i ule dequibus agit.

ad 4. Resp. 2o alie scientiæ agunt de illis ẽm. ea que conuenit naturis ast ut ad log.a agit de illis sm ea que conueniunt illis per intellectum agit in quantum de naturis ut subeunt 2as intent.s v. g. de hoc considerat philosophus natlis quatenus componitur ex m.a et forma quatenus est visibilis et mortalis et philosophus moralis agit de illo quatenus ut est v. et libertate et dirigit opera sua ex fine: ad dialecticus agit de illo quatenus predicatur de pluribus differentibus numero quatenus ponitur in predicamento &c. unde ultimo sumitur hic pro solum nec pro intent.e solum nec pro aggregato ex utroque pro i unum per accidens pro pro.o ut subest intent.i 10 denominatur ab illa   ad 4.

10 obiicies ule dcm est predicabile ergo de 6 et. et obm predicabile per 11. relata et unum non potest cognosci sine alio   1. arg.m

Resp. agit in hoc lib. et de subiectibile per prolegnit.m predicabili et sic debuit poni ante ut obm per nobilius est predicatum quam obliqu.   solo

Q.o octaua V.m Ule.

An sit Genus ad Quinque Predicabilia

Primo Videtur pro neg. 2o non sit genus uniuocum de liberis moniuisse obus suis speciebus 10 ule est dcm per predicabile 10 predicatum non conuenit uniuoce quinque predicabilibus per quædam prædicantur in quale quædam accidentaliter quædam in quid quædam in quale quædam immediate de pluribus quædam mediate   1. arg.m

2.o per nullum genus continetur sub aliqua sp.e sed ule continetur sub sp.e predicabile per hoc est cura ule est genus ergo continetur sub genere et sic non est genus ad illud et ad alia predicabilia   + 2 arg.m

Hic vero non quidam asserunt per ule non sit genus ad quinque predicabilia 10 tm analogum hanc s.a tenet Cantius ka. predicabilium cap. 9. et Cantius cap. 4 predicamentorum ex simplicio et alexandro dicit 2o ule solum est genus ad tria predicabilia nempe ad genus sp.em dram et nouissime pater dno qui asserit 2o tm ule est genus ad genus et ad sp.em per in quid ẽentiae ule est. 10 sit unum in multis immediate et dram et sp.ium non sit nisi media sp.e et accidens eius dicit v. g. album de p.o et paulo mediate s. medio hoc albo et illo albo   1.a s.a

Pente

UVA.BHSC

Pro intellig.º huius e nota. qd ee in multis e ientia uniu et predicari de multis e passio eius quem ad modum ee al. ronale e ientia hu. et ee risibile e ppia passio et sic &c. aliquo definiunt unl. om sua ientiam l. meth. dixit qd unle est id qd est aptum nat. esse in plurib. et aliqdo definitur pr. comparationem ut 2.º dicitur predicat.º cap. 1. dixit unle e qd de plurib. aptum e predicari unde eodem modo 3.ª ... requirunt ad unle et predicabile que conditiones 11. numero ... e qd sit unum uoce et signif. unde nomina complexa non 11. predicabilia qr significant plura per modum plurium ut al. ... nec nomina equiuoca et analoga qr licet sint unum uoce non tamen sign. ... et sonum 2.ª conditio e ut sit aptum ut predicet. ad hoc requiruntur primo ut significet per modum ... 2.º qd fiat ut forma subiecti et respectu subiecti sit superius l. equale 3.º qd sit predicatum in quid et ... defectu ... conditionis ... predicat. directo l. abstracto de concreto l. abstracto de abstracto non 11. ... significatio predicat. alicuius predicabilis reducuntur ad aliqd predicabile simplex hinc seu ...

Defectu 3.ª condit.ª ... indirecte non ... alicuius predicabilis ... indirecta illa in qua predicat. inferius de superiori l. substantia de accidenti ut album e corpus al. e ho.

Defectu 3.ª conditionis ... neg. non ... alicuius predicabilis qr cum unle sit unum in multis in negatiuis non affirmat de multis ... negat. 3.º et ultima conditio e qd sit predicabile de multis et sic excludit indiuiduum qd de uno solo predicat. ... qd unle debet predicari de multis ... quamuis unle sit unus fortiter ... in illo ... predicat ...

Conclº. His suppositis sit concl.º unle e genus ad quinque predicabilia hanc concl. ... sco. ... predicabilium ... cap. ... et M. ... et P. tole. et alij quamplurimi et ... qr ... fum et ... unam ... quem equaliter participat ... unam ... quem equaliter participat ab ... predicabilib. ... genus ... qr ee in multis ... accidentaliter mediate l. immediate ... et ... equaliter ... in predicabilib. ... genus ad illa quinque predicabilia

Predicabilia

His positis ad argumentum in primis dicitur quod in in multis quod est essentia vt si quod liter participat a quinque predicabilibus quod aut predicent alia essentialiter alia accidentaliter alia de multis mediate aliqua immediate non sufficienter species Generis secundum species discimus contra hominis dico essentialiter commune predicabile est quod posset de multis predicare essentialiter vel accidentaliter mediate vel immediate et sic continue constituunt

Sed dicendum est omnium predicatorum reducitur ad ordinatam coordinem et preter ordinem nos dicimus quod omne predicatum aut dicitur disparata quod predicatum repugnat subiecto aut identica aut quod predicatum est idem cum subiecto ut persona persona et media quod neque repugnat neque est omnino idem ut homo est animal et ista alia directa quod predicatum est forma subiecti alia indirecta quod contra ut album est homo directa alia essentialis alia accidentalis essentialis alia inquit inequalis

1. dicitur quod essentialiter inconueniens maximum est quod aliquod genus contineat sub sua specie sed non est inconueniens quod denominatiue aliqua species predicetur de suo genere et sic ista est denominatiua ut est genus est ut ista genus est species quia definitur 2ª intentio posset secundum denominatiue denominare

Secundo hoc est argumentum quia ista accidentalis predicatio ut est genus ergo et ista ut est ut. sed consequens est falsum ergo et antecedens consequentiam probo quia quod alie quod predicatum dicitur accidentaliter de aliquo subiecto quod essentia predicat predicauit quod accidentaliter de tali subiecto sed ut predicatur essentialiter de genere quia hoc est essentialis genus est ut ergo si ista accidentalis ut est genus ergo ista ut est ut. Respondetur quod ex forma huius propositionis ut est ut posset tripliciter sumi uno modo utrumque extremum essentialiter et sic est identica uelut ista homo est homo alio modo utrumque extremum accidentaliter et sic est identica 3º modo predicatum denominatiue et subiectum essentialiter et tunc est uera quia facit hunc sensum 2ª intentio ut denominat ut uelut si esset aliquam quia 2ª intentio cum denominat ab aliis 2ª intentio induunt rationem [illegible] et sic considerant uelut si essent res reales dicendum est de ista genus est species quia ut predicatur essentialiter de specie et sic uidetur quod predicetur accidentaliter de Genere quemadmodum species dicitur de [illegible]

ad 2

[illegible]

Q. nona V sint quinq. predicaulia tm.

1. arg.m P. Parte. arg.º faciunt huius modi arg.ta 1.º qr predicabile et predicamentum sunt idem sed predicata sunt quatuor ut asserit Ar. l. to. picorum cap. 4. ergo et predicabilia

2. arg.m 2.º qr aliqua predicabilia coincidunt inter se ergo non sunt quinq. ans. pt. qr hec l.ura genus est sp.es et multa accidentia sunt genera et sp.es ergo.

3 arg.m et arguitur qd sint plura predicabilia et predicamenta sunt decem sed predicamenta sunt decem ergo et predicabilia et confirmo qr dif.º unum predicatum et tn non comprehendit sub aliquo predicabile ergo sunt plura quam quinq.

4 arg.m quarto qr genus contra idest respicit plures differentias ergo sic modo erit 6.m predicabile ut dria 7.mo et dria et proprium non sunt unum in multis sed in uno n.º ergo sunt et predicabilia

1. Concl.º Hiis tn non obstantibus sit concl.º responsiva &. predicabilia tm sunt quinq. nempe genus sp.es dria proprium et accidens sufficientia huius numeri sumitur dupliciter unomodo per similitudinem ad ea que sunt in composito nali in quo sunt quinq. nempe ipsum compositum materia forma et proprium qd conuenit illi ratione forme et accidentia que superueniunt. nam m.a simili modo in comp.º metsa. est compositum scilicet sp.es et m.a 1. genus et forma 1. dria et proprium et accidens

2.º m.º sumitur numerus predicabilium per diuersos m.os predicandi qui tn sunt quinq. nam predicatur aut predicatur essentialiter aut accidentaliter si essentialiter aut predicatur aut non quidditatiue siquidditatiue aut pluribus differentibus numero & sp.es aut pluribus differentibus sp.e et aliud est genus si non quiditatiue est dria si accidentaliter aut predicatur ut accidens coe aut ut accidens proprium et sic sunt tm quinq. predicabilia sed ut respondeamus arg.u est nota. quo modo conueniant et differant inter se hec tria .1. predicatum predicabile et predicamentum conueniunt in hoc qd utrumque dicit fortitur 2.am intentionem differunt autem fortiter et ex p.te fundamenti et p.te .. qr alia est intentio predicabilis alia predicatum et alia predicamenti nam intentio predicabilis est aptitudo et intentio predicati nomen

utis

utei s. singulari et intentio predicamenti non i utei differunt eo ex
pte fundamenti. quoniam q[ue] exigit n[atu]ra q[uae] sit apta predicari de subo
coi et q[uae] r[esultan]t tm̄ ss. quatuor n[atu]rae huiusmodi ideo tm̄ ss. quatuor predicata
predicamentum non solum postulat. unicam n[atu]ram s[ed] etiam eta
dicam multas s[cilicet] naturas. que ss. entia totaliter et tiant unum modo
dum predicandi l. subiiciendi substantialiter aut accidentaliter &
q[uae] ss. decem genera harum naturarum ideo ss. decem predicamenta
predicabile. v[er]o exigit naturam eadem numerandam que sit apta nata
predicari de pluribus abstrahendo ad hoc q[uo]d sit essentialiter l. accidenta
liter mediate l. inmediate et q[ui]a tm̄ ss. quinque n[atu]rae huiusmodi ideo tm̄
ss. quinque predicabilia

unde ad arg[umentu]m 1m R[esponde]o q[uo]d diverso m[od]o sumit[ur] numerus predicatorum et predica
bilium nam numerus predicatorum sumit[ur] de subo coi. s. de specie
ibi non numerat[ur] sp[eci]es s[ed] dif[erenti]a et genus proprium et accidens q[ui]a hec om
possunt directe predicari de sp[eci]e non connumerat[ur]. ibi etiam l. q[ui]a intel
ligit[ur] nomine proprij l. q[uo]d r[esultan]t eadem predicatio diis et dif[erenti]a predica
bilia v[er]o sumunt[ur] per diversos modos. predicabilium de ipso individuo
et sic inter predicabilia ponit[ur] sp[eci]es et ex eadem dif[erenti]a q[ui]a debent esse com
plexa predicabilia. ad predicamenta sumunt[ur] per diversos m[od]os qui
b[us] accidentia afficiunt substantiam qui ss. novem et sic substantia
faciunt decem et per hec p[a]t[e]t. ad 1m et ad 3m s[olu]tio.

Ad 2m R[esponde]o q[uo]d nunquam idem i[n] genus et sp[eci]es respectu eiusdem et respectu
diversorum non i[n]conveniens ut a[nima]l respectu viventis e[st] sp[eci]es ad respectu hui
genus et sic genus l. sp[eci]es respectiva q[uia] generis. i. utei et s[ive] intentio generis
essentialiter e[st] genus denominative tm̄ i[n] sp[eci]es

ad 4. R[esponde]o q[uo]d non quelibet respectus facit utei s[ed] respectus rei v[er]o nexus in
ferior cum aptitudine predicabilitatis et subiicibilitatis in illis et ideo
genus ut contrahibile et diia ut contrahens non faciunt distincta predica
bilia neque hoc q[uo]d dicit in multis mediate ut diia et proprium q[ui]a utei abstrait
ad hoc q[uo]d i[n] e[st] mediate l. inmediate et hec sufficiant. de hac 2[a] et de toto
Supputationum quod absoluta fuit anno 1589.

Finis 2um Pitium

UVA.BHSC

cap. 1m de ore

UVA.BHSC

Supra istud cap. praemittimus aliqua quamobrem determinare, Concl.
declarat frater Soto quem sequuntur recentiores in textu loco quo de praedicabilibus primo dicen-
dum est de ordine procedendi proponit et tamen facile est hanc difficultatem dicimus
quod optime servavit ordinem incipiens a genere inter omnia praedicabi-
lia.

Primo progressus est agendum de his quae praedicantur essentialiter quam irl.
de his quae praedicantur accidentaliter et inter ea quae praedicantur essentiali-
ter prius de his quae praedicantur quidditative et inter ea quae praedicantur

tur

UVA.BHSC

tur judicatiue Porp. de ultioribus quae s. notiora ut patet ex Ar. 1.
phisicorum. sed genus predicatur essentialiter et judicatiue et in illis quae homo
prehendit species ergo agendum erat incipiendum

2m. 2° quia predicabilia ordinantur ad predicamenta sed in predicamentis
precipua ratio est fundamentum. De his que predicantur essentialiter quam de
his que predicantur accidentaliter ergo et in predicabilibus minor patet quia
Porp. agit de substantia et deinde in uno quoque predicamento
ponitur ordo predicatorum essentialium ergo.

3 r2. 3° quia genus in Porp. generatur de aliis predicabilibus quae ex se patet quia
sublato genere tollitur species non tamen sublata una species tollitur genus
et quamvis hec ratio procedat non de genere fortiter probatur intentio quia ut
sic in relatum species et s. simul natura et cognitione tamen satis in quod natura ge
nerica que denominatur nat. est intentio sit prior natura specifica ut Porp.
Cl. dicit intentio ipsam non genericam denominantem quas dat specifica
ex quo colligitur quod Porphirius servauit ordinem naturae et doctrine.
Quia incipit a partibus quae genus in parte in pars specifica doctrine quia incipit
a notioribus et ultioribus

1 arg. Sed contra hec in arg. primo quia ordo doctrine est ut incipiamus ab ultioribus
et notioribus nobis sed accidentia s. ultiora quia predicantur de quibus
predicatur genus et est de ipso genere et s. notiora quia ut ait Ar. 1. de
anima accidentia multum conducunt ad cognitionem substantie ergo Porp. erat
agendum de accidenti. Respondeo ad primam partem arg. negando quod quia acci
dentia de pluribus predicentur sit Porp. agendum de illis sed Porp. in agendum
de his que predicantur essentialiter quam de his que predicantur acciden
taliter. Ad 2am partem Respondeo quod accidentia s. notiora cognitione confusa quam
substantia non tamen cognitione distincta et quod loquitur ibi Ar. de accid
entibus realibus non tamen de accidentibus ut quales sunt 2e intentiones. Respondeo me
lius quod accidentia s. notiora cognitione sensitiua non in intellectiua quia
s. obiecta sensuum simpliciter et per se intellectiua autem substantia

2 arg. 6. 2° arguitur differentia in pars specifica que non ad modum quem genus in materia pars
perfectior quia se habet ut forma et genus ut materia ergo Porp. debuit
agere de differentia. Respondeo quod uerum est differentiam esse partem quemadmodum genus sed genus
in pars ultior quia contrahitur per differentiam et in parte imperfectior ut materia
et sic de illa est disputandum in Porp. et quod erat in quo et differentia in quale quid.

Sy 2a

Dubitatio secunda quid sit di-
finitum in difinitione generis.

Pro intelligentia huius difficultatis est advertendum quod genus nomen connotativum ut est album significat unum primo formaliter et aliud secundario materialiter; formaliter significat secundam intentionem quae denominat naturas, materialiter significat naturas denominatas a secunda intentione, sicut album primo formaliter significat albedinem et materialiter subiectum denominatum ab albedine, et sic quaeritur an definitum sit secunda intentio quae denominat naturam an sit natura denominata, quia aggregatum ex utroque non est definibile cum sit unum per accidens ut constat ex Ar. 7. meth. cap. 4 et non solum est in difinitione generis sed in difinitionibus omnium praedicabilium. not. 1.

2m nota quod ~~[struck]~~ ait 1. meth. t. 20 difinitio est oratio explicans naturam aut proprium difiniti; si ergo haec difinitio explicat essentiam aut propriam passionem naturae, erit difinitum; si vero explicat naturam aut propriam passionem secundae intentionis, secunda intentio erit difinitum. nota 2a

Est advertendum 3o quod quidditas significata nomine denominativo non est quidditas materialis significati sed formalis; ergo quidditas significata nomine album non est quidditas et essentia subiecti sed albedinis. Quod probatur primo quia si esset quidditas subiecti sequeretur quod duo alba ut sic difinirentur specie, quia subiecta differunt specie, nempe nix et cygnus; consequens tamen est falsum, ergo. nota 3.

2o quia illud est quidditas cuiuscumque rei per quam res ponitur in praedicamento, sed per albedinem ponitur album in praedicamento qualitatis, ergo albedo est quidditas albi.

3o quia illud est quidditas alicuius quod principaliter et directe significatur per nomen illius rei, sed per nomen album principaliter et directe significatur albedo, ergo. minor probatur ex Ar. cap. de qualitate ubi inquit album solam qualitatem significat.

Dices obiiciens in hac propositione album est dulce album non significat ibi nomen album principaliter secundum subiectum et non albedinem, ergo falsa est ista doctrina. Dicendum quod cum nomen connotativum habeat duplex significatum, formale in quam et materiale, si in aliquibus obo 5

ponat

ponat. concretivum ap.te predicat. tunc supponit pro forti significa
to ut circiter, tum i alio sive ponat ap.te subi ut predicationi de
lineae subi et tunc etiam supponit pro forti significato ut candidum,
album disgregat visum aut i accidenti subi et tunc supponit
pro materiali significato ut in his ... album e dulce album edificat

concl.

His positis sit prima concl. definitum proximum differentiae generis
i 2a intent. quatenus denominatur n. non in abstracto significata hoc no
mine generalitas sed in concreto significatur hoc nomine genus, hec
concl. primo pr. ex s. th. de ente et essentia cap. 4 et Caiet. ibidem
et cap. de genere ita tenet Soto ita Toletus et Avicenna l. metha
nec aut qd agit de 2is intentionibus adiunctis primis idest
denominant primas

Et 2o pr. qr illud i definitum proximum a quo definitur
cuius n.a aut proprium explicat per definitionem, sed in definitione generis non explicat
[illegible] nec proprium prime intentionis sed 2e, quia 2e definit minor proprio
am predicari de pluribus differentibus specie prout album non conve
nit prime intent. nempe naturae genericae, quia non est entia illigne
propria passio sed accidens quod si entia aut proprietas esset ubicumque
esset illi conveniret sed i entia 2e intent. generis quemadmodum
de entia albedinis e forliter disgregare visum pro 2e intent.
definitum

Et preterea qr si definitum non esset 2a intentio, quia entia omni
generice sed omnis generice non possit facere unum univocum
qd definiat, quia non e prima intentio nec n. generice ut n.
unum propter quod sequeret qd. per prius conveniret unicuique
alteri predicari qd non e dicendum

Et preterea qr hec def. tradit per nomina 2e intentionis, ergo
definitum e 2a intentio

Et pro maiori intelligentia e advertendum id qd advertit Caie.
qd def. alicuius accidentis aliter convenit accidenti et aliter conve
nit subiecto eius, namque accidenti convenit quidditative ut ipsi qd forti
ter e tale subo vero convenit denominative ut qd subiective l. denomi
native e tale v.g. cum definitur album et dicitur qd e disgregativum
visus, talis def. convenit albedini quidditative ut id qd formaliter e disgregati

1. Sane concl. e def. illud qd ... non potest definiri ... non e species ... et pr. definiri ... mat. e manifesta ... e Aristotelis ... pr. gn. et spei ss. ... des res ... ut dicebat ... non potest ... qn. non e spes ... ad Sol. ... def. ... non e species ... mentaliter concedo illud qd non est spes ... nego genericae ... Et qr. non est spes ... fundamentale ... deo qd ... definiri ...

visum eius

tum utq ad v. ineri conuenit denominatiue ut i. qd subiectiue l. denominatiue ē tale ita dif^o generis conuenit intent^e. generis quidditatiue n^a autē substracte denominatiue ita qd illa dif^o generis predicat^e de pluribus equiualenter ad ista at predicat^e de pluribus denominatiue

tri ē ista qd sequitur Cale. qd sicut accidens cui alicui conuenit formaliter hēt ēnse duo primum qd ipsum potest uocari tale ut qd formaliter et sic dicimus qd albedo disgregat uisum. 2^m ē qd ipsum ē quo subiectum dicitur tale et sic dicimus qd albedo ē ea qua nix ē alba et disgregat uisum ita intentio generis hēt ēnse hec duo nam dicimus ~~[illegible]~~ qd genus ē qd predicat^e intelligi generis per hoc qd genus ē formaliter predicat^e et dicimus qd genus ē qd n^a substracta predicat^e sicut nix disgregat que alba ita at predicat^e de pluribus deferentibus &c.

Sit 2^a Concl^o definitum remotum huius dif^o sunt particulares int^e generis nempe ista que denominat hanc naturam et illa que denominat illam et qr sicut se hēt hoc ineo ad pertinet ad illum ista int^o generis in se ad hac et ad illam intent. Aspectus et paulus definiunt remote. Post definit int^o generis in se. — 2. Concl^o

Si. 3^a primam Concl^m ē arg^m qr illud ē definitum in dif^o generis cui conuenit dif^o sed dif^o non conuenit 2^e int^e denom. ab ea denominata ergo n^a ē definitum minor pr. qr iste si uere predicat^e hoc ē a4 ergo ē at. et iste si. false hoc ē genus ergo ē genus sign^a ē que predicat^e et pluribus que definitur. Huic arg^o respondit solo qd si conuenire intelligamus qd non explicat^e n^a 2^e int^e negat qr n^a 2^e int^e optime explicat^e. si autē per conuenire intelligamus qd dif^o supponat pro 2^a int^e aut qd 2^a int^e predicet concedo qr 2^a int^e non predicat^e sed prima s. at et Color nec dif^o supponat pro 2^a int^e hoc in ideo ab oibus reicit qr ē contra intentionis explicat^e ergo dif^o supponit pro illa et predicat^e de illa qr dif^o et definitum conuertunt, unde ad arg^m pr. ut respondit Cale nempe qd qr dif^o debet conuenire definito non qualiter cumque. sed quidditatiue illa maior ē distinguenda nempe illud definit qui conuenit definitum distinguo qui conuenit quidditatiue conuedo et tunc minor ē falsa qr dif^o ei substracte non conuenit quidditatiue sed denominatiue qr ut diximus

Marginal notes:

Ex. Sciencia: unde rei nomine. l. arg. dif^o

5680. 3^a ē conclusio Scoti q^a nam Aristotelis 5. pri. 15. aie. [illegible] 2^a intent^e [illegible] 1^a [illegible] qui aggregato a [illegible] 1^a [illegible] definitum [illegible] Cal^o [illegible] Unde [illegible] & [illegible] Hoc est [illegible] negat [illegible] si. [illegible] negato debeat aggregatum [illegible] de 1^a & 2^a [illegible] & [illegible] ferir non [illegible] aggregato

qd n^a dicitur [illegible] ligna ista predicatio ē prius [illegible] [illegible] predicat^e. [illegible] n^a non predicat^e [illegible] qd predicat^e [illegible] nota [illegible] diff.

UVA.BHSC

q̃do denominatiua definiunt aliter conuenit dif.º formali et aliter subo.

2. arg.m 4. 2º in qualibet dif.e debemus asignare definitum q. si in ista non asignamus definitum q̃d sequitur q. sit mala dif. distinguendo maiorem debemus asignare definitum q̃d distinguatur ut q̃ uerum est. 10. debemus asignare definitum cui conueniat ut q̃d. ad us quie exp̃licat. in dif.º negat. q. accidentia in concreto non significat ut q̃d est. s. ut quo aliud est et sic non definiuntur ut q̃d. s. ut quo sic ut q̃do definit album ab bedo definit non ut q̃d efficit acutum segregandi s. ut quo aliud efficit. et sic de int.e

R. arg.m ultimo q. definitum debet esse unum. s. 2º int. non est una. ergo non est definitum minor pr. q. relatio tenet unam q̃d fundamentum est unum. s. fundamentum 2º int.u 11. oes n.e generis que non pot 11. est unus. ergo dif. primo q̃d relatio sumit unitatem a fundamento et fundamentum 2º intentionis non solum 11. n.e. q. iste 11. remotum. s. p̃ximum est. comparatio intellectus quae una. 2º dico q̃d relatio non tm̃ a fundamento sumit unitatem aut pluralitatem s. etiam ab ipso nempe ab ipso ut subiectiuus non tm̃ est intelligendum ut aduertit sco. in hac p.e q̃ n.o nullo m.o definiat. q. definire 2ª int.onis est definire naturalis ut substat int.e et hoc ait s. th. et scotus et reliqui oes. s. hoc est accidens n.e. q. accidit n.e denominare et predicare et sic de hac q.e

Q.ᵃ tertia v̈nius m vtl

sit genus in hac definitione Generis.

P intellig.e huius dificultatis est nota. q̃d oes dif.º debet constare necesario et aliud l. aliquod loco generis et aliquod loco dif.e unde in hac q.e querimus quid sit genus huius dif.is l. quid ponat loco dif.s generis in qua q.e tria s.t agenda primo ponende 11. aliquae opiniones 2º uerum esse genus 3º arg. in contrarium adueltis satis faciemus

1. op.e 1. opinio est bocci amoni et billalpandi et aliorum qui asserunt q̃d genus in hac dif.e est n.a realis ut est uerum analogicum quae comprehendit nra genera et aliqui asserunt. q. m.o est 11. ad hoc asserendum qui existimant illam naturalis com.m .ie analogicae esse definitum huius dif.is

Et sicu

et sic impugnant istam sententiam q. nihil potest esse definitum in aliqua dif.^o et simul genus illius ergo sensus est definitum huius dif.^{nis} non est genus in ista dif.^e

2.^a opinio est quam tenet mag. rodo. citatus ad 4.um arg.^m quaesiti q. genus in hac dif.^e est utile et probat q. utile est genus aliquibus praedicabilibus quae ponitur in dif.^e eorum ergo et in dif.^e generis. haec tamen opinio non placet. quia iam sequeretur. q. genus non distinguitur ab individuo per hoc q. est praedicari de pluribus contra porphirium qui inquit. q. ab individuo differt per praedicari de pluribus quia individuum de uno solo praedicatur. sequela patet quia iam differt prius per hoc q. est utile et frustra poneretur illa particula praedicari de pluribus. 2. op.^o

2.º quia sequeretur q. individuum esset utile, et pro quo quae cumque differunt in aliqua particula dif.^{nis} conveniunt in eodem genere et in praecedentibus particulis ut homo et equus qui differunt per rationale et irrationabile conveniunt aliis quae sequuntur et inde individuum differunt per praedicari de pluribus conveniunt in esse utili. consequentia patet ex porphirio cap. de dif.^a qui asserit q. d.^a est quae separat quae sub eodem genere sunt.

3.^a opinio est scoti. caie. et patris Toleti. et novissime omnia quae fidem omnes asserunt. q. genus in hac dif.^e est praedicabile q. est passio utilis, et probant quia quidquid ponitur in dif.^e debet poni ut genus l. ut d.^a sed in genere omnia conveniunt. et per d.^{as} distinguuntur. sed per praedicari q. ponitur in ista dif.^e non differt genus ab aliis praedicabilibus neque ab individuo imo omnia conveniunt in hoc q. est praedicari ergo praedicabile est genus non praedicari actualiter sed aptitudinaliter quia sic ponitur in dif.^e 3 opinio

haec tamen s.^a non videtur vera nam sequeretur q. si praedicabile est genus in hac dif.^e q. committitur nugatio nempe q. idem ponatur bis in dif.^e q. est maximum vitium consequens patet quia per illa particula q. dicitur praedicabile q. est genus et iterum dicitur in dif.^e q. praedicatur et sic bis ponitur praedicabile nam facit hunc sensum genus est praedicabile q. praedicatur.

ultima s.^a et tenenda est q. loco generis in hac dif.^e ponitur omne n.^{rum} generales ut faciunt unum sport.^e et denominatur ab ente. generis haec s.^a est omnium illorum qui tenent primam opinionem et tenet illam Caietanus. et est eadem cum prima s.^a nisi q. definitum huius dif.^{nis} nos non dicimus esse n.^{os} nisi denominatius per s.^a est a sufficiente

partium

o

paruum enumerat.

2a pv. qr accidens in concreto debet diffiniri per subm et subm debet poni loco generis ut pe ex Ar. 1. methae et ex interpret. cap. 2o. ubi definit nomen partiem dicens nomen e vox significatiua ad placitum sd indiff. generis difinit 2o int. Ergo debet difiniri per naturam quam denominat. que ponitur loco generis

Sd 2a hanc 1.as e arg.m qr uti e genus ad quinque predicabilia erg debet poni in conceptu dif.o Ergo peius huius dif. e ute quam no. Ego acci dentia dupliciter possunt difiniri uno mo difiniuntur in abstracto et tunc difiniuntur per uerum genus et ueram drîam alio mo difiniuntur in concreto et tunc non e necesse qd difiniantur per uerum genus et ue ram drîam ... qd difiniantur per aliquid loco generis et ali quid loco drîe et 2o int. difinit in concreto in hac diff.

Ad arg.m 3o opinione factum uidelicet qd predicabile non ponit ut drîa in hac dif.o qr genus non differt per predicari ab alijs ... nego ans nam per predicari differt no generica ab alijs naturis que non predicantur sd subijciuntur et intentio generis ab alijs intentionibus que non ss. rõ predicandi sd subijciendi

Do. Do. Varta V.

difinitio Generis sit Quidi tatiua An Discriptiua.

In hac q.e rõ e q. uiū existimat hanc difinem esse quiditatiuam cui genus e predicabile

1. Concl. sit tn. concl. hec dif.o generis e descriptiua et non quiditatiua hanc concl.em tenent fere oes interpretes porphirij difierunt tn in assigna nda rõe nanquidam dicunt qd e descriptiua ex defectu generis ut amo nij boetij et alij. Et alij dicunt qd e descriptiua ex defectu drîe ut Toleti et Sto

Nos tn dicimus qd e descriptiua ex defectu utriusque 1. porphy generis et ppie drîe qd pt. qr iam diximus qd no ponit loco generis in hac dif. et no non e ppium genus primi predicabilis sd uti et ex ... per ppriam drîam sd potius per predicari quod e partim ge neris qd ... pt qr illud ppie pars alicuius sub... qd presuponit aliquem

Conceptus

UVA.BHSC

conceptum priorem et equalem sibi et quid rei causa sui ad predicari de pluribus differentibus specie est huiusmodi respectu generis, et ergo passio generi et maior per quod dicitur risibile est passio hominis quod presuponit in homine aliquem conceptum i. connaturale equalem sibi. et ideo convertitur quod connaturale est causa risibilis et non contra. ad predicari de pluribus est huiusmodi, quod per minorem presuponit in ipso homine esse in pluribus quod est causa ad predicari de pluribus et non contra est.

Et confirmatur ex porphyrio in textu dicente quod sermo de genere in 3 capite quod ratione philosophie discernentes ubi appellat descriptionis. Et in fine capitis inquit. quod nihil habet superfluum aut diminutum predicta generis descriptio.

Ad 1m. negamus consequentiam. et argumentum tota ratio singularitatis est dicere ordinem ad aliud et excellentia generis sequitur relationem dicere ordinem ad speciem et genus definitur per ordinem ad speciem et definitio generis est connaturalis et quidditativa et non descriptiva. 1. argumentum

Pro solutione huius argumenti est notandum quod genus dicit duplicem respectum ad speciem alterum qui est connaturalis et alterum qui est ipsius passio primus est connaturalis est respectus superioris ad inferiora in quibus est quod genus est in multis differentibus specie. 2 respectus qui nascitur ex priori est respectus predicabilis de pluribus subiicibilibus quod genus potest predicari de pluribus differentibus specie unde si genus definiatur per priorem respectum potest definiri quidditative dicendo quod genus est ut quod est in multis differentibus specie ad quod definiretur secundum respectum qui est passio ita definitio est descriptiva.

Exemplum est si fingamus quod relatio paternitatis nascitur relatione similitudinis ad filium tunc pater potest definiri quidditative in ordine ad filium dicendo pater est qui habet filium et potest definiri descriptive dicendo pater est qui est similis filio.

2o accidentia necessario debent definiri per subiectum ergo haec definitio non est descriptiva sed quidditativa saltem ex parte generis. Propter quod duplicitur ponitur subiectum in definitione accidentis aliquando ponitur loco generis aliquando loco differentie quando subiectum ponitur loco generis definitio accidentis est descriptiva quia subiectum non est de ratione accidentis quando subiectum ponitur loco differentie bene potest definitio esse quidditativa quia dicitur in accidentibus 2. argumentum

sumitur

sumit' inordine ad subm 3, tunt accidentia desfineunt in abstracto et qr albi subm ... generis dif. i descriptiua

Qvinta V
dif.° Generis sit ligitima

1. arg.m P Pate neg.a 2. aliquas arg.s et primum ... 3.° id qd dicit qd. genus predicat' deplurib; differentib; sp.e qr genus predicat deplurib; differentib; genere sp.e non tm deplurib; differentib; sp.e ant. pr qr genus predicat de corruptibili et incorruptibili s. de corp.e et spiritu ... corruptibile et incorruptibile differunt genere test. Ar. 10 metaph. textu 2.

et confirmat' qr genus predicat deplurib; differentib; numero ... qd predicat' de individuis et definit inquantum sp.e et non quantu genus ... predicat' deplurib; predicat sp.e et sic debuit definiri per predicari deplurib; differentib; numero

2 arg. 2.° qr dria predicat' inquid ... male inquit porphirius ... differentia ... predicari inquid qr dria predicat' inquale ant. patet ex Ar. ... cap. ... et ex ... cap. ... qd ... dria predicat inquid et 2.° qr ... predicant inquid. aut dicunt ... aut totalem ... dria dicit partes ... ut genus ... predicat in quid est genus et confirmat qr aliqua dria non predicat deplurib; differentib; sp.e s. dria infima ... male dixit porphirius qd ... convenit cum genere

3 arg.m 3.° qr multa ... species que predicant deplurib; sp.e ... male ... porphirius qd ... predicat' ... sp.e et de individuis illius ... nam ... et ... et predicant deplurib; differentib; sp.e

4 arg.m 4.° qr accidens non e substa. ... substa. ... non predicat' inquale ... et ... porphirius

Conf.° Hisce nonobstantib; dicimus qd dif. generis tradita a porphirio e ligitima et ... primu arg. e not. quod sit differre genere et sp.e et numero differre genere e differre predicamento, ut quantitas et substa. ... differunt sp.e que ... diversas dif.s ultimas & ... illa numero que differunt form. ut ... et ... Ar. 5. metaph. cap. de uno

Ad 2.m

2° e not. qd sp.^t alia e infima alia subalterna infima e illa

et q. que non pot. divid. in alias sp.^s subalterna ut animatum et inanimatum que continentur sub corp. tanquam sub g.^e et taliter sc. sp.^s que pot. divid. in alias sp.^es inferiores ut pedra quare sc. g.^a quam proxime defin. por philosophi q. sp.^s non predicat. de pluribus differentibus sp.^e debet intelligi infima aut subalterna

ex quo sequit. qd illis ut connotat. et rationale non differunt sp.^e q. nec differunt diff.^e nam sp.^s componit. g.^e et diff.^a et sic illa sp.^es differunt et sic sedes differunt. ubi componit. g.^e et diff.^a et camelle illis per quas differunt et differunt et sic dabit. q. usq. in infinitum si differunt sic g.^ri q. sunt incompos. et insolubiles

ad arg.^m 2^m neg.^o qd corp. et species differunt sp.^e q. ponit in codem predicamento substa. et ideo Ar. dicit qd corruptibile et incorruptibile differunt g.^e nomine incorruptibile non intelligit sp.^s nitum sc. celum et sic e intelligendum qd corruptibile et incorruptibile differunt g.^e phisica non logica q. m.^a alt. e materia com.^a corp. inferior

sed obiicies qd genus predicat. de pluribus differentibus sp.^e nam predicat. de substa. et quantitate et alijs predicamentis q. substa. e genus et quantitas e genus ergo qd genus de pluribus predicat. quidditat.^e et denominative quidditative illum predicant de pluribus differentibus sp.^e denominative de pluribus differentibus genere unde iste predicat.^d substa. e genus quantitas e genus sc. predicat.^e accidentis

ad confirmat.^em huius arg.^i Resp. qd quando genus dicitur ut sp.^es diffinit ut sp.^s subalterna que respectu inferioris e genus et qd quando genus et quando predicabile in eodem dicit predicat. mediate et immediate de sp.^e

Sed nota 2° e not. qd aliquo conditiones requirunt. ad hoc qd aliquid predicetur in quid prima qd sit de substa. aliqui dicitur et 2.^a qd nomen fiat per modum substa. et non per modum accidentis l. adiectivi ad accidentis et q. genus habet utramq. predicat. in quid ad alia licet habeat primam conditionem

non tamen

non tn̄ d.ᵒ ex ipsa predicat̄ in quale quid et ad 4. R. qd. qd. dixit qd dria predicatr̄ in quid debet intelligi semel cum ꝑ ipo dif. pre dicat̄ in quid complete licet implicite ad gen̄ predicat̄ in quid incomplete dria vᵗ quæ ē pars termini in quale quid sonum compta

sed dices predicatum ē forma subi. sed forma se hēt ut ad iacens subo ꝑ. gen̄ predicat̄ per modum adiacentis et ponitur in quale ut dria R. qd pr. predicatum ē forma subi. sed poll. ē forma subi. aliꝗn̄ videri l. contra hibilē predicatum quale ē gen̄ et sic pre dicat̄ in quid l. contra hens ut dria et sic predicat̄ in quale quid.

Ad confirmat.ᵉᵐ R. qd porphyr. fortasse non cognovit driam in fimam ut vicinius incap. de dria et sic loquitur de dria subalterna et non de infima

Ad 3. R. qd verum ē qd sꝰ multa ꝑpria que predicant̄ de pluribꝰ sp. sed hoc non convenit ꝑprio per se sed per accidens ꝑ alterū hēt ꝑprium predicari de una spē ubi quum convenit illi per accidens qᵗ ē ꝑprium spē subalternę l. R. qd aliqua sꝰ ꝑpria subalterna alia sꝰ spē infime.

ad 4. R. qd porphyrꝰ dixit qd accidens predicatur in qua le quid qd illud quo non dicit substantiā aut quiditatem identitatem sed ut interroganti quale quid sit ē iurꝰ R. ē negū.

arg.ᵒⁿ sed dices qd gen̄ predicat̄ de dripꝰ ē in quale quid. qᵗ est sꝰ. in quales predicat.ᵉ ronale ē aīl. in reale ē aīl. ꝑ non sꝰ tamen gen̄ predi cat in quale licet de spē sed de dripꝰ. R. neg. ans qᵗ ipse predicat.ᵉ accidentales sꝰ. et non in quales. ulterius transeat ē ligneꝰ l. secus gulꝰ ē rꝰ nam gen̄ non predicat̄ de dripꝰ in aliquo modᵒ dicendi per se qᵗ aīl non ē pars dif.ᵉ ronalis neꝗ eꝰ ꝑpria passio nec obstat qd predicatum sit substās vacuat subo. quidam sic respondent huic arg. et putant se satisfacere Nos tn̄ dicimꝰ cum Caie. cap. 3. qd iste predicat.ᵉˢ ronale ē aīl. sensibile ē aīl. qd sꝰ in quales et non accidentales nam licet ronale accidat aīl non tn̄ aīl ronali. imᵒ de eꝰ ronalē ē sensibilē ē. ꝑsiciat unde predicat.ᵉ in quibꝰ gen̄ predicat̄ de dripꝰ ut dria superior de infe riori ut ronale ē sensibile sensibile ē sensuile sꝰ predicat.ᵉ in quales non tn̄ ꝑ se sꝰ alicuiꝰ predicabilis sed reductive sꝰ pre

dicat.ᵉ

UVA.BHSC

licat.s generis qr genus non immediate predicat de divis. 2 minor probatur et dico superior predicat. de inferiori itaque mediate. medio genere et medio specie.

Quaestio sexta utrum genus predicet. ut pars an ut totum.

Ratio dubitandi est quia genus est pars speciei quia species componitur ex materia et forma et pars ut pars non potest predicari de toto quia predicatum debet continere subiectum. sed pars non potest continere totum ergo genus non potest ut pars predicari de specie et sic ista est falsa homo est animal. ultimo confirmatur quia genus sumitur a materia. 1. nota

2o est notandum quod nomen est hic de genere secundae intentionis quia 2a intentio non predicatur sed est ratio predicandi. 2. nota

3. est advertendum quod ratio generica potest dupliciter considerari uno modo ut est una pars definitionis speciei quia definitio constat genere et differentia et sumitur sic ut est definitio componitur ex genere et differentia non tanquam ex duabus rebus 3a res et tangit conceptus ex duobus conceptibus

2o modo potest considerari ut abstrahit et considerat ut totum ex toto definitione et ex specie et hoc modo dupliciter uno modo ut abstrahit abstractione precisiva alio modo ut abstrahit sine precisione nonfacit. quod abstrahit comparatione inferiorum considerat secundum id in quo conveniunt alii v. g. animal hac consideratione est substantia corporea sensitiva actu et sic dicendum est de qualibet ratione generica et hac ratione est totum actuale et totum definibile alio modo abstrahit sine precisione inferiorum et hac ratione considerat secundum id quod continet in confuso est totum potentiale et predicat de suis inferioribus quia continet illa in potentia doctrina est hic Cai. 3. cap. de universalibus

His suppositis primo dicendum est omnes conveniunt primo omnes conveniunt in hoc quod si genus sumatur ut est pars definitionis totaliter et ut actu est pars speciei quod non potest predicari de specie. 1. assertio

pr. est quia predicatum debet continere saltem in confuso subiectum sed ut sic cum sit pars actualis non continebit aliquid inferius quia ...a est actuata s. nam est in ...o continetur formale tam

formale

ronale diu ponet indif.te semel confuse infinitum et semel inde distincte.

2. nota — 2.o qr. si genus e pars actualis predicaretur, sequeretur quod partes compositi phisici predicarentur, quia non e maior ratio unius quam alterius, at partes compositi phisici non predicantur, quia non sequitur.

3 assertum — 3.o certum e quod si genus sumatur ut totum actuale abstractive precisiva quod non predicatur de speciebus et ratio e quia predicatum debet continere inconfuso subiectum, sed genus ut e totum materiale continet inferiora, quia e abstractum cum precisione inferiorum.

3 certum e quod si genus sumatur ut e abstractum sine precisione et ut continet inferiora, quod predicatur de suis inferioribus quia ut sic totum illud continet genus inferiora quod speciem actuale et quod ex porphirio dicente quod individuum continetur sub specie, species vero sub genere, unde genus e quodam totum et in cap. de communibus et propriis inquit quod in hoc differunt genus et species, quia genus continet speciem et species nullo modo continet genus.

Cancellarius — His explicatis in quibus hi conveniunt e advertendum quod doctor Cancellarius in explicatione huius loci inquit quod duplex e pars una actualis alia vero potentialis sive adictualis, pars actualis e que componitur et terminatur per alteram partem actualem, adictualis e que accedit ad compositionem, quod compositum e infectum ut materia prima dicitur pars actualis, cum perficiatur et terminatur altera per formam, dicitur tamen pars adictualis ut consideratur in aliquo priori ante quam adveniat forma illi, similiter animal. et quod cum genus possit duppliciter considerari actualiter et potentialiter actualiter cum illi e adiuncta differentia, v.g. rationale et sic pars quedam e actualis at adictualiter consideratur in aliquo priori ante quam illi adiungatur differentia cum nunquam consideratur differentia vel compositio specierum in perfectione, unde inquit quod si genus consideretur ut e pars actualis quod non predicatur de speciebus quia ut sic e in minus ipsa specie, si vero consideretur ut e pars actualis predicatur de speciebus quia continet illas in spetie et confuso

Queritur 1.us quatenus primum ex Ar. i. de posterioribus resolutionibus

cap. 4.

UVA.BHSC

cap. 4. ubi enumerat Ar. mᵘ predicandi per se. in quo 3ˢ primus mˢ.
predicandi per se. ē cum diffᵒ aut pars diff. predicatʳ de diffinito
et pars diffᵘˢ non pott. predicari nisi ut ē pars potentialis ergo genus quidē pre
dicat. non ut ē actualis sed ut ē pars potentialis.

2ᵒ mᵒ probat. ex Ar. 5. meth. ubi assignat discrim. inter pˢ in
tegrantes l. alio mᵒ se hēt et inter pˢ diffᵘ et in quatuor lib. phisicorum
diversum modum ponit quo genus ē in sp.ᵉ et pater in toto et qᵈ
totum non fit pars. integrans nec pars integrans predicatʳ de toto
ac vᵒ genus fit pars sp.ᵉⁱ et predicat. de sp.ᵉ

3 probat. rō. qr ideo genus predicat. de sp.ᵇ qr continet illas
in p.ᵘ sed ut sic antequam predicat. diff.ᵉˢ continet in pᵉ sp.ᵘ et dices
ergo minor pt. qr etiā mᵃ antequam contrahat. per formam
continet in pᵉ formas

4 tandem probat. qr aliās sequeret. qd diff.ᵒ non constitu,
ut genere et diās et sp.ᵉⁱ non componeret. ex qᵉ. et diss. et sequeret.
qd ea que diffiunt sp.ᵉ et conueniunt genere ut ho ē equs non
conuenirent. in aliqua particula posita in diff.ᵉ

Alij aute ss. qui nituntur impugnare hanc s.ᵃᵐ di alia s.ᵃ
cendo qᵈ genus nullo mᵒ predicat. ut pars potentialis sed ut totius
et probant primo ex 1. ts. de ente et essentia cap. 3. et cai. ibi
dem et porphirio cap. de sp.ᵉ ubi inquit inuenitur dumtaxat
quam predicat. qr semper ē pars sed genus predicat. qr ē totum sp.ᵉⁱ ergo
aliqd predicat. aliqd non qr aliqd ē totum respectu individuorum
aliqdo pars respectu generis

2ᵒ ex Ar. 5. meth. c. 3. ubi enumerans modos totius
inquit vltimo qᵈ de ratione predicat. se hēt ut totius.

4 rō. qr hec e diās inter partem ut pars et inter totius
ut totum qr pars ut pars significat alteram pˢ totius totum u. petit
unam pˢ dicit oēs alias.-

2ᵒ qr. gratis distinguit iste autor inter pˢ potentialem
et totum potentiale qr ab huius vocabulo et qᵈ recta totum poten
tiale appellat pˢ potentialem et pr. ari qr pars potentialis sⁿ
istum autorem continet spᵘ in confuso et predicat. de sp.ᵇ et ē contra
his libris predicat et accidit ad complent. sed hec oīa hēt totum poten
tiale

UVA.BHSC

tiale ꝫ ab huiꝰ bocabulis

Sed si obiicies aliquis his autoritꝫ qꝫ pars potentialis et totum potentiale sunt idem realiter differunt tn quia habent diuersas rones formalꝫ respondet qd nulla ē maior quia que sunt idem realiter et distinguntur formaliter habent diuersas deffones sed pars potentialis et totum potentiale habent eandem deffonem ꝫ

ʒ quia autem hec pars potentialis ē pars integralis aut subiectiua aut essentialis has et non plures connumerat Ar. 5. meth. t. 30 sed non ē integralis quia non predicatur de toto nec subiectiua quia talis est respectu generis et non e contra nec essentialis quia pars essentialis ē minor tota essentia et ponitur ab alteri ore ut plꝫ essentia formaliter ponit.

alia ʒa

Alij autem dicunt qd hec distinctio partium necessaria ē ponere da quando ex illa non sequatur qd genus predicetur ut pars et quanto duplex dr. primo ex porphirio cap. de dria ubi asimilatur genus mre et dria formę. sed mra cum ē ista per formam ē pars actualis et antea quam cum ea sociatur ē potentialis ꝫ et genus similiter.

2º quia qdo componitur spēs ex genere et dria non componitur tanquam ex duabus rebus sed ex duobus conceptibus potentialibus ꝫ conceptus non ē in genere entis sed in genere representatiuum sed alter conceptus necessarie debet habere ut pars et alter ut actus ꝫ ponenda ē pars potentialis

Qd autem non sequatur ex hoc qd genus predicetur ut pars sed ut hac ratione quia pars potentialis dicitur respectum habilis ad contrahi ut pra ad actum sed qd habet mre habili et mre non se habet ut forma ꝫ non potest predicari formaliter nam predicatio. tamen dicitur sed habet ut forma sub. et non ut mra. de mre existimant iste se impugnare contrarium tn sa doctoris ean dem ē. si optime inspiciat. et admisso semel qd detur pars potentialis. qd debet admitti non potest negari quin genus predicetur ut pars quia huiusmodi pars continet in confuso spēs et predicatur de illis tanquam quod ē in spēi. ē gradus generis. et differentialis sed ista pars potentialis ē gradus generis et continet in spē gradus differentiales ꝫ predicatur de spē quia ideo dicitur pars potentialis quia continet in spē aliquid aliud preterse

et 2º

et 2° qr isti asserunt, qd sicut ma qd sicut ma se het antequam coa
hat per formam sic et pars pontentialis sd ma antequam contra
hat per formam conanet oes formas in con fuso sc ē pars potentialis
antequam contra hat. per hanc diam continet os dias in
confuso &c.

3 pr. qr sit falsum qd dicunt qd pars potentiales non
potti predicari de sp qr. het roes me nan solum dicit roes me
respectu differentias et per quas ē contra bilis et ita de illis
non predicat. non tn dicit roes me Respectu speciesqs quas continet
sd roes forme qr continet illas in confuso

Vnde ad argm R qd licet mē qd porphis comparauit gens
me et diam forme sd comparatio ē in hoc qd sicut ma perfi
cit per formas ita gens per dias sd non ex hoc sequit qd sicut
ma nec quecumq ē actu contracta sub forma nec ante quam ca hat.
non predicat. ita nec gens et ro discrimi nis ē qr ma ex na
sua ē pars integralis semper ē et non hns nomem quo possimus
nificare eam ut totum quamuis concipiat. ante quam actuit
per formam ad v gens ē pars cum adcuat per dias et ante sem
per het roes generis. et totū imo cum acheat. dicit roē ge
neri &c.

Ad 2m R qd licet mē qd conceptus genericē heat
pa respectu specifica negat tn. qd ut sic non predicat qr ē totum
potentiale donec actu contrahat. imo nunquam het roes
explicite totum donec contrahat actu.

Sed dices ut gens continet in pto a sp sic et dias sg.
quem ad modum predicat de sp ita de diis. R qd licet mē
qd predicat de diis. sd diuersa predicat nempe. essentiali modiate
ut supradictum ē

unde licet qd sus Doctores Canteri quamuis ab aliis
communiter relinquat videtur nobis vera mente qd genus ut pars
et potentialis predicat et non solum ut ē totum negar ad
D sorius ca hoc aliquid probant.

Difficultas 2a huius ē advertendum qd apd rei una
perfectio ē in re at et ronale sd ad faciendam diso
noster intellectus uno conceptu considerat gradum animale

ÙVA.BHSC

tatis et alio gradum rationalitatis et similiter ad faciendam predicat^os
et in gradu animalitatis sic abstracte sine precisione ē duplex
potentialis una ē in ordine ad d^riam per quam ē perfectibilis
et ideo dicit^r pars potentialis q^r ē pars perfectibilis veluti p^a per
actum alter ordo ē superioritatis et potentialitatis continentie
quatenus ut sic continet in confuso sp^es veluti parturiu q^r non
dum ē determinatus ad aliquam certam sp^em et s^m hanc po
tentialitatem ē totum potentiale et utraque ista potentialitatum
ē de intrinseca r^one et conceptu Generis ita q^d non pot^t consideua
ri una sine alia et s^m unam ē pars et s^m alteram dicit^r
totum et sic verum ē q^d predicat^r ut totum et q^d predicat^r ut
pars non quomodocumque sed ut pars potentialis potentialitate
perfectibili pred[i]cam et predicat^r ut totum potentiale potentia
litatis continentie

Et non ē incongruum q^d genus predicet^r ut pars sp^ei sequi
dem d^ria etiam predicat^r q^r quomodocumque consideret^r rationale ē pars
hi et tamen hoc predicat^r de hoc q^r hic ē v^t homo ē rationalis ...
r^o ē q^r ut dicit S. Th. et Caie. 3. cap. de ente et essentia d^ria
dicit totum q^d sp^es et sic ē totum et pars nam rationale q^r signi
ficat in concreto de male dicit totum q^d homo et de forti tm
gradum rationalitatis et ut significat in concreto predicat^r de
sp^e et ut ē totum a quo non pot^t excludi ... pars q^r s^m predi
catum forte predicat^r s^m q^d ē pars et hic q^r totum potentiale
et pars potentiales s^t idem non ē inconveniens q^d genus predicet^r
ut pars et ut totum simul que d^a hoc aliquid ... ad ... B
...^a Et hic sufficiant de hoc cap.

UVA.BHSC

UVA.BHSC

Circa Hoc cap. cuius literam optime declarat noster autor et ideo hic non est repetenda dubitat. primo [illegible] optimum ordinem seruauerit porphirius agens primo de sp. quam de dria

Et sp. neg. ar. huius modi arg. quia in prohemio prius connumerauit driam quam sp.em ergo debuit hic de specie prius dedria quam de sp.e — 1. argum.

2.o quia in cap. de com. et propiis prius agit de com. et propiis drie quam sp.ei ergo et hic prius debuit agere — 2. argum.

3 quia prius de genere quam de sp. agit. quia genus est pars sp.ei sed dria similiter est pars sp.ei ergo. — 3 argum.

His tn. non obstantibus dicendum quod porphirius seruauit optimum ordinem agens prius de sp. quam de dria et ro est quia genus et sp.s sunt relata sed unum relatum non potest cognosci sine alio ergo disputatio de genere non est absoluta nisi statim agerit de sp.e — 1. Concl.

Sed contra hanc ro.em est 1. argum. quia porphirius disputat de sp.e inquantum est predicabilis sed sp.s ut est relata generis non est predicabilis sed subicibilis ergo non debuit agere de illa nisi qua

tenus ēs

tenq. e subiecibilis Dr. qd unum e qd spes i relata Generi inquantu e subiecibilis et sic debuit statim agere de illa. m. hanc rr. sqq multum Conducit cognitio spei ut subiicibilis ad cognitionem ejus ut predicabilis ideo dis putauit utroq. mo. de illa ne cogeret facere du plicem tractatus unum sp.ei ut subiecibilis alterum ut predicabilis

2. argm. 2o qr porphyrius agit in primo loco de genere qr e pars sp.a sd dria e pars spi. debuit in 2o loco agere de dria. Dr. qd ueritur ne si alia rr. urgentis non Cogeret uertere ordinem nc. in ordinem doc trine nempe qd gens et spes sr. relata et unum non potest cognosci sine alio

3 arg.m Sd 3o. hoc e argm. qr gens et dria sr. relata quemadmodum gens et spes g. propter hanc Causam pry debuit agere de dria an pt. qre 3o. hebile et dria Contrahens & Contrahen et contrahibile sr. relata g. Dr. qd gens et dria non sr. relata inquantum pre dicabilia sr. sd gens e relatum spei inquantum predicabile e. et qr hic agit de illis ut predicabilia sr. ideo pry agit de Genere

Soto. Ad Arg.m initio posita Dr. qd pry connumerauit driam quam spes qr secauit ordinem nc. et in Conumerat. nn negabat illu ordinem desiare a in dus putat. magis discere et remere ordinem doctrine l. qd connumerauit pry driam qr generalem de utur spe. et similr. e. cap. de colib. et ppris qr eam disputationem uat. de predicabilibus debuit seruare eundem ordinem quam inp. hemiis secta uit ad 3. iam responsum e.

Circa primam defnem spei nempe quae dicit qd sp.e e qd sub asigna to genere collocat. e dubitatio qr uidet. qd hec defo. conueniat indi uiduo et pr. qr indiuiduum sub asignato genere Collocat. & si dicas qd spes collocat. inmediate sub genere indiuiduum mediate qr pr. ista e inmediata Collocatio hoc at. e at. Dr. qd diuerso mo collocat spes et indiuiduum sub genere nam spes ponit sub genere ita qd. gens sit principium et causa Collocationis qr a genere dimanant spes. sd indiuiduum Collocat. sub genere non qd gens sit causa Colli cationis qr gens non e principium indiuiduationis sd mo. et ita ne gat. qd ista sit inmediata predicatio hoc at. e at. sd mediata nam ideo hoc at. e at. qr ientali sp.e. s. hic aut leonis. Deinde non ponit spes sub genere quam indiuiduum qr gens in ordine ad spem e gens et

non

UVA.BHSC

non in ordine ad indiuiduum & hec de hac &c.

Q. secunda utrum unum relatum necess.º debeat definiri per aliud &c.

Circa secundum textum in quo porphirius reuocat quod definientes per utrumque dicens quod non est mirum quod si relata mutuo dubitatur an unum relatum debeat definiri per aliud.

Et primo uidetur quod non quia si unum relatum definiretur per aliud et contra sequeretur circulus in diff. sed hoc est inconueniens cuius minor patet quia ideo Ar. 1 post. demonstrat esse circularem. — 1 arg.m

2.º quia diff.º debet esse notior definito quia datur ad cognoscendum sed unum relatum non est notius alio quia sunt simul natura et cognitione ergo non debet unum definiri per aliud. quod uidetur quod tota diff.º est notior non est quælibet pars. S. quia diff.º est notior quam sunt suæ partes quia si tota est notior est et quælibet pars. — 2 arg.

3. quia locus multi ponunt in diff.º illicite ponentes eam diff. ut patet ait 6. top. cap. 1. et 2. & 3. sed soli unigeniti ponantur secundum diff.º sequitur negatio et quod idem definiatur per se ipsum &c. — 3 arg.

4.º quia unum relatum non est de essentia alterius neque est pars sed quod ponatur in diff.º l. debet esse essentia l. pars definiti ergo unum non debet poni in diff.º alterius — 4 arg.

His non obstantibus sit Concl.º unum relatum necess.º debet definiri per aliud l. in ordine ad aliud quod totum esse cuiusque relati est ordo ad aliud sed ordo ad aliud non potest explicari nisi aliud ponatur in definitione. — Concl.º

& patet ex Ar. cap. de relat. ubi inquit quod qui definite cognoscit unum relatum definite cognoscit et aliud et idem Ar. 2.º de ana cap. quem quit quod potentiæ definiuntur per actus et actus per obiecta ut illis per se est ad talem ordinem dicit unum relatum ad aliud quam potentia ad actus & et obiecta ergo sed aduertendum est quod aduertit Caiet. quod sic illa particula per eligatur causaliter d. unum relatum non potest definiri per aliud quarum non est causaliter sed reduplicatiue potest definiri quod terminatur habitudinem alterius

Ad solutionem argumentorum est not. ex Ar. 7. metaph. textu 17

quod diff.º

q. dif. alia e simplex que dat. per partes intrinsecas definiti alia ex addit.e et que dat. per aliquid qd. e extrinsecum definiti & hec diversitas provenit ex diversitate entium namentia s. intrinseca alia sunt quodam e ens omnino absolutum qd non pendet ex aliquo extrinseco et huiusmodi s. subst.e compleda ut. so agglos alia s. entia que non s. omnino absoluta et ideo petunt aliquid extrinsecum per qd definiunt. et talia s. forme substantiales et accidentales & sic Ar. 2o de aia definit. aiam per corpus dicens aia e actus corporis &c. alia s. entia que dicunt. duplicem habitudinem unam ad subm aliam ad trium et talia s. entia relativa qr inquantum s. entia dicunt ordinem ad subm et inquantum relativa ad trium unde sem- per definiunt. per aliquid extrinsecum tam poa quam habitus quam alia & relata.

2o est not. qd ea ista entia que definiunt. per aliquid extrinsecum poss. definiri quidditative si extrinsecum ponat. loco dif. et definiant. per prop. sub genus et rem e qd habent. proprium genus et dia in illis semper ponit in ordine ad subm.

Ex quo sequit. paulus fonsecam male distinxisse inter def. quidditativam et def.em ex addimento dixit qd dif. ex addimento e qua accidens definit. per subm l. per trium et dicit. qd non e quidditativa qd e 7o Ar. qr Ar. tantum dicit qd qr quidditas subst.e e omnino absoluta definit per intrinseca sine addimento ad ea qr quidditas accidentis e dependens ideo definit. per extrinsecum addimentum et sic solius subst.e e def. sim- plicior aliarum v. cathegoriarum sm quid non tn negat. qd accidentia non possint. definiri quidditative ut cum dicimus ceterus e poa cognoscitiva coloris aggregatus ceteris

Ad primum arg.m R. principalit. idem inconvenienti ducit. circulus in dif. relativorum sicut circulus in demonstrat.e qr in demonstrat.e vitat. circulus sequit. qd idem sit notum & ignotum respectu eiusdem si ide monstret. per 6. et 6. per 6. qr demonstratio procedit ex notioribus ad qd unum relatum ponat. in dif.e alterius idem sequit. qd dif. tota sit notior definito non tn altera pars prior solum ex relatum qd simul sunt in pra dif.e

Ad 2m Respondit Caj. dupliciter primo concedendo qd dif.o e cla- rior definito et quelibet pars dif.e similiter. et sic qd unum relatum positum in dif.e alterius e notior illo pro quo admittit qd relatum potest considerari

Plerique

plicat: unum m.º ut definit: et ut. sic i ignotis alteri oponit. indef.º ut ideo
qr eius notitia i terminato alio m.º potest considerari ut definit: & termi
nat. indif.º alteri, et sic e notius illo qd definit. et sic idem potest ee notum
et ignotum diversa r.ne l.

Ad scripturam qd relata ss. simul n.ª et cognitione ne. R.º concedend.
hoc ss. hic non obstante unum sit notius altero nam aliud e simul cognosci
aliud magis cognosci benepotest simul cognosci & non magis aut equa
liter cognosci l.

Ad 3.m R.º qd def. e notior definito negat. tn qd qualibet pars sit
notior s. oes simul sumptae et sic unum relatum finiri indif.e alteri
non est magis notum ss. ut necessario cognitum dicitur def. e notior definito
s. sfta sua p.s simul sumptas non p.s per singulas tm. l.

Ad 3.m quam Respondit qd illa regula h. s. qd loco nominis
ponit indif.e l est colloctio suam def.e intelligenda e in absolutis & non
in relativis s. dicendum e qd solum intelligenda e regula cum definitum
subst.e complecte. aspeto definit aliquid interij def.e finiti aliquid
ex hinsecum quam adiamentum ut indif.e potest accidenti &
poas non licet loco nominis ponere suam defnmem. verum qd def. & defi
nitum conveniunt & possumus ponere suam defnem loco nominis R.º
qd conveniunt in signat. eamdem rem. ss. diversam ut diversitas
in significando sufficit falsificare p.m l.

Ad 4.m R.º qd quando unum relatum non sit de esse
ntia alteri tn e habitus quam dicit unum relatum ad aliud
e de intrinseca sua et ad illam habitudinem ex plicandam ponitur
unum relatum indif.e alteri nam in his qui definiunt in
ordine ad alijd. ex hinsecum non e necesse qd quidquid ponitur in
f.e sit de entia definiti ss. hoc solum requirit in his que def.
niunt per partes intrinsecas et entiales ut in subst.e compleetes l.

Q.s V. g.ns & sp.s sint relata

In. Cuius dubitat.e sit gen.s et sp.s ss. relata hic q.d in Clo. p.º
caprio t. 2. & pr r.e qr superij et infrij ss. relata et predicabile &
subijcibile & g.n et sp.s se hnt ut superij et infrij ut predicabile &
subijcibile ss. relata l.

Sit p.º Sanc

54

sed 2a bene conclusio ii. quedam aug. Primo quia relata ex Ar. cap. de ali- quid ii simul nra et cognitione et quia genus est prius specie ergo genus et species non sunt relata minor patet quia ut ait Ar. cap. de priori illud prius a quo non valet consequentia con- versa, sed non valet e al. h. e. homo h. al. e. genus etc. sed bene e contra ergo genus et spes g. non sunt relata. Aliter ad 2m Rndetur quod genus et species possunt dupliciter conside- rari, uno modo fundamentaliter pro naturis quae denominantur a 2lis intentio- nibus, alio modo formaliter pro ipsis 2is intentionibus, si sumantur fundamentaliter pro natu- ris non sunt relata quia prior est una alia, si sumantur formaliter pro in- tentionibus simul, veluti pater et filius fundamentaliter prior est ratio patris et filii.

sed si obijcias quod relativa sequuntur sua fundamenta sed prius est funda- mentum generis quam fundamentum speciei ergo prius est genus quam species. Rndetur relativa sequuntur fundamenta prima quae sunt comparatio intellectus et non remota quae sunt natura ipsa, et sic fundamentum utrumque est idem comparatio.

2o sic arguitur unum relatum non potest predicari de altero, quia hoc est falsa pater filius, sed genus predicatur de specie ergo non sunt relata. et confirmatur quia relata solum ponuntur in predicamento relationis sed genus et species ponuntur in omnibus predicamentis ergo.

et confirmatur 2o quia unum relatum non potest continere alterum neque esse superius illo, sed genus continet speciem ergo.

Rndetur quod natura generica predicatur de specifica et sic non sunt relata tamen 2a intentio generis non predicatur de 2a intentione speciei et sic sunt relata, ad confirmationem 1am Rndetur quod si genus et species ponantur pro naturis denominantis reperiuntur in omnibus predicamentis, ad vero sic sumuntur pro intentionibus solum reperiuntur in predicamento entis rationis.

ad 2am confirmationem similiter Rndetur quod materialiter natura generica continet specificam formaliter tamen intentio generis non continet intentionem speciei.

sed obijcias genus refertur ad speciem tanquam superius et infe- rius ergo 2a intentio generis quae est ratio referendi genus erit prior 2a inten- tione speciei quae est ratio referendi speciem. Rndetur negando consequentiam quia ad hoc quod genus referatur ad speciem ut superius ad inferius sufficit quod natura generica materialiter sit su- perius specifica et formaliter non est superius sed inferius quantum ad modum formaliter non est prius nisi est ut posterius licet materialiter sit res quae est prior, ante quam requiritur posterioritas, et quamvis aliqui concedant quod ut quo prior est intentio generis intentione speciei ut quo falsum asserunt quia ut quo est prior vocibus

modis

UVA.BHSC

modus ē pera generis effectiui ut qu

3 arguit ad hoc ꝑ aliquid sit relatum sufficit illud ēē respectiuum ad unicum tīm ꝑ genus non dicit respectiuum ad unicum tīm sed ad plures ꝑ ēē unum in multis spēbus ꝑ non ē relatiuum. R. negando ꝑ relatīo ē duplex altera adequata altera inadequata, adequata sunt totales ut relatīo adequata dicitur, alia inadequata ē ꝑ partiales ut inadequata, talia et sic sunt plurima relata que referuntur ad plures tīs partiales que conficiunt unum totalem ut pater ad plures filios & filij ad patrem & matrem et medium ad duo extrema et sic genus refert ad plures spēs tanquam ad unum tīm totalem ad ꝑ ad singulas tanquam ad tīs partiales et inadequatas & sic intelligit. qd dicunt predicamenta de omnibus qualitatibus relatiue dicuntur ꝑ relatiue genus et spēs ut dicatur in quantum hoc accidentia et sic equa lis ꝑ comparatione generis in communi cum omnibus suis spēbus. 3 arg.

4. et ultimo arguit ꝑ relata debent ēē sub eodem genere, ꝑ genus et spēs non sunt sub eodem genere, ergo non sunt relata. maior ꝑ qui non sint sub eodem genere cum unum genus sit propria altera sequi tur ꝑ ꝑ relata unum sit propria altera maior et ꝑ ꝑ genus ēē sub spē ad spēs ut relata genera non ē ultra. R. ꝑ ad hoc ꝑ aliqua sint relata satis ē ꝑ contineantur sub eodem genere mediate l. im mediate et ꝑ sint in eodem predicamento et sic genus et spēs sunt sub eodem genere mediate .i. sub relatione. 4 arg.

Si aliquis dubitet quomodo nāe rl̄ specie quomodo tīm conumerar ut apportat diuas accepta spēs cum .1. communi apud gramaticos ꝑ spēs primitiua et deriuatiua et apud philosophos pretentionale & intentionale ē sensibilis et intelligibilis R. ꝑ Ar. solum connu merauit illam acceptionem spēi que fuit similitudinem significat. logicalis nam quem ad modum pers in prima acceptione ē pulchritudo unius cuius ꝑ tamen 2a .1. logica ē pulchritudo & generis ꝑ genus in spē per actualitatem formae dicti. pulchritudo et ē pulchritudo in di uiduorum nam pulchritudo ē dispositio membrorum et coloris cum ae qualitate que faciunt pulchrum nomen ergo secundum ponunt talias accidentias ter spē dicitur pulchra in diuiduaris in quibus perficit diuina vi quamobrem perficiat genus ē pulchritudo partialis ad spēs ē tota lis

In prima dis. spēs .1. quae sub assignato genere collocat.

Elapsi

UVA.BHSC

illa particula assignato potest intelligi dupliciter assignato l. subiecto et determinato l. assignato i. sub genere tam diffinito cap. precedenti, l.

1. arg. Contra exempla porphirii quando dicit album esse speciem coloris triangulum esse speciem figurae est argumentum primum quia falsa ista propositio album est color quia albedo est species coloris tantum potest quia abstractum non predicatur de concreto significante accidens cum verum est quod album non est species coloris sed in abstracto et sic videtur significare porphirius.

2 arg. m. 2º triangulus non est species figurae falsum dicit quod triangulus est species figurae auctor patet i. ex Ar. 2º de anima ubi inquit quod quemadmodum non datur una figura communis omnibus figuris ita non datur una anima communis omnibus animabus et sic debet esse communis species quod 2º quia non est prior alterius componitur ex altera triangulus est prius quadrangulo et quadrangulus componitur ex triangulo et tandem quia triangulus est species figurae sequitur quod potest dari species in infinitum quia per additionem lineas fientur figurae sed lineas potest addi in infinitum ergo.

Propter hoc argumentum villalpandus concedit quod figura non est genus trianguli nec triangulus species figurae quod non tamen est contra porphirium et 2º Ar. cap. de qualitate ubi ponit figuram speciem subalternam qualitatis et lib. 1. de prius. resolut. cap. 4 inquit quod triangulus continet sub se Isoceles, ×

Unde ad argumentum primum Dico quod Ar. ibi loquitur contra Platonem et inquit quod quemadmodum non datur una anima separata per se communis omnibus animabus ita non datur una figura separata communis omnibus figuris ad i. et 2. Confirmatur Dico quod una species non est prior altera formaliter nec componitur ex altera sed materialiter non est inconveniens, ad ultimam concedimus quod potest dari species infinitae figurae et non est inconveniens.

D. Q. Varia V. sp. di finiatur pluribus diffinitionibus.

In hac 2ª i. ponimus id quod certum est dubitatem inde patebimus 3 argumentis dissolvimus

1. arguit. 1. certissimum est in hoc cap. assignari a porphirio plures quandoque diffinitiones speciei ad minus ponuntur. Prima ex porphirio ergo primo quia assignata ultima diffinitio speciei est species est quae predicatur de pluribus differentibus numero etc. inquit nec diffinitio solis est speciei individui verae autem aliud species et illa particula vere ad mingrofen (?)

duas ꝑ

UVA.BHSC

dari q. ad minus assignauit 3. et 4.o per quorum dif.o sp.s est que predicat. de pluribus differentibus numero in eo quod quid est. sp.s est que subijcitur generi et de qua genus hoc ipso quid est predicat. in duo dif.s quarum altera est sp.s predicabilis et altera subiicibilis et illa sp.s est que sub assignato genere collocat. est etiam dif.o quam in 3. ad minus pertinet maxime quia porphyrius tempore 1.o... dixit. in. 1. sp.s est que sub assignato genere collocat. si excusat. durum non est mirum si definiat sp.s per genus et contra quod sunt relata.

Vnde est not. iuxta 1.m Cap. quod cum dicit porphyrius sp.s est que sub assignato genere collocat. quod nomine est dif.o nominis et rei est quod [illegible] (assignato) accipit nominis pro ex posito quod inquit 2.o accipitur sp.s pro quod sub assignato genere collocat. quod sic defi. ... excusat quod illam per genus definiuit.

2.o certum est quod ista dif.o sp.s est que subijcitur generi ... asserit 3.

et de qua genus hoc ipsum quid est predicat. quod non sint duæ dif. sp.s si una que continet in illis dif. sp.s est que subijcitur generi ... que particule ponuntur ad maiorem explicationem ... de qua predicat. genus

Solum est controuersia in illis duabus dif. explicantibus habitudines sp.s in unam inqua dubitatur duplex est modus dicendi alterorum qui dicunt quod sp.s solum dicunt duplicem respectum alterum ad indiuidua de quibus predicat. alterum ad genus cui sub-ijcitur. unde sunt in istos priores dif.s sp.s tamen dicunt unum respectus, et sic coincidunt. huius sententie est Doctor sanctus in explicat. huius loci +.

Alia est 2.a aliorum qui asserunt quod sp.s preter respectus quos dicit ad indiuidua dicit ad genus duplicem respectum alterum tanquam inferius ad suum superius sub se collocant in recta linea predicamentali et sub isto respectum definitur prima dif.o nempe sp.s est que sub assignato genere collocat. alterum dicit ut subiectum et ad predicabile et sub isto respectum definit 2.o dif.o s. sp.s est que subijcitur genere et est ista 1.a est vera nam quem ad modum genus dicit duplicem respectum unum ut vle ad sua inferiora in quibus est et alterum que emanat ex priori tanquam proprio passio ut predicabile ad subijcibilia ita sp.s dicit unum ut inferius ad suum superius et alterum quod demanat ut passio a priori ut subijcibile ad sp.s sp.s ad genus per omnia quia eadem est ... ratio ...

si caueda

UVA.BHSC

[illegible]. cauenda

Secundum cauendum est hic ab illorum qui aiebant, quod habitudo illa in qua definitur species, scilicet cum dicitur species est quae subijcitur generi, sumenda non est pro actuali intellectus quae est compositio seu dictio, quod plane falsum est, quia species mullam habitudinem importat generis ut praedicabile est, relatio praedicabilis fundatur proxime in comparatione intellectus, et conuenit speciei per comparationem mentis pro quo parisque sequitur in medio centrum et per idem alterum est producitur, et necessario pario praedicabile est pario subiecti, et producitur per eandem actionem qua ut est et ut est subiectum, et fit cum per comparationem et non per compositionem, fit pario et per comparationem ut est subiectum producitur per eandem centrum quo [illegible].

Tota deceptio huius est quod existimarunt quod species definitur per actualem subiectionem, quod est falsum, non sicut genus non definitur per actualem praedicationem, nec species per actualem subiectionem, quia uera in definitione dicunt aptitudinem et aptitudinem ut actualis praedicabilis subiectio non est propria pario sed accidens.

[illegible]. argumentum

Sed est argumentum contra quod diximus quia species plures dicit duas habitudines, unam ad individua et aliam ad genus, et in illam qua dicit ad individua non definitur, illa definitio est species est quod praedicatur de pluribus differentibus numero, et in illam quam dicit ad genus debet definiri duabus alijs definitionibus.

Et confirmatur quia si species definitur duplici definitione in ordine ad genus quia dicit illi duplicem habitudinem, ita genus debet definiri duplici definitione in ordine ad speciem ad non definitur, et non dicit duplicem habitudinem. Respondetur quod species cum dicit habitudines in generali, unam ad genus ad aliam ad individua, sed quaelibet illarum tenet alteram tanquam propriam passionem, ad [illegible] Porphyrius dixit, quod species dicit duplicem respectum, debet intelligi in genere et in [illegible].

Ad confirmationem respondetur quod genus definitionem est duplici definitione, nam ut ponitur in recta linea praedicamentali definitionem est sic genus est cui subijciuntur species, ponitur species ut est praedicabile, genus est quod praedicatur de pluribus differentibus specie.

[illegible]. argumentum

Sed obijcies relationes distinguuntur per diuersitatem terminorum, sed genus sunt per [illegible] unum sicut speciem, et species semper dicit unum solum respectum ad aliud, ergo quod genus est ultimum potest tamen habere duas relationes fortes, scilicet ut est et ut praedicabile, sicut filius quamuis sit unus realiter potest dicere ad patrem duplicem relationem filiationis et similitudinis.

3 quia constituit

UVA.BHSC

3. qr constatui in recta linea predicamentali accidit. generi et sp.ei f. respectus sm quos ibi constituunt. genus et sp.s non ss. entiales quod patet primo in recta linea accidit generi & sp.ei qr dependent ex ratione ... tali. 3 ibi ponuntur respectus entiales superioris ad inferiora ... trar. — 3 arg.m

4. qr si respectus generis ad sp.em inquantum predicabilis ... passio ipsius generis quatenus ... pott. considerari genus abstracte ... sine illorum respectu ut ... sine ... bilitate. & sic pott. dari ... ne ... quod predicabile qr in sis entibus quorum ... cognosci universalis. & dare unum sine alio ... de passionibus ... loquendam ... de passionibus entis que ss. idem cum entitaliter ... cognoscere ens abstracte ... sine ... cognoscamus unum quod est passio ... et ... passionis ... cognoscere ... entitatis ... realitate passionis ... ita passiones cognoscere ... entitatem ... cognoscamus predica bilitatem entitatem qr eadem.

5. obiicitur quod regeris definit. duplici def.e qr dicit duplicem respectum ad sp.em & remitti sp.ei unde dare ... individuum debet definire duplicitur qr dicit ad illum duplicem respectum unus ut ponit in recta linea alterum predicat. & similiter individuum in ordine ad sp.em. Resp. concedendo totum id qr ex his que dicta ss. de genere facillime poteramus eligere tales def.es ... non ss. ponere nam facile posset definire sp.em ... sp.s ... cui reponunt. individua et individuum ... sub assignata sp.e collocat. 1.

Q. Quinta. Utrum sp.es entialiter includant unum respectum ad genus & alterum ad individua?

R. Hec q. non est ... de sp.e subalterna ... de infima qr sp.s subalterna ... respectum ... ad inferiora non est sp.s ... genus.

Quidam asserunt in hac difficultate quod sp.s entialiter includit hos duos respectus et componit. ex illis ... resultat ... respectus ... dicunt ... desumpsit ex ... quod sp.s subalterna dicit duplicem respectum ad ... infima ... non ...

Resp.

et sp.^a infima dicit unicum respectum & respicit inferiora & superiora q̃ dicat unum respectum compositum ex duobus respectibus partialibus

ista tn̄ s.^a falsa omnino q.^r impossibile ẽ q̃ una entitas componat. ex duabus rebus diversis et contrarijs sed respectus quem dicit sp.^s ad genus et quem dicit. ad individua s.^t diversi et contrarij sm̄ sp.^{em} q̃ entit. sp.^a non componit. ex illis m̃r pr. q.^r sunt diversi q̃ et respectus qui perfluunt. ab ea.

Ad ad porphirium R.^q q̃ q̃do dixit q̃ sp.^s infima hẽt unicum respectum ad genus et ad individua non diversum ĩ intelligendo ad illud sm̄ vocem & apellat.^{es} ita q̃ sufficiat denominare sp.^{em} genus quemadmodum in sp.^e subalterna quæ sm̄ respectum ad inferiora quod dicit. genus non tn̄ negavit porphirij hos respectus ẽ diversos sm̄ sp.^{em} in ea dicit. f.ater ẽ cum dixit q̃ sp.^s infima respectu inferiorum dicit. continens & respectu superiorum contenta ad v.^r continentis et contenti diversi s.^t sm̄ sp.^{es}

Propter hoc cap. inquit q̃ sp.^s includit hos duos respectus diversos sm̄ sp.^{es} ad non includit utrumque entitative sed unum ut contentum et alterum ut propriam passionem dicit. n. q̃ respectus quem dicit sp.^s ad genus ẽ entitativus ad v.^o respectus ad individua ut passio propria respectus non quemadmodum exemplo hõ sic. ad^r conveniunt illi ut sit risibilis ita ex eo q̃ sp.^a ẽ subijcibilis convenit illi q̃ sit predicabilis et p.at suum f.lia ha.^t q.^r unum tantum respicit entitative illud cuius corelativum ẽ ad sp.^s in propria ratione sp.^a tn̄ respicit genus et ẽ illius relativa q̃. Ex q.^r inde potest poni ea passio quæ ponit. sp.^a quia respicit individua hinc ẽ q̃ respectus ad individua sit propria passio

Sed p.^a fundo s.^t Caj. ĩ falsa est pr. q.^r quælibet sp.^s entitative participat n.^{am} sui generis ad sp.^s sm̄ predicabile ẽ sp.^s ẽtia q̃ entitative ĩ illi ad hoc hẽt per respectum ad inferiora s. individua q̃.

talis respectus ẽ de entia sp.^s et non propria passio. Et p.^{to} fundo Caj. evadit. hoc cum dixit vide entia sp.^s ẽ tm̄ dicere respectum ad individua solum ẽ difficultas quam n̄ alio dividit in quinque predicabilia et nunquam solvit difficultatem

Ad 2.^m impugnat. s.^t Caj. q.^r ubicumque respicit entia debet respicere & propria passio ad respicit respectus sp.^a subicibilis sine respectu ejdem ut predicabilis ut p.^t in sp.^e subalternis q̃ sm̄ duo respectus non sic hinc ut entia et propria passio

Nec valet dicere q̃ fac.t q̃ respectus sp.^a predicabilis non

demanat.

dimanat: aeri pedetus subalternabili subalternae sed aeri pedetus subijcibili infime et ita non sequit. qd dicit arg.^m s. qd det. ^e^ntias ex repe
stione nonnunquam hoc satis facit. qr speculatissima et subalterna di
finiuntur a propositio etiam defend.^r ex ordine ad gen^s qd debent
tandem ^e^ntiam et sic debent facere eandem propositionem.

3 qr passio predicat. de suo subiecto ex respectu sp.^t predicabilis 3. arg.
e passio respectu sp.^ce subicibilis qd predicabit. de illo sed hoc e falsum
qr ista e falsa sp.^s ut subicibilis e predicabilis ergo.

4 qr possumus abstrahere sp.^es ab individuis sine hoc q 4. arg.
consideremus genus et sic dabimus speciem absque subiecto qui non e dicendus
qd respectu ad superiora qr dabit speciem sine subiecto.

Unde in hac dubitat.^e sit prima Concl.^o utroque respectu, ad gen^s 1. Concl.^o
et ad individua e de ^e^ntia sp.^ei respectu ad genus ut fatet. qr de aliq. qr ecla
tiva illi, similiter ^e^ntialiter sp.^ei e sp.^ei illis qd ^e^ntialiter e utriusque tali
per ordinem ad individua. ergo utroque respectu e de ^e^ntia sp.^ei

sit 2.^a Concl.^o sp.^s non significat unicam ^e^ntiam sed eam duplici res- 2. Concl.^o
pectu. sed e nomen equivocum qr significat duas ^e^ntias omnino distin
ctas et diversas significat per terminum. dicitur ex hac concl.^e similiter e clara
qr. de ^e^ntia sp.^ei sunt ille duo respectus ut probatum e, et ille sunt diversi ut
oppositi qr sunt oppositi. ergo.

Sed dices sp.^s subijcibilis et predicabilis conveniunt
in nomine et in ^e^ntia unde non significat equivoce. Respondeo
possunt aliqua vere significari uno nomine et univoce et dicitur signi
ficari alio nomine et equivoce. v. g. piscis et canis latrabilis ut
significant hoc nomine aliquid substantiae possunt dici univoce, at vero ut
significant hoc nomine canis sunt equivoca. similiter sp.^s ut subijcibilis
et ut predicabilis ut significat. nomine sp.^ei equivoca ac ut significant
hoc nomine ^e^ntiae conveniunt et univoce. ergo.

Q.^o sexta. Utrum sp.^es ut subijciunt. generi sint ^e^tis.

In precedenti Q.^e diximus quod sp.^s dicit duplicem respectum alte
rum ad superiora et individuum. et de illo quem dicit ad individua
non e Q.^e qr sit ^e^ntialis, ergo e de illo respectu quem dicit ad
gen^s an sit similiter sit ^e^tis.

In hac

Tolet.

Inter [illegible] P. Tolet. tenet singularem opinionem nempe quod individua
vel ad genus alterum ad individua est ultimum subiicibile sicut quod est
praedicabile et ultimum praedicabile et ratio quia sicut ratio [illegible] asserit quod con-
tra universale est esse in multis ex quo dimanant duae passiones s. subiicibile
praedicabile sicut entitas hic est ab ratione ex qua demanant duae
rationes ad inferiora.

Probat. ratio ab hoc arg. quod sp[ecie]s ut respicit genus praesuppo-
nit universale et in parte universale non tradita genere ante pr. quod genus immediate prae-
dicat. de sp[ecie] et mediate de individuis sp[ecie]s non potest immediate nisi mex
et sp[ecie]s quae est unum in multis quod est contra universale et sp[ecie]s ut subiicibilis prae-
supponit id unum in multis ut per omne universale

Haec tamen sententia falsa est et merito reiicienda nam nec in ulli
[illegible] quod ut subiicibile est passio ultimi in toto aut tali. Ultima sp[ecie]s specia-
lissima non ultimum in toto quod generalissima ut ultimum et tamen non habent
talem passionem quae nullibi subiicitur et [illegible] ut ultimum et tamen non
potest subiici quia nihil potest praedicari de illis etc.

Ad nostram passio talis ultimi s. praedicabilis propria scilicet
[illegible] tamen convenientia illi [illegible] convenit sp[eciebu]s subalternis quae ut subi-
icibilia et non est passio ultimi

Concl. Hac nostra opinione est Concl. sp[ecie]s ut subiicibilis generatim
[illegible] ut pr. quod contra universale est quod sit unum in multis et de
multis sed sp[ecie]s subiicibilis non dicit ordinem ad multa sed ad genus [illegible]
Larg. nec praedicatur ut unum de multis sed potius subiicitur.

Sed [illegible] clare Concl[usio]nem ut arg. [illegible] singulare ut ut [illegible] non dat
medium [illegible] sp[ecie]s ut subiicibilis non est singularis et universalis

Prob. quod inter universale met[aphysicum] et singulare non datur medium
[illegible] proponenti [illegible] n[atur]a contracta in singularibus et ab-
stracta ab illis [illegible] ut dicit [illegible] cap. de [illegible]
[illegible] inter universale logicum et singulare mediat universale met[aphysicum]
[illegible] quae est sp[ecie]s subiicibilis.

R[espondeo] quod ptr. ad arg. Tolet. [illegible] nempe quod sp[ecie]s subiicibilis prae-
supponit universale met[aphysicum] [illegible] ad hoc quod genus immediate prae-
dicet de sp[ecie] et mediate de individuis

2.o arguit. sp[ecie]s subiicibilis est una in multis et de multis
[illegible] universale [illegible] sicut quaelibet n[atur]a specifica continet sub illo

individualis

individuum & de illis predicat. ita spes subijcibilis continet sane
et illam spem subijcibilem i. hu. liconis et equi et bellus predicat.

Resp. qd spes subijcibilis e ulis denominative et ut sic non
vo e [illegible]aliter et ut quo ulun do e ulis denominative non tam
talem qr ad hoc ut e[illegible] ulis debet. e vo predicandi non
e vo predicandi subijciendi quo denominat. vo ulemad
denominat subijcibilis abinte subijcibilitati que potest denomi
nari et inducem duo s. cm. individuum e capacitas denominationis ut
dictum e a 2a intent. Ulis.

Sed ulterius obijcias resp. qd spes subijcibilis sit denominabilis,
ab intent. Ulis aquan. denominat. habent premi l. 2i predicam
lis ad interrogationem. Resp. qd si huiusmodi spes compar. ad alias spes
subijcibilis denominat. ab 2a int. spal quo e 2m predicabile, qr hec
si e[illegible]ialis predicat. hec spes subijcibilis non qd accid. spes subijcibi
lis denominare ut naturam ido non accidentaliter predicat. sed e[illegible]ia
liter hec enim spes subijcibilis denominat. ab alijs 2a int. accidenter
qd e 2m predicabile qr hec e accidentalis predicatio hec e spes subijcibilis

Ex quo sequit. qd sicut spes predicabilis e[illegible]ialiter ut sic
Ulis denominatur & ulis. Ulis e[illegible]ialiter & ut sic subijcibilis

3 sic sequit. hec qd e e[illegible]ialis spes que e 2m predicabile 3 arg
e ulis sicut hec ho e al. qr Ule e genus ad quinque predicabilia qd
e[illegible]ialiter predicat. de illis sed in hac qp spes subijciti ghg ut
subijcibilis e Ulis Resp. qd arg. om peccat. equivocat. qr non negamus
nisi qd spes sit 2m predicabile ds sit e[illegible]ialiter Ule. nisi qdm
hec e ulis ex eo qd subijcit. qn ex eo qd denominat. nat et com
& predicabilem de pluribus secus ho non hic. qd sit al. ex eo qd sub
ijcit. unip. sed ex eo qd participat nat. alis

Ultimo sequit. inquantum spes subijcibilis participat nat. ab 4 arg
qu inquantum e ulis, sed respicit genus inquantum subijcibilis
qui subijcibilis e ulis, neg. do tnarum qr spes participat nat. ab qu
qd respiciat. genus qr inquantum parte capit nat. arum generis inquantus
gnis qd perarium ad e spes peculiarem participat nat. abs
inquantum 3a hit al. per ordinem ad e hu. de hoc de
ac qd l.

Q.º 7. Utrum tot sint subyicibilia quot sunt praedicabilia

Con. Cl.^o

In hac q.^e sit concl.^o tot. sunt subyicibilia quot sunt praedicabilia subyicibile enim se habet ad subyicibilitatem sicut praedicabile ad praedicabilitatem. Probatur hac ratione quia subyicibile ut sic est relatum praedicabile, sed praedicabilia sunt quinque specie distincta per correlationem quia relatio specificantur et desumuntur per terminos ad quos afficiunt. Ergo praedicabilia et subyicibilia ordinantur. Sic genus respicit speciem tamquam praedicatum in quid completum quod dicit alteram partem quidditatis et est primum subyicibile.

Individuum autem cum respicit speciem ut praedicatum in quid complete quod dicit totam essentiam est secundum praedicabile. Item genus respicit differentiam ut praedicatum in quale quid et dicit alteram partem sui quidditatis est tertium praedicabile et cum respicit speciem eadem propriumque praedicatur accidentaliter quod sequitur necessario convertibiliter secundum quartum praedicabile et cum respicit eandem speciem praedicatum accidentale quod sequitur non necessario est quintum praedicabile.

arg.^m Sed est arg.^m Si species est relata non solum generi sed differentiae proprio et accidenti, Porphyrius debuit eam definire in ordine ad alia praedicabilia, ad non fecit. Ergo. Respondetur quod Porphyrius solum definivit speciem in ordine ad genus quia iam erat explicata natura generis et non in ordine ad alia praedicabilia quia nondum egerat de illis, nec quando egit de illis definivit ordine ad illa quia ex definitionibus quas adduxerat in ordine ad genus facile poteramus colligere definitionem in ordine ad alia praedicabilia.

2 arg.^m Secundo Porphyrius definivit speciem in ordine ad genus, alteram ut est inferior genere, alteram ut subyicibilis, ergo debuit definire individuum duabus definitionibus in ordine ad speciem, alteram ut est inferius, alteram ut est subyicibilis. Respondetur quod Porphyrius non egit hoc duplici modo quia ex his quae dicta erant de specie poteramus colligere ea quae dicenda erant de individuo. Secundo quod manifestum erat quod individuum erat subyicibile ordinatum et non erat manifestum quod erat praedicabile et ideo definitum dicit ut praedicabile et non ut subyicibile.

3 arg.^m 3 individuum ubi subyicitur generi et speciei dicit duplicem relationem subyicibilitatis distinctam quod ... genus ut praedi-

cati desp

ut dicebat. Differentia individuo predicat. duplicem relat. predicabilitatis distinctam sp. ipsa conjuncte quia eadem est utrique et ans ex ipsa que relat. specificanti: proinde non est generi et sp. n. dicunt esse respectu individui quam sp. Differentia individuum respectu generis

Et confirmatur quia quatuor predicat. generis de individuo predicat. predicat. D. predicabilis ex individuum subjicit. duabus sub ijcionibus quia duo predicat. requirunt duplicem subjectionem. — Confirmatur

Resp. quod esse tantum mediatum vel immediatum non variat relat. diversam quia mediate continet. sub immediato quia utraque reputatur, uno modo adequato et variat tantum mediatum vel immediatum variat relat. diversam sp. sicut mediate continet. sub immediato quia non resultat ex illis vere unica tantum adequata. Et sic cum generis refert. ad speciem individua non refert. duabus relat. diversam speciem quia semper est generis ad ut sic individuum refert. ad speciem et ad generis refert. duabus relat. diversam speciem quia tantum mediate scilicet non continet. sub immediato. i. sub sp.

C. 2.o Resp. quod individuum non variat relat. diversam speciem ex eo quod refert. ad tantum mediatum vel immediatum sed ex eo quod refert. ad speciem tanquam ad predicatum in quid quod dicit totam essentiam et ex eo quod refert. ad genus tanquam ad predicatum in quid et quod dicit partem essentie C.

C. Resp. neque quod individuum referat duabus relat. ad genus et ad speciem. Secundum alias quia respectu utriusque est individuum et differentia non est ex parte subiecti sed ex parte predicati quia tamen adequate individui n. duo predicabilia C. C. C.

Q. 5.a Utrum species ut predicabilis sit recte definita a Porphirio.

Circa 3. defin. speciei nempe species est quod predicat. de pluribus differentibus numero in eo quod quid est advertendum quod hec definit. est intelligenda sicut defin. generis s. quod definitum essentiale est 2.a intentio sp. et quod definiti denominative n. natura specifica unde in eo quod ponit. non quatenus definit. illa particula sed reliqua particule ponunt. loco diff. nempe predicari de pluribus et differentias

individui;

UVA.BHSC

individui qd dicit Non praedicat de differentibus numero ad dicam genus qd
de differentibus spe praedicat. unde debet intelligi tm qr licet genus prae
dicat de differentibus numero [ad dicam genus] non tm de illis sd
de differentibus sp. praedicat: ad sp tm praedicati de differentibus numero
et immediate genus vero de his et de aliis et mediate per praedicari in
quid differt a dria spe et accidente quo inquale praedicat.

t. arg. — S 3o istud defs. non quadrare arg. 1. qr hec defi. convenit
aliis a definito ut i mala ans pro qr punctis et aia praedicant
de pluribus differentibus numero et cap. et brachium et alia huius

infimo qd deus praedicat de 3 personis quae differunt numero et non e spes ergo. — modi praedicant de pluribus differentibus numero et tn non sunt sp. ergo.
ans pro qr punctum dicit de hoc et de illo puncto et aia de hac
et de illa et brachium de hoc et de illo ergo.

Psllo huius arg. i not. ex Caj. qd ad es sp quae hic de
finit a ph. duo requirunt nempe qd praedicet de pluribus differen

de praedicat. requi. ad praedicat. sp. — tibus numero et qd sit natura completa et perfecta unde quam
uis punctum aia brachium et alia huius modi praedicant
de pluribus differentibus numero tn qr non sunt naturae completae s paer
tis naturae ideo non sunt spes

Ad confirmat. D. qd cum dicit. sp. qd praedicat de
pluribus &c. debet intelligi praedicat. ut tm qd i unum in
multis ad deus non praedicat. praedicat. ut tm nec dicitur in pluribus
s unaues in singularitate et ideo personis nec e sp et ideo non po
nit in praedicamento ut infra vel cuiusq. nec personae diuinae differ
differunt numero ut docet S. Th. 1 p. q. 3o art. 3o cum idem nu
mero deus e pater filius et spus s. ergo.

2 arg. — Qu. numerus e sp. quantitatis ergo aliqua numero
in illum reperit in praedicamento quantitatis et sp. reperiunt in aliis
praedicamentis ergo non debet definiri per praedicari de pluribus differentibus nu
mero.

R. 1o. c. ans. ergo dicit. fr s. metho qd ea differunt s. g. qd differunt s
s. et ea differunt numero quae differunt per materiam unde dentis spe
fica et numerica differunt qd specifica e forte numerica materialis. hoc n.
et ego differunt sp. qr differunt per formam ad duo hi aut duo equi
differunt numero qr per materiam tm differunt. at diuis. per materiam
dicit numeralis qr ut inquit Av. 4 top. cap. 6. et 3 phis. t. 68

numerus

UVA.BHSC

numerus auget predicamentum Continui quod dicitur est materia quia fit in quantitate et materia et quia unum numerum est principium numeri dicit unitas numeralis unde ad argumentum dicitur quod quamvis numerus formaliter acceptus pro enumeratis rebus abstrahat a materia reducitur in predicamentum quantitatis tamen materialiter acceptus pro rebus numeratis reperitur in omnibus predicamentis et sic in omnibus est species.

Et haec diffinitio non convenit omni diffinito quia est mala ante patet quia sol luna mundus phenix et alia huiusmodi dicuntur species et tamen non habent plura individua de quibus predicentur et non convenit illi diffinito.

Pro solutione huius est notandum quod in rebus corruptibilibus sublunaribus species habent plura individua ut species conservetur cum in hiis quantumcumque sint sufficientia tamen individuum quod species bene potest conservari in uno individuo quia in uno individuo est tota entitas speciei unde accidit speciei quod habeat unum vel plura individua actu.

Unde dicitur quod quia natura solis lune et mundi dicuntur species ut considerantur ab intellectu abstracte a conditionibus individualibus ibi dicuntur apte nate predicari de pluribus differentibus numero que dicta numero sufficit quod habeant esse obiective in intellectu et non est necesse quod sint actu a parte rei quia relatio quia natura refertur ad individua sufficit quod terminetur ad individua que habent esse obiective in intellectu tale enim homo rosa in terra species et tamen non habet actu individua nisi obiective in intellectu etc.

Sed dices et sequitur quod omnes propositiones in quibus iste species predicantur de suis individuis sunt false ut haec sol est sol hic luna est luna quia sunt de subiecto non supponente dicitur quod in hiis propositionibus non dicitur existentiam sed tantum et sic absolute sunt vere quia absolvuntur tempore ut haec est rosa est ratio rationalis.

Et 2° dicitur quod quamvis dicuntur existentiam non sunt false quia non dicunt existentiam realem sed obiectivam non sic ista species est una natura est abstracta a singularibus et ista species est relativa quia quamvis a parte rei natura non sit abstracta nec sic referatur nisi per intellectum ex quo sunt ibi obiective ita hic propositio haec sol est sol quia sensus est haec sol qui concipit obiective in intellectu est sol etc.

quod si obiicias quod sol et luna et corpus celeste non possunt multiplicari quia non sint tamen per eandem materiam desicientem habet

UVA.BHSC

sitim & similem illi quae darda i de sp. angelica ex sequitur quaestio

Q. V. dif. spa. praedicabilis conveniat naturis Angelicis?

In hac q. tua s. agenda in prima p. explicationis in qua consistat difficultas in 2a. modus dicendi et iudicium eligemus et in 3a. solutiones argumentorum.

In 1a. advertendum qd haec q. non hēt locum apud sententiam eorum scilicet qui 2 sen. d. 3 q. 9. tenent qd quaelibet sp. angelica de facto hēt sub se plura individua & sic in ista sententia non ē maior dubitatio de nat. angelica quam de nat. hīs qd de pluribus individuis quae hēt praedicari. neque locum hēt q. apud eos qui dicunt qd quamvis n. angelica non hēt de facto plura individua pott. tamen haec de possibili s. de pōa dei absoluta sic exponunt. S. Th. qd dixit qd impossibile ē ē plura individua sub sp. angelica 1 p. q. 50 art. et 2 q. 3 cap. 9? qd ē impossibile de pōa ordinaria non tamen de pōa dei absoluta sic exponit. fuen. 2 d. 3 q. cap. 9 3 et. Son. 12 mets. q. 14 et Jav. ibidem q. 24 et sic sine istis eadem difficultas ē de n. angelica et de natura solis & lunae

Solum q. difficultatem hēt in S. S. Th. in sensu quo exponit. a Caj. 1 p. q. 50 art. 4 et 5. ap. & intelligunt ea qq nempe qd etiam de pōa dei absoluta repugnat qd sub sp. angelica sint plura individua cuius fundamentum ē S. Arist. 12 mets. t. 49 dicentis qd ea quae differunt numerice eadem sp. hent mat. & facit hanc conseq. si primum praecum ē unum sp. et plura numero hēt mat. et inde bene elicit S. Th. qd dia numeralis sumit. a mat. et Cum angeli careant mat. est impossibile ē qd sint plures numero sicut albedo si ēēt abstracta a mat. non ēēt plures qd ēēt plurificabilis per subm.

2o Colligit. S. Th. qd angeli ab eodem principio hent ēē specificum et ēē numericum & sicut dia specifica non pott. multiplicari ita individualis qd si dem & variata individuat. variat. specificatio et sic impossibile ē qd sint plura individua sub eadem sp.

Hac ss. porta i tanquam vera qd exponi ē S. Th. cuius veritatem non hui loci explicare qd ad theologos spectant.

difficul

difficultatem tum quia in natura angelica potest convenire
def.o sp.ei praedicabilis tradita a Porph. sequitur ne de facto neque
possibile posse plura individua angeli.

Cum resp. 1. s.e i. Caiet. tam doctores Complutenses qui 2. s
aiunt quod sp.es angelica tamen est sp.es subjicibilis et non praedicabilis
quia tum respectu ad superius genus nempe ad spiritum s. intellect-
ualem et quia per nullam potentiam potest habere individua de quibus prae-
dicetur neque angelus potest cognosci cum individuis ideo non est sp.es
praedicabilis et Respondet facillime Porph. s. quod Porph. solum definit
sp.em quae est uti et potest habere plura individua ergo sp.es angelica
non potest habere plura individua non est definita a Porph. neque
hoc est inconveniens quia Porph. solum definit sp.em] Vide et sane
s.am huius tenere Son. loco citato ad 2. impugnat. s.

Sed tamen ipsa quamvis difficultatem fugiat, et minima ima
quia fugiendo unam difficultatem incidit in alias maiores primo
quia ex eo sequitur quod def.o individui conveniat sp.ei angelicae, consequens est ab-
surdum ergo et sequela probatur quia individuum est quod de uno tantum praedi-
catur, sed sp.es angelica non habet nisi de uno tantum praedicari ergo.

Sequitur 2 quod def.o individui conveniat differentiae infimae 2
angeli consequens est falsum ergo probatur sequela quia differentia infima tamen
praedicatur de illis de quibus praedicatur sp.es constituta per eam
sed sp.es ut dictum est tamen praedicatur de una ergo et differentia etiam habet
est def.o individui ergo.

Sequitur 3 quod duae def.es sp.ei traditae a Porph. conveniant 3
individuo sp.ei angelicae quia individuum angeli immediate ponitur
sub ultimo genere et subjicitur illi quatenus pertinet specificum sed id
cum numerice idem immediate ponitur sub genere individuum et
sp.es et perinde pertinet, ponitur sp.es et individuum quod est male
positum Porph. confundendo sp.em cum individuo.

Et tandem quia redit hic s.o in opinionem Caj. superius 4
impugnatam s. quod in pluribus sp.ebus ad genus sit essentialis sp.ei non tamen
pluribus ad individua quia non convenit omnibus sp.ebus.

Et tandem quia haec opinio non liberat Porph. a repre-
hensione quia diminute fuit sequi non definivit sp.em
angelicam quae saltem dicitur praedicari.

UVA.BHSC

Unde

Concl.o

Unde haec media opinione sit Concl.o dicendum est praedicabilis conuenit naturis angelicis prout cognoscuntur a nobis ita quod natura angelica vel natura corporis caelestis est praedicabilis prout a nobis cognoscitur dupliciter quia quamvis a parte rei non habeat plura supposita hinc hoc s.o in cap. hoc cap. et. s. de ente et. centra
et. ibidem 1. th. et sequitur eam Caietanus in hoc cap. reprehendi
2.o eius aduertendum est quod aduertit Cap. ex 1. th. quod uile est duplex aliud est uile simul cum & q.o simul aliud est uile simul aliud est uile simul tamen uile simul cum et. q.o simul est illud quod habet fundamentum unitatis solitatis ineo ut hoc quia in pluribus reperitur indiuiduis a parte rei & et. per intellectum consideratur ut abstractus ab illis ut est ut simul &c. est illud quod tamen habet fundamentum uniuersalitatis per intellectum quod obijcitur intellectui sine conditionibus indiuidualibus quamuis a parte rei non habeat plura indiuidua qualis sit natura angelica vel corporea caelestis &c.

Dicuntur tamen a.o est not. quod resp. hoc statum potiumque cognoscere angelum simul se nec per propriam speciem quod est immaterialis & non nisi cognito in quo est actu et. fit per sp.em rei materialis et sic quod dicere angelum cognoscere illum a modum rei materialis uelut nihil quidam habens pulcher et quod incompleta materiae per quam speciem angelus cognoscitur desistit. et speciem ab intellectu cognoscit ut sine aliquo rei materialis hinc est ut angelus ut cognoscatur a nobis fit. uere sp. praedicabilis non d.o et cognoscitur ab alio angelo neque ab aio separata quae cognoscit simul se &c.

Si dicit aliquis sequitur quod falsi intellectus quod cognoscit angelum aliter quam est nam cognoscit illum uelut sit et materialis et per sp.em rei materialis neg. do sequelam quod ueritas et falsitas in compositione et diuisione consistit et intellectus non componit nec diuidit dicendo quod dam angelus est materialis vel habet plura indiuidua a parte rei sed solum cognoscit illam per primam operationem intellectus sine conditionibus indiuidualibus

Ex pr. Concl.o unica v.o quod intentio uniuersalis et praedicabilis conuenit n.o ut est obiectiue in intellectu naturae angelicae obijcitur non intellectui sicut non materiali sed potest denominari uniuersalis et praedicabilis uelut illa &c.

Ad 2.um (?) Ecclesiae

Ad 2m. Nam s. ad 1m. ē ars. maior. 2a. intentio tm denominat. n. ad capacem extrīnsecē denominat. ita qd intentio sp. solum. n. al. specificam et numeralem et intentio individui natūram individuam et. n. specificam. sed angelica non ē capax denominat. sp. magis quam individuum eo non ē sp. Ips. et respondet. Cas. locutatis qd illa sp. ē vera sic quamvis X intent. Universalitatis quae het fundamentum inre et intellectu quae constituit. Vñ sm. um. et 2 mo simul non tm. ē vera sic quamvis de illa intent. quae het fundamentum sm. 1mo tm. qr non requirit qd tribuat. denominat. natur. capacem talis denominat. sm. se. sm. intellectum et qr intellectu repraesentat. admodum rei mater. Deo denominat. sp. admodum rei pluriū similitudinem cognoscit. — 1 arg.

Ad dicas sequit. q. qd istud Vñ. qd ponimus sm. 2 tantum qd non pertinet. ad log. mi qr ē prae. neq. ut chimera sequitur. fr. qr nullum het fundamentum inre velut chimera eo sic chimera non poterit denominari ubis ita neq. n. angelica Ips. qd diversa & ē de chimera de sic angelica non lucet. n. angelica non sit. cui pluribus aptitudo. sic non heat fundamentum inre. cum ē cui pluribus. ut apparet in intellectu et sic het fundamentum inre quae repraesentat. in intellectu ad v. chimera neq. in intellectu neque extra intellectum het fundamentum in re &.

2 qr nihil potest cognosci cum condit. sibi repugnante. s repugnat n. angelicae fere plurarum dicendo vas quem admodum repugnat. hi eternale eo non potest cognosci cum tali condit. Ips. qd sic n. angelicae cognosceret. ut ipsa ē inre repugnaret illi cognoscitur condit. sibi opposita ad v. qr cognoscit. prae ipsum alienam non repugnat. qr n. repraesentate per talem sp. non repugnat. — 2 arg.

Ad dicas sequit. qd dicis parte iterum qr cognoscit. admodum rei mater. quemadmodum angelus Ips. qd prae quam qd dicit non procedat. de pluribus differentibus numero et dicuntur species quidquid ē ipsa debet ei compositum in aliqua compositione ap. rei l. ex m. et forma l. ex entia et. ex l. ex actu et pot. Deus aut non het aliquam compositionem ubi plures

actus

aliq. nequalet (?) repugnat ad modum eiꝰ mali repugnat: qꝛ p̄po-
nat impedimento r.o compositionis ut. sp.ll.

3 arg. Ji intentio Obtatis non conuenit pericꝰ repugnat.
illi tueri plura individua dicimus repugnat ẽ angelicæ sp.
Rp. qd diuersa r.o ẽ in speciis et in nᵃ angelica nam in sp.ᵉ nᵃ inde
uidualitas ẽ individualis utrique uet: illi ẽ spec. f. sum
ad ẽ in nᵃ angelica ẽ inuenti individualitas specificat de cuius
consideratione ut. non repugnat communicari plurib.

4 arg. Ꝯ2 sequitur ex hac s.ᵒ qd det. unum relatiuum rationale, qꝛ pula
spt. qꝛ eiꝰ spes predicabilis de pluribus individuis ḋ apparet ut. dict.
tum ẽ ipsa ut predicabilis et non apparent subiicibilia ꝭ dat.
relatio predicabilis sine relatione subiicibilis. Rp. neq. ꝯsequen-
tiam nam licet. ipsa non possit. tueri plura individua de pote physica
potest. in hoc ẽ in intellectu obiectiue de qua log. et quem admodum
nᵃ refertur ad plura ꝯ plura qꝛ non tenent ẽ nisi obiectiue referunt.
ad naturam et notitiam in ordine qua in hoc relatio. ẽ alterum mensuram
ut fictum ab intellectu sic ẽ D. Cant. in hoc loco

ꝯ dices saltem sequitur relatio subiicibilitatis non parens ad
logicum terminum sequela qꝛ non habet fundamentum ꝯ term ꝯ term fin
git ab intellectu. Rp. qd tamen concedit arg.ᵐ qd relatio illa non no
minet ab intent. log. ꝯ ad int. intentione ẽ rea r. qꝛ non ẽ inconue-
niens sicut ẽ inuitationib. realib. non ex qui uitet. qd utrumque extremus
denominet. relatio. reale ꝯ rationis ẽ relat. r. ut. scientia et scibile &
mensurabile et mensura nam quidam ẽ relata qꝛ altera refertur
ad ipsa ut. creator et scibile ita eiꝰ inuitat. in respectu qꝛ alterum
extremum denominet. ab intent. log. tn. non sequitur qd nᵃ ange-
lica non sit. predicabilis sicut non sequitur qd non scientia reale

Qo. V ad hoc ed aliqua ut sit. spes
debeat. ẽẽ composita aliqua
Compositione?

R. intelligentia huius difficultatis ẽ aduertendum qd compositio ẽ du-
plex una ẽ realis altera r. realis ẽ quadruplex una ex essentia & e-
xistentia et ista tam conuenit substantiæ quam accidentib. ẽ. n. com-

positio

UVA.BHSC

partes ex entitas et quadam entitate actu sub ea existere &c.

Alia e compositio ex entitas et subsistentia hic enim conuenit in substantia e. n. compositio et quadam entitate actu habere subsistens proprie &c.

Alia e compositio ex materia et forma et hic conuenit ob substantiis materialibus.

Alia e compositio ex subiecto et accidentibus ex albedine et corpore &c.

Compositio 5a e metaphysica ex genere et differentia et dicitur solum intentionalis per intellectum &c.

His suppositis sit 1a Conclusio ad hoc aliquas substantias spiritualis non necesse e quod aptitudinaliter sit composita materia et forma. hec Conclusio probatur quia angeli ut probatum e. sunt spiritu et intellectus et voluntas sunt spiritus et tamen non sunt compositi ex materia et forma &c. — 1 Concl.

Sit 2a Conclusio ad hoc aliquo sit spiritualis necesse e quod aptitudinaliter sit composita aliqua compositio s. ex entitas et entitas l. ex entitas et subsistentia. hec Conclusio probatur quia spiritus constat genere et differentia ergo genus se habet t. animo l. ad aliquid quod se habet ut materia et differentia se habet l. a forma l. ab aliquo quod se habet ut forma quia sunt genus et spiritus sunt 2a intentiones debent habere fundamentum in re ergo debent esse aptitudinaliter aliquas compositiones in re quae denominatur spiritus ex hac Conclusione sequitur quod ad hoc aliquid esse spiritus debet esse aptitudinaliter in complectum unde excluduntur ad spiritu materia forma. alia partes quia non sunt entia completa &c. — 2 Concl.

2o quia spiritus et differentia idem sunt. Ut patet ex diffinitione metaphysica ubi requiritur quod differentia spiritus e differentia diffinitionis differentia e compositus ex genere et differentia. ergo &c.

E enim ad videndum quod conceptus e duplex alius formalis alius obiectiuus formalis e qualitas existens in intellectu representatiua in obiectiuis v. e ipsum representatum per conceptum formalem non apprehendit obiectum in intellectu &c.

Hoc supposito sit Conclusio spiritus componitur in intellectu ex conceptu generis et differentiae formalis non sunt in entitatiuum quia sit simul esse representatiuum et sic ex duobus conceptibus formalibus partialibus fit unus totalis non sunt qualitates sunt et simul quia imagines sunt itaque ex duabus imaginibus representantibus partialiter fit una imago representans totaliter &c. — 3 Concl.

parte

UVA.BHSC

Pariter dicendum est de conceptibus obiectivis quod ex duobus conceptibus partialibus representantibus perfectionem Dei, alter qui representat perfectionem [illegible] alter perfectionem rationalis fit conceptus obiectivus totalis non tanquam fit ex illis tanquam ex duabus entitatibus sed [illegible] representativum quod tunc [illegible].

Pr. concl. quod ipse componitur genus ex deitate et [illegible] deitas [illegible] non [illegible] sed unus et si apparent deus est genus intellectibus [illegible] quod [illegible] intelligit ut Deus [illegible] componitur ex genere et deitas ut [illegible] in intellectu sed ut [illegible] in intellectu [illegible] qualitates [illegible] ut [illegible] representativus sed ut [illegible] qualitates [illegible] entia in actu [illegible] ut sic non potest componi ex illis quod non faciunt unum per se [illegible] componitur ex illis [illegible] representativus quod fit [illegible] compositum genus se habet ut materia et deitas ut forma.

Secunda dico quare componatur genus materia et deitas forma [illegible] quod nec genus est [deitas nec] materia nec deitas est forma quod genus et deitas praedicantur de ipso quod ipso est falsa [illegible] est sua materia aut sua forma [illegible].

2º dico quod genus non sumitur a materia nec deitas sumitur a forma [illegible] quod aliquas species constat genus et deitas ut species angelica [illegible] accidentium et non constant materia.

3 dico quod genus et deitas sumuntur ab eadem [illegible] quod genus et [illegible] praedicantur de eadem [illegible] de eodem [illegible] et [illegible] sumuntur ab eadem [illegible].

4 dico quod genus sumitur ab eadem [illegible] gradum perfectionis et deitas [illegible] gradum perfectionem [illegible] quod genus perfectionem [illegible] ex quo sequitur quod genus sumitur ab eo quod se habet ut materia et [illegible] materia et deitas [illegible] formas licet sumatur ab eo quod se habet ut forma ut [illegible] 8 [illegible].

Unde genus convenit cum materia quod quemadmodum materia est [illegible] formis [pluribus] ita genus pluribus speciebus 2º quod quemadmodum materia est perfectibilis per formam ita genus per deitatem 3 quod quemadmodum [illegible] materia [illegible] per materiam [illegible] genus [illegible] deitas.

Sed differunt quod genus praedicatur in recto de speciebus [illegible] materia praedicatur in obliquo 2º quod materia est [illegible] pluribus formis tanquam [illegible] genus est [illegible] ut praedicatum 3 differunt quod materia est pura potentia [illegible] formae [illegible] genus non est pura potentia quod aliquas [illegible] fit tam superiores aut [illegible] per quas [illegible] est [illegible] in actu [illegible].

Similiter conveniunt et differunt deitas et forma [illegible]

conveniunt.

UVA.BHSC

conveniunt. quod quoad modum formae determinat. materiam et quod fit ipsa a alio. et specificum ita et differentia generis determinat et quod fit ad ea alicuius speciei. 2 quod quoad modum omnes formae deducuntur de potentia materiae, prout animae rationalem ita omnes differentiae, ad potentiam generis.

Differunt quod forma non potest praedicari in recto de composito ad differentiam praedicatur. 2o quod forma non reperitur sine materia ad differentiam reperitur sine materia. 3 quod una forma non potest esse simul cum alia in eodem subiecto ad differentiam potest esse cum alia quae est perfectibilis per aliam ad modum inferiorum. ad 4 est totum quod in consonant et differant inter se genus et differentia species et differentia conveniunt. sed omnis quod quodlibet eorum signat. quia genus est in 13. genus signat totum quod est in specie quae praedicatur de illa et differentia signat totum quod est in specie quae praedicatur de illa et ideo signatum omnia ista conveniunt.

Differunt in quod forte significatum quae forte significatum sed est perfectio materialiter significatum forte differentia perfectio formalis et significatum forte speciei est aggregatum ex utraque perfectione non includente quando est forte significatum differentia sumitur est aggregatum ex utraque perfectione ad deducendo singulas v.g. significatum forte est in animalitate quae sumitur ut materialiter perfectionem intellectualem quae est forte significatum rationalis significatum forte speciei est rationale aggregatum ex animalitate et rationalitate ad differentiam separatim significat utramque hoc non

Sed est in quod significatum forte nominis est perfectio in forma significata primario per illud nomen materialiter est illud quod significatur per illud nomen non tamen primo unde consecrati eo est quod tam se illi quam materialiter imponatur genus signat speciem differentiam et differentias in his omnia conveniunt ad consecratis fortibus significatis ipsorum differunt et non conveniunt species tamen et differentia non differunt in forte significato nisi in modo significandi quae species confuse significat et differentia distincte.

Genus igitur forte significat materialem perfectionem sive non se suam differentiam genus sumitur ab materia v.g. differentia rationale forte significat formam sive perfectionem quod dicit quod sumitur a forma et sicut in forte significato genus non cadit differentia ita in forte significato differentiae sicut non eo quod ad signat sensitivam ad sensationem differentia signat in intellectum forte de 2. sicut illas

UVA.BHSC

indeterminatae quia non dicit. ansit [illegible] l. bos sic rationalis quia dicit hns
rationalitatem dum significat. s. rationalitatem fortiter et primo & hens
illam secundario et indeterminate rendicit. quia illud quod het rationali
tatem sit. hc l. al. et ces dicit. Avicenna quod genus nomen inclinatur
pari ... de sicut. pars sui forti significatur & ... forte signi
ficatum ... sicut. subm et ex ... forte significatum ... passionis
albem quaram qualitatem signat ut dicit. in praedicam.^to substant.^a et
licet. genus non sit. de intellectu ... tali m.^o s. ut forte significatu
illiq e ... de intellectu ... alio m.^o ut. male signatum illiq
ut. subm de intellectu passionis et hec sunt. satis ad intelligendum
quomodo intus se habent. genus & sp.^es et haec adq. def.^c l.

... V. Genus posit. conservari in una spe & spes in uno individuo

Pro intelligentia huius difficultatis e not. quod genus et spes triplici e poss.
considerari l. m.^o fortiter ... metaphisice & fundamentaliter
... aptitudinis ... 3 m.^o fundamentaliter ... & metha
p naturis quae ... intellectu l.

1. Concl.^o sit. 1 Concl.^o genus & spes sumantur fortiter ... intent.^o
l. prout ... denominatis ... genus pott. conservari in unica sp.^e
nec spes in unico individuo. ... concl.^o prob. genus ut. sic est ute &
spes similiter. et. ute e ... in multis ... genus ut. sic requirit plu
res spes et. spes plura individua

2. Concl.^o sit. 2 Concl.^o genus et spes sumpt. fundamentaliter ...
n.^a ap.^e ... & genus pott. conservari in unica sp.^e & spes in unico
individuo. pr. hec Concl.^o quia quaelibet spes ... praedicato
quidditativo & ... genus et singulo ... individuo ...
... praedicatum quidditativum et. ... spei.

In hac. tn. Consideratur. ut ... generica ... posse plu
res spes et spes ... pe ... plura individua ut ait. s. ts. 1 p. q. 98
art. 1 ... quod e ... posse ... ut ... quod e temporale pa
accidens unde ... spes ... posse ... individua ...
... pe ... Conservatur. sp.^es unde ... individua ...

UVA.BHSC

Solia sp̃es non hẽt nisi unicum individuum ut sol et luna . Sanc
g̃ quia unicus angelus pot̃ concurrere individuum quamdiu durat sp̃em
tra deficeat tã ĩ g̃ig̃ it. sp^a considerant' meth. ph^a abstrahit ut si.
totum potẽle predicatis q^a intentionis et eo nane consequat' quidam
dicunt q̃ g̃rg̃ non pott. conservari in unica sp̃e sp^a v̾o in unico indi
viduo pott. conservari hanc s^a tenet Caj. sol. To. Cant. et alij c fun
damentum q̃ g̃rg̃ n^a suã i n^a incompletã et imperfecta perfectu
bis per duas oppositas sicut m^a performas et sicut m^a non perficit.
per unam formam ita nec g̃rg̃ per unam differentiam . d. in uno sp^a n
poss. ẽ dus oppositis, q̃ non pott. conservari in unica sp̃e at v̾o sp̃es
dicit' eñtiam completam et perfectam in quo non perficit' per in
dividuas plura requirunt' per accidens ad conservationem sp^a
in quo q̃o individuum ĩ incorruptibile non ẽ nisi unum in
una sp^e.

Hoc tñ non obstante opposita s^a videt' probabilior nempe
sicut g̃rg̃ non pott. conservari in unica sp^e ita ne sp̃es in unico
individuo pr. ita v^a q̃ sicut g̃rg̃ ĩ totum potẽle et ĩ contra
hibile per duas oppositas ita sp^a ẽ totum potẽle et s^a hibile
per duas individuales oppositas et incompossibiles q̃ sicut g̃rg̃ non
pott. conservari in una sp̃e ita nec sp̃es in uno individuo r.

Confirmati q̃ sicut g̃rg̃ ut sẽ ĩ ulti metha
ita et sp̃es sed s^a ult^a ĩ q̃ postulat plura in quibus conservet
q̃ si g̃rg̃ plures sp^a postulat ita sp^a plura individua r.

Respondent tñ adversarij huic s^a q̃ concedunt' ĩ q̃
sicut g̃ri convenit q̃ sit. potẽlẽ ita et sp^a d diverso m^a q̃
g̃ri convenit per se ad v̾o sp̃ei per accidens nam g̃rg̃ per se n^a imper
fecta et incompleta perfectibilis tñ per oppositas dr̃as ad
sp̃es ĩ n^a completa et perfecta et non per se perficit' per indi
vidua enim et per accidens et ab extrinseco convenit' illi plura in
dividua tunc et unum quod pott. conservari tunc q̃ convenit'
illi per accidens non sicut eq̃ convenit' per se b.

hyc vid. nulla ĩ g̃rg̃ dico g̃rg̃ dicat potẽ per se q̃ ex
ĩ sit divisibilitas unum per se sed ex sp^a et dras individuales
tut unum per se i. individuum q̃ ĩ unum per se sp̃es dicit' potẽ
per se ad individua pr. consequens q̃ quamvis ex potẽlẽ ad est

UVA.BHSC

unum per se sit unum et possit dari per se ex actu et individuatione est
unum per se quia potentia individuum est per se unum unde sicut compositum
cum physicum est unum per se ex materia et forma sic compositum
ex individuationibus est unum per se ex specie et differentia individuali.

Et quamvis conveniant per accidens naturae potentialitas differentiae
individuales non tenet consequentia quamvis conveniat non per accidens in ultimo
particulariter tamen ut ultima in per se conveniunt et unam naturam et eodem
modo quamvis potentialitas individua non conveniat per accidens
tamen in quantum est totum potentiale et ut per se convenit potentialitas
plurium quae est differentia in quantum totum.

Respondent tamen quod licet species per differentias individuales fiat
unum per se tamen species non coniungitur individualibus tanquam
actu per constituentia cum specie unam entitatem licet supra totum
sit unum substantiale quia aut coniungitur differentiae ut constituant
unam entitatem ... tamen ... nostram ... quia tamen ... quod
plura sine quibus non conservantur species individua.

Ultimo probatur quod species non est totum potentiale quia divisibilis in
partes potentiales ... partes potentiales sunt individua quae requiruntur plura in
... Ad argumentum ... quamvis ... ulterius unum per se
... centralem specie dicitur ... [illegible]

Circa ea quae dicuntur ... in ... cap. ponendo arborem praedicamentalem est notandum ... quod in unoquoque praedicamento sit genus
generalissimum non debet intelligi quod in quo libet sunt genera generalissima
plura ... collectiva.

2º est notandum quod differentiae quas tradit de generalissimis et speciebus infimis
sunt privativae et diversae ... per negationem.

3º est notandum quod cum dicitur quod generalissima sunt 10 et quod species comprehenduntur certo numero et quod individua sunt infinita non debet intelligi
quod individua sunt infinita actu ... syncategorematice.

4º est notandum quod dicitur quod ... generalissimum ...
... descendendo ... ad inferiora ... ad superiora
ascendendo colligendo unde dicitur quod genus est magis collectivum quam species
quia continet plura quam continet ipsam speciem.

arg. Sed contra hoc est argumentum: illud est magis collectivum quod est minus ...
universale et cui inferiora magis ... species est minus ...
... est.

UVA.BHSC

bilis quam gen. et. ergo inferiora magis adunant. quia inferiora genera deserviunt spe. et. inferiora species solum deserviunt numero et. genera magis tenuibus quam spa. duas unitates ad spes. solum per vitamalis quia spes magis collectiva. R. quod extensiva magis collectiva genus quod continet plures ad intensiva magis in spe. quod inferiora minus differunt.

1. not. in quod dicit. quod plures sunt participat. speciei et. ergo hoc non intelligendum ergo numero sed fortit. aut specifice.

2. illud quod dicit. quod superiora predicant de inferioribus aut. equalia de equalibus et inferiora de superioribus non predicant. contra quod ista est optima predicatio. al. est hoc predicat. superius de inferiori.

R. quod debet intelligi predicat. indirecta ista tn. in individuo sed sic in directa numeris in par. et. nat. et predicant. inferiora de superioribus. R. quod debet intelligi de predicat. in alicuius ordinis passe ad ista predicat. accidentales et non in ordine quo in individuo de persona ut albi in dulce.

In 3. p. cap. agit. de individuo et adducit diffinit. eius. individuum in quod de uno solo predicat. individuum cuius proprietatum collectio quae reperitur in eo in non reperitur in alio. i. e. intentionalit. quod dat. per nomina contentu. in intentionalit. quod dat. per nomina intentionis.

1. dubitatio an V. individuum
Ponat. in Predicamento.

Sit. Conclusio individuum debet poni in predicamento et. pr. est porphirius cap. ubi inquit. quod species collocant. sub genere et. individuum sub spe.

2. quod spes dicit. duplicem respectum unum ad genus alterum ad individuum individuum ponit. ad terminandum respectum spe.

3. quia entia completa ponunt. in predicamento individuum in se completum ergo ponit. in predicamento et. philosophus. cap. de substantia inquit. quod est ea quae ponunt. in predicamento substantiae quedam sunt substantiae quedam sunt substantiae et. individuum ergo.

Ad 1. consequentia arguit. et est porphirius in hoc cap. quod

UVA.BHSC

convenientia ea quae ponuntur in praedicamento et dicitur de infimo praedicamento, sicut nempe generalissima et intermedia et species infima, ubi convenientia individuorum, quae non debet poni. Ergo propter convenientiam ea quae restant de pluribus, ut generalissimum, non separant de pluribus, id est non convenientia, propter.

2 arg. Dicit quod Plato descendendum in praedicamento dicebat quod sistendum erat in specie infima, et quod non erat descendendum ad individua, quae non debet poni in praedicamento. Ergo Plato prohibuit descendere ad individua, quia species infima non est duritiei praedicamentalis, et descensus non est scientia; non enim negabat quod ponat in praedicamento ut fundamentum.

3 arg. Ergo praedicamentum est series et ordo praedicatorum; sed individuum non praedicatur, quia non debuit poni in praedicamento. Sed pro consequentia, quia individuum non ponitur ut praedicatum, sed ut subjectum.

Quaestio V. prima definitio individui sit legitima.

Secunda definitio individui, quae est de illo prima intentionaliter, non examinanda usque ad cap. de substantia, ubi agitur. Est definitio dubitationis an individuum recte definiatur per proprium dicendum.

1 arg. Ratio dubitandi est quia de singularibus non est scientia, quia corruptibilia et particularia; non debet definiri, quia singularia non habent definitionem. Definitio a Porphyrio et sic aliquid quod definitur aliquid commune pluribus, sed debuit definiri per praedicari de pluribus, et non per unum tantum.

1 not. Pro intelligentia huius difficultatis, nota quod individuum potest considerari dupliciter: uno modo prima intentionaliter, pro singulari reali, quod est ante operationem intellectus, individuum hic et Socrates, Petrus, alio modo secundo modo definit. Porphyrius quia illud cuius collectio proprietatum, id est, alio modo potest considerare individuum secundo intentionaliter pro individuo denominata a secunda intentione, et in hac consideratione definitur quod id quod de uno solo praedicatur; unde in hac consideratione dicitur individuum et secunda intentio, id est, non potest definiri. Dicitur, quod definitur quia quod huic convenit eidem haec unam secundam intentionem quae denominat individuum et est secunda intentio in eo quae convenit illi; huic secundae intentioni illa quae definitur quae eadem est et denominatur. Unde ista definitio individui intelligenda ut definitio generis nam quemadmodum definitur secundae intentionis ita et hic, et quemadmodum illa in discursu Tria et

ista

ista et quomodo eam per illam differt. Ergo ab aliis et super illam individuum differt ab aliis.

Dices ergo sic 2a intentio individui duplicit. differt ab intentione speciei et aliorum praedicabilium. et Vlis et quod quilibet intentio 2a est in linea. Vlis et subcontrariis in linea sub Vli. 2a intentio individui

non continetur in linea sub Vli. et ut quod sed denominative tamen est Vlis

ut individui subjicibilis est in linea. tamen est sub intentione non Vlis.

Dices differt quod 2a intentio Vlis denominat naturam et Vlem praedicabilem de pluribus et ista 2a intentio solum denominat naturam singularem et praedicabilem de uno tamen est.

Sic supposita sic consequens differt individui legitima et ipsum quod illa est legitima differentia quae complicat naturam definitam et separat illum a quolibet alio sed ista complicat naturam definitam et separat illam a quolibet alio ergo est legitima.

Contra 1am dubitandum est quod differentia dicitur natura et intentio sumpta non est secunda ad Vl. denominat. de denominatione singulari negat. quod ut definit. secunda et non posit. differre quod est quid commune pluribus et est Vla denominative et cum dicis praedicat. de pluribus differentiis specificis et unum rei accidentali et denominative est unum.

Si est aliquid consequens 2a intentio individui est utique praedicabile pro praedicabilibus proprie in praedicamento Vlis et per consequens eorum praedicabilia 3o posito. Ergo individuum est praedicabile cum quod est ultra et quod est ultra est denominative et non in linea ad quinque praedicabilia in linea. si alias esset tamen sequitur quod individuum contineat. sub aliquo quinque praedicabilium denominatione nempe sub accidenti est. Si dicas cum 2a intentio individui denominat Vl. a qua intentione est ultimate denominat. Ergo quod comparatur ad naturam singularem quam denominat denominatione alia intentione accidentis quia ista sed accidentaliter per se est individuum proprie est individuum. ista tantum est ipsius est.

Si Comparatur ad particularem intentionem contemptam sub illa quidditative ad hanc et illam intentionem non continere dicendum quod denominat alia intentione ipsius quia ut sic est ipsius.

Dices sic sequitur 2a intentio individui est ultimo in linea de nominatione ab ipsa erit Vlis contrario praedicabilis est natura denominata

quales

UVA.BHSC

qualis intentio denominans individui est intentio universalis et non denominata

Respondeo quod non denominatur ab intentione talis, sed quia qualis est intentio denominans individualiter ut aliquo sicut corpus denominatur album ut quod qualibet sit denominandi ipsum et aliquo modo intentio individui individualiter et quo sit singularis denominatur ab ipsa debet singularis ut quod. Et quo sequitur quod non semper intentio universalis denominat naturam universalem nisi illa sit individualiter et aliquo modo ad illam quae denominativa est universalis et individualiter singularis denominat ad singularitatem sicut intentio individui

Tertio arguitur genus non solum individualiter praedicatur de speciebus sed etiam de individuis ex ordine subalterno ut alias non solum individualiter praedicatur ad illud cum dictum est non solum speciebus sed individua participant naturam generis et per consequens universalis est. Confirmatur hoc syllogismo hoc genus est animal omne animal hoc genus hoc genus est individuum ergo individuum est universale

Respondeo concessum est quod genus sub intentione universalis alias praedicatur individualiter de speciebus et de individuis non tamen per se, ut individua participant naturam intentionem generis quae est praedicamenti neque rationem sicut participant naturam intentionem quae praedicatur de specie et sic secundum individuo nempe speciei intentio quidditative praedicatur genus ergo de intentione individui nullo modo praedicatur quamvis motum neque intentio speciei

Ad confirmationem respondeo quod duplex est defectus in hoc syllogismo, ex quo argumentamur ex puris singularibus et medium nullibi distribuitur nempe hoc genus neque in maiori neque in minori cum in tertia sit sicut in syllogismo in 3 figura non nullo modo illo

Quinto praedicatur quod minor est falsa nempe hoc genus est individuum est denominativa et sic consequentia debet et denominativa et non universalis quod non sequitur et consequentia fallit ergo denominat individuum est universale sic vera nempe quod intentio individui denominatur ab intentione universalis et hanc concedimus

Tandem quod cum intentio individui sit individua denominatur ab alia intentione individua et illa erit individua ab alia et sic dabitur processus in infinitum quod est falsum. Respondeo ergo quod ipsa est denominandi sive individua et sic denominabilis ab alia, sed cum praedicatio identica universalis individui est individua quia haec universaliter denominatur. Ad 2 respondeo quod denominatio est non inconveniens ut dicitur.

processus

speciei in infinitum indeterminando quemadmodum pott. dari in cognoscendo &c.

Q. 3 V. dif.º individui conueniat. si individuo &c.

P. pars negatiua uidetur q. non conueniat. aliquo individuo enim non conuenit: individuo determinato ut petro q. individuum debet nominatum neq. predicat. de alio neq. de seipso non de alio q. non continet inferiora infra se de quibus predicat. ut uel ait. Ar. cap. de subs.ª a prima substantia nulla e predicatio neq. de seipso q. q. e predicatum debet e forma subs. s. nihil e forma sui ipsius & nullo m.º predicat. nec conuenit individuo Vago ut quidam ho q. individuum vagum significat modum particularit. existendi qui e aptus pluribus et de aliquibus predicat. ut indetermin. m.º neq. conuenit individuo ex dimonstrat. q. predicat. de pluribus ut. hic ho de p.º et Joanne & x. q. petrus e hic ho et Joannes e hic ho &.

neq. conuenit. individuo ex suppositione ut. sophronisci filius q. hoc individuum ex m.º suae significat. et pott. de pluribus predicari ut plures sint sophronisci filij &.

ad hanc difficultatem ss. multae opiniones. 1. e aueroes. cap. de spe qui interpretat. porp. et dicit q. duplex e individuum subst. et accidentis subst.e ut petrus accidentis ut hoc album et inquit q. individuum accidentis dicitur predicat. et individuum subst.e de nullo predicat. unde dicit q. ista e optima predicatio petrus e hoc album q. predicat. individuum accidentis unde dicit q. male definiuit porp. individuum q. solum competit. dif. non individuo accidentis in dicitur definiuit. Ar. 1. perih. cap. 1. dicens singulare e q. non de multis predicat. et sequitur s.ª dicit Ar. cap. de subst.ª ubi inquit q. a prima subst.ª nulla e predicatio &. — 1 opinio

2 opinio e Cap. in hoc cap. qui conciliat. porp. cum Ar. et dicit q. duplex e predicatio naturalis & artificialis natis e inquam predicat. idem de seipso et ista licet. sit uera non e causa cognoscendi aliquid neq. pertinet ad scientias comparandas alia e artificialis et e illa inquam predicatum aliquo m.º distinguit. a subiecto et fit causa cognoscendi aliquid et ex his m.º ss. predicat.º qu. ordi — 2 opinio

naris

poss. fient. Unde respondet. quod porp. hic disputat. de predicat. nali qua convenit ipsi predicat. ad Vm Ar. loiculatis disputat. de predicat. artificiali rimpe aps dusslt. cui e. dicentrputat. unde utraq. bendixit. 1.

T. primo c. 1 tt. 7. metl. cap. 7. qui inquit. quod individuum rem subst. duplicat. potest predicari. unum de alis ut hic est petr. al. Iwar & ista predicati est per accidens indicibus alterum potest. de ipso predicare ut petr. i sedget. hic e predicatio per se ut hic videt. sentent. boetij qui inquit. quod nihil i verq. quam idem de se ipso predicari unis et. Ar. 2 perh. i. cap. ultimo qui inquit. bonum per se e bonum ubi eidem ad. a se predicatu verum est. dicam & 5. metl. cap. ut et eijdem se i. post.

sit tn. 1. Concl. predicatis qua individuum subst. predicat. de alis ut. hoc album est petr. l. hic currens e petr. i per accidens & indicibus. si e. Ar. 1 cop. cap. 28.

2. Concl. predicatis qua individuum de ipso predicat. e vera seu propriq. quod omnis idem i predicatum ut. sitm. s. d. e albert. tract. 8. cap. 4 ut. Aboiis ut la boetij qui dixit. nihil e verq. quam idem de ipso predicari ut non dixit. nihil ppq. ut idem vel. s. tt. qui dicat illam predicationem pure esi ampla altam causam non ceca quod hoc est non i danda causa qui non i per aliam causam.

sit. 3 Concl. predicatis quam individuum accidens predicat. lict. sit vera i impropria hic i. s. tt. cap. 2 ante pedi. ubi inquit. hoc album e inferio. si denulli predicati debet intelligi ppq, ut i e quod quod demonstrat. accidens individuum demonstrat. quam subiectum inquam e qui ab eo individuat. unde idem i dicere petr. i hoc album et dicere petr. i ipsum met. hunc albedinem l.

Ex quibus colligitur quod hic tn. definiri individuum subst. quam accidens id quod. loqui porp. de predicat. nali qui convenit rendi uirea determinato ex demonstrat. & ex ingiit.

De individuo vago i maior difficultas quia intellectum ad. quod individuum vagum predicat. de multis nam petr. i quidam hic at Ioanes i quidam ho.

Et petrus modo dicendi e quod dif. individui coniunciat. individuo vago non individuum vagum de uno solo predicat. licet sint eorum licet sint ... cum idem dicat. de pluribus predicari nam cum dicimus petr. i aliquis ho et Ioanes i aliquis ho nullam rem idem dicimus petrus et Ioane nisi naturam

Hic illa

hic illam particularem aliquis aut quidam significat sive particularitatem
unde si latior sit, i. e. utraque sumitur simpliciter hic dicunt, prout conveniunt
cum eisdem.

Alia e. sententia Caj. qui ait quod ratio individui vagi 1. Caj.
convenit individuo vago quod de pluribus praedicatur, et ut ipsum eam explicat ad
V. hic. quod individuum vagum tria possumus considerare naturam s. hic
naturam et modum dicendi s. particulariter existendi quod naturam individuo
tenet quae non tamen de particularitate et principium individuationis s.
materiam singularitatem et signatam et inquit quod simpliciter sumpta hic
est et praedicabilis de multis modis quoque particulariter existendi cum
de individuis illius naturae. Et si ipse naturam non inquit singulariter,
hic e. natura humana ita singulariter hic e. natura particulariter existendi
principium vero individuationis neque natura determinat ad totam ipsam et ita
illius quod non convenit alteri.

Et ita inquit quod quoniam modum ipsius quod hic significat
de pluribus praedicatur individuum vagum quod modum hic indeterminatum significat de pluribus praedicatur ad individuum quod hic
singulare significat de multis non praedicatur unde colligit quod individuum vagum non esse individuum de multis, ut manet et est
ut inquit quod ipsa est ... de praedicabili.

Cui ob obiectionem quod ex hoc sequitur quod Porph. particulariter de individuo obs. 1.
quidem non tractavit et cum praedicabilibus ... Porph. intentio
... tractare de ... praedicabilibus ... et tamen
illud tractavit.

Ob obiectionem quia individuum vagum non convenit obs. 2.
... praedicabile quod non praedicatur ... de individuo
... vagum praedicatur ... et non ... quale
intelligitur ... aliquid s. quantum ...
... individuo vago ... praedi-
cati ... individuo ...
... correspondens ... et ... qua-
le ... correspondens
... aliquis aut quidam.

... obiectio quod sequitur ex hoc falsam ... obs. 3.
... praedicamento ... sumpta ...

individuum

ē descendendum, sed descendendum ab uno ad individuum vagum, respondet quod ipsa
est diuisio quod non ē descendendum per divisionem factam non omnino negatur per
aliam divisionem non possit specialissimas nulla ē divisio facta ...
quit. quod individuum vagum non ipse mediat. inter speciem et individua
quod medium ipse in suo ordinatur praedicamentali debite ē ... non ...
3 1ª op[inio] ut individuum vagum solum significat medium ...

Alia ē 2ª aliquorum qui dicunt quod singulare vagum non praedicatur
de pluribus nec signat. aliquid com[mun]e ut 2 ē quod ista signa particularia ali-
quis quidam. Esse 2. cathegorematica et non signat aliquid per se unde
quidam homo non signat. singularitatem in com[mun]i nec in particulari sed
in individua indeterminate et vage. unde quemadmodum negatio
non. non signat negationem quamlibet negat. ita particula aliquis
signat individua indeterminate non tamen significat singularitates
assertum nec in com[mun]i nec in particulari &c.

Hoc supposito dicunt ista tria. 1º quod singulare vagum non ē
vere praedicabile cum sit quid complexum ex syncathegorematice quidam
dam et n[omi]ne &c.

2 assertum 2 dicunt. ista signa aliquis et quidam etiam ē universum
et quemadmodum haec immediate significat. ab hoc mediate triplex
tum et sonarem ita ista signa aliquis quidam &c. imme-
diate signat universalitationes vel particularitationes in com[mun]i mediate
tamen hanc aut illam particularitationem &c.

3 assertum 3 dicunt quod aliquis et quidam &c. com[mun]e particularizant sub-
stantiam et accidens et abstracta et concreta ut quidam homo aliqua humanitas
aliquas albedo aliquas scientia &c.

1 Concl[usi]o His opinionibus positis sit Concl[usi]o individuum vagum signat mo-
dum particularitatis existendi com[mun]e analogum omnibus singularibus ista
Concl[usi]o ē expresse S. 1. p. q. 1. C. 9 art. 1. et C. 9 de pot. dici art.
2º ad 1. et Cajetanus ut vidimus et pro 1ª quod modus particularitatis existendi
demanat. ante ipso quod ē extra suas causas quod ē significabilis
per aliquam vocem sed nulla ē vox quae significet illum modum
in n[omi]ne et n[omi]ne Cum ilis m... nisi singulare vagum &c.

Et quod sit analogum pr. quod singulare vagum
ē com[mun]e substantiae et accidenti nihil ē com[mun]e substantiae et accidenti univocum, ergo est
analogum &c.

inde sequi.

UVA.BHSC

Vnusquisque ... opinionem quod signum aliquis aut quidam licet per se separatum non significet quicquam tamen cum alio consignificat. non tamen significat tanquam sincathegorematicum hoc est consignificativum et sic cum eo significat non ad significat ipsum modum nec.

Sequitur ... Cap. quod singulare vagum non est vniversale quia conuenit substantiae et accidenti quibus non est aliqua realitas uniuoca.

Sit ... Cons. singulare vagum non est vle neque ... praedicabile vt dicit Cap. hic Cons. ... quod ad hoc quod sit vle debet esse uniuocum sed singulare vagum vt dixi non est uniuocum ergo non est vle.

... quod ad hoc quod sit sextum praedicabile debet esse natura aliqua completa ... existens particulariter non est natura completa neque perfecta neque componit aliquas comparationes quam diximus supra esse necessarium ... non est sextum praedicabile.

Vnde ad ... Porphyrius non desinit singulare vagum quod de pluribus praedicatur ... singularis ... modum complexum unde illa particula vagum ... singularis ... album ... albedo ... vagum ... singulare et sic non comprehendit ... indiuiduum ... fuit ... Porph. quod non debuit connumerare omnes praedicatum imperfectas et quae reducuntur ad aliquod praedicabile alias deberet connumerare praedicationes quibus ... praedicantur de ... et personas ... unde praedicatio qua praedicatur singulare vagum reducitur ad praedicabile accidentis.

Et haec de hoc Cap.

UVA.BHSC

Q.i V. Diuissio qua diuidit[ur] 2ria sit intentionis in intentiones an naturę in naturas?

Litteram huius Cap. optime explicat aut[hor] Sol. ideo ipsius explicat[ione]
non immoramur et de ordine processionis eam textus Cap. peruenientes
tum intentionem grauiusque litteram et 1ae. 2ae diuisionem qua diuidit 2ria
in sequentem propterea quaerit quid sit diuisionem huius diuisionis in qua
dubitatur tria sunt agenda 1. ponimus quaedam fundamenta 2. Conclusiones aliquas 3 aliquorum argumenta
quae soluimus.

1. fundamentum

1. fundamentum est quod 2ria cum sit nomen connotatiuum potest
sumi aut pro reali aut pro intentione denominante ... Et sic quadrupliciter
dici potest intelligi ipsa diuisio 1. ita quod tam diuisum quam membra diuiden-
tia sumantur pro intentionalitate et sit diuisio intentionis in intentiones 2.
ita quod diuisum sit 2a intentio et membra diuidentia sint 1. intentiones et ipsa
sit diuisio accidentis in subiectum. 3 ita quod diuisum sit 1. intentio et membra
diuidentia sint 2ae intentiones et tunc sit diuisio rei in accidentia 4o ita

quod tam

UVA.BHSC

p tan dict quammembra divisentia sint. i. intentiones et tunc q. dividant illos modos l. analogi in analogatas cum isti modi posit. sumi indistincte ... quam ipsos sumat. ista dici et dividi

2 fundamentum e q. resumat. divisam pri[o] duo posit. duplicit. sumi uno m[od]o ut e aparte rei alio m[od]o ut aparet intellectui — 2 fundamentum

Ex hac resp[onsione] Cas. in hoc cap. inquit. q. tandivisum quam membra dividentia sumunt. vel intentionalit. erat q. e divisio intentionis in intentiones et probat. hoc t. q. membra dividentia debent esse opposita sed si sumant. pri[o] a p[arte] rei hoc tria membra poss. idem convenire q. non sumunt. i. intentionaliter 2[o] et minor prop. desuper gatum vel e diva con respectu hi et ppria respectu signi et ppp rima respectu alterius et ne non potest. e divisio rei in res sed intentionis in intentiones l. — 1a Cas.

Sed obijcit. Cas. 2[o] sic q. dicit. p. ista divis. et sequentes non solum sit intentionalis divisio q. impossibile e q. eadem res una divia diferant ab alijs ut ppia et ppssima & confirmat. q. qua r[ati]o dicunt q. ista e divisio intentionum q. una res respectu diversos ap[ar]te rei potest. habere divas denominationes nempe q. sit. divia con ppia et ppssima eadem est parum dicere q. e divisio rei q. in ordine ad unum eadem res non potest. habere tres istas denominationes nempe q. sit. divia con ppia et pprssima sed debent esse plures que accipiunt. tales denominationes in ordine ad unum et vo. per album diferet. coit. per rationale ppy per rationale pprssime l. — obiectio.

Ad i[ta]m Cas. sic reponit. divia in ordine ad unum l. p. ultra sed absolute ut habet habitudinem ad unum l. plures et quatenus tria membra divisionis conveniunt. eidem rei ... non conveniunt e divisio sed intentionum q. convenit. in intentione.

Ad confirmationem sumit. respondet q. hic non e consideranda utrum diferat sed deia per quam differt. sed non e considerandum an res que differunt. sit una l. plures sed divia que differunt. faciunt plures l. unum una diversimode faciat. differre et quo actus habeat et quo effectus sunt. hec divisiones non fundant. supra unitatem l. pluralitatem rerum differentium sed supra modos et effectus aut. actus diversos differentias.

Sed 3[o] ratio nem qua Cas. probat. e divisionem in

tentio

tentionis et non neq[ue] i[n] ais q[uod] bonum diuidit[ur] in bonum onestum
utile iucundum et in membris quae intra continentur eadem in tempore
definitur g. resp. q[uod] diuisio [illegible] ex hoc q[uod] membra di
uidentia conueniunt eidem Dico q[uod] 1° Cas. cum inciderit. quare
q[uod] ex eo q[uod] membra diuidentia par. conueniunt eidem q[uod] non e diuisio
inadaequata [illegible] [illegible] [illegible] fortius q[uod] me
mbra diuidentia debent [illegible] opposita [illegible] [illegible] debent esse
diuersa saltim [illegible] ut [illegible] diuisione boni [illegible]

1. Concl.° sit. tn Concl. Dici [illegible] intentionis in inten
tionis [illegible] [illegible] Cas. alias [illegible] q[uod] tradit. per nominatam
intentionis g. diuidit. 2 intentio [illegible]

2° q[uod] [illegible] diuidit q[uod] definit [illegible] [illegible], definit
[illegible] 2ª intentio ut [illegible] [illegible] [illegible] diuidit
2ª intentio [illegible]

tandem q[uod] ista diui. e log.ª [illegible] logica agit de 2is
intentionibus ad [illegible] [illegible] g. diuidit. 2ª intentio ut deno

2. Concl.° minat [illegible]

sit 2ª Concl. diuisum huius diuisionis e 2ª intentio
[illegible] denominat. naturam capacem talis denominationis [illegible], representata
in intellectu et p[ro]b[atur] q[uod] 2ª intentio [illegible] denominat naturam capacem talis
denominationis [illegible] [illegible] [illegible] non e capax talis denominationis

[illegible]ars.m nisi ut e obiectiue in intellectu g. ut sic denominat [illegible]

[illegible] q[uod] [illegible] resp. [illegible] et non intentionum
nam [illegible] ponendo exempla in membris diuidentibus ponit in 1ª inten
tionibus [illegible] q[uod] [illegible] [illegible] [illegible] et agens a se
ipso nihil [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] quaequidem [asserit] [illegible]
primae intentiones g. 1. intentio diuidit. [illegible] q[uod] [illegible] ponit exem
plum in his quae exercent actum [illegible] 1. intentiones
nihil omnino diuidit 2ª intentio nam [illegible] cap. de genere posuit
exemplum in 1. intentione quae exercet actum [illegible] et
nihil omnino definit ibi 2ª intentio [illegible]

[illegible] aduertendum q[uod] [illegible] pot. multipliciter con
siderari et sic aduenire multae diuisiones [illegible] pot. considerari
sub diuersos modos [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] membris

2° [illegible]

UVA.BHSC

2° conside[re]tur sm̄ effectus. in̄ tradit duos effectus et sic tradit 2ᵃ divi
qr duos effectus hec facere definire et sic dividit in separabilem
et inseparabilem 3. dicit et 4° subdividit sm̄ actus que sunt
et sic tradit 1. divi. qr dicta 3. actus excedit nempe dividere
genus constituere speciem et separare eam ab omnibus alijs. et tunc alia
dividit at. constituit. et sic separat speciem et separat ab alijs
doctrina supreme dicta convenit. l. l. c.

Q.ᵃ V. Divi qua dividit. dicta in communissimam & supremam sicut genus in speciem.

Ista procedit ex his q. diximus in precedenti nempe ad dividendum 5 ... et membra dividentia tenet. in qua est dicendum agenda 1. ista tunc conclusio et probatio ... ponemus illam quedam argumenta delebimus l.

Sit igitur conclusio illa qua dividit dicta in communissimam & supremam i dicta genus in species. hec conclusio pr. 1. ex porp. et. s. suis cap. inquit cum 3. sint species dicta &c. ubi ista membra dividentia appellat species dicta l. 1. Conc

2ᵃ pr. Concl. qr nempe aliquam d. non sit divisi genus in species maxime qr per prius et perfectius convenit divisionem dicta supreme quam alijs dicta i. nulla 5. minor pr. cum qr. etiam et expresse appellant. aporp. absolute et simpliciter dicta, tamen qr hoc maxime est. qr dicta suprema dat et simpliciter nempe in substantiale ad eius et separatam et sm̄ quid nempe est accidentale, ad hoc non qr quantitas et qualitas non sunt simpliciter ... qr denominati. ratio est entent. per ipsa cum ipsa substa. tamen qr sequitur qd ... non n ... ad quinque predicabilia ... predicabilia predicant. accidentaliter. et ... hoc non obstat. ... species ... simile. non obstat. ad hoc qd dicta est et species sint species dicta, qd faciant dicta accidentalem

Ad 2ᵃ Concl. in aliqua arg. ... l. e. in cap. de ... qui prius duxit porp. acceptiones generis equivoce et simile in cap. de specie duxit significationes speciei de quibus dicitur species equivoce ... 2 argm.

mit.

UVA.BHSC

mod. facit in hoc cap. de dria qui dividit in com. ppriam et ppri
ssimam de qua eq... l. analogice dicit. dria l.

& Confirmat. qr dria ppriissima i dria simpliciter aliqua v sm quod et deo appellat. ppriissima ergo i dicit analoga l. equivoca.

Dr. qd accusavi d. ... cap. ... et dispo... de dria na...
in cap. de ... enumeravit acceptiones phisicas ...
phisicas ... in cap. de spe ... acceptiones phisicas ...
et logicas ... de quibus ... non ... nec spe dicit univoce
... cap. ... enumerat acceptiones logicas de quibus dria
pott. dici logice et univoce nec i inconveniens qd ...
rdat. dria quam ... qr ... intento ... de
ppriissima l.

ad Confirmationem respondet. cap. qd ... aliquid
appellat. tale sine addictione contingit dupliciter nam aliquid hoc
pvenit ex perfectione qr significata illo nomine perfecte reperit. in illo et non in aliis. Et ac d. Sortes dicit. homo sine addictione
qr absolute i homo ad v sortes pictus non dicit. nisi cum addictione
nempe homo pictus aliquid hoc pvenit ex perfectione qr significata
d. per illud nomen adeo modicam perfectionem habeat. ut
non mereat. speciale nomen. sed ad nomen ... sicut bru
ta que sine addictione appellant. ... ad v ... qd faciat.
... appellans ... et ex hoc pvenit qd
dria coe ... dicit. ... specifica appellat. ppriissima
qr perfecte ... quam ... l.

arg. Dixi ... dicit. analogice de aliquibus ...
... dicit. ... dria dicit. simpliciter ... ppri
ssima ... 2m ... analogice

simplicit. minor pr. qr dria deo dicit. qr facit ... ppriissima facit ...
... ppriissime ... naturalit. ... qui ...
talit. ... convenit analogice in d. dria. Dr. qd ad hoc qd aliquid
sit dria simpliciter sufficit qd sit d. faciendi ... qd ... faciat.
talit. l. talit. ... ... l. accidentalit. hoc convenit ex pe
... dria ... constituens talem dria

arg. 3. si hec ... seguit. qd dria ppriissi

ma

ma. qd i alterum membrum huius divisionis ponat immediate
sub duobus generibus id quod est impossibile. Ig. et ans. qd sequat. pt.
qr. ut. i membrum huius divisionis componit immediate sub
dria in qo ut. Cum hoc 3. predicabile ut sic ponit immedi
ate sub Vle. Ig. Rsp. qd non e inconveniens idem indivi
duum vel facti contineat immediate sub duobus generibus ut sic
inquantum Vlis et spes predicabilis immediate continet
sub Vle. ad V ut spes subijcibiles immediate sub oi ponitur
ita dria generica ut facit differ. generice immediate con
tinet. sub dria in qu ad Vt. predicat. de pluribus inquales im
mediate continet sub Vle unde dria generica equivoce dicit.
de ipsa sm qd facit differ. generice et sm qd predicat. de
pluribus univocaliter inquales sicut spes de subicibile et pre
dicabili quamvis sm utrumque sit generica sm non eamdem
rationem i intentio unius et alterius.

Ex qbs sequit. qd ut. facit differ. i Vlis de
nominative et ut qd ad V ut predicat. univocaliter i ut
quo qr e d predicandi /.

4 secunda i dubium qris in spes dicens. Constituentes has 4 arg.
spes debent. ii ex ra. univocam genus et genus non debet ii dicentem
ut conceptu casus non poss. ii ex ra. univocam genus cum genus sit
dria et ipse constituentes sint. dicens, Vle et specifica. Rg
qd dicens constituentes has tres spes dicens ii. dicens non facit id fun
damentaliter et denominative et sic ii. ex ra univocam genus
qd facit i dria secunda ii. 2e intentiones qe facit ii. dicens
Rsp qd tamen qd sint 2e intentiones id ut sit indicium sub
natura et potius denominant quam denominent. /.

5. qr si hoc dubium e qris in spes sequit. qd dicens que 1. arg.
constituunt has spes denominant ab spes quam constituunt nempe
dria generica qr illas e vel denominandi ob genus in se dicas
Rsp qd in 2e intent non e inconveniens qd dria denominet. ab
spc constituta per ipsa qr 2e intentiones se ad invicem deno
minant. /.

6. qr sequitur ex dictis qd dicens constituentes has spes 6 arg.
ob ii. generice dicens qr ii. univocales ad altera appellat. cum al

tera

tur. ppia altera ppssima. 9. Rx. qd. ois. ss. ppssime dij. Conud. qd. ppe constituunt propias una appellati oes alia ppia, alia ppssima ppter naturas quas denominant. qr. nt. ss. ta lia quales denominant.

Ad deue. dr. dies. Constituentes has ppe dies denominant. dij. ut. qd. et ut. nt. qui sunt entalit. et ut quo. l. eas denominationem tribuit. Dj. qd. nulli nt tribuum denominationem qr. non ss. Complete & perfecte. Vnde entalit. et ut quo eru sunt ei partes Constituentes ei entalit. entalit. i pars his et illum constituit. ita et spe dij. ocasiones reas sp. l.

Q. 3. V. indiuidualis sit. dia. l.

In hac dubitatione quidam. dicunt. qd. dia indiuidualis i uera dia et pbant. hac r. qr indiuidua Conueniunt in spe et discerunt per ppmes suis indiuiduationis l. i. dia. l.

Alij dicunt qd. i. dia ppia et pbant hac r. qr. non i Cois nec ppssima l. ppia qd. non cois pt. qr. cois i accidens separabile. l. indiuidualis inseparabile. qd. non ppssima et. pt. qr. ppssima constituit spem. ad indiuidualis constituit indiuiduum. l. i ppia. l.

l Concl. — sit. en Concl. indiuidualis dia non i uere dia ppia dia. et pbat. qr non i cois nec ppssima. Vt pbatur. l. i. et qd non sit ppia hac r. pt. qr dia ppia i accidens inseparabile. ad indiuidualis non i accidens. sed in substantijs i substa. et in accidentibus accidens l.

2o. qr. dia ppia suscipit magis et minus. ad dia indiuidualis non suscipit magis et minus l. non i dia ppia.

Respondet. tri qd. licet dia indiuidualis non sit accidens qd. destinguit. sa substantia l. o tri. accidens qd distinguit. sa entiam rei qr indiuiduum non ht aliam entiam pretr. entiam spei. l.

Ag. ista l. falsaia qr. qr. dia indiuidualis ita. i de entia indiuidui sicut specifica de entia spei. l.

UVA.BHSC

2° qr eadem arg.° quacumq. qd dria specifica e dria ppria qr quem ad modum dria individualis e extra unitatem spei ita et dria specifica e extra rationem generis.

Unde ad arg.m R. qd individua conueniunt in spe non vero differunt ppris qr quelibet dria dicit aliquem gradum perfectionis et differunt in ppris et male l. s. e. dispa ... accidentaria individualis ad ppissimam ... qr quem admodum ppissima e de ... spei ita dr individualis e de ... individui ... qr quem ad modum ppissima ponit ... spei ita individualis ... individua ... finiuit.

C. 4. V. ppria passio sit. dria.

Sit. Concl. afirmatiua ppria passio e dria ppria 1 Concl.
hec Cl. pr. qr non e dria Cni nec ppissima ... 2° qr per ppriam passionem differt una ab alio ... ppria passio e dria.

Arg. e arg.m qr uidet. qd sit ppissima dria ppria 1 arg.
passio quia porp. ponendo exemplum de ppissima dria ponit in ppria passione ... e dria ppissima.

R. qd porp. ponit exemplum in ppris passionibus loquens de drijs ppissimis qr ppissime drie ... nobis ignote et ideo demonstrat eas per passiones quae ... notiores.

2° arguit. dria ppria e accidens inseparabile ... 2 arg.
ppria passio non e accidens ... R. qd ppria passio non e accidens s. predicabile qd potest adesse et abesse ... e en accidens qd ... sequit. ... substantiam.

3. qr pris differt una spes ab alia per drias ppissimas quam per ppriam passionem qr ppria passio demanat a dria ppissima ... ppria passio non e dria. R. qd per ppissimam differt una spes ab alia ... et per ppriam passionem differt accidentalit. 3 arg.

4 qr dria ... suscipit magis et minus at ppria passio non suscipit magis et minus ... non e dria ppria R. 4 arg.
... qdo dixit porp. qd dria ppria non suscipit magis et minus ... intelligendum ... ita qd ... aliquid ppe ... suscepit magis et minus.

... uidet. qd ... dicit porp. qd ... 1 arg.

...

ni differt a seipso puero dum sic ptr. falsum qr illa differunt dua cum qr differunt accidenti separabili, s. petrus senex differt a seipso iuvene maiori dua quam accidenti separabili qr differt mᵒ nanqꝫ senex iam non habet fortasis aliquam p[ar]tem mᵉ quam habeat cum erat iuvenis et non ē idem qr tota mᵃ ē variata per nutritionem &.

huic argᵗᵒ respondet. soto qd petrus senex ē idem cum seipso iuvene qr mᵃ non fuit per[ce]ptibiliter variata s. imper[ce]ptibiliter qr qd adde ē qui fuit hec et huc qui fuit antea et sic singulis dieb; et licet non sit ita idem ut angelus ē tn idem simpliciter qr idem non sequitur qualis idem ac ... in orbe ubi nam aquam ad modum manet idem numero fluvius quanvis fluant & refluant ita manet idem numero individuum quanvis mᵃ variet. qr mᵃ ad venien dicit eandem abetu[dinem] ad formam que semper ē idem et individuum non solum hic ē idem amᵉ ; ab hoc numero forma s. sedicas recipere varietatem tota matᵃ et aponat alia denies erit idem

Dico qd erit idem qr fortasis iuvenis ne ... non habebo nisi aliquam p[ar]ticularem mᵉ ex tota quam habuit in tota vita et eis idem qd semper ... eandem numero formam &.

ē tn advertendum hic qd senectus ē accidens separabile veniente decrepitudine quem ad modum iuventus adveniente senectute &.

6 arg ad 3ᵃ hoc qd dicimus differt a seipso iuvene ē argᵐᵒ qr pptᵉ de ... differt ... ex ponende per eas pptᵉ nempe petrus senex et petrus iuvenis & petrus senex non ē petrus iuvenis &

Dico qd ... fandum non s. ex ponendum ... negativam .s. socrates senex non ē socrates iuvenis et d. ē qr ad hoc qd aliqua differunt non requiritur qd utrumque extremum existat. sed satis ē ponitur in intellectu qd ... dua realis ē relatio realis ad relationis realis ... extrema realia realiter ... tatis.

Distincta ergo disp[ositi]o dualis formaliter verum est ad utriusque fundamento non est necesse quod habeat utrumque fundamentum actu est.

2° arguit. differentia specifica est accidens inseparabile ergo male inquit porphirius quod alias est separabile et alia inseparabile. Resp. omnes differentiae possunt dupliciter considerari uno modo ad id quod faciunt. alio modo in ordine ad sua inferiora de quibus predicantur. si primo modo considerentur omnes differentiae pertinent ad istud tertium predicabile. si vero secundo modo considerentur differentia propriissima tantum pertinet ad hoc tertium predicabile comis ad 1. specie vero aliquando ad 4 aliquando ad 1. ad 4 quando est specifica passio quae demanat a principiis. universalibus ad quintum quando demanat a principiis. individualibus est aliunde ut cicatrix et ceruligo oculorum. Color. 1 arg.

Circa 2am divisionem differentiae solum est advertendum quod est bimembris quia tradit suos effectus differentiae, et quia sunt effectus non per facere diversum et facere aliud. ideo est bimembris. Unde facere aliud intelligitur suo subiecto quod aliud substantiale essentiam dicit. 2a divi.

Circa 3 divisionem qua dividitur differentia inseparabilis et inseparabilem solum est notandum quod tradit suo ordine ad subiectum cui in hunc differentia coniungi habet duplicem connexionem et ideo est bimembris. 3 divi.

1. Arg. est sic hoc quod omnis differentia est separabilis. vel omnis inseparabilis. ergo non est alia separabilis et alia inseparabilis. ant. probatur quia aut sermo est de subiecto aut de constituto, si de subiecto omnis est separabilis quia quem ad modum albedo separatur subiecto ita et rationale ab eo. si sermo est de constituto quem admodum rationale non potest separari ab homine ita neque albedo ab albo. Resp. quod sermo est de subiecto id est animali potest est dupliciter considerari uno modo ut est quid et ut sic extra essentiam ipsius sunt differentiae et non est subiectum rationalis alio modo ut est contractum et ut sic est subiectum differentiarum et nullo modo potest rationale separari ab illo. 1. arg.

Circa 4 divisionem inquit differentia inseparabiles

inseparabiles quedam sunt inseparabiles perse ut propiu[m] et quedam separabiles ut propie; que inseparabili perse non suscipit magis et minus ad inseparabile per accidens sus cipit magis et minus

est primum argumentum quia propia pass io est differentia propia et est inseparabilis perse ergo non perse.

Ad quod quando dixit porphirius quod di fferentia propissima est inseparabilis perse debet intelligi in primo modo dicendi perse quia in secundo modo et propia est inseparabilis.

Secundo arguit quia dixit quod differentia pro pissima suscipit magis et minus sed ipsa antecedens pro ao quia scalbedo suscipit magis et minus et disgregativum visus suscipit magis et minus. Respondetur quod differentia po test dupliciter considerari uno modo in ordine ad subiectum et ut sic suscipit magis et minus intra eandem speciem alio modo potest considerari ut constitutiva et est specie et ut sic non suscipit magis et minus sed subiectum potius est quod dicitur aspicat magis et minus

Circa quintam divisionem est notan dum quod ista divisio est differentia propissima et quod traditur secundum diversos actus quos habet unde eadem differentia respectu diversorum habet utrumque nempe dividere genus et constituere speciem ut rationale dividit aut constituit hominem ac vero respectu eiusdem di versae sunt deus non animal constituit ut per sensi bile dividitur tamen per rationale et ratio nale non communicavit ultimum actum di fferentiae nempe separare speciem quam constituit ab omnibus aliis quia iste actus necessario se quitur ex alio nempe ex constituere speciem etc.

Hec de dac etc.

UVA.BHSC

Q. V. g[enu]s contineat Diffe[rentia]s actu l. p[otenti]a ?

Hac questio mouit aporphirio in prima diff[inition]e differentie ubi inquit differentias (excedit genus) qua species excedit genus v. g. homo plus habet quam animal nempe rationale et quia potest aliquis dubitare quod g[enu]s contineat quidquid continet species.

D[ubi]t[atu]r ergo genus continet differentias in p[otenti]a ad modum speciei actu nam si species non haberet differentiam a genere sequeretur quod haberet illam ab alio ex qua doctrina porphirii colligitur ista concl[usio] g[enu]s non continet actu differentias sed in potentia probat conclusio quia si genus contineret actu differentias cum differentie sint opposite et contrarie sequitur quod actu contineret opposita contraria que essent de intrinseco eius conceptu consequens falsum ergo continet actu differentias secunda pars conclusionis nempe quod genus contineat in potentia differentias satis probatur quia si species non haberet differentias a genere sequeretur quod haberet a nihilo quod est impossibile quia ex nihilo nihil fit. sed dicas fingi genere cause contineat genus differentias

Respondetur cum S[anc]to Th[om]a quod in genere cause materialis et intellectus noster est agens quod deducit de potentia in actu formando diuersos conceptos. &.

Sed est primum argumentum quia genus ut animal continet actu rationale ergo non continet differentias oppositas potentia sed actu antecedens probatur quia animal actu est homo et continet rationale et actu est equus et continet irrationale. &.

Ad hoc respondet Cajetanus quod habere duo opposita actu contingit dupliciter. uno modo per modum

Continuationis

coniunctionis alio modo per modum dilusionis per modum con iunctionis e quando opposita coniunguntur in aliquo subiecto ut accidentia contraria vel formae in materia et hoc in eodem numero subiecto et hoc modo impossibile e habere oppo sita per modum inclusionis inquid e quando cum opposita in cluduntur in ratione alicuius et hoc modo impossibile e idem sibi numero sive specie sive genere includere opposita actu quia unum destruit alterum et non se compatiuntur in una natura et in hoc sensu dicit porp. Scotus quod omnis non habet actu Differentias dimissivas speciei v. contrahit actu continet quodlibet suam Differentiam genus aut non fit oppositas differentias actu neque sunt de intrinseco conceptu earum sed potentialitas ad oppositas Differentias.

Sed est argumentum genus continet Differentias ut materia formas sed de potentia materiae adducuntur omnes formae praeter animam rationalem ergo de potentia generis debent reduci omnes praeter aliquam rationalem aut aliquam Differentiam. De qua conse quentia nonvalet quia est argumentum variatum a modo ad numerum nam si genus et materia analogent in hoc quod est habere potentiam ut De illa educantur formae ad educuntur differentiae non sequitur quod non edu cantur de potentia generis plures Differentiae quam De potentia materiae plures formae quia altera est eductio physica altera methaphysica et logica.

C. 2 V. g. N.g. Est De con ceptu Differentiarum

Conclusio 1a e negativa scilicet quod genus non est de intrinseco conceptu Differentiarum quae Conclusio probatur pri mo ex authoritate Ar. 6 topicorum ubi inquit quod Differentia non participat genus et 3 metaph. com. 10 circa finem inquo dixit genus habet Differen tias De quibus non praedicatur.

et ratione producitur, quia si genus includeret in conceptu differentiae, sequeretur quod sit nugatio in definitione nostra nam idem dicere homo est animal rationale ac si portaret Ber animal in definitione similiter ut rationale et animal.

Secundo quia si genus esset de conceptu differentiarum sequitur quod duo convenirent in unico conceptu univoco scilicet in conceptu generis qui est univocus sed consequens est falsum ergo minor patet quia homo est equus convenirent univoce in ratione alii quia animal est de intrinseco conceptu utriusque ergo dicitur de illis quidditative et minor probatur quia ea quae sunt primo diversa in nullo univoco conveniunt. quia aliter essent primo diversa quia primo diversa seipsis differunt sed differentiae sunt primo diversae ut patet ex Arist. 10 meth. nam alias differrent per alias differentias et aliae per alias et sic in infinitum ergo.

Tertio quia quaecumque conveniunt in aliquo tertio habent eundem identitatem intensive quanta in illo tertio sed si genus esset de conceptu differentiarum esse differentiae convenirent in illo tertio ... ...

... ... duplex differentia entis dicitur quae dividat ergo per modos quos 1.a est ad decem genera prima est quae modo intrinseco includitur in suo conceptu quidditativo entis qui quantitativas possidendant modi illi non sunt nihil ... ... de sanctus Thomas opusculo 48 capite 1 inquit quod entis non potest esse genus quod non potest concipi per aliquid quod sit extra eius rationem ad duo ut dictum est non includit entis ... conceptu 2.o dicit quod modi intrinseci addunt supra entis aliquem gradum perfectionis qui non includitur in ente ad duo duo addunt supra eius gradum perfectionis

Perfectio univalis ut rationale supra att. rationalitatem d. l. sign. qd ex qua et. d[iffer]entia componit. sp[eci]es cum posse ad v. ex ente et modo non resultat aliquod compositum sequit. 2o. jllud qd dividit. per differentias l. aliquid univocum qd concipit. extra differentiam illorum illud autem quod contrahit. per modum intrinsecum non e. univocum si analogum.

Si e. argumentum contra nostram conclusionem qd sit conceptus quidditativus d[ifferent]ie. Uq. rationalis cadit. sub[stanti]a qd rationale ponit. in praedicam[ent]o subst[anti]e. sed substantia est genus generalissimum ergo genus est de conceptu differentie et si generalissimus est de eius conceptu q. virtute... ratione. R[espon]d[e]o qd substantia potest dupliciter considerari. Uno modo ut distinguitur contra accidens et est analoga substantiae partiali et totali, alio modo ut ens completum in praedicamento primo m[od]o e. de intrinseco conceptu d[ifferent]ie rationalis 2o mo non et 2o m[od]o e. genus non primo l.

Q. 3a. 2a. Definitio D[ifferent]iae conve-
niat. d[iffer]entiis

Hic e. praecipua difficultas in hoc capite qd porp. sic definivit. d[ifferenti]am d[ifferent]ia est quae praedicat. de pluribus differentibus sp[eci]e in quale ubi tantum videtur definire subalternas et non infimam nam differentia infima est vere differentia ut rationale et tamen non praedicatur de pluribus differentibus sp[eci]e. d[ifferen]tiam de pluribus differentibus numero ergo definitur. porp.

de hac difficultate varie si sententiae et modi dicendi q. 1a. e. ... et Avic. et Alpharabius et Albertus qui ou asserunt. p. d[ifferenti]a ult[im]a non e. vere d[ifferen]tia et ideo non definitur a porp. sed tantum definitur subalterna quae est vere et propria differentia et non sic vera differentia infima

quam.

Probant. re q. infima differentia sit tria nempe diuidit genus con
stituit speciem et terminat genus ad sanè infimam speciem,
de qua. sunt. de essentia differentiæ et sic conueniunt omni
differentiæ; hoc tertium non i. de essentia differentiæ sed accidens quia
si esset de essentia omni differentiæ conueniret et quia hoc ter
tium constituit differentiam in esse infimæ differentiæ et sic non
i. differentia et sic non definit.

Ista tamen sa. non placet. quia quemadmodum differen
tia subalterna constituit speciem subalternam ita infima con
stituit differentiam infimam; sed subalternam quia constituit
speciem praedicari dicitur subalternam definit. per praedicari de pluribus
differentibus specie; ergo et infimam quae constituit infimam
debet definiri per praedicari de pluribus differentibus nu
mero.

Secunda sententia est Curlei qui a
serit quod Porphyrius non fuit diminutus quia quemad
ad modum in capite de specie adduxit plures defi
nitiones speciei quarum aliquae conueniunt speciei
infimae aliae subalternae ita et in hoc loco addu
xit plures differentiae definitiones quarum aliquae conueniunt infi
mae aliquae subalternae id profecto non excusat por
phirium quia differentia infima i. praedicabilis de
pluribus differentibus numero et sic debuit definire illas
et non definiuit.

Tertia sententia est multorum qui asse
runt quod Porphyrius non cognouit differentiam infi
mam, esse quod simplex id quod complexum et ideo
non definiuit differentiam infimam quia duæ
aliquae tres differentiae ultimae constituunt infimam
speciem ut rationale mortale constituit homi
nem rationale immortale angelum et ista senten
tia videtur conformis Arist. 2 posteriorum capite
14 ubi inquit quod multae differentiae componunt

Unam

UVA.BHSC

Unam speciem et e conformis Arist. i topico
rum cap. 4 vel 5 ubi inquit quod differentias
cum generales sit cum genere ordinanda est. Ista
sententia conformis e ipsi porphirio qui differentias
ad infimas complexas assignavit. non tamen deciunt
qui dicunt quod Arist. non cognovit differentias infimas
esse quod simplex est et manifeste advertit ip
se Arist. 7 methaphisicae capite 12 ubi inquit
quod in unoquoque praedicamento debet venire ad
speciem infimam convertibilem cum differentia et in libro de natu
ra animae capite 2o dicit quod differentiae sunt ... ...
differentia quaedam sunt simplices et quaedam complexae ...
ingenii ... locus est differentia ... alicuna et non infima

4a sententia est aliorum qui asserunt quod porphyrius non de
finivit differentias infimas quae sunt nobis ignotae definivit
sed aliquas quae sunt nobis notae et ista sententia
est conformis porphirio in ipso capite de capite ... proprius
ubi inquit quod est commune generi et differentiae praedicari de pluribus
differentiis specie et ista sententia dicit quod definivit differentiam
per ... id ad quod ... praedicatum se extendit et ... magis ad spe
se extendit e ... per differentias specie, et ... quae specie
dicunt de differentiis specie et praedicant de differentiis nu
mero ... optime definit a porphirio ista tamen est proba
bilis

Quinta sententia est quam sequitur Soto qui asserunt quod definitio
data a porph. convenit differentiae infimae quae non repugnantias quod dif
ferentia inquantum differentia praedicat de pluribus differentibus specie
et ... convenit et infimae inquantum differentia est quod autem
illi repugnat provenit inquantum ultima est et accidit differentiae
et probat suam sententiam argumento desumpto ex
Arist. 5 methaph. capite de quantitate ubi inquit
Arist. quod quantitas est quod est divisibile in ea quae insunt
... definitio convenit quantitati ... repugnantias tamen in quan

tum

Sum e. non repugnat q. dividatur in separabilia accidit illi q. repugnat inquantum e. quantitas q. a. se non pott. dividi.

Ista tn opinio falsa e. 1. q. unitas ui non pott. illi convenire pro non repugnantias q. si de diff. et. unitas dic. e. que dicant de pluribus differentibus spe q. non debet. per non repugnantia aim convenire infime.

2 q. q. convenit superiori convenit inferiori sed dicitur sub alterne convenit. ponitur ista definitio q. et infima debet convenire.

3. q. si per non repugnantias convenit ista definitio sequeret. q. definitio ista conveniret, imo diff. vnij spei quae per non repugnantiam conveniret. iubj spebj et. p. q. ho inquantum al. non repugnat q. sit risibile sed inquantum homo de a aijm caj. R. q. quantitas e. duplex vna mathematica quae abstrahit. a subiecto et. alia quae definit. illam diff. alia e. physica et. illa non definit.

Alia e. s. a quamvenit an. in hoc loco qui asserit q. definitio diferentie solum convenit. ista verba Diferentia e. quae predicatur de pluribus in quale quid aut. illa plura diferant numero aut. spe hoc, addit. ditj et. tn non ponit. illa particula et. diferentes spe nisi ut. exemplum et. ostendit. ratione patentissima diff. et. posuit. exemplum potius in diea subalterna quam in infima quia e. nobis notior et. ista s. e. probabilis et. valde clara et. facilis sj. a;

Alia s. e. q. in hac diff. non definit. diferentia infima sed tm subalterna et. hoc e. prop. non cognovit. illas infimas. e. saltem non cognovit. quid simplex sit complexus et. ista s. e. soth. super. Arl. 2. post. lectio. 13. et. illam sequit. Aletj vna et. e. cadabsum opinione Abl. Abl. et. Alfa. nam non diffinivit. infimas q. nobis incognite s. 3 am sententiam tenet. loc. Soba. et. quam plurimi viri doctissimi et. tr.... prop. hec et capreoli de colg. et spiso et. Alplurimi ... v. quam bei... cognovit.

q. debent

od debent. in ultimo dicit et. debent. in simplicitati non cognovit. cum per nomina simplicia vel, potuit formare conceptus simplicium dicitur dif. v. adequata que convenit. oi. dicit aut. ista definitio e. que predicat. de pluribus l. differentibus l. differentibus spe l. numero in quale quid

si dic. quedam aucta nostras sic e. que circa definitiones tradite aphorism. conveniunt. oi dicit q. et ista debet. convenire Rx. qd alie dif. conveniunt. infime et subalterne non que posset. contendat. infimas definitio sed que dant. per actus eius utrique ista aut. s. dat. per aliquid qd non e. eis utrique et. deo non convenit. infime

2 arg. e. que videt. qd ii. psalmi predicabiles quas quinque que cum infimas datas sunt. vero predicabili et. non definit. ista dif. q. e alud predicabile que ista definitione comprehendit. posset. b. predicabile et non comprehendit. infimas dicitur q.

Et confirmo que inter ea que predicantur in quid spe qd e. predicatur de pluribus differentibus spe constituit. v. numero predicabile s. genus et. spe qd e. predicatur de pluribus differentibus numero constituit. alud predicabile s. speciem. q. et inter ea que predicantur in quale qd spe qd e. de pluribus differentibus spe debet. constituere unum predicabile et. spe qd e. predicatur de pluribus differentibus numero debet. constituere alud predicabile

ad primum arg. Rx. qd non debuit posset. definire nisi qd cognoscit. sed definiendum est que non cognovit. ut dictum e. dicitur ultimas e. quid simplex et complexus deo non definivit. neq. ista definitio ab utrique convenit ad spe predicamentum. ut dictum e.

ad confirmat. Rx. qd quamvis inter genus et spes spe e. predicatur differentibus numero sufficit multiplicare predicabilia non tamen interdicat Et ratio e. que bene posset aliquid ee de essentia unius et accidens respectu alterius ut desgregare verum e. accidens huius tn e. de essentia huius ita e. de essentia spei qd predicat.

UVA.BHSC

predicat. de pluribus differentibus num.º et de conver. g[ene]ris p[ro] plura
de quibus predicatur differant sp[eci]e et sic s. d[ictio] predicabilis tn
hoc accedit: dicit q[uo]d differant numero l. sp[eci]e plura de quibus
predicant.

Ad 3.ª hic infortis replica q[uo]d predicabilia s[ecundu]m
sunt relatio tunc s. d[iffere]ntia sp[eci]e cum habent cr[...] differentes
sp[eci]e et d[iffere]ntia infima et subalterna terminantur ad d[i]f-
ferentes sp[eci]e q[uia] una ad plura d[iffere]ntia numero et alia ad
plura differentia sp[eci]e et d[iffere]ntia ultima et subalterna
differant sp[eci]e et sic s. d[ictio] predicabilia et numerum l.
hoc aliq.º aliquid conveniunt et faciunt q[uo]d d[iffere]ntia infima
et subalterna differunt sp[eci]e et sic q[uo]d s. d[ictio] predicabilia
non tn p[ro]pter hoc reprehendit porph. q[uia] ut dixit ipsius non de-
finit d[iffere]ntiam infimam q[uia] non cognoscit ei quid sero
p[ro]l[...] et effectu re concedat q[uo]d ipsius p[er] se d[iffere]ntia subal-
terna i[n] plura d[iffere]ntia sp[eci]e et ipsius p[er] se infimo plura d[iffere]ntia
numero non potest negari quin differant sp[eci]e infima et
subalterna.

Nos tn dicimus q[uo]d d[iffere]ntia ut e[st] 5. predicabile
comprehendit infimam et subalternam quae quidem
non differunt sp[eci]e nam ipsius d[iffere]ntia s. plura de quibus predi-
cat inequales quid et ab his pluribus accipit d[iffere]ntiam esse
distinctam ab aliis predicabilibus q[uia] vere illa plura
sint d[iffere]ntia numero l. sp[eci]e hoc accedit d[iffere]ntia in quantum
d[iffere]ntia e[st] et non i[n]conveniens q[uo]d id q[uo]d i[n] d[iffere]ntia e[ss]entialis
unius sit accidentalis alterius ut albedum e[st] c[...] d[iffere]ntia e[ss]entia-
lis i[n] nivis disgregativum visum et accidentalis his aut
lapidis itaque licet sit d[iffere]ntia e[ss]entialis g[ene]ris predicari de
pluribus differentibus sp[eci]e et sp[eci]es de pluribus differentibus numero
nihil omnino e[st] accidentalis d[iffere]ntia utrumque ideo ut
de d[iffere]ntia infima ut infima et subalterna ut sub-
alterna differunt sp[eci]e non tn ut d[iffere]ntia s. sicut petrus
ut albus Joanes et Joannes ut niger sp[eci]e differunt tn ut
h[om]i[n]es ipsius idem sp[eci]e sunt.

UVA.BHSC

Q. 4. V. Dria Predicet. in quale ¿.

Con Cl.

D. 4. Huic ¿ q. Afirmatiue Cum porp. nempe dria predicat. inquale Essentialit. Pro cujus intellig. e not. q. predicatio inquale fiat. Dupliciter uno m. Essentialit. Vt. rationale de hoe alio m. accidentalit. Vt. album de hoe Vnde dria predicat. Essentialit. tanquam quid intrinsecum non accidentalit. tanquam extrinsecum ¿.

Prbat. Porp. suam conclusionem asignans gradicnta [?] rogatio nem factam per quid Respondemus per genus Et sic genus predicat. inquid. Et ad interrogationem factam per quale Respondemus per driam Ergo dria predicat. in quale interroganti qualis e hoc Respondemus rationalis ¿.

Ro. pt. ex 1. th. op. 48. cap. 4. q. proprium qualitatis e determinare aliquid. et ad eam e attinet determinare hoc hct. dria q. determinat. genus ad speties et sic hct per modum adiacentis et denominantis ¿.

Explicat. Capsuma [?] dria dicat. qualitas inquit. q. dicit. qualitas et respectiue generis et respectiue speciei respectiue generis Est. q. genus determinat. per driam ad esse speties et sic Est. cujus qualitatis e determinare subiectum ad aliquid esse vel speciei et forte principium constitutivum ejus.

Dices arg. 1a. Contra ejus Cl. si dria predicat. inquale maxime Est. e forma Contrahens Et addens aliquem gradum perfectionis sed non semper e forma contrahens addens gradum perfectionis Ergo pt. q. sensibile predicat. de hoe Et de equo et non e forma contrahens sed potius contrahibile. Respondeo ad hoc q. dria predicat. inquale non requirit. q. sit forma contrahens respectu omnium graduum inferiorum de quibus predicat. sed satis e q. sit forma contrahens respectu aliquorum graduum superiorum et sic sensibile e contrahens respectu viventis.

Ro. q. m. intrinsece predicant. de enti inquale nam interroganti quale ens e hoc Rdemus per modum intrinsecum q. e subsa. Ex. II. diff. Rp. q. duplex e modi intrinseci respicient. a driff. Ergo q. non predicant. intrinsecum dana [?] loc. 2o. q. non ss. extra eorum rationem entis neq. addunt novam perfectionem superiori

C. 5.

Q. 5. Vtrum ... sit oppo

arte 1.

Ro. Dubitandi. i qr poss. ingt. qd ... non contineatur sub aliqua sp[eci]e

quatuor qd duo opposita aliq. conueniunt in eodem ... intelli

g. i not. qd oppositio ... Ar. 10. meth. cap. 24 ... 4 que

dam n. oponunt. contradictorie, quedam contrarie quedam priua

tiue quedam relatiue contradictorie opponunt. ea quorum unum

i neg. alterius Vt. ho. & non ho. contrarie opponunt. due contra

rie qualitates que sub eodem genere maxime distant. Vt.

album & nigrum priuatiue quorum unum e priuatio alte

rius vt. ... relatiue opponunt. que mutuo respiciunt

Vt. Pater & filius ...

His supp.a sit 1. Concl.o duo opponunt. op... co

ntraria non perfecta sed imperfecta hec concl. pr. 1. ex Ar.

10. meth. cap. 24 vbi expressit. hoc asserit. ut qd d...

qr ronale et ironale oppo[n]unt. non contradictorie qr unum

non e neg.o alterius nec priuatiue qr non e priu. alterius neque

relatiue qr unum non infert alterium ... n e priu. alterius

loco ironales non intelligo tm priuatione rationalitatis sed

etiam equi et leonis &c.

B. q... opponunt ... que sub eodem g... ma

xime distant sed duo sub eodem g... maxime distant ...

sed 2.a Concl.o ... opponunt ... ubi

cumque sunt opponunt. ... sed subst.e et quantitati nihil e ...

... duo in subst.a et quantitate non opponunt ... qd ...

Ar. dixit qd subst.e et quantitati nihil e contrarium e inte

lligendum ... perfecta ... expressit.

respicit. in duo subst.a et accidenti ... loquit. Ar. de subst.a

quantitate que ponit. inueltas lineas qr ... qualis

e inter 4.or qualitates primas ... inter 2 ... primis

non inuenitur. nec in quantitate e ... magis imper

fecta quae e in compossibilitas duarum formarum.

2.o arguit. oppositio priuatiua respicit in ... oppo

sitionibus ... inter ... qd opp. priuatiua ...

sumi dupliciter. Vno m.o stricte et hoc m.o non reperit. inter

contra[rias]

UVA.BHSC

vias qr ac sic e inter habitudinem et privationem alio m° sumit. large inquantum de imperfectum dicit privationem perfectionis et haec° reperit inter vias.

3 qr vias individuales s. vias et tn non opponuntur vias,

3. Rs neg qd vias individuales sunt proprie vias ut supra dictum e. simpliciter et 2° dicimus qd eo m° quo s. vias et opponuntur contrarie.

Qb ŭ dũa inferior contineat in se actu superiores

In Hac q. tria ss. agenda. 1. explicavit. terminus q.ũs 2° ponimus duas opiniones et eligimus probabiliorem 3. A.ᵗᵃ ag.ᵘ adducendus.

Pro intellig.ᵉ huius q.ũs 1. e not. qd dif. superior e illa quo constituit aliqd gr. intra medium ut sensibile ut animatum qr una constituit vivens alia at. infima ut e ut ronale et inhibile.

2° e not. qd una dũa includere alteram e. qd alia sit de intrinseco conceptu ejus ut quem ad modum at. e de intrinseco conceptu his vas. sic sensibile de intrinseco conceptu ronalis.

3 e not. qd tam dũa inferior quam superior pott. dupliciter considerari uno m° sm significatum mate. alio m sm significatum forte. significatum mate e sensibilis e quidquid hut. at. ad forte e tnc perfectio sentiendi. simile significatum mate ronalis e quidquid hut. hoc ad ŭ forte tnc perfectio ratiocinan di.

His positis diu. u 3. in hac dificultate. 1. e pauli sonc. 7. mets. q. 37. quem sequit. Cant. in hoc cap. qui asserunt. qd dũa inferior includit in se dũam superiorem taliter qd sensibile ŭ g. sit de intrinseco ronalis probat. qus et auctoritatibus et rationibus.

1. Aug.ᵐᵘ 1. probant. ex Ar. 7. mets. tex. 43 ubi inqt. qd dũa superior ut. hic pedes non pott. dividi per accidentalis dũas s. per hic pedes albos et non albos sd per contralis neque

per hic

per hæc pedes esse et non esse et. Ult.º q. seseis pedalitas quædam eo quo Collegit. ergo diffa superior dicitur contineri inferiores tanquam in partes centrales, 10 ots divisum dicitur in quolibet membro de dividente ergo differentia superior contineri [illegible] l.

2. q. ibi Concedit. Ar. q. sessio e pedalitas q superior dicta e de contra inferiori q. alias esse e falso sessio e pedalitas

3. q. Ar. dicit ibi q differentia inferior quam appellat non dicam q. non e divisibilis in alias e tota quidditas et substantiam q. quidem non ... nisi contineret superiores l.

4. q. ibi inquit Ar. q. qdo ponit indif.º differentia infima cum sua remoto Verum dicamus hoc e subst.º rationalis sensibilis peret. differentia superior committit negationem ut sicamus hoc e substantia rationalis sensitiva, id non ob aliam causam committit negatio nisi q. differentia inferior includit superiorem ergo.

Praeterea q. rationale sub gradum præcisum l. e subst.ª l. accidens si subst.ª l. corporea l. incorporea non incorporea ergo corporea ergo includit corpus qd e differentia superior l.

5. Confirmat. ex 1. th. qui concedit prædicationes in quibus prædicat abstractum de abstracto ut rationalitas e alteritas l.

6. q. qdo aliquid negat. de prædicato et negat. de subiecto ergo si sensitivum negat. de rationali opp.ª ... ergo sic erit falso hoc e sensitivus qd e falsum l.

Ultimo q. esset in opp.º necess.º rationale e sensibile ... fieri in darapti hæc v.ª. omnis hoc e sensibilis. omnis hoc rationalis ergo rationale e sensibile. Hæc ergo probant dicta auctoritatem 1.am p.

His non obstantibus sit Concl.º differentia inferior sub significatum mate includit superiorem hanc Concl.em manifeste probant argumenta superius facta &. 1.ª fit. q. differentia inferior dicitur de eo qd dicit ipsi sub significatum mate ut supradictum e, id ipsi inferior includit. inse differentias superiores ergo et differentia inferior sub significatum mate l.

Sit 2.ª concl. differentia inferior sub significatum formale præcise non includit differentiam superiorem hæc e 1.ª Sco. quem sequit. Capre. in 1.º d. 1. q. 2. et fere oms moderni imo Soncinas loco citato licet gratia disputationis sustineat aliam oppinionem

magis

magis licet inclinare istam l.

Ad pr. v. qr dicta inferior continet sm significatum sub forte superiorum g. pres conseqr qr qd continet differentiam constituentem aliquam speciem contineat et speciem constitutam d. cons. i falsum et 3a Ar. qui negat qd genus i extra ceteram diff. divisivas g. et diffa constitutivas illg gns esse extra ceteram diff. divisivas l.

2 qr si dicta inferior continet superiorem sequitr qd duplici i ho v. g. i sensitivus semel i gns et dictae superioris et iterum p diff. s. rationalis qd non i dicendum l.

3 qr si dicta inferior continet superiorem sequitur qd non poterit dici v. partis d potius dici l. totius qr continet totum et sequitur et qd deb. pceus in infinitum qr tam superior et inferior dicta conveniunt in aliquo et simil. differunt et illas per quas differunt et conveniunt et differunt et sic de alijs per quas differunt et sic in infinitum l.

4 sequeretur qd omnis diff. et nugatoria qr idem bis ponit in diff. et qd loco nominis posita in diffo non licet collocare suam diffinitionem qd i 3a Ar. 1 tb. cap. i et. 2. 3. 8. 4. 2 post. nam non licet loco atis dicere ho i subst. corporea sensitiva rationalis qr nobis poneret corporea et sensitiva semel in se et iterum in rationale unde ad testimonia Ar. Rp. et ad 1. dicit. qd

qd dicta superior dicit in inferiores loquit. sm significatum mate et non sm significatum forle et loquit. de diff. reali non forli et per conceptus l.

simil. dicit. ad 2m. qd intelligit illas pp. secundo i predicabilitas sm significatum matle non tn sm significatum forle et ibi abstractum sumit p concreto.

ad 3 dicit. qd verum i qd dicta inferior sm rem i tota quidditas et ceterae non tn forlit. d matlit.

ad 4 Rp. qd verum i qd committi nugatio in diffo qdo dicta infima sumit. matlit. et definit. semel utrinque uno to non tn assumat secundu forlit. l.

ad 1. Rp. qd subst. sumit. dupliciter uno m. ut distinguit. p accidens pparti ali l. totali alio mo p ente complete in ratione predicamenti. i m. dicta infima i subst. non 2o m. et 2m. vivens et sensitivum d hunc subst. et constituunt eam completam

dicta in

dicas confectori non ē subst.ª in hoc sensu ꝯ pars subst.ᵉ ut distinguit. ꝯ accidens et sic cum dicunt rónale ł ē subst.ª corporea ł incorporea dico qd nec ē corporea nec incorporea qr et corporeum ł incorporeum conuenit subst.ᵉ complete ł.

ad 6. R⁄ qd qdo aliquid negat. de oi predicato negabit. et de subo non tñ ꝑpterea qd negat. de aliquo predicato negabit de subo. Unde insensibile conuenient. hoi per rónale nego sensibile de rationali negaret. et. de hoe ꝯ qr non conuenit. ille nisi per ati. ideo non negat. ł.

ad Ultimum R⁄ qd insumant. malit. ē licet ma illa consiqª et nos tan concedimg qd malit. una dña in cludit. altam ꝯ dico ꝯtas ē licet ma consiqª oīg hō fortit. ē sensitiuq oīg hō fortit. ē rónalis ꝯ aliqd. rónale fortit. ē sensitiuum R⁄ qd uariat. appellatio et illa particula fortit. nomit. ꝯ quiuis in maiori et in minori ꝑpo portione

q 7. V. Dr aliqua Dña infima gris constitutiua

Nominales. In hac dificultate dicunt. qd inter qd cumq gnq et dñam infimam mediant. infinita gra qd ꝓuant. qr int. qd cumqꝫ ipsq ꝑott. dari maior et minor conuenientia ēntialis. qr nunquam dant. equales in perfectᵉ et sic ꝑoll. dari infinita media gra ł.

2º ꝓuant. qr deus ꝑott. sic fieri angeg alq perfectg alq perfectior et perfectior alq ut duo alq ut tria alq ut qua tr. et sic in infinitum

Frat. Dominicg de soto tenet. oppositam opinionem cap. de spe. et asserit non solum qd dent. infinita gra sed qd dt. sit infimum gnq ad oia alia et ꝓuat. 1. qr si dt. non dt. infimum gnq sequeret. qd deus quadrudit. poss. dt. et predicam infimam et sub alternam nempe per rónale et rationale et sic ēt ma la dco 2º ꝓuat qr si dt. dt. infimum gnq sequeret. qd defᵒ hq ēt mala qr non dat. per gnq in mediatum

In hac dificultate sit Conclº ꝑrima ł dicendum qd dt. sit gnq sub alternum et non infimum hec concl. pr. 1 ꝯ Ari. 6. top. cap. 13. qui facit. aium gnq ad corporum et finem Aqui

cam

UVA.BHSC

lam et alias aves et. 7. meth. t. 28. ponit gnus in nominatus ad equum asinum et aliqua quadrupedia et. i. de historia animalium cap. i. dicit idem

S. 2º pr. qr diverse operationes diversas arguunt entias, s. ambulare, volare, et reptare, et natare. si. diverse operationes g. demanant a diversis entijs, et sub qualibet istarum diversarum s. quamplurime spes namque sub reptilium et sub quadrupedium et aquatilium et sub volatilium ss. tante spes ut fere non possemus connumerare et sic alnon infima species

set. 2ª concl. necessario dat. infimum gnus et infima nuas illius constitutiva licet a nobis non cognoscat. ista concl. pr. ex Ar. 8 phi. & 12 meth. qr in entialit. ordinatis non dat. processus in infinitum s. gnus et spes sic se hent. qd s. entialit. subordinata alicui ent. inferiori grado alicuius entis, quo non est cognoscibilis neque diffinibilis nisi a deo qui comprehendit illam infinitatem

et confirmat qr quelibet entis grad. dicat. perfectionis intensivam aliqua creatura dare infinite perfecta, q. neque spirituali creature concedit. et ob hanc causam l. th. cap. s. de raª gnis et Cay. cap. 6. de ente et entia angelum ponit gnus infimum in spiritualibus subst.

Pro solo argumentorum e not. q. strictum alterna fundant. multe relationes v. g. in albedine fundant. rel. similitudinis et dissimilitudinis respectu diversorum identitatis et diversitatis et perfectionis l. imperfectionis et conceptus relationum non i. conceptus gradum entralium graduum qualitatis s. relationum accidentalium ?

2º i not. qd ad hoc qd aliqua dua sit. sub alterna non requirit. qd quo modo cumque accidant. illam l. conveniant in illa dua aut plures spes. s. requirit. qd entialit. in illa conveniant. unde quamvis binarius & quaternarius accidunt. ad ternarium, ternarius non i. spes sub alterna ad illos qr non conveniunt. entialit. in illo.

Unde ab. t. 7. ab eru nominalium. dyneo qd inter diras infimam & gnus subalternum sint infime spes et accum. q. d. illa maior vero minor convenientia multotiens non i. gradus

entialis l.

UVA.BHSC

ĩntrali, sd relatio fundata in dña ultima & accidentali &.

Ad 2. R simt. qd illa non perfectio Vt unum l. Vt duo aut. Vtria. ẽ dña accidentalis et non ĩntrali

Ad 3. Soti R qd Verum ẽ qd ati diuidit. per dñam ultimam s. ronale & sub alternam & non ĩncon uenunt. Vniuitatis causas et qr non oẽ infime nobis sr. note ẽ simit. negat. qd dif.o sui sit. mala qr loco atis ibi in telligit. perfectissimum ati posseuum l. alio nomine numcupatum &.

Co. 3 Definitionum dif, ẽ not. qd dixit dña ẽ qua diuidit. eaque sr. sub eodem gñe non dixit quæ diuidit. gñs ad demonstrandum qd gñs non diuidit. in spẽs tanquas in partes actuales sd poales, ro ẽ quæ continent. in poã gñis &.

Co. 4. ẽ aduertendum qd cum dicit. dña ẽ qua differunt ac singula debet intelligi ĩntraliter. qd iste def.o sit dif.simi ma Dña &. &. &.

Co. 5. ẽ not. qd illa ĩpsefectot def.o qr in allijs intelligit. par ticular ĩntraliter et illa sine addito ẽ optima sd uidet. qd conueniat gñi. qr gñs pertinet ad ĩntiam rei et ẽ pars ejus, cujs ẽ gñs Rno do ans qr facit. hunc sensum dña ẽ quæ pertinet. ad ĩntiam rei idẽ quæ complet et constituit adq terminat. ĩntiam rei et. hoc non pott. conuenire gñi &.

Solet. disputari an dña sit. qd heat. ie Vlis ab spẽ de quo predicat. inmediate an V.l ab indiuiduis de quibs dicit. media spẽ sd qr facilis ẽ soto non ẽ inmoran dum in qr. ute ẽ cenuini in multis et dña requirit. multa non solum a b spẽ sd ab indiuiduis &c. ie ute &. cap. oppo

Litteram huius cap. que uerissima e optime explicat
aut. et quam si multe pauce dificultates et si quo in porp.
commemorauit hic plures acceptiones proprij quam Ar. 5 top. cap.
4. nam Ar. ibi difiniuit proprium dicens proprium e qd non indicat
quid e et soli inest et conuertitur predicat. et dixit si quid
aliud e proprium non e uere proprium sed ad aliud aut quando ubi eam
significauit & propria et sic porp. uidet superfluus. Ar. dicimus
tunc Rs. qd quando Ar. dixit proprium ad aliud comprehendit propri-
um in 1 et 2a significat. et cum dixit proprium quando in 3
significat. et difiniuit proprium 4 m. et sic tot acceptiones
dixit Ar. qd porp.

E 2. aduertendum qd proprium in tribus primis acce-
ptionibus porp. pertinet ad 1. quam 4. predicabile et sic intentio
porp. hic e agere de proprio in 4 significat. alia aut propria cedu-
ntur et sm quid pertinet ad hoc et ad 4m simpliciter. l.

Dubitat. 2 quare porp. hic non difiniuit proprium sm
qd e 4 predicabile Rs. qd ex assignata significat. 4 m poterimus
facile difinire et qd ex dif. generis speciei ad que dif. facile colligitur
proprij.

& 2. Rs. qd iam difiniuit in cap. de speciebus commu-
nit. qd proprium tm de una spe predicat. et de indiuiduis contentis
sub illa & cap. de coibus et proprijs somit.

Dubitat. 3. quenam sit differentia constitutiua proprij 4.
predicabilis distinctum a alijs predicabilibus an constituatur per
hoc qd de pluribus spebus predicat. an per hoc qd de una spe. et de
indiuiduis contentis sub illa l.

C. uicit. qd per hoc de una spe predicat. pr. proprium
tm conuertit. cum una spe quando tm predicat. de una spe et
de indiuiduis contentis sub illa nam sensibile tm conuerti-
t. cum ani. et non cum spebus illius nam licet sequat e ani.
ergo sensibile non tn econtra l.

Secundum colligit. ex porp. cap. de spe et cap. de
coibus et. proprij dicente qd proprium de una spe predicat.
et de indiuiduis contentis sub illa ergo per hoc constituit in 4.
predicabilis l.

in hac

In hac difficultate ita philosophandum est Veluti in cap. di
dixi non necessario est duplex infima et subalterna ita proprium
est duplex infimum et subalternum infimum quod demo
nat ab specie infima ut risibile subalternum a subalterna
ut sensibile est.

Et quemadmodum dixi dicit perfectionem
vel incompletam hominem et quae ad eius specie ita proprium tam infimum
quam subalternum dicit perfectionem accidentalem denomina
namtem denominantem absentia cui illius est proprium est.

Et quemadmodum dixi constituit in 1º praedicabilis
per hoc quod praedicit de pluribus differentibus numero et differentibus specie quia
Utrumque illi accidit sed per hoc quod est praedicari de pluribus ita spe
cies constituit in 1º quinque praedicabilis per hoc quod est praedicari de pluri
bus differentibus numero et specie quacumque illi accidit sed per hoc quod praedicat
de una specie et de contentis sub illa et quod contenta sub illa diffe
rant numero et specie accidit illi.

Ex quo colliguntur duo 1. est quod proprium non habet esse Vle
ab specie de qua praedicat immediate sed ab infinitis speciebus de quibus
praedicat mediate quia Vle est unum in multis et de multis et.

Sequitur 2º quod proprium subalternum et infimum diffe
runt specie neque faciunt duo praedicabilia quia ergo utrique est idem
nempe unius speciei et infima illi quod vero illa infima sive con di
cio vero et specie accidentalis est.

Ad 1. argumentum ... quod verum est quod proprium solum convenit
cum specie cuius est proprium ab sola specie habet quod sit ultra.

Ad 2. ... quod porphyrius quemadmodum definivit differentiam sub
alternam quia est nobis notior ita solum definivit proprium infimum
quia est nobis notius et dicit quod definivit infimum et subalternum
quod nomine individui et singularis debet intelligi minus communi nempe
quod proprium praedicit de una specie et de omnibus contentis sub
illa.

Sequitur ultimo quod proprium infimum non continet
subalternum alio sensu significatum forte et sensu significatus
... .

De 5º ... que diximus ... quedam argumenta que faciunt.

Solo

hoc in . proprium in m. qd ut est medium sumit pro habitu ine
dicimus l. pro aptitudine separatudinis proprium qm m. qd ex n. na
hec cum ipsis ad essentias ut pr. consequitur sic habetur in accidens s. predicabile
quod non est proprium. R. qd ut medium sumit. pro aptitudine et non generis
et quam omnibus sunt. ad essentiam. est ista proprium qd m. dispositionis
particularis quam aliquis habet magis ad unam scientiam
quam ad aliam ex eod. nati in sub tali l. tali signo et ex principiis
individuantibus et istud hanc nullo alli proprio convenit.

2o. qr. incabile qd proprium hoc m. non est subst.a neque accidens quod pertinet ad 1. predicabile quod et 1. predicabile non distinguunt. R. ex soto
qd sumpsit ex Arist. 1. p. c. 77 ait. quod accidens sumit. dupliciter uno m. ut dividit. s. subst.am et isto m. non est Dari medium int. subst.am et accidens pro re dari stat. per affirmationem et neg. nempe est in subiecto
et non est in subiecto. 2. proprium isto m. est accidens alio m. sumit accidens ut
est 1. predicabile pro eo qd non habet determinatum subiectum neque inesionis
neque productionis et hoc m. proprium est medium int. subst.al et accidens
qd licet non sit de essentia fluit. tamen ab essentia l.

Si obiicias qd ut quintum predicabile habet proprium subiectum
ut albedo non potest esse nisi in corpore et sic erit. passio corporis R. qd licet
habet proprium subiectum inesionis non tamen dimanationis dimanationis qd albedo
a cygno nascit. a principiis calidiunis vt albedo calis aliquo afficiendum
ut albedo nivis ad 3. proprium quartum predicabile qd dimanat
a principiis essentialibus semper dimanat. a determinata essentia et n.a
ita qd ab ea non possit separari l.

Alii etc. solent hic disputare de distinctione propriis ab
essentia et de subiecto. de nomine hujus longe erant. valde me. et ideo
concipiunt. m. l. cap. de accidenti

Laus Deo

Cap.

Cap. de Accidenti

UVA.BHSC

POST explicationem literae quam optime declarat au[ctor]
tibi intellig[en]d[u]m aliquas difficultates quae in hoc cap. se se offerunt. e
ad Venetum i. qd accidens sumit. dupliciter uno m[od]o ut distinguit[ur] sub
stantiae et sic dividit[ur] in praedicamentum alio m[od]o ut distinguitur contra genus
et sp[eci]es s. praedicabile l.

Inter huiusmodi extrema duplex i[n] divisum. e[st] ex p[rae]d[ict]is i.e.
qd accidens i. m[od]o sumptum e[st] nomen i[m]ae intentionis et signat n[atur]as
parte rei et que ponit[ur] in praedicamentis accidentium ad 2[u]m m[od]um
nomen 2[ae] intent[ionis] et significat relationem ut s. praedicabilis 3[ti]us
commune. qd accidens i. m[od]o fundat. relationem omnium praedicabilium
quia cuiquam sp[eci]ei et diff[erentiae] propr[i]i ad 9 accidentis ad 5 accidens 2[o] m[od]o
tantum fundat. relationem s. praedicabilis l. illam signat. 3. dis
crimen e[st] qd accidens 1[o] m[od]o non pot. e[ss]e subiectum ad 5 accidens 2[o] m[od]o
pot. e[ss]e subiecto ut in his praedicationibus etiam quod e[st] ...

Ex quo sequit[ur] qd accidens e[st] equivocum ad utrumque no
minum istorum et pr. sequela qr signat. p[lu]ra diversa d[icitu]r quod e[st] equi
vocum l.

Si dicat. aliquis equivoca prius ii. dividenda quam di
finienda o[mn]i porp. prius debuit. dividere accid[ens] quam definire o[mn]i no
i[llu]d peccavit. R[espondeo] qd porp. agebat. loquens de rei manifestum erat qd
equivocat. de accidente in significat. log[ica] si dicat. et cap. de g[ene]re
et sp[eci]e agebat. loquens R. ex divisione quae aut speciem si adduxit
illas significationes q[ua]e habeban[t] multitudinem cum significat.
logicas l.

2[o] inst.

UVA.BHSC

2º ē not. qd accidens in 2ª signif.º ē duplex aliud qd p fluit ab ēntia aliud vº qd non p fluit ab ēntia qd p fluit ab ēntia predicat. transmutabilit. et conuertibilit. et ē quartum predicabile quod non p fluit ab ēntia predicat. transmutabilit. et non conuertibilit. et ē 1. predicabile

Ex quo sequit. qd ad hoc qd aliquid denominet. a 2ª intent.e accidentis qd 4ºr conditiones requiruntur. 1. qd non sit de essentia 2º qd non fluat ab ēntia 3. qd significet per modum formæ alicui inhærentis licet non sit necess.e qd sit forma 4º qd predicet. transmutabilit.

Ad secundum ē dn qd duæ acceptiones accidentis supra [illegible] non se habent sicut superius et inferius sed sicut impertinentes. [illegible] sicut album et dulce qd non [illegible] ē accidens ut distinguit. a substª ergo 1. predicabile et non [illegible] ē accidens 1. predicabile ergo distinguit a substª qd pot. ē substª.

Qº 5. Prima def. accidentis sit legitima.

Prima Def.º accidentis sic se habet. accidens ē qd potest adesse et abesse subº. preter subi corruptionemque def. pot. intelligi et 1. intentionalit. pro eo qd ē aliquo accidens in se et non in se [illegible] subº sine eo qd subtum corrumpat. et pot. intelligi 2º intentionalit. pro eo qd ē afirmari et negari de subº manente salua ēntia subi.

His positis sit 1. Concl.º definitum huius def.nis ē 2ª intentio et pr. ē qr definitum in aliis def.nibus predicabilium ē 2ª intentio ergo et in ista pr. conseq.ª qr eadem ē rō de oibus.

2º qr definitum huius def.nis ē spēs vlis sed non pot. ē vlis nisi sit 2ª intentio ergo.

3 qr definitum huius def.nis debet ē[illegible] id nihil pot. ē conuertibile cum oibus predicatis accidentalibus nisi sit 2ª intentio ergo illa definit.

Sit 2ª Concl.º illæ particulæ posite in definit.ne

simpl.

semper adesse et abesse sumuntur intentionaliter pro quod est affir-
mari et negari et probatur quia nulla 2a intentio potest definiri per realem
insuentiam ad subiectum quia nullibi invenitur sed definitum ut
dictum est est 2a intentio ergo non potest definiri per inesse et non in-
esse quae sunt nomina 1e intentionis sed per affirmari et ne-
gari quae sunt nomina 2e intentionis.

2o quia adesse et abesse sumuntur intentionaliter
sequeretur quod definitio non conveniret definito sequela patet quia ali-
qua praedicata quae sunt substantialia definiuntur hac definitione ut cum
dicimus triangulus est longus aut crassus consequens non est dicendum ergo.

3 probatur ex Porphyrio quod abesse et adesse sumuntur 2a intentiona-
liter quia ipse dicit quod nigredo a corvo et albedo a cygno possunt
separari mente et cogitatione ergo.

Est tamen notandum quod adesse et abesse debet intelligi non in eodem tem- 1. not.
pore sed in diversis temporibus et ideo non datur definitio per opposita quia in diversis
adesse et abesse non opponuntur et parum refert quod Porphyrius dicat adesse quam
abesse quia illae particulae inter se nullum servant ordinem.

Obiicies quod Porphyrius non agit de praedicabili nec ergo non
debet definire accidens per hoc quod est [illegible]. Respondeo quod non agit de praedi-
cabili nec [illegible] quasi per illam constituatur sed praedicabile sed utitur illa
ad explicandam naturam praedicabilis et quia reducitur est ad praedi-
cationem affirmativam ergo.

Praeterea est notandum quod illa particula absque subiecti corruptione
potest sumi dupliciter 1 intentionaliter et facit hunc sensum sine
reali corruptione subiecti et 2a intentionaliter et facit hunc sen-
sum salva et integra 4 et definitione subiecti et in hoc sensu debet
sumi quia salva definitione subiecti potest affirmari et negari de subiecto ergo.

Contra definitionem sunt aliqua argumenta quorum 1 est mors et combustio 1 arg.
sunt accidentia hominis et ligni et tamen non possunt adesse et abesse subiecto
praeter eius corruptionem ergo definitio est mala ergo.

Confirmatur quia nigredo est accidens corvi et albedo cyg-
ni et tamen non potest separari absque subiecti corruptione ergo mala est definitio.

Sed [illegible] Respondeo ad 1 quod mors et combustio possunt sumi
dupliciter uno modo pro dispositione relinquente ad mortem et ad com-
bustionem et hac ratione sunt accidentia quae possunt adesse et abesse subiecto

aliquo

38

Ad 3^m Ubi corruptio subiti q^r mors et sic non e nisi quaedam destructio
potius humoris et combustio aliquis calor et siccitas e.

Aliter m^o potest sumi mors et combustio in facto esse et ut
sic duplicit. uno m^o nominalit. ita q^d mortuum et combustum sint
nomina accidentia alio m^o participialit. ita q^d mortuum et combus-
tum sint participia. si sumantur accidentia nominalit. non ss. ac-
cidentia sed praedicata repugnantia in m^a remota de combustione et
sic non ss. praedicat. alicuius praedicabilis q^r quodlibet praedicabile de-
bet. e unum in multis si v^o sumat. participialit. e vera ista pp^o
hoc e mortuus q^r praedicatum ampliat. ad plures temporis d[illegible] ita q^d
hoc qui e l. fuit. sit. mortuus et si inquirant a Caj. ad q^d praedicabile
pertineant. in hoc sensu ista pp^a R^r q^d pertinet ad 4. praedicabile
q^r ex eo q^d fuit. hoc et praeteriit sequit. necess^o q^d sit. mortuus sicut ista
inoculatum interijt q^r ex inoculat^o necess^o sequit. mors. in hac
s^a Caj. o^s conveniunt. et dicunt. [illegible] impugnant. tn q^d ex eo
q^d sit. hoc praeteritus necess^o sequit. q^d sit. mortuus q^r multi ss. hij qui
fuerunt. tempore praeterito et m^o ss. vivi e.

immerito tn Repugnant. Caj. q^r ipse non dixit q^d necess^o
sequit. q^d sit. mortuus hoc qui fuit. sed ille quo praeterijt. q^r praeteritio e me-
nsura eius q^d fuit. tn non qui e. sicut fuerit. tempore praeterito non tn
e praeteritus et sic sumit. ibi praeteritus ut distinguit. c^a illum qui e l.

Unde R^{mo} q^d ista pp^o hoc e mortuus et domus e combusta ss.
verae ex supp. et q^d non ss. alicuius praedicabilis. patet q^r mortuum
et combustum dicunt. privationem et praedicabile dicit. naturam
positivam sicut mortuum dicat. actionem moriendi et combustum
ss. accidentia materiae licet m^a non dicat. mortua ppie sed totum et
non e mirum q^r aliud e subiectum inhaesionis et aliud denomina-
tionis nam quemadmodum generatio subiectat in m^a e et tn non
denominat illam sed totum ita mors ut [illegible] subiectat in m^a e et
denominat totum et sic respectu m^e potest adesse et abesse subito fieri
eius corruptionem

Insurgit solo s^o hic q^r mortuum non solum praedicat
de illo qui fuit et m^o non e sed de illo qui fuit. et modo e ut de Xpo [illegible]
[illegible] de quo m^o vere dicit q^d fuit. mortuus e potest adesse et ab-
esse [illegible] subito corruptione. R^o q^d [illegible] non [illegible] in

morte

UVA.BHSC

Morte fuit miraculose et supra natt et hoc non e mirum l.

Ad confirmationem Dr qd ut. prps. dicit licet assu non posit separari a collo nigredo et a cigno albedo pott. tn separari mte et cogitatione l.

obo. Sed cam solutionem e resp. qr l. intelligi qd accidens separat. a subo per intellectum abstractive precisiva ... intellij separat ita qd subm intelligat. sine accidenti l. intelligi qd separatur abstractive neg. per operationem intellig. neg illa accidentia de subo ... et ppria passio a risibili e separabilis a subo qr pott. intelligi ... hs ... et sic corvus non e niger qr ... non e. ppo dicit vera l. falsa.

Dr. Cap. qd qdo dicimus qd accidens ut albedo a cigno et nigredo a corvo pott. separari mte et cogitat. loquimur de separat. neg. ut ista ppo sit vera et sine contradictione corvus non e niger non eni ista ... non e risibilis non eni ... qd non sit niger et si ... ista e falsa ... non e risibilis ita ista corpus non e niger Dr qd ista e falsa corvus non e niger qr assu e niger et non qr repugnat subo sed ista e falsa ... non e risibilis non qr assu e risibilis solum sed qr repugnat subo et destrueret neg. ... ad mentem porp. Dr qd in hoc differunt accidens separabile ut albedo a cigno et nigredo a corvo et ppria passio respectu sui ... qd salva ... corvi et cigni pott. intelligi cum op posita qualitate nempe corvus niger et corvus albus at salva ... ... non pott. intelligi cum opposita qualitate ... qr non pott. intelligi cum ... aut ...

obo. Sed ... e obo sequit. ex hoc qd ista predicatio ... praedicabilis nempe corpus e quantum aut ... et ... qr subm non pott. intelligi cum opposita qualitate qr quantitati ... e ... neq corpus pott. intelligi cum spiritualitate.

Dr qd cum dicimus qd subm pott. intelligi cum op posita qualitate intelligimus qualitatem incompossibilem cum illa unde incompossibilis cum ... e sanitas et integritas illi partis ... dicimus qd quantitas aut quantum pott. ... pliciter ... ut e passio subsl. corporis et ... quam admodum ... ale non pott. separari ab se ita neque quantitas a corpore

alcumo

Ulto m. sumit p certa et determinata quantitate ut i eis augmenti et detrementi et sic m° v accidens et. pott. intelligi subm cum maiori l. minori et sine ijs corruptione.

6to — Ultimo obijcies quemadmodum ppria passio nascit. a principijs spei ideo i inseparabilis ita accidentia ppria individui nascunt. a principijs individuantibus. Ergo si inseparabilia ab illo sine individui corruptione. Q pac i 4° utrisque. R. 2° longe diversa e r. nam ppq passiones nascunt. tali a determinate spei et contra idem pducat. nasci ab alia adv° accidentia quae sequuntur ex principijs individuationis ut color et pulcritudo et alia pott. ex diversis causis provenire ut diximus supra de albidine quae reperit in nubib. calidis et frigidis et intemperatis &c.

co. dicti accidentis — Cetera divisio nemo inquia dicit. porp. accidens aliud separabile aliud inseparabile i ac° qr. dicit repugnat cum def. nam in def.° dicit. qd oe accidens pott adesse et abesse indiu dicit. q dat qd non pott. adesse et abesse sic i separari q i mala qr membrum dividens pugnat cum diviso. R. qd ipse porp. 1° loqui at. nc.i. qd m.te et cogitat. oe accidens i separabile licet non aparenei et sic non pugnat. dicit et def.° ?.

Ex quo sequit. qd alit sumit. div.° accidentis et alit def.° nam div.° sumit i intentionalit. p separat. l. non separat. reali ad def.° ut dictum i sumit. intentionalit. p affirmat. aut neg.

Ad dices sequit. qd porp. usq i equivoce de in usl. separari siquidem in u sumit intentionalit. adv° separari i. p nec de consiq. qr ipse debuit equivocationem dicens m. et cogitat non pott. separari albedo a cono et nigredo a corvo i.

2a def. accidentis — Cetera def. accidentis qua dicit. accidens i qd inest et non in ui eadem contingit. e not. qd ista def. i eadem sum i et eodem m.o intellectu nempe intentionalit. etiam def. sumpsit. porp. ex Ar. 1. top. cap. 4 ubi definit. Ar. ita judicavit hac intentionalit. et sumit accidens contradit. sua nomina intent.

Qd si obijcias qd superfluo posuit porp. tot. def. accidentis siquidem ista def. i eadem cum 1. R. nec e qr oes ista def. illo tempore circuls ferebant. et sic erant. ponende et ista ex alijs expleat separatem ab quam i ppter illud verbum contingit nempe judicat. ex intalem

UVA.BHSC

cc

Circa 3. definitionem defi. accidentis e not. qd desumpsit illam porp. ex. sbi. i cap. cap. qt quem admodum & predicatum dixit. ibi accidens i qd neq. i geny nec dif. nec pprium semper aut inest subo. author d difi. nit. accidens i qd nec i geny nec i spes neq. dria neq. pprium semper aut subo inest. — def. accidentis

2 i not. qd ista e def. non dat predicandam neq. sed per aliquid positivum s. semper inest. qm alia conveniet nomenti.

3 i. not. qd duplici d aliquid definiri. per neg. em. l. propter nimiam perfectionem quam non possumus comprehendere propter infinitatem l. propter imperfectionem & ms. explicamus quid sit. dz dicendo qd non e so neq. angelus neq. celum sed aliquid alius & perfectius sic de Deo.

4 ms. definimus materiam e. dicendo qd nec i substa. neq. quantitas neq. qualitas sed quid imperfectus sic de hoc et in hoc sensu definit. accidens a porp.

sed dicas qd procedendo per negationem i procedere per ignotum. Dz qd qto ea que negant sed eam explicare non procedimus nisi per notas l.

sed dubium i quid sit. definitum huius def.ais. i. l. 2a intentio qr videtur qd sit. e. nam si e. 2a sequeretur qd i vitat priorib. in quib. dictum e qd possit adesse et abesse et in ista dicit qd semper inest. q nihil omnis Dz qd definitum e 2a intentio tamen qr in alijs definitioni. sic e 2a int. q et in ista tum et qr ita dit per nomine 2 intentum qr sed definitum est. p 2a int. l. an e accidens predicamentale aut predicabile non predicamentale qr falsum est. dicere qd subo semp. inest. cum aliquo sit. substa. et sic i accidens adest et abest. Undo Dz qd dico qd hoc qd dicimus qd semper inest. subo sumit 2 intentionalit. et non proprie. l. eam alijs definitionib. sed debet intellegi semper inest. subo. ideo semper denominat. secundum subiectum nomina aliquid et alibi semper denominant. ita 2a int. accidentis que nullubi i subiectum i denominatur in subo. l.

sed dices sequit. alterum qd hec def. convenit i intentioni qr et 1a int. accidentis denominat. subiectum Dz qd verum i qd convenit n. sed accidentaliter et ut qd sed 2a intentioni essentialiter et ut p. l.

& hec de hac re l.

UVA.BHSC

Q. 2. V. accidens constituat in R.º s. Predica-
bilis P. ex predicari de pluribus accidenta-
liter, vel essentialiter.

R. Hac Dubitat.º Duo sunt agenda prius declarauit terminis, et 2. aliquibus conclusionibus declaratur veritas.

P. declarat.º termini est not. q.d. predicata sunt inferiora de quibus predicantur quidditatiue et sunt inferiora de quibus dicuntur non quidditatiue s. accidentaliter. V. g. album predicat de hoc et de illo albo quidditatiue de hoc et lapide aut equo accidentaliter et denominatiue unde sensus quaest. est. V. Album et cetera accidentia constituant in r.º quinti Predicabilis vel. Per hoc q.d. de hoc et de illo albo predicantur quidditatiue an per hoc q.d. de hoc equo leone dicuntur denominatiue et accidentaliter.

aut.

Et ratio est q.d. constituat in r.º s. predicabili per hoc q.d. predicari de inferioribus essentialiter et p.t. in predicabile debet esse uniuocum in quibus est denominatiue s. respectu huius et illius albi de quo predicat. essentialiter. ergo. conseq.ª p.t. q.r. Ar. in ante predicamentis alium defin. uniuocum et album denominatiua 2.º q.r. Ar. cap. de subst.ª ergo q.d. ea que predicant. uniuoce de sunt communicant nomine et r.º d. est q.d. def. et nomen predicati sit def. et nomen subiecti s. def. et nomen accidentis non est def. et nomen subiecti de quo predicat. in tamen def. et nomen inferior accidentium de quibus dicitur quidditatiue ergo respectu istorum est s. predicabile.

2 aut.

Aprec sic eaque quidam dicunt. q.d. in accidente duo possumus considerare et esse esse et essentialitatem s. quintum predicabile unde dicunt. q.d. in esse esse constituatur per ordinem ad inferiora de quibus dicitur quidditatiue predicabili uero constituitur per ordinem ad inferiora de quibus dicitur denominatiue.

u. q. dalopen.

Sta tamen s.º falsa est 1. q.r. in qua cumque r.º specifica d. genericum et d. specifica non dicunt. s. una est s.ª sibi, alia d. sens s. specifico respectus accidentis ad inferiora quidditatiue et ad inferiora denominatiue sunt repugnantes q.r. unus dicit relationem ergo minor p.t. q.r. unus est esse in pluribus essentialiter, alter uero esse in pluribus accidentaliter. q.d.e.

1. Concl.º

P. de clarat.º huius difficultatis sit. concl.º predicatio qua predicat accidens de suis inferioribus quidditatiue est predicatio generis vel speciei

generis

Spēs si infer[io]ra differant. sps ut in ista predicat. album ē coloratum nigrum ē coloratum spē ut in ista iste color ē albus et iste ē albus signando aliquā albā/.

sit. 2ª Concl. accidens constituitur in ēē. s. predicabili per ordinem ad inferiora a quibus dicit. denominatiue ut accidentalr. et pr. ē. qr accidens s. predicabile ē qd potest adēē ut abēē subiecto prēt. eius coruptionem sd non potest adēē ad q̄ abēē respectu inferiorum quidditatiue sd respectu inferiorum denominatiue ḡ. — 2ª Concl.

2 qr. per id constituit. accidens in vᵒ s. predicabili per qd distinguitur ab alijs predicabilibus sd per hoc qd ē predicari de inferioribus accidentaliter. distinguitur. inᵉ s predicabili ab alijs predicabilibus ḡ ut constituitur ēē.

sd obijcies accidens sit ē ūle per ordinem ad ea quibus abstrahit sd ad inferioribus quidditatiue abstrahit. et non ab inferioribus denominatiue ḡº. Rp qd per abstractionem sit accidens qd sit vle ome bb. ut per comparationem sit. ē ūle. Eorum eius comparat ab inferiora quidditatiue et ad inferiora denominatiue respectu infeiora quidditatiue ut dictum ē ē ḡng aut. spēs respectu inferiora denominatiue ē accidens qd aliquid possit. comparari ad ea aquo non abstrahit. qr. spēs comparat ad ḡng et non abstrahit ab illo/. — Obo

3 concl. nullum potest ēē accidens s. predicabile respectu inferiora denominatiue nisi supponat respectum ad inferiora quidditatiue qui respectus praerequiritur. materialiter extrinsece prōb. concl. qr oē qd ē per se et ēēntialiter presupponitur ad id qd ē per accidens et accidentale sd accidens dicit inferioribus quidditatiue per se et ēēntialiter predicat. de subiecto vº per accidens et accidentaliter. ḡº praesupponit. secundum prius ebz prioum qd praesupponat materialiter. qr nulla spēs includit finaliter alteram sd hoc qd ē ēē in pluribus ēēntialiter ē diuersa spēs predicabilium ab hoc qd ēē in pluribus accidentaliter ḡ materialiter includit. una in alia sicut quaternarius includit ternarium/. — 3 Concl.

ad argᵐ oritis factum Rp q dr unica predicatio potest sumi dupliciter. uno modo pro eo qd predicat nomenes ut dr ut dixit Ar. cap. de substa alio mᵒ prout magis largo ut distinguitur Equiuoca et hac vº compre hendit. ut denominatiua et si dicit adargᵐ qd licet accidens de inferioribus denominatiue no reperiat. unica aliud predicat. en uni-

uoce

uoce large[?] et per hac patet ad 2 [?].

Q. 3 V[trum] accidens constituat in rat[ion]e predicabilis per predicari de speciebus s. de indiuiduis

opinio In Hac Dificultate. si extreme opiniones [?] i. e aliquorum qui asserunt q[uo]d accidens constituitur p[er] predicari de pluribus diferentibus num[er]o et quant[?]. Sic d[icitur] q[ui]a hoc i[n] diu[?] enti[?] q[uo]d est predicabile p[?] quod specialitas p[?]us conuenit specie quam indiuiduo et p[?] individuo conuenit na[m] [?] pe[?] i[n] [?] q[uia] [?] i[?] predicabile.

1 arg. 1o P[?]us conuenit indiuiduo quam speci ideo n[?] [?] albus q[uia] petrus i[?] albus et ideo i[?] grammaticus q[uia] petrus i[?] grammaticus ergo accidens [?] q[uo]d i[?] predicabile conuenit p[?]us indiuiduo ergo constituit in ra[tio]ne predicabilis per predicari de indiuiduis spe[cie]. conseq[uentia] q[uia] de predicabili[?] constituitur in [?] predicabili per illud q[uo]d p[?]us ei conuenit.

2 arg. 2o q[uia] accidens proprium uocat accidens specificum accidens [?] uocat accidens indiuiduale [?] nulla alia r[ati]o q[uia] conuenit indiuiduis ergo [?].

3 arg. 3 q[uia] [?] multa accidentia quae non poss[unt] predicare a pluribus diferentibus [?] [?] de pluribus diferentibus num[er]o ut musica et grammatica &c.

Ista tn. 1o non i[?] uera q[uia] [?] relatum debet definiri per terminum sibi addequantum [?] [?] addequatus accidenti non solum [?] plura dicas num[er]o [?] plura dicas spe[cie] ergo non solum constituit per predicari de pluribus diferentibus num[er]o

open- Alia i[?] opinio aliorum qui asserunt q[uo]d accidens constituitur in ra[tio]ne predicabilis per predicari de pluribus diferentibus spe[cie] et q[uo]d [?] ex porp. cap. de [?] ubi dixit q[uo]d accidens [?] [?] conuenientes in hoc q[uo]d [?] predicat de pluribus diferentibus spe[cie] et idem asserit in cap. de [?] et [?] [?] ista opinio etiam non i[?] uera q[uia] accidens debet constitui in ra[tio]ne predicabilis per ordinem ad terminum addequatum [?] [?] addequatus non [?] plura dicas spe[cie] cum predicet de pluribus diferentibus numero ergo [?].

Concl[usio] [?] tn. [?] accidens non potest constitui in ra[tio]ne predicabilis per ordinem ad plura dicas numero nec per ordinem ad plura dicas spe[cie] [?] per ordinem ad plura abstrahendo

ab hoc[?].

UVA.BHSC

nis hoc qd differant numero l. spe unde diff. accidentis e
ista accidens e qd predicat de pluribus in quale tamen mutabiliter
uidelicet et inconvenientiam etc. Hec concl. pr. a sufficienti partium
enumerat. et qr accidens non solum predicat de differentibus num.
ne de differentibus spe sed et de differentibus oce nam omnis predi
cat. de subst.a quantitate et relat.e et nec de aliis. l.

Sed dices qr spei debet addere aliquem gradum centralem
supra omnes sed gns accidentis e qd predicat de pluribus ergo accidens supra
predicare de pluribus debet addere qd illa p dicta differant spe l. num.

Rs concedendo ans et neg. cons. qr iam addit. accidens su
pra ulti qd predicat accidentaliter nam ulti abstrahit a predicari in
ea ut l. accidentaliter. l.

ad arg.a pro prima opinione Rs ad 1. concedendo qd acci — ad 1.
dens oe representat indiuiduo quam spei non tn ex hoc sequit.
qd restringat per rationem a spetia dicta num. qr non solum conue
nit. indiuiduis unius spei sed indiuiduis plurium spe [illegible] l.

ad 2 Rs qd accidens hoc dicit indiuiduale qr nascit. — ad 2.
a principiis indiuidui et pertinet ad eius perfectionem ad accidens primum
oe a principiis spei et pertinet ad eius perfectionem et nec illam
ft. ex sequit. l.

ad 3. ex dictis qr qualit. qd non solum predicet de
pluribus differentibus spe et de pluribus differentibus num.o l.

ad autoritatem porp. pro 2a opinione adductam Rs qd porp.
cap. de [illegible] e qd dicit qd accidens e qd predicat de pluribus diffe
rentibus spe [illegible] non negatiue qd [illegible] accidentia solum predicat de
differentibus num.o et [illegible] etiam aliam [illegible] non
tn [illegible] adequatam et cap. de [illegible] non [illegible] etiam [illegible]

[illegible] dubio [illegible] l. e. [illegible] predi — i dubius
cabo nullus e [illegible] accidentalis [illegible] dicit qd non e [illegible] pre
dicami [illegible] accidens e qd nec e subst.a nec [illegible] accen
tis [illegible] lib. [illegible] dicit qd e s. predicabilis qr
idem e accidens l. predicabile [illegible] predicatum et sicut subst
accedit qd [illegible] anulis [illegible] argentum l. aureum [illegible] 3o
dicit qd predicatum alicuius predicabilis debet [illegible] et
debet [illegible] predicatum [illegible] l.

particula

UVA.BHSC

l. particula annuls dicit formam et sic e concreta qr predicat subsio de accidente l. dicit compositum ex mª et forma et tunc e predicatio partis velut ista So e malis et sic dicit qd nullus e predicatiuis quo mª eamq sumat id sic cap. e legitima et tenenda.

2 dub. 2 dubium e an ista predicatio quae dicta accidentalis predicat. deque sit. i predicabilis ut. ol e tonale Rº affirmatiue licet ista ol e tonale rationale sit 4 predicabilis l.

3 dub. 3 dubium e an ista predicatio sit accidentes sed ex sic sumpta existentia non potest e cognitio analogice subst.le et acciden ti id pot. e proprie subst.le et quamuis de hac difficultate apud Theologos sit controuersia mº dicimus qd e predicatio partis subst.le qr existentia pertinet ad subst.las et e ex eis et ita reducitur ad cap. de spe pertinet. l.

Quarit. Cas. quare non adduxit porp. aliud predicabile de predicationibus repugnantibus et respondet tum qr non pertinet ad scientias tum etiam qr s. cadime sed et agendo de predicationibus directis et optimis cunti agere de oppositis l.

Id e argumentum l. quodlibet cumque ex duobus per se oppositis alterum per se conuenit aliqui aliud neque per se neque per accidens potest conuenire id adde conuenit per se accidens e abbi nullo mº potest conuenire Minor per ex Ar. dicente accidentis e est inesse et in antep. dixit accidens e quod in subo inest et sine subo non potest reperiri et porp. in illum Diffiniuit ultima dif. dicens qd semper inest subo. sed ualet dicere qd potest intelligendo (experimento) separari quia qd conuenit alicui per se eius oppositum et per intellectum non potest conuenire hac aliquam porp. ad explicandas quidnit. Existentia accidentibus an in Existentia actuali an aptitudinaliter l.

Q. V. in Existentia Aptitudinalis sit de Existentia accidentis

R. Hac q. Tria sunt agenda primo ex plicandum terminum q. 2 ponemus duas opiniones et probabiliorem eligemus 3 arguments contra opiniones Rimus l.

Pro expl.

p[er] explicat[ionem] tituli. q[uae]s[ti]o e[st] not[andum] primo q[uo]d q[uaesti]o non e[st] de accidenti quinti praedicabilis sed de accidenti q[uo]d distinguit[ur] [contra] substantiam q[uia] entia i[n] 8 praedicata substantialia praedicant[ur] praedicat[ione] quinti praedicabilis et t[ame]n non [in]essent.

secundo e[st] advertendum q[uo]d q[uaesti]o h[aec] p[ro]p[ositi]o h[abe]re du-plicem sensum primus e[st] an existentia accidentis sit de [essen]tia s[ive] alia existere et in h[oc] sensu non e[st] versanda quaestio q[uia] existentia non e[st] de [essen]tia alicuius entis creati q[uia] o[mn]is ens creatum h[abe]t e[sse] conceptum a deo nam si e[ss]et de [essen]tia entis creati sequit[ur] q[uo]d a se ipso existeret et non a deo q[uo]d e[st] absurdum /.

secundus sensus e[st] an in[h]erentia actualis sit de [essen]tia accidentis et et in h[oc] sensu non sumit[ur] q[uaesti]o q[uia] et actualit[er] in[h]erere s[ive] sub[iect]o fide tenemus q[uo]d p[otes]t separari a s[ub]i[ect]o q[uo]d o[mn]i[b]us in accidentibus quae manent facta consacrat[ione] in tali actu in[h]erentia quia non in[h]erent s[ub]st[anti]ae panis q[uia] non manet neq[ue] corpori [Christ]i D[omi]ni q[uia] non e[st] capax talis in[h]erentiae q[uo]d [Aristoteles] t[ame]n lumine fide destitutus h[oc] negavit /.

tertius sensus q[ui] e[st] et in quo versat[ur] q[uaesti]o e[st] an in[h]eren-tia aptitudinalis sit de [essen]tia accidentis.

praetermittimus h[ic] disputare an in[h]erentia actualis accidenti[s] insit[a] sit eadem q[uo]d existentia q[uia] q[uaesti]o e[st] valde met[aphysica] et pro-nunc pars affirmativa valet probare /.

loquendo igit[ur] de aptitudinali in[h]erentia an sit de intrinseco conceptu et de [essen]tia accidentis prima opinio e[st] Sco[ti] in 4. d. 2 q. 1. qui asserit q[uo]d de [essen]tia accidentis non e[st] in[h]eren-tia aptitudinalis quem sequit[ur] Antonius andreas lib. 7. q. 1. et Soncinas 7. met[aphysicae] q. 1. et alii. ista opinio probat[ur] aliquibus rat[ionibus].

et 1. quia relatio non e[st] de intrinseco /. et conceptu alicuius absoluti sed in[h]erentia aptitudinalis e[st] relatio ad sub[iectu]m q[uo]d non e[st] de intrinseco quantitatis et qualitatis quae s[un]t absoluta /.

secundo q[uia] respectus non e[st] de r[ati]o[n]e for[mal]i sui fundamenti q[uia] e[st] posterior fundamento sed in[h]erentia e[st] respectus et fundat[ur] su-per naturam accidentis q[uo]d non e[st] de intrinseco conceptu illius /.

3. q[uia] si in[h]erentia e[st] de intrinseco conceptu

accidentis

UVA.BHSC

accidentis cum sit quid coe quantitati et qualitati et ceteris accidentibus, sequitur qd sit unum ad nostrum praedicamenta accidentium et consequens est falsum ergo.

4 qr. impossibile est aliquid concipi absque eo qd sit de intrinsico conceptu eius; sed accidens potest concipi sine inexistentia aptitudinali ergo inexistentia aptitudinalis non est de essentia accidentis. Minor probatur qr. quantitas est accidens et tamen consideratur a mathematicis per abstractionem separata ab hac aptitudine ad subiectum.

5 qr. ante demonstrationem sit conceptus passionis qr. diffinitio passionis est medium ad aliquam demonstrationem passionis maxime ut patet 2 post. sed tunc non sit conceptus inexistentiae passionis ad subiectum qr. hoc demonstratur ergo.

Ultimo qr. si inexistentia est dicatur formaliter accidens, sequitur accidens formaliter est respectivum qr. in sua ratione formali includit respectum etc.

Ad secundum Dubium nego maiorem. Contraria 1a est S. Th. cap. 7. dicentis et essentia et Caj. eodem. Et Gab. 7 met. C. 2. et aliorum qui asserunt qd inexistentia aptitudinalis est de essentia accidentis ita qd sit de intrinsico conceptu ipsius et probatur ista 1a.

Primo qr. illud est de intrinseca essentia alicuius essentiae singularis quod non potest cognosci sine inexistentia aptitudinali accidentis; sed est de intrinseca essentia ipsius maior est manifesta et minor probatur qr. non potest cognosci accidens potest cognosci sine inexistentia ad subiectum ergo posset diffiniri sine ordine ad illud quod est consequens est contra Ar. 7 met. ergo etc.

Secundo qr. Ar. in praedicamentis distinguit essentialiter et formaliter substantiam ab accidente dicens qd substantia est per se et non est in subiecto et accidens est in subiecto ergo sicut est de ratione formali substantiae non esse in subiecto ita est de ratione formali accidentis esse in subiecto non actualiter ergo aptitudinaliter etc.

Et aliter explicatur haec ratio quemadmodum se habet esse per se ad substantiam et esse ad aliud ad relationem essentialiter et accidens, et per se est de intrinseca ratione substantiae et esse ad aliud de intrinseca ratione relationis ergo essentialiter de intrinseca ratione accidentis non actualiter sed aptitudinaliter.

tertio qr.

UVA.BHSC

Tertio qr aut. in scientia e idem qd. entia accidentis l. aliud ab illa sed in Seng. intentum si aliud aut. subst. l. accidens non subst. qr. tam accidens in scient. subst. media subst. qd non e dicendum si accidens q inscit. ideo q pu aliquam in scientiam inquiro de illa et dices qd inscit. pu aliam et sic in infinitum.

Ultimo qr. qa in scientiam accidens e ens et non a lia qr. quae sit ens et qa nullum extrinsecum ab entia sui ens forte.

Ad arg. a a iis opinionis R. et ad primum dicit. qd absolutum e duplex unum e qd nullum dicit. respectum neque ad subiectum neq. ad tam ut. subst. aliud e absolutum non omnino qr. quambis non dicat. respectum ad tum dicit. tn ad subm. nego tn qd respectu ad subm sit relatio qr. subm non terminat. ut tq illum respectum sd ut receptivum.

Ad 2do R. neg. maiorem qr. tm respectus ad tum presupponit fundamentum respectus ad tum subm non presupponit. neq. e posterior ra ipso accidenti qr. e entia ipsius

ad 3 R. neg. consequentiam qr. ad hoc qd ali quid sit. gnis non sufficit. qd sit. ae q i de pluribus praedicat. sed qd sit. univocum et dicat. determinatam naturam i. substantiam aut quantitatem l. qualitatem in scientia aut. neq. dicit. uni voce de oibus accidentibus sd analogice et non dicit. determina tam naturam.

Ad 4 R. qd metha. potius abstrahit a m.a ensu li non tn intelligibile ut patet 8 metha t. ii. ad presentem u expectat. considerare materiam intelligibilem sen sibilem

ad 2 quatem dicit. qd aristotelem et rubic tam demonstrationem habeat concepts passionis pm. dif. pa sionis non e medium in demonstrat. pro prima cons demonstrat de f. passionis per dif. subi et non contra 2 post.

Ad ultimum negamus conseq. qr. ab licet accidens non di cat. respectum ad tum dicit. respectum ad subm et respectus non e relatio qr non e ad tum sd ad susceptivum et licet.

subm

subm. terminat. non ut ... ut ...

Q. V. a quo sumat. orig. et diversit. in accidentibus.

Pro intelligentia huius q. i. advertendum. 1. quod substantia est causa omnium accidentium, quoniam quoque ... id quod est maxime tale est causa caeterorum quae sunt in illo genere ut ignis calidorum ignis est causa omnium calidorum, sed inter entia substantia est ens simpliciter ut ait Ar. 2 metaph. ... cap. 4 et accidens est secundum quid quia est entis ens ut aiunt et 7 mets. ergo substantia est causa accidentium.

2.o est not. quod substantia non eodem modo est causa accidentium nam alicuius accidentis est causa ... m. alicuius ... forme nam ... est causa quantitatis quia quantitas dimanat a m.a ... autem formae est causa intellectus et voluntatis quia intellectus et voluntas ... et accidentia eius.

3 est not. quod in composito nat. forma est duplex una quae dependet a m.a in esse et fieri ... quidem forma sensitiva alia ... non dependet in esse quia ... est sine m.a quod non ... convenient. ... formae quae dam dependent a forma quae non dependent a m.a neque in esse neque in fieri quaedam quae convenient a forma quae dependent a m.a in esse et fieri.

4 est not. quod accidentia quae proveniunt a forma quae non dependent a m.a in esse et fieri ... in forma quam in composito quia conveniunt composito ... formae ad ... illa accidentia quae conveniunt a forma quae dependet a m.a in esse et in fieri ... conveniunt composito quam formae.

5 est not. quod accidentia quae proveniunt a forma dependent a m.a in esse et fieri ... accidentia individualia quae ... individua ... accidentia quae dimanant a forma quae non dependent a m.a in fieri

Consectari

conseruari non dicunt indiuidualia quia dicunt indiuidualia [illegible]
illa differunt indiuidua qr. s. proprias passiones.

ad 2.a hoc e quidam aiunt qr. ie masculum et femininum e passio compositi et tn non sequitur formam sed materiam q falsum e dicunt qd passiones demanant a forma. Ly qd e masculinum et femininum non e passio sed accidens inseparabile.

c. In not. qd q.o e de accidentibus in abstracto et non in concreto.

2.o e not. qd qd quemadmodum in substantiis sumitur genus et a gradu perfectibili et differentia a gradu perficiente ita in accidentibus debet sumi.

Suppositis sit 1.a concl.o in accidentibus nec genus sumitur a materia nec differentia a forma. Haec concl.o pr. qr. accidentia non s. composita ex materia et forma sed s. formae simplices quae tm habent simplices gradus quibus intellectus genus non potest sumi a materia nec differentia a forma.

Sit 2.a concl. primum genus hoc e generalissimum in accidentibus sumitur a primo gradu quo accidens huiusmodi afficit substantiam.

Cuius concl. ut intelligatur e primo aduertendum qd ens non e genus ad decem praedicamenta neque accidens e genus ad nouem praedicamenta qr. s. analoga et genus debet ee uniuocum tn ens descendit ad decem praedicamenta et accidens ad nouem per modos intrinsecos qui se habent uelut differentia 2.a habent genus et sic praedicamentum distinguitur unum ab alio per istos modos intrinsecos.

2.o e not. qd oia accidentia s. affectiones substantiae sed quodlibet accidens diuerso modo afficit substantiam ab alio nam quantitas afficit substantiam extendendo eam qualitas calefaciendo reddendo aliquam albam aut calidam &c. relatio V referendo ad aliud uel dicendo ad aliquid.

Hoc supp.o probatur concl.o qr genus ab illo gradu debet sumi in accidentibus qui e magis 2.a sibilis et magis distat ab ee sed primus modus quo accidens afficit substantiam e huiusmodi ergo ab illo i. ma afficiendi huiusmodi substantiam sumitur genus consiq.a e legitima & m.i nouum puo qr. per id. hoc uo qd sit primo 2.a sibilis pr. qd hoc sit i. ens distinctiuo 2.a alia entia sed primum gradum afficiendi huiusmodi substantiam hoc. hoc 2.o Aris.a i 7. cap dicente ee

entia

UVA.BHSC

ẽntia et Cas. ibidem.

Sed obiicies qd eminentia gris supti debet ee abente ab accidente qr. genus & species ss. 2a sibilia et distant magis ab ee Divino ens ens et ens et accidens. sunt supeuiora et magis distent ab ee nomine ss. 2a sibilia qr Deus qui sunt extra ronem cap qr ens e de intrinseca vo ocium rex et accidens De intrinsica l accidentium et Deus Debent ee extra centrum ori.

Sequit ex. his qd gra intermidia et subalterna sumunt proportionaliter a i. predicato magis perfectibile post i.m gris et qd magis distat ab ee et 2m a 2o et 3m a 3o et sic de aliis.

Ut 3. concl. Dria in accidentibus sumunt a diversitate principii aquo profluunt et causat accidens sive illud sit subm sive aliud accidens aut quibus alia eis. Oncle. e. 1. 960 loco citato et Cas. nam v. g. qr. accidentia aliqua his qui differunt qr. diversi principii specifici causant. A notandum dixit sive illud principium sit subm aut aliud accidens l. quilibet aliares qr aliquorum accidentium dria sumit a principiis sibi ut in ppius passionibus aliquorum vo ab alio accidente ut in relate actionis et patientis ab actione et passione et quantitate equalitas in aliquibus gratos ai querunt in motu locali.

Et deinde sequit qr. ab alio debet sumi dria in accidentibus qd ponit loco dris in eorum desf.e sed in desf.e aliquorum ponitur subm ut cum dicimus similitas e a ptitudo ... accidendum simitas e nasi curbitas et in des.e aliorum ponit fundamentum aut ... dria sumit ex obis his praetis.

Sed 2a ea quae diximus ss. quaedam arg. et commune Sgr. ex dictis sequit qd ois propes passiones ss. eiusdem spei consig. qr. qr. ois dimanant ab eadem principio nempe entia sed cons e falsum. D. qd quamvis dimanant ab eadem entia non eodem m. et ordine quidam nam nam prima dimanat inmediate qr. ab ẽntia 2a mediate et ai passione 3. ab ẽntia cum duabus passionibus et sic non ss. eiusdem spei

2o qr aliqua accidentia specificant ab effectus et non a principio ais pt. e qr. albedo et nigredo differunt per congregare et disgregare visum qui ss. effectus caz.

UVA.BHSC

96

R. q. albedo et nigredo non differunt entitative, possunt conjugari et disgregari visum, sed isti effectus quae sunt nobis notiores ponunt ista distinctio, quae distinct entitativa ignoramus.

3 q. aliqua accidentia accipiunt distinctionem ab obiecto ut potentia et aliqua actio ut relationes, non a principio. R. q. hae et relationes accipiunt distinctionem radicaliter a principio et complective ab obiecto et actio.

Dices q. albedo et dulcedo differunt specie et sunt tamen producte provenientes ab eodem principio. R. q. quamvis lac sit unum entitative, est multiplex virtualiter et sic potest esse causa diversorum accidentium.

4 q. distinctio debet sumi ab eo quod se habet ut perficiens et actuans, id subiectum accidentis quod est eius principium non se habet ut perficiens et actuans, id potius perficitur et actuatur accidenti, ergo ab eo non sumitur distinctio. R. q. subiectum accidentis potest dupliciter considerari, uno modo ut recipiens ipsum accidens et ut sic perficitur et actuatur et non sumitur ab eo distinctio accidentis, alio modo potest considerari ut est causa efficiens et productiva accidentis et ut sic ab eo sumitur distinctio accidentis.

6. q. sequitur quod calor ignis et calor solis essent eiusdem speciei quia habent idem principium a quo dimanant et similiter omnes potentiae sensitivae quae dimanant ab eodem principio, omnes motus locales etc. erunt eiusdem speciei quia dimanant ab eodem principio et subiecto habent causam efficientem etc. tamen non sumunt ab ea distinctionem, nam solum habet causam efficientem nempe patrem, ergo.

Probatur solutio, in notandum quod omnia accidentia ordinantur ad subiectum; nam quaedam ordinantur ad illam tanquam ad terminum, quaedam tanquam ad subiectum, quaedam tanquam actiones etc. posito hoc supposito dicimus quod accidentia omnia accipiunt speciem et distinctionem ab ordine intrinseco quem dicunt ad subiectum sive sit ad illam tanquam ad terminum sive tanquam ad subiectum sive tanquam actiones. Consequentia est legitima et a [illegible] dicimus quod in omnibus quae non sua ordinatione distinctionem sumunt ab illo intrinseco ordine.

Sit ultima conclusio: distinctio individualis sumitur in accidentibus

UVA.BHSC

accidentibus ictibus cui inseruit. proculus in talibus e nota qd duplex est po
tt. ei aliquid unicum numero uno m. compositis et sic ea accidentia quae
sunt in eodem subiecto dicuntur idem numero et sic loquitur Ar. 1. top. cap.
7. alio m. e aliquid unum numero proprie et in rigore et sic sunt distinctiones
quae habet eamdem entitatem individualem.

Probatur concl. quia accidentia quae sunt in petro et quae sunt in paulo non alia r. differunt numero, quia sunt in diversis subiectis quae dicuntur individualia sumuntur a subiectis.

2° Cl. quemadmodum e distinctio accidentis ordo ad subiectum ita etiam unitas talis accidentis erit ordo ad tale subiectum non ad entitatem specificam sed numericam.

ex hoc etiam habetur quod dixit qd plura accidentia solo numero diversa non possunt esse in eodem subiecto quia sunt in eodem subiecto non differunt numero.

Ad 2. hoc e aliquorum qui ex hoc sequitur qd idem individuum semel corruptum posset reduci per naturam, qd patet, siue aqua vel calor corruptus eumdem de novo posset produci et quia erit in eodem subiecto communi e qd erit idem numero.

Respondetur neg. quia sit idem numero calor illae qui deducitur neque posset redire quia non posset redire eadem numero actio qua prius e producta quia ad identitatem actionis requiritur unitas temporis subiecti et tunc et quia actio non distinguitur. actio igitur e qd non possit idem calor reproduci !.

explicemus tamen quomodo sumatur ergo distinctio in accidentibus intrinsecis. sunt alia intrinseca accidentia, puta tempus et locus in quibus non possumus assignare eiusdem regulam. s. et dicimus qd est in hoc premium ergo distinctionem sufficiendi a substantia distinctio et agradu qui dentur illum et sic e possibile perdendum in aliis !

Indicas quare cum definit accidentia in abstracto subiectum ponit loco differentiae, et cum definit in concreto subiectum ponitur loco generis !

Respondetur qd cum definit in abstracto totum illud accidens et subiectum et nequit explicare nisi subiectum ponatur in differentia

loco diff.

UVA.BHSC

loco dicitur ad quod assentit in concreto sumptum sed in abstracto ut rationem est ut est perfectibile et accidens sed in ut forma et ut superficiem videre quia genus est quid perfectibile et Dra perfectione ideo genus sumitur a subiecto ut subiectum ponitur loco generis.

Quid sit predicamentum entis Rationis.

Quidam asseruit quod sit plura predicamenta entis rationis et moventur ad hoc asserendum quia quemadmodum in entibus realibus aliud est predicamentum in quo ponitur accidens absolutum et aliud in quo ponitur respectivum ita in entibus rationis aliud debet esse predicamentum in quo ponatur ens rationis absolutum et aliud in quo ponatur entia rationis respectiva

nihil omnino respondemus cum s. th. quia quia triplex est ens rationis nempe negatio privatio et relatio quod duo priora nempe negatio et privatio quia se habent velut due forme absolute que non desinunt nisi per formas quibus privant ergo non ponuntur in speciale predicamento sed in predicamento illius forme qua privant ut privatio visus in predicamento qualitatis et sic de aliis

ad 3 ens rationis quod est relatio potest speciale predicamentum et de hoc loquimur quod dupliciter potest sumi uno modo ut ens totale et completum et ut sic est quod genus unitum cum alio modo potest sumi ut comprehendit tam ens partiale quam totale et ut sic est quod analogum quia non solum includitur intrinsece in speciebus sed etiam in ultimis differentiis entis rationis sicut substantia ut dicto de partiali et totali est quodam analogum.

. Unde generalissimum entis rationis ut dicitur ens totale est 2a intentio que est relatio rationis quia sic dividitur 2a intentio alia est universalis alia non universalis universalis alia est generis alia speciei alia differentie alia proprii alia accidentis non universalis alia est alia est predicati alia est subiecti alia individui etc et hec satis sint de predicamentis libris ad laudem et gloriam omnipotentis dei et beatissime Virginis

Marie

UVA.BHSC

mariæ ac pręc. beati tho. quem semper maiorum studiorum patronum elegi. fuerunt finita anno a natiuitate dñi 1596 die u vigesima 1. mensis Janna ariÿ &c

Finis Predicabi lium

icō̃ explicari in 26.
quemadmodum

UVA.BHSC

Praemissa V.ta Ar. qui multi illam explicuerunt ut diximus initio log.c istam librum praedicamentorum praecipuum inter reliquas partes logicae eo q.d agit de vocibus simplicibus quibus respondet 1.a operat.e intellectus nempe simplicium apprehensioni

Dividit librum in tres partes in ante praedicamenta praedicamenta post praedicamenta. ante praedicamenta sunt quaedam praeambula quae praeposuit Ar. ad notitiam praedicamentorum et continent. 4.or cap.a post praedicamenta sunt quaedam propria quae consequuntur in praedicamentis non tamen omnia propria ambula ad praedicamenta. ante praedicamenta et praedicamentalia sunt et praeambula ad praedicamenta et illa omnia quae composuit. Ar. in ante praedicamentis continent tria diff.ones de divisione vocabulorum unde sunt aliquos u. 3. di[...] ex diversa regula et sunt alias 7. 9.a ext.t in 1. cap. de quo in[...] inde et aliquis sunt ent.s

Cap. de aequivocis

UVA.BHSC

In isto cap. tradit Ar. tres definitiones 1.a est aequivocorum dicens aequivoca dicuntur quorum nomen est commune et ratio substantiae nomine accommodata est diversa ut canis significat latrabilem, piscem et sidus quae licet nomen habeant commune habent diversam definitionem nam non idem est quod definitio ut sic significat piscem et ut sic diversa ut definitio.

Univoca vero dicuntur quorum nomen est commune et ratio substantiae nomine accommodata est eadem ut animal significat hominem et equum ac leonem quia in quantum animalia habent commune nomen et definitionem et sic significat equum aut hominem quia eadem habent definitionem et idem nomen.

Denominativa vero dicuntur quae ab alio accipiunt denominationem aliquo differentia solum casu ut a grammatica dicitur grammaticus a fortitudine fortis.

Pinellus 2.a corum quae dicuntur in hoc cap. i.e. notat quod praedicamentalia triplicem possunt comparari; possunt comparari unum ad unum cuius membra dividentia sunt in quo conveniunt aequivoce aut saltem analogice et sic tradit definitionem aequivocorum. 2.o possunt comparari ad sua inferiora de quibus praedicantur et quae dicuntur de inferioribus univoce tradit 2.am definitionem univocorum. 3.o possunt comparari unum praedicamentum ad aliud et quia unum de alio praedicatur denominative tradit 3.am definitionem denominativorum

secundo

UVA.BHSC

Secundo legendus est author qui optime ingr. in hoc cap. 1º cum
sdiff. est not. quod aliqui dicunt aequivoca aequivocantia et univoca uni
vocantia et denominativa denominantia et res aequivoca aequi
vocata univoca univocata denominativa denominativa denomi
nativa denominata. Verum quando diff. exponunt conveniunt et vocibus
et rebus tamen vocis est quod conveniant rebus ut denominante vocibus nam
idem dicit dicunt. et non ss. sed illa vox subst. conuenit. convenit.
accidentibus desumitur. ideo providentia et illa vox nomem aequivoca
qui invocabis est et aequivocatio ut fere signat. dicere et docere et
v. in habentibus definitionem sumit. per diff. et in non haben
tibus pro concepte facit.

Sed est not. quod non definiuit multivoca que ss.
Pria aequivocis ut ensis et gladius neque diversivoca que ss. contraria uni
vocis ut ho. et equus. que sunt diversas voces et diversas signifi
cationes qui contrariorum cadere est v. et agendo de aliis egit. de istis
et qui ista non pertinebant ad explicationem praedicamentorum non
egit. de analogis sub isto nomine qui comprehendit. sub aequivocis
de quibus qq. habitum sumus longam disputationem nihil hic addimus
sed cum denominativa est notandum quod illa particula a quo i illo
casu differt. videtur notare quod definiat nomem non tamen defini
tionem rei et illa in voce ad nomem a hic differt. casu nomino
minativo aut alio casu a determinatione.

Et sic de hoc
Capite 1.

UVA.BHSC

In isto cap. ponit Ar. duas diuisiones necessarias ad intelligentiam praedicamentorum i. e. eorum quae sunt quaedam dicuntur sine complexione ut homo equus quaedam cum complexione ut homo disputat, equus currit.

2a. diuisio est inter uera substantia et accidentia et singularia substantiae et accidentis et inquit quod uera substantia non sunt in accidentibus subiecto neque dicuntur de subiecto ut homo quidditatiue de quodam homine et quaedam dicuntur de subiecto et uera accidentia ut album et sunt in subiecto et dicuntur de subiecto et singularia substantiae ut petrus neque sunt in subiecto neque dicuntur de subiecto ad singularia accidentis ut quaedam grammatica sunt in subiecto et de nullo subiecto dicuntur.

Ista potius est connumeratio quam diuisio.

Legendus est auctor in hoc cap. circa 1.m diuisionem est notandum quod non solum est diuisio uocum sed etiam rerum nam licet complexa uel incomplexa conueniat uocibus tamen diuisio cum complexione uel sine illa conuenit rebus significatis per uoces.

Circa 2 diuisionem est notandum quod Ar. intendit hic cognoscere duas naturas cum diuisionibus intentionibus semper substantiam et accidens cum intentione uniuersalis quae est esse praedicabilem et cum intentione indiuidui quae est esse subiectum.

2o est notandum quod naturam accidentis explicat esse in subiecto et

naturam

UVA.BHSC

naturam subiecte quae non est in subiecto. et conditionem dei explicat praedicari de aliquo et conditionem individui quae non dici de aliquo unde est in aliquo et non est in aliquo sumitur [illegible] intentionaliter [illegible] explicat naturam rei [illegible] dici de aliquo [illegible] non dici de aliquo sumitur intentionaliter quia explicat proprietatem intentionem.

ex quo sequitur quod cum subiectum sit duplex intentionalis praedicationis [illegible] [illegible] subiectum [illegible] sumitur [illegible] intentionaliter. et subiectum de quo [illegible] intentionaliter.

sequitur ultimo quod quando accidentia [illegible] denominative praedicantur praedicatur [illegible] nempe [illegible] Ar. rationem [illegible] et praedicari non explicat [illegible] ordine ad inferius praedicatum et rationem [illegible] in ordine ad superius quidditative quod in hoc consistit [illegible] quod [illegible] infra in [illegible] linea, Cap. de Regulis

In isto cap. ponit Ar. duas regulas [illegible] quando aliquid praedicatur de aliquo ut de subiecto quicquid praedicatur de praedicato praedicatur et de subiecto ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] praedicata [illegible].

2a [illegible] diversorum generum et non sub alternatim oppositorum diversae [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] scientia diversa [illegible] [illegible] sunt diversae differentiae [illegible] nam [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] una scientia ab alia per nullam [illegible] differentiarum [illegible] [illegible] generum quod alterum sub altero collocatur bene [illegible] [illegible] [illegible] sensibile differentia [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] C.o 1. de Regulis. 1.

in hoc cap. [illegible] [illegible] auctor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quando alterum de altero praedicatur ut de subiecto [illegible] universaliter praedicatur [illegible] de aliquo praedicatur.

Universaliter

universalitr quidquid dicit. de praedicato dicit et de sub.

2 sensus est Alberti i. quo alterum de altero praedicat certa

et ut comprehendit. Duas

3. sensus est quo alterum de altero praedicat quid certe et inevitabiliter et iste sensus sequitur ex. P. Doctris et verumque

Contra 2 regulam i. noti quod diversa genera et non subalternatim posita sunt, tunc ea quae sunt in diversis praedicamentis quam ea quae sunt in eodem praedicamento dicuntur non sint unum sub alio quam bis utrumque sit sub certo et de omnibus verificatur regula

2. dubitat an diversorum generum possit dari eadem Dra constitutiva et divisiva sane contrarium tenet. Porphyrius. Dna et resolvit partem affirmativam dicens quod eadem Dria potest bis sumenda constituere diversa genera quae ponuntur sub quo non tamen unum sub alio et ingt. quod est S. Alexandri 6. top. num. 21. et Doctris simpliciter et Arist. 2 met. ubi ingt. quod bipes est Dria gressibilis et volatilis quae sunt genera quae unum sub alio non collocat. licet ambo ponantur sub ...

et de privant. non quantitatem possumus dividere in successivam et permanentem et quodlibet membrum istorum in continuam et discretam et postea possumus dividere in apertivam et apertivam et quodlibet in specialem et contra et ...ivitatem praedicatum in affirmativam et negativam quodlibet dividit in simplicem et modalem et compositam et contra ... dividit in simplicem modalem et compositam quodlibet in affirmativam et negativam et alia exempla possumus invenire.

nos tamen dicimus per negativam de Dria propositionem constitutivam et divisivam quod impossibile est quod sit eadem diversorum generum per communiter non sint diversa genera sub eadem genere unde exempla posita non obstant per praedicata illa non sunt certe et proprie in sunt ... et ... illis per ignorantiam quod ... Delas i.

Cap. de sub...

Q. 1. V. Rectum seruauit ordinem incipiens a substantia

Vt certa ab incertis separemus concl. i. affirmatiua nam triplici ratione Ar. prius agit de subst.a quam de alijs praedicam.tis 1.a q.a subst.a e. ens simpliciter accidens vero im.m quid 2.a e. q. substa. e. primum subiectum ut dicit Ar. hic cum ingt. qd t. subst.a e. praestantissima q. pluribus substat et q. destructis primis subst.is impossibile e. aliquid aliorum remanere et qd vero subst.a substans alijs praeexigitur subst.am 3 e. q. ut dicit Ar. 7 meth. t. 4 subst.a e. prior accidentibus n.a temp. et cognit.e n.a 3 ref. cientis finalis et mat.lis accidentia causante substa. et prioritas n.e e. prioritas causalitatis cognit.e q. accidentia definiuntur per subst.am et possumus cognoscere subst.am sine aliquibus accidentibus non tamen accidentia sine subst.a tempore q. aliqua saltem subst.a ut Deus e. sine accidentibus neque dependet ab illis et e. prior accidentibus subst.a creata prioritate temporis saltem illis cui conueniunt subst. genita et producta et sic a toto qe. e. prior acciden tibus tandem 4 e. q. accidentia distinguuntur per modos diuersos afficiendi subst.am et sic non possunt cognosci sine ordine ad illam.

Contra arg.m e. q. uidetur qd subst.a non sit prior

arg.

Pun cognit. accidentib. ad contra qr Ar 2 lib. de aia pagt. qd accidentia multum conducunt ad cognit.em subst.e q.o R. qd cognitio .i. duplex confusa et distincta, cognit.e confu-sa accidentia multum conducunt ad cognitionem subst.e ad v.o cognit.e distincta subst.a prior cognoscit. accidentib.

.i. tamen not. quod non adduxit Ar accept.u subst.e qr erat sa aptioris neg.o nempe metsa sumit. itaq. subst.a quadrupliciter sumit. uno m.o p essentia cui et sic it. com pre[h]endit. accidentia et sic sumit. indiffe. equivocorum et univocorum 2.o m.o pro ei eo qd non i in subo et sic distin guit. p accident et pe m.o ampliatur et pe m.o pro sum solui subst.a separata amat.a quali .i. dg et angeli 3.o m.o pro ente sensibile et sic compre[h]endit partes subst.e cap. ut pedis mat.am et formam 4.o m.o sumit. pro com posito nali et subst.a totali ponibili in recta linea pre dicam.i et sic sumit. in hoc cap.

Q.o 2 UTRUM Divi subst.e in primam & secundam sit gris in spes

In hac dubitat.e oes conveniunt qd divid. subst.a qd .i. ens completum et compre[h]endit. eaque ponunt in recta linea predicam.i

d.
1 opinio

Primos.a i simplicij et petri tataretij et aliorum qui asserunt hanc esse divisionem gris in spes qr est divi intent.u in intent. qr divid.t e ent. in intent.em denominantem primam subst.am subijcibilem 2.a subst.e et in intent.em denominantem 2.am subst.am predicabilem de p.a subst.a .l. dividit. 2.a int.o in int.em denominan tem 1.am substam subijcibilem in accidentib. et in int.em denominantem 2.am substam subijcibilem accidentib.

Ista en

Ista tn̄ opinio non placet. 1ᵒ quia nª spēs non praedicatur de altera, sed 2ª substª praedicatur de 1ª. ergo

2ᵒ quia 2ª substª est generalissimum suis praedicamenti, sed si esset dicuntur genus in spēs, iam supra unum generalissimum daretur aliud genus.

3ᵒ quia divisum non potest convertere cum membro dividente, sed 2ª substª convertitur cum divisio quae est genus ut illud ergo

2ª sentª est Scti soto qui asserit quod est ut analogi in analogata. dem talis est ratio est quia substª dicitur in ratione substandi accidentibus et quia substª prima prius convenit 1ª substª quam 2ª ideo est analogi in alagata. ista sentª licet quaelibet possit sustineri non tn̄ placet.

1ᵒ quia divisum est substª ut in recta linea quae non suscipit magis et minus ad substª suscipit magis et minus quod non dicitur ut substat. l.

2ᵒ quia sequeretur quod unum membrum esset idem et eius dispª pugnaret cum divisio quia divisum est substª ad 2ª substª praedicatur de 1ª quod non dicitur substª sub ratione substandi et sic ex quod sumitur substª intentionaliter ita ut dicatur in intentionem quae denominat id quod substat est et in intentionem quae denominat id quod substat 2ª. R. quod ut sic potest dici genus in spēs quod iam est impugnatum est.

3ª opinio est Caj. qui asserit prima divi ut in suos modos et non analogi in analogata sed ingt. quod potest esse divisio ut in modos reales et in modos intentionales, si ut in modos reales facit hunc sensum substª alia est quae includit modum particulariter existendi alia quae non includit modum particulariter existendi sed magis inclinat ut sit modos intentionales ut faciat hunc sensum substª alia est quae convenit particulariter cognosci alia est cui convenit universaliter cognosci

et sta 1ª

UVA.BHSC

et ista s.a e. probabilissima 1.

neque e. aliena meo iudicio ab ea opinione quam tenuit burleus et ceteri Doctores antequam assumunt quod e. dicit subiectum in accidentia ita ut dicuntur summabilis et intentionalis et membra accidentia et intentionalitas quae ita dici e. eadem cum illa quae facta e. in ante praedicamentis cap. ubi inquit eorum quae sunt quaedam dicuntur de subiecto et in subiecto non sunt ut substantiae quaedam vero neque in subiecto sunt neque de subiecto dicuntur ut prima substantia ad ista e. subiectum in accidentia secundo ad altera 1.

ad 3. f. e. argumentum quod substantia dicitur a substantia sed prima substantia magis substat quam secunda ergo e. analogum in analogata ad quod quamvis substantiae conveniat substare non tamen primario e. convenit illi existere per se vero aliud a quo nomen imponit et aliud quod significat vero quamvis substantia imposita sit substantiae non tamen significat substare sed substantiam ut lapis licet dicatur a lesione pedis non tamen significat talem actionem.

Quaestio tertia Operum

quis sit Definitum

primae substantiae

Definitio Aristotelis primam substantiam dicens quod neque e. in subiecto neque dicitur de subiecto quae definitio videtur mala 1. quia datur per negationem et negatio potius explicat quid non sit res quam quid sit ergo e. mala definitio 1.

2 quia 1. definitio ista definitio aliquid commune aut aliquid singulare non commune quia sequeretur quod definitio pugnaret cum definito nam commune e. quod de aliis praedicatur

et def.

R Dif.º Dicit. q̄d de nullo predicat. neque singulare q̄a Desingularib. non ē scīa neque Dif.º j.

3 q̄a sp̄s subjicibilis neque ē in subo neq. dicit. desubo et pręcipue in angelis ubi non poss. dari nisi unus individuum et confirmat. q̄a ponit Ar. exemplum in singulare Vago q̄d de pluribꝫ predicat. q̄. pugnat cum Dif.e

propter hęc aliq.ª oēs asserunt q̄d in dicta Dif.e ē subst.e definit. illud cōe id quod illud sit non oēs conueniunt.

Caj. in isto cap. dicit. q̄ in dicta Dif.e non defi nit. 2ª int.º s̄ 1ª nempe m̄ existendi particularit. quęquidem ē oīs alꝫ ē subst.u et ō ē q̄a substa.ª ē non dicit 2am Difonē s̄ 1.am et probat 1. tho ī p.º q. 29 art.º ē ad 1.m et q.e 30 art.º ultimo ad 2 dicit. tn̄ q̄d ista dif.º ē intelligenda ad modum int.u ut Dif.º q̄a q̄e dif.º non conuenit ei definite ut q̄d s̄ ut quo ita q̄d modꝫ existendi particularit. licet ipse sit cōi ē tn̄ eo quaqua ē subst.ª non sit cōi nec sit in subo neque Dicit de subo.

Cd debeat ēē cōe q̄d definit. sv. ē, q̄a se Definibile ē intentionaliter scibile ē ule s̄ definitum huiꝫ Dif.is intentionalit. licet poss fane actum definiendꝫ.

2º q̄d id cuiꝫ dif.º predicat. de pluribꝫ univoce ē ule s̄ dif.º ista predicat univoce de pluribꝫ q̄a de socrate et platone R i 2º definitum ē illud ule.

ad aliq.ª R. q̄d dif.º conuenerit Definito ut quo et non ut q̄d. ista tn̄ sp̄. licet sit probabilis non tn̄ ē ad mentem Ar. q̄a 1ª et 2ª subst.ª opposito naturalit. debent Definiri s̄ 2ª subst.ª definit. 2º intentionalit. q.º et 1ª debet Definiri similit.

2ª sp̄. ē Dobbeꝫ Cantero qui asseruit q̄d definitum ē illud complexum nempe subst.ª singularis et itā dif.º non ē una s̄ Duplex nam pręterea in subo explicat.

UVA.BHSC

explicat. ione subst. et per non dicà de subo explicatione singularis veluti si aliquis diffinire per album diceret q̄ est al. coloratu disgregativum visus.

Verumtamen Sta in nō valet q̄ nisi complexum potest Definiri et Ar. 2 metha. inq̄t q̄ so aliq̄ non pott. Definire ver. rejicienda existimo in sta.

Definitionem Aug. Defi. i 2a int. quo denominat. ipam in subst. am. Et ut g. ipsa verb. mea videri est fr. soto nempe q̄ plex in singularis tantalit. et ut plo. et coll denominativo et ut q̄ vo ut Dictum i cap. De ipse Definit. pio est int. i subst. ut ibi 2a int. individui licet Defi. verificet. de re substracta q̄ illa e que nec e in subto neque Dicit. Dicto.

Solum e Defta q̄ int. individui ad plus se extendit. q̄ int. i subst. q̄ se extendit. ad individua subst. accidentis in oibus predicam. tis ad int. i subst. solum nominat individua subst. q̄ videt. insinuare s. tho. op. 4 q. cap. 2 vbi inq̄t q̄ de ea et 2a substa agendu est sm intentu log. al

Vc ai in aim. R. q̄ nisi debet Definiri per mera neg. em sed aliqs neg. ponit. loco alicuius positivi q̄ explicit contingit. i. q̄ d. explicamus unius contrarium p. a Definit. em alterius qua ione ait Ar. in elenchis vigilare i uti sensibus Dormire i non uti sensib. 2o cum p nendo plures neg. explicamus tam prestare animam ut cum dicimus q̄ Ds e incorporeus impassibilis q̄ ibo ppter imperfectionem ui explicamus illarum per neg. qua ione Dicimus q̄ mat. a e. i ingenerabilis et incorruptibilis vo in sa Def. ille due neg. u ponenti ad explicandas neg. duas perfect. es i subst. e tres duarum oppositiorum nam illa neg. neq e in subo excludit imperfectionem accidentis s. ee in subo et illa neg. dicit de subo excludit imperfect. em 2e subst. e que Dicit. de

subiecto.

sublo. i° v° ē subm ouem v^dc Dsf°. non ad ipsa explicās
neg.^cōe siquidem ponunt hec exponere.

Ad 2 iam dictum ē qd Definit.° 2^a int.
que ē quo toto ut qd. ut quo ē lo qua ē^a subst.^a neque
ē in subo neque de illo dicit.

Ad 3. R^t qd spē subijcibilis vel si ē non
repugnat. qd sit in subo l. qd dicat. de illo ad O ē subst.^a
repugnat et de spē angelica dicimus qd in illa opinione
ē. i^a subst.^a et dicimus qd Ar posuit exemplum in
singulare vago. qr posuit illud loco singularis determinati

si dicat aliquis qd illa Dsf° conueniat.
partibus subst.^e ut ē capud et brachium qr non ē in subo
neque de eo dicit. R^t qd excluduntur qr non s. intra completa

C quarta QTROM

utrum substantiae sint recte definite

CIRCA. Istam partem qd iste non sint dsf^e not ē
sed potius positio exemplorum ut declaret quid sit 2^a subst.^a
qr dicit qd gnā et spēs in aliorum predicam.^tor sunt predicam.^ti subst.^a
sed 3^a spē ē arg.^tum qr uocat. qd gnā et spēs potius sunt
dicendae i^e subst.^e quam 2^e. qd ans prob qr illud ē quod agito
non valet subsistendi conseq.^a qr non valet ē. qd spē
qd qd potius sit ē i^a subst.^a quam potius

ad 3^m arg.^m R^t qd quamuis ē uera subst.^e
non sit substare tamen qr ē effectus eius maxime notus et eo
explicat illam. Ar per substare et qr in ad^e subst.^is
maxime substat i^a qr substat 2^is et qr 2^a non substant
uni nisi existere in primis ideo individua dicunt. ēet.
gnā et spēs 2^ae. v^e pris non sumit. [illegible] agito
non valet subsistendi conseq.^a sed [illegible] qd non substa
tenent ab alio et ipsam substat omnibus et quo
quo substat. ē ratio eius

2° argui.

Secundo arguit. potius ii. 2ᵘ substᵉ in primis quam 1ᵘ in 2ᵘˢ q.
male dicit. quo 1 substᵉ ii. in 2ᵘˢ. Rᵉ qd qdo dicit. qd 1
substᵉ ii. in 2ᵘˢ debet intellegi tanquam infirius sub supe
rioi 2ᵘᵐ in 1 tanquam Ote insingulariis.

Quinta Quaestio

Prima substantia sit magis substantia quam secunda?

Rᵒ. parte negatiua. cum 1. argᵐ qr Arᵉ metaᵃ
ait. olia ee magis substᵃᵉ quam particularia, 2ᵘ substᵉ
s. olia g.

2 qr io Ar nysl. quat qr destructis 1ᵘ substᵉ
manet aia et accidentia in ea et 1ᵃ substᵃ non 1 rema
net Dig qui non 1 subm & poyp. cap. de spe cngit. qd abla
ta spe defuunt indiuidua et non contra.

& confirmat. qr arguit. ab inferiori ad supe
rius negatiue 1 mala coa qr non valet non 1 petrus qo non 1 ho.

3 qr spes 1 magis substᵃ et perfectior quam indi
uidua et magis intenta a naᵃ g.

& confirmat. qr ho pluribus substat quam
petrus et predicatis quae ii. petro conueniunt indiuidue conuenienti.

sit. Concluᵒ 1ᵃ substᵃ 1 magis substᵃ quam 2ᵃ
qd testat. Ar et 1. quia cumuenientia substᵉ explicat. per substare 1ᵃ
pluribus substat quam 2ᵃ.

2 qr ad substandum requirit. existentia seu
substare pus conuenit. 1. substᵉ quae 1 suppositum quam 2ᵘ g.

ex quibus sequit. falsum ee qd dicit. Ammo. & billal.
nempe Ar non ee locutum sic ex opinione sua s. de more vulgi

ei s metaᵃ

Et 2 metha textu 2 posuisse ^{am} 1. contrariam esse cum potius sit contrarium, qd im metha posuit. Aliud est 1. Platonis ut interpretant 1. tho. Alex. alex. & ninphs. & multi alij et sic loquit ex propria 1. opinion sit. Idem ad 1m.

ad 2 Rt qd cum manet aia non tota Lug. destruit. i substa qr aia i pars ej accidentia S. in eucharistia manent miraculose Dej vo non ponit. in, fortiam to ut infra patebit. quoad entiam ablata spu Dolunt. inclividua quoad existentiam econtra e.

ad confirmat ^{em} Rt qd non asquit ab, inferiori ad superis negative sd afusficienti numerat. cum inferior e. ab existentia ad entiam e.

ad 3. Rt qd spes i perfectior quoad entias et magis ententa an^{a} quam petrus id petrus p pluribus substat cono existentie e.

ad confirmationem Rt qd sp magis substat. extensive sd intensive petrus pluribus substat. & concedo qd petrus Dicat potior conueniunt cono spes e non i^{a} ns

inter spes infimas una i magis substa. quam alia ergo sit. neque inter indiuidua non licet aliquod spes perfect. p luca accidentia quam alias l. aligd. individuum quam aliud sed i extensive non en intensive nand esse et intensive individua equaliter poss. substare et spes infimo et.

Q. sexta Ofrum

Deus donatur inpre dicamento

Ratio Dubitandi e. qr eagia ponunt. inpre dicam^{to} ss. composita qd et Dua ad dej non i com posits sd simplicissimus ad 3.

N^{al} omnes i p^{o} doctor gregorij et gravaly

et gravibus in 1.a Dist.e 8 asserentes q.d Deus ponit in praedicam.to et probant suam sententiam —.

1. q.r hoc nomen subst.a univoce dicitur de deo et de nobis et hoc nomen spiritus univoce et quiditative praedicat. de Deo et angelis q.o Deus ponit. in praedicam.to ut individuum —

2 q.r pater et filius ss. nomina de Deo dicam.to relat.a et praedicant. de Deo; q.o Deus quatenus pater et filius e in praedicam.to relat.s et quatenus subst.a in praedicam.to subst.e

et confirmant ex boetio lib. de trinitate et aug. serm. 3 in octava epiphanie ubi inquit decem praedicam.ta dicunt. de Deo s. subst.a et relatio

3 q.r s. th. in 1.o dist.e 8. q.a 4 art.o 2 inquit q.d Deus conveniet ponit. in praedicam.to et postea q.r Deo maxime convenit. diff.a e. subst.e nempe non in subiecto neque dici de subiecto.

his tamen nonobstantibus sit conclusio negativa nempe q.d Deus non ponit. in praedicam.to quae conclusio e omnium th.orum et magistri in 1.o dist.e 8 et scoti ibidem s. th. 1.a p. q.a 3 art.o 5.

Ista concl.o pott. p.bari multis rationibus 1.o q.r ens transcendit limites dialecticae per 3 rationes

1. q.r omne q.d e in aliquo praedicam.to e in finitum et limitatum in illo praedicam.to s.m rationem qua ibi ponit. sed Deus s.m omnem rationem e infinitus et illimitatus &c.

2.o q.r quid quid ponit. in praedicam.to e com positum aliqua compositione saltem metha. sed

Deus nullam

Deus nullo modo potest componi nec mutari, quia sic diceret perfectionem quae est contra stabile et nihil inde potest ex huiusmodi.

Et quia idem est in praedicamento maxime in quo est integratio aliqua nobilitatis. Deus non est univocum neque ut individuum potest poni quia in substantia ponitur quae substat 2° et accidentibus Deus nulli potest substare.

Christus Dominus absolute ponitur in praedicamento substantiae absolute in se et an...ce est sic nobilissimum neque obstat quod suppositum divinum quia Deus dicitur sub positum humanum ...humanam in qua est

ad aliud. Deus negando quod substantia ...dicantur de Deo et de creatura univoce sed analogice et idem species de Deo et angelis.

ad 2 dicendo negando quod pater et filius dicuntur univoce de Deo et creaturis quia paternitas et filiatio ...non signant accidentia sed substantiam et relationem propriae dicuntur de Deo et alia praedicamenta in specie non dicuntur univoce nam signant accidentia.

ad confirmationem dicitur quod in 1ª Boetii et aliorum quod substantia et relatio proprie dicuntur de Deo et alia praedicamenta improprie non tamen dicuntur univoce.

ad 3 dicendo quod ipse in ...in ... quaestio 3 articulo 5 inquit quod nec universaliter ponitur Deus in praedicamento quia sequeretur quod ...ius et adeo quod diceret quod conveniret illa definitio substantiae dicit quod nec ut ... in se et in contra gentes eo constituunt praedicamentum substantiae non est per se existere sed ...debet per se existere ita quod non debet universaliter substantiam quod est idem quod dicere quod substantia finita est capax accidentium quae constituit in suo praedicamento.

Quaestio septima utrum

angeli ponantur in suo

praedicamento.

Prima opinio est Ammonii simpliciter ...et ...et aliorum quae tenent quod angeli non ponuntur in praedicamento sed generalissimum huius praedicamenti dicunt esse substantiam corporeum et complentem.

prima

Primo qr si ẽent in predicam.to l. ponitur tanquam i. subst.ama l. tanquam 2a. Ɔ non tanquam 2a. qr ẽent composit. ex gñe et Dña qd repugnant angelis ut testat. Ar. 8 metha. textu 26 nec tanquam ia qr non substant accedentib. g.

2 qr 12 metha. cap. 5. asignans Ar. principia predicamti subste. tanquam principia oium alior. predicam. posuit matam formam & priuat.em quib. angeli carent g.

3. Ar. 10 metha. ingt. corruptibile et incorruptibile differunt gñe cum g.o angeli ss. incorruptibiles nullum gñs possunt illis ẽe coe cum reb. corruptibilib. et 3 metha. ait ẽterna coruptibilia non ẽe gñs ẽe quid peale g.

Si, in non obstantib. sit concl. angeli ponunt. in predicamto esta concl. ẽ coẽ: omni Doctor. fere preciat. i. not. qd generalissimus Gñs predicamti ẽ subsa. Ɔr abstrahit a corporea et incorporea qd ẽ quedam gñs inter cẽa subst. compehendens oia que ss. in predicamto

In numera ss. testimonia Ar. ad hoc probandum. i. i. l. ps. arguens contra parmenidem qui dicebat. oia ẽe unum. Dicit. ista ss. unum gñs g.o ponit. in aliquo predicamto qr ou ingt. ponit. in predicamto

R i. De aia ingt. qd querenti quid sit aia prio oportet querere in quo sit. ob. in 2o et 3 lib. probat, qd aia ponit. in predicamto cum sit spiritualis g. et angeli

2 probat. ratione qr cta ẽ ẽentialis predicatio oibus liure intellig. ẽ intelligere intellecta mattis i. intellig. cu ĩa dealis g ẽ alicuius predicabilis ẽ.

Item qr intellig. poss. diffinire diffa ẽentiale g. per gñs et Dicam et sic ponit. in predicamto: —

tandem qr per operat. deprehendim. ẽentias Ɔ in angelis cognoscim. aliquas operat. nempe intelligere et mouere et qd in equaliter hoc faciunt g. ponunt in predicamto

tandem, qr perfectio angeli ẽ finita g. finit. per aliquam Dicam. et per eas constant gñe et Dña

namq.

Nam omnes aliquid inuenimus inter nos et illos nempe in
telligentiam et virtutem nempe sine dis curse et posse intelligere quo.
ad 1. nomine Respondeo quod angeli ponunt in praedicamento
tanquam in substantia et tanquam in qualitate, quia sunt species et constant
genere et differentia et ad locum Aristotelis in metaphysica dicimus quod intelligendo
quod angeli non sunt compositi physice ex materia et forma
non autem quod nontamen quod non sint compositi metaphysice
ex genere et differentia.

Ad 2. Respondeo quod quando Aristoteles dicit quod principia
substantiae sunt materia et forma et primum quod loquitur de principiis
substantiae materialis non vero spiritualis

Ad 3. Respondeo Ut sit textus quod corruptibile et incor
ruptibile et incorruptibile differunt genere idem genere metaphysice
sed non in materia 2. Respondet Caietanus cap. de analogia differunt
genere solum in perfectis et sed quod genus sibi imperfectiora differe
unt quia ideo continent sub se plura differentia quia 4 differunt.
Item dicimus species genere ubi genus sumitur pro specie quod est sententia platonicorum
qui ponebat ideas incorruptibilis et eiusdem speciei cum
rebus ad aliud locum Respondeo quod aeterna causa est posse
in intelligendo non tamen metaphysice.

De quibusdam Dubitationibus Circa hoc Cap.

Primo Dubitatur quia quidam sunt et quidam quae praedicantur
de multis quo male ponitur ab Aristotele inter substantias.

Pro declaratione huius est notandum quod ista quinque nomina
singulare individuum substantia suppositum et persona
eandem rem significat diuersa ratione quia omnia signant substantiae
aliqua in finita sed duo priora .i. singulare et individuum
sunt communia accidentibus et substantiae ad illa tria postremaque solum
conueniunt substantiae et persona solum in naturali in substantia di
citur substantia singularis ut accidentibus substat dicitur suppositum

ut persc

Ut: Deus stat. dicit. personal. et est in intellectuali ...
2° est not. qd sicut addit spes supra genus Diam. ita subst.a
addit supra 2.am existentiam quem admodum spes supra al addit.
ionale ita l. Petrus supra spem addit. existentiam ...
Ad arg.m dicit. qd quidam spes predicat. de multis et non tam
quam de subo ad spe qd predicat. de subo debet predicari aliqualiter
... qd sit in natura inferior qd non quidam ... dicit. qd sin-
gulare aliquo ponit. loco singularis determinati ...
2° Dubit. quare diia non ponat. int. 2.as subst.as cum sit
de ... spei velut gnis et de ... individui ...
Pro lus sol. est not. qd quadrupliciter aliqua ponunt. in predica-
m.to Directe ut ss. ea que ss. in recta linea ut est subst.a aut
ut gnis ut spes 2° indirecte qr dicit ut est subst.a ... de
in recta linea ponant. tn assumunt. cum aliquo qd ponit.
in recta linea ut Diie ut componunt spem que in recta linea
est. 3. m.o aliquo ponit. ad rectam lineam l. in predicam.to red...
tiue qr licet in linea non sit nec assumat. neque assumit.
cum ... que ss. in recta linea tn est principium eorum que in li-
nea ss. ut m.a et forma que ss. principium spei et et
partes integrantes principium individui ... principium
lineary. 4 m.o aliquo pertinet ad predicamentum per accidens
qr est via ad predicamentum ut generatio et corruptio ad subst.am et
alteratio ad qualitatem et augmentio ad quantitatem et la-
tio ad Ubi ex quibus pt. quia ratione Dieis pertinet ad predicame-
ntum ut constitutive spei ... gnis ad lat...
est tn not. sic qd Boetius Distinguit. triplicem subst.am
quedam ingt. est subst.a sim cum et non sim modum ut ...
Dii que ... subst. ss. et sunt modum accidentis alia
est sim modum modum et non sim ... ut accidens ...

abstracta

abstracta ut color et sapor alia i. sin um et modum simul vt 2a subst.

3 Dubium. i. qr videt. sibi c̄dici Ar. cum dicit qd spes i. magis substa quam gnq cum 8 metha cap. i. tenelt 2 dicat opositum

i. not. qd apud Ar. quadrupliciter dicit. magis substa unum quam aliud. i. perfectior et nobilior dicit. magis substa et sic 7 metha cap. i intelligitur dicit ei magis substas quam magis 2o tn magis substa dicit. notior nobis substa inglu sensu 2. de ala cap. i. corporea magis substa vocat. quam incorporea 3 magis substa vocat. ab spe qd i substan, et sic loquit. ptes et 7. metha cap 3. 4o m. dicit. magis substa illa que i magis intensa si forme substantialis intenduntur. ut aliqui extimabant. defirmis sed in Ar. non intenduntur et pte sic pt ad aug.m loquit. de substa que i magis notior spe que de illa que plus subs substat.

4 dubium i. 5a qd docet Ar. qd etiam accidentia non predicant nomine et roe qr album predicat de specie de albo albo nomine et roe q. asse D. qd qdo Ar. dicit qd vba accidentium non predicant nomine et roe intelligit. solum i. substa non ita de quis cum accionibus quorumtamque de illis nomine et roe predicant.

Lo ultima VTR V M

sex proprietates sub

stantie sunt vt Asig

nate a philosopho.

Lia has sex proprietates i. i ad attendum qd non oes equalit. conueniunt subst. nam i.a s. non ee in subo. et 4a s. non hre contrarium et. 5a s. non suscipere magis et minus conueniunt ei subst. sed non soli nam 2a conuenit. Diffs et 4a et 1a

conueniunt.

UVA.BHSC

Conveniunt quantitati ad 3. i. significare hoc aliquid et 6a. q. ita substantia 2orum solis substantiis conveniunt. quamvis non obstat d. primis ad 2am proprietas nempe univoce praedicari nec convenit soli neque obstat qr convenit accidentibus, et non est substantia.

2o. e. not. quod 2a et 3a proprietas non conveniunt ubique absolute, s. vocibus et conceptibus ut significant res nam non res sed praedicantur. in medijs vocibus et conceptibus nec significare hoc aliquid convenit nisi vocibus alijs autem proprietatibus absolute conveniunt ubique

ad 1am proprietatem arguitur: quod elementa sunt substantiae et tamen sunt in mixto ut in subiecto et forma est substantia, et est in materia ut in subiecto, ergo mala est proprietas. Resp. quod elementa non sunt in mixto ut in subiecto s. sunt ibi virtualiter. sm suas qualitates et forma non est in materia infixe. ut in subiecto aliquo accipitur. ut accidentia, s. potius dat illi esse. —

ad 2am proprietatem quae est quod praedicatur univoce contra etiam est quod alia accidentia de suis inferioribus quidditative praedicantur univoce non est de substantia.

ad 3am proprietatem quae est significare hoc aliquid quod convenit est substantiae et 2ae signare quale quid est arguitur quod in omnibus praedicamentis sunt individua et universalia ut hoc album et albedo et individua signant hoc aliquid et universalia quale quid. quod signare hoc aliquid est significare aliquid demonstrabile ad sensum et quale quid est significare formam quae est de quidditate subiecti. Resp. quod quo Ar. dixit, quod proprium est substantiae significare hoc aliquid, per hoc aliquid intellexit substantiam per se existentem et signare quale quid est signare quandam substantiam solis et completam quae est in alijs non ut in subiecto ut distinguatur ab accidentibus et non. s. tamen signare quale quid et praedicare in quale quid est tale. et praedicatum de et per illum respondemus ad interrogationem factam per quid. —

Cap. 4m.

Ad 4 proprietatem s. quod proprium est substantiae non habere contrarium in aliquo elementa sunt substantiae et habent contrarietatem inter se ut aqua ignis aer terra, et formae et primae contrarietatem. Respondeo quod generaliter omnino quaecumque opponantur aliquo modo dicuntur contraria, sed proprie contraria sunt quae sub eodem genere sunt duae formae oppositae et ab eodem subiecto mutuo se expellunt ut calor et frigus; unde Respondeo quod elementa non sunt contraria ratione sui, sed ratione primarum qualitatum et primae contrarietatis formae non proprie se impediunt quia non est quid potentiae tenuum.

Ad 5 proprietatem quod substantia non suscipit magis et minus videtur quod falsum sit, verum quia forma elementorum secundum commentatorem suscipit magis et minus et anima nostra una est perfectior alia ut D. Tho. asserit 1. p. q. 85 art. 7 et Cay. 3. Respondeo quod commentator non tenuit in illa opinione et quod 1. p. est intelligendum accidentaliter unam animam esse perfectiorem alia propter dispositionem corporis non tamen essentialiter. 3.

Ad 6 et ultimam proprietatem multae sunt instantiae, primo quod soli substantiae convenit susceptio contrariorum quod non convenit, nam species Dei et intelligentiae sunt substantiae et non suscipiunt contraria; 2o item forma substantialis est substantia et non suscipit contraria. Respondeo quod Ar. loquitur de substantia quae est in praedicamento, Deus non est in praedicamento, tamen angelus potest suscipere contraria in intellectu verum et falsum in voluntate bonum et malum non tamen contraria quae tendant ad corruptionem, et elementum non potest suscipere contraria quae faciunt ad corruptionem, potest tamen suscipere calorem et frigus; forma autem cum qua est subiectum potest suscipere contraria, tamen sub eo quo anima separata potest suscipere ut angelus.

3o quod non convenit ista proprietas soli substantiae, nam quantitas superficies suscipit contraria s. albedinem et nigredinem, linea rectum et curvum et sic de praedicamento quantitatis et eadem actio numero suscipit i. bona et mala, sed patet non sic proprietas. postea sic in praedicamento actionis et oratio suscipit contraria

qr ocitas

19

De veritas ut ait Ar. 6. metaph. textu 8 non est in rebus sed in
intellectu et S. Tho. 1. p. q. 16. art. 2 quo recipit veritatem
et falsitatem. R. quod suscipere contraria stat dupliciter. uno
modo tanquam subiectum quod et sic convenit substantiae alio modo
tanquam subiectum quo et sic convenit superficiei et linee
et quantitati in medium quo alias accidentias suscipiunt in
ea substantia ut ait de dicto et Philosophus dicit quod quo mutatio de
vera in falsam et contrarium solum acquirit respe
ctum omnis quod veritas in adequatio intellectus rerum et Ar.
loquitur de contrarietate propria que est in res absolutas et non
respectivas cum dicit dicitur quod moraliter mutatio
de bona in malam non per mutationem eiusdem in se per
mutationem legis l. temporis &c.

L. J. Hac de Hoc capite

UVA.BHSC

Relicta littera textus quam optime explicat aut. co. illam prius dubitat. an debuit prius incipere a quantitate quam ab aliis praedicamentis Ar. et Resp. affirmative ...

Et primario i. q. cap. praecedenti incipit facere mentionem quantitatis cogitat maximam similitudinem cum substantia nam non suscipere magis neque minus neque habere contrarium convenit quantitati sicut substantiae et substantia dicitur ut q. ita quantitas et quo nam media quantitate cetera accidentia inhaerent substantiae et in sacra m. altaris i. sustinet q. suscipit tria et q. q. convenit alteri accidenti

2.º q. quantitas sequitur materiam et qualitas formam et in composito materia prior i. forma alias assignant rationes q. esse sufficientes

1.a 3.a pars arguit i. q. qualitas sequitur ex parte formae et forma i. prior materia q. prius debuit agere de qualitate quam de quantitate Resp. q. Ar. non servat hic ordinem perfectionis sed ordinem naturae et doctrinae et ordine nat. prior e. quantitas

2. pars arguit qualitates ut propriae passiones fluentes ab essentia et quantitas e. emanat a principio individuationis q. prius debuit agere de qualitate q. prius afficit substantiam quam quantitatem Resp. q. licet aliqua qualitas prius afficiat substantiam quam

quantitas

Quantitas et sic i prior tri atoto qui prior i quantitas qs molis qualitates ;.

Dein 3 qr relatio prior i quantitate q pij debuit: aequalitas r. ans qr prior i qo subst. sit eadem l. diversa quae ss. relat. quam qo sit. quanta D. qo qr relatio fundet. in unitate l. unitas i principium numeri et reduit. ad quantitatem illius prior i quantitas et sic prior debuit: aequalitate et quambis concedamus ut dequalitate qo aliqua relat. ss. priores quantitate tri atoto qui prior i quantitas et simili ma subst.

Q. secunda OFRUM

diffusulitas an Mensura sit essentia quantitatis

PRO intellectu huius dificultatis i not. i.o q quantitas i duplex una i quantitas molis alia i quantitas perfectionis quantitas molis i illa quae in rebus materialibus et corporis sm quam res dicunt. magne aut parue alia i quantitas perfect. et ista i gradus perfect. qr conuenit. in rebus spiritualibus sm quam dicunt. magis l. minus perfecte si hnt plures aut paucos gradus et sic nonnullum dicta quantitate perfect. de quantitate molis

Ex quo sequi: q. sm utranque istarum quantitatem aliqua dicunt. equalia l. inequalia tam quantitate discreta quam continua qr numerus et. reperit. in diuinis qr ss. s. persone et in angelis ex quibus dicit. similia melius mens istra uanet Domino .—

hanc quantitatem molis de qua i noster sermo sic defi nit Ar. s. meta. cap. 13 in contextu dicens quantum i q d i diuisibile in ea quae insunt. ista defi.o tm conuenit. quantitati per manenti. quorum utrumque aut unum q quae ut ergo quidam

tum i u

sum. e ii ōi quantum e subm. tres partes quaꝝ singule, pars ii poss. ut enim totiq; totum Et lignum e diuisum in partes quas pars ii poss. ut numerus unitatis e.

ex quo sequit. Congr. diuersas ii partes a quantitate p[ro]ueniens quam quae ab alijs rebus p[ro]ueniunt. ut partes rōnales non sunt aliquo sibi rō alicuius superioris predicari et accidentia et rōe sunt partes alicuius sibi rō p[rae]cise ii non poss. et simulit. m.ᵃ et forma.

2ᵐ fundamentum e gd cum oia accidentia multas tribuant substantiȝ similiter quantitas tribuat multas p[ro]prietates 1. dat. substantiae gd habeat partes sibi facit. quantitas continua q[uod] habeat partes continuas rō uero et numerus gd habeat partes discretas.

2ᵐ tribuit. substantiae gd sit diuisibilis nam ex eo gd aliquis habet partes sequit: gd sit diuisibile

3 tribuit. gd sit finitum l. infinitum qe rōne quantitatis sequit. gd aliqua dicant. finita l. infinita

4 tribuit. gd aliqua dicant. equalia l. inequalia.

5. tribuit substantiae gd sit mensurabilis qe rōne quantitatis mensurat. substantia

Preter has p[ro]prietates quantitati possumus attribuere aliquas quas tribuit. s[ci]l. tempus non sic. dictum ut suscipere magis et minus que conueniunt substantiae et ii sibi aptitum dicunt ut quo

3 fundamentum e gd aliud e id gd mensuratur aliud id rōne cuius mensurat. aliud id quo utimur ad mensurandum id gd mensuratur e corpus dum ii corpora tangentia quam discreta id u[er]o rōne cuius mensuratur e quantitas qe talis res non e mensurabilis rōne quantitatis id u[er]o quo utimur ad mensurandum e quoddam quantum quo utimur tanquam diuisibile Et certificamur de quantitate illius ut ulna modio et unitate et sic p[ro]pter diuersas mensura actiua illa quantitas rōne cuius subm. e mensurabile dicit. mensura ubi liceat aut mensura passiua sic e not. gd non ois quantitas e mensura actiua sed aliqua quasi p[ro]ximum principium quantitatis ut unitas

ad ois e

UVA.BHSC

Ad ob. ois ē mensurabilis passive. ff. —

4. fundamentum ē, qd sola ista que diximus per pos[itionem]
conveniunt quantitati ut ostē ejs subst. et alijs accidentibus
ipsa .n. est partes extra partes ipsa ē divisibilis sm se et
mensurabilis finita equalis [illegible] tribuit [illegible] subst. et de
alijs accidentibus

ex hoc sequitr maxime not. quas de ipsa suscepit e
no minat. et predicat. abstractum de concreto dicendo linea
e. quanta ut e quantitas qd non contingit in alijs predicamentis
tion, n. dicimus albedo ē alba sed dicim e albamine [illegible]
in ente dicimus qd est entitas qr non solum dat. ut [illegible]
in ipso e ens -

sequitr 2o qd quantum e duplex posse ipsum accident
pri e ipsa quantitas per accidens aliquas accidentia quadistin
ctio in alijs accidentibus non convenit.

His positis e certum e qd ut finitum b. infinitum aut
ee equale b. in equale non e contra quantitatis [illegible] ex Ar.
Qui e. ps. textu. ii dicit qd infinitum b. infinitum ii passiones
quantitatis et in hoc cap. dicit qd equale b. in equale ē propriet.
quantitatis ut ita de ps proprietatibus non ē dub. sed tm de
mensura et divisibilitate.

De hac difficultate s. ii opiniones [illegible] Alb. tract. de
quantitate cap. 2 et 1. tho. op. 42 [illegible] art. [illegible]
op. de na. loci tenet mensuram ut rationem quantitatis ut [illegible]
Caj. et soto. et [illegible] qr Ar. ponit dicens sp[illegible]
quantitatis superficiem et locum qe ii diverse mensure.
tn reconsiderant sm rationem divisibilitatis non ii diverse qr
sunt eandem divisibilitatem. g. mensura e [illegible] quantitatis
qr Ut extrinsice mensurat locatum superficies e loc. ut
ut intrinsice mensurat locantem e superficies.

2a e. petri Martinez cantabrici olim hujs universitatis
theolo. et postea seguntine qui mo e canonicus [illegible]
qui 2 lib. de aia c. de divisibilitate [illegible] qd con

tractio

UVA.BHSC

Ita est io quantitati constat ex diuisibilitate quam secunda quantitas et ex mensura que i respectu subst.ᵉ vᵈᵉ ea si dealiqs cuius constat. Unitas quantitatis quem ad modum ulat.ᵉ ex ii et ainsse.

3 1.ª ī altra quaerit qd diuisibilitas praedicatur pro i extrinsecus seu partes i unita quantitati sane 1.ᵃᵐ tenet nimph hg. 1. metha. cᵉ 9. Anto. And. Ies. cᵉ 10. Dur. iᵃ D. 39 cᵉ i. Alb. tra. 2 phi. cap. 4. Gand. q. 9. Toba. Ste et Santus Gab. 1. metha. cᵉ 20 Ton. qᵉ 21 et 1.50. in i. dicitᵉ q art.ᵉ i. ad iᵐ sic art. qd quantitas in spedifuit aequalitate qd i diuisibilis sni ppeam conim et qualitas non et com. 1. metha. cap. de quantitate

sed iᵃ conclᵒ io mensura non i unita quantitatis nec diuiditur nec eg conceptu ista concl. prᵒ. et impossibile, i formalem conim alicuig separari ab illo neque a parte ul per poterit intellectum io quantitas potest intelligi sine ulla mensura. gᵒ maior i manifesta minor pr. gr lineg infinite nonconueniret io mensura nam infinitum non potest mensurari. B. professo.

2ᵒ gr quicumque conuenit io quantitati i quantitas io mensura conuenit Unitati gᵒ sed mensura io quantitatis gᵒ Unitas i quantitas qd est falsum gr quantitas i diuisibilis et Unitas i indiuisibilis nec Valet dicere qd Unitas i principium quantitatis et sic conuenit illi io mensura gr absoluta ista i. Unitas qd tui conuenit io quantitati absolute et simpliciter i quantitas. g. ——— g. ——— g. ———

sed 2ᵃ concl. extrinseco aut. Diuisibilitas praedicatur io et unita quantitatis pr. i. gr uelleor i. assignari ppiam eg conim per quam i tale qng et nᵃ. B nulla alia assignatur ab. St. 1. metha. in quantitate nisi ista gᵒ. i. ——— i. ——— i. ———

2ᵒ gr quantitatem contrariam diuidi ad i utraque per diuisibilicatem. ——— g. ——— g. ——— g. ———

3 gr diuisibilitas conuenit quantitati gᵒ l. i. eis io aut eis ppietas io non ppietas gᵒ io maior pl. gr quantitas non i diuisibilis

UVA.BHSC

similes. per accidens mensur. pr. q. oi proprietas presupponit in subo aliquid qd ei aiconuenit. et. atque demonstret. s diui visibilitas non praesupponit aliquid in unitate q.º e io quantitatis

ex quibus sequit. qd e entia quantitatis e extensio ex qua dimanant tanquam proprietates passiones l. qd sit diuisibilis ergo sit finita. l. infinita s qd sit equales l. inequales et q.º qd sit mensurabilis ——— d. ——— c. ——— c.

ad autem i. tso. op. defin.ª loci Rº. qd cum ipse indueret locis diuerso m.º loquat. qd sumendum io qd e continenti eo m. et sic cum in i. methso et q. sent. dº. q sumat conem quantitatis p extensione loco. sc. e tenendum l. diuisibilitas non sumit. a. i. tso p aptitudine ad diuisionem qe ista e passio quantitatis sd sumit. p radice diuisibilitatis qd e extensio

ad tª qº aduert. ex tº qui ponunt. eonem ee quantitatem qe mensurat. sillaba longa et breui sumit. locum qe i mensura locati Rº. qd Ar. ponit. apost. pter qd e nobis notis non tn. qe ista sit entia quantitatis sed pp id per passiones et proprietates Ar. consuenit. indagare nat-ras rerum ———

sd s.ª ea quidixim. ss. quidam aio e. e qe subst.ª e. prior quantitate nat.ª et tempore. q.º prius e diuisibilis pase Rº. qd substanzialit. prius e diuisibilis subst.ª ad vero quantitatiue non e diuisibilis nisi per quantitatem ———

2º qe alicui quantitati non conuenit. qd sit diuisibilis qe sedcedeat. qe si diuidat. corrupit. q.º diuisibilitas non e io quantitatis ans pr. qe minimum nale non e diuisibile nec quantitas ultiº Rº. qd quantitas esse semper e diuisibiles qd aut. corrupat. e per accidens ad corruptionem subiecti. quantitas non corrupat. propter diuisionem s forma substanzialis ——— e.

3 qe nullis aspecti e diuisione forli alicui absoluti sd diuisibilitas e aspecti qº non dr entia quantitatis maior e. fa nfesta qe pro eo etiam ss. corpus mixta et mi nor pr. qe diuisibilitas dicit aspectum ad diuisionem

Rº qe diuis

UVA.BHSC

R. qd spatiabilitas pott sumi dupliciter unomodo pp spatiali n.a que i quantitas alio mo p aptitudine ad diuisionem 1.mo i entia quantitatis et non i relatiua 2.o mo i passio et i relatiua sm dici et non sm esse et i relationis quia non i. inter extrema que sunt actu diuersa neque plura spatiorum unum ——— ———

4. qr ipsa et alij si. usdem rones s actuales diuisionis de essentia quantitatis ergo nec diuisibilitas R. qd eam diffusio qd entia quantitatis non i aptitudo ad diuisionem s radix aptitudinis ——— ———

1. qr forsis eo quantitatis uniformiter et equaliter conuenit. de quantitati sed diuisibilitas non conuenit. quantitati equaliter g non; i. aij eo. minor pe. qr numerus i. aliquis quantitas continua qua este non si. conformes rones g. R. qd spe qd i. pro partes qui diuisibilitas prin equaliter conuenit. continue et discrete non pro partes abstrahit. ab spe qd i continue et discrete.

Ultimo qr entia alicuius rei non pott. separari ab illa ... entia s extensio separatur. a quantitate g. extensio non i. entia quantitatis minor pr. qr in sanctissimo sacramento eucharistie i quantitas corporis xpi et non i diuisibilis neque extensa sed potius indiuisibilis et intactoria R. qd extensio in quantitate i. duplex. una i. extensio partium in ordine ad locum et ista i separabilis a quantitate qr non ista i entia quantitatis et non separatur ab ipsa neque in sacramento ec. qr ibi partes intrinsece non si confuse

Q.o Tertia utrum diuisibilitas sit passio quantitatis.

Prima opinio i quorumdam asserentium qd non qr numerus non i diuisibilis sed diuisio ——— ———

alij aut. existimant qd qdo Ar. definit. quantitatem per eo diuisibilem qd intelligit. de diuisione reali ita qd quantitas pott. secari ita Soncinas

Soncinas Ermitus Javellus contra in 5. D. lib. 2. Conimbr. In Sedibus. qd conveniunt illi per non repugnantiam.

3. S.a e quam tenent Cajetanus sol. 2.a et Soto Dpescorz qui asserunt passionem quantitatis esse divisibilem in designatam ita ut possimus assignare hanc partem non esse illam et ista et... Et dicit nisi Vide neque argumenta quae contra illam faciunt. Sent. Vera

Benillus qd dicunt qd minimum corrumpit. et celumdus dividunt illud. n. e per accidens ratione formae substantialis et ad id qd dicit de numero qd e duo Verum est et passio quantitatis e. qd spat. partes signatas et qd dicunt qd non possit reduci ad actus ista pot. cum sint infinitae partes R. qd reductio ad actum debet esse secundum naturam divisibilis.

Q. quarta Utrum Mensura sit passio Quantitatis. Et.

PRO intelligentia huius difficultatis e ad intendum qd mensura e id quo certificamur de quantitate alicuius rei ut ulna e mensura panni qr media illa certificat de quantitate panni. Et. mensurabile et mensura di relata qr mensurabile e id de cuius quantitate certificamur media mensura.

Mensura aut e duplex una molis alia Virtutis et de ista loquitur Ar. cum inquit qd in uno quoque genere e aliqua species quae e mensura ceterarum loquimur hic de mensura molis.

Ista aut e Duplex una intrinsica alia extrinsica. intrinsica e pars rei qua multiplicata certificamur de quantitate illius rei Ut pars panni e mensura intrinsica panni qr illa multiplicata certificamur de quantitate panni et unitas e intrinsica mensura numeri qr illa multiplicata certificamur de quantitate numeri. extrinsica e qua multiplicata certificamur de quantitate rei extrinsice Ut pes e mensura extrinsica spatii qr illo multiplicato certificamur de quantitate spatii.

3. Ille

3. colligunt. ex Ar. 1. metaph. cap. 3. de mensura. i dicit. quod perfectissima mensura debet esse indivisibilis, sed Unitas est perfectissima mensura quia est indivisibilis 2º dicit. quod mensura et mensurabile debent esse eiusdem rationis ibi quod non debemus mensurare argentum ulnis seu pondere nec pondere pannum seu ulnis. si obycias quod unitas est mensura numeri et non est eiusdem rationis Unitas et numerus. R. quod numerus multiplicata unitate mensurat et unitas multiplicata eiusdem rationis est cum numero ——— c. ———

3 dicit. quod quantitas discreta est perfectior mensura quam continua et praecipue numerus et innumerus Unitas c. ———

His positis sit prima concl. mensura activa non est passio quantitatis et pr. quia passio omni equaliter debet convenire omnibus speciebus sed esse mensuram per prius convenit quantitati discretae quam continuae ergo non est mensura quantitatis, imo per prius et perfectius convenit Unitati et non est quantitas ———

2º quia passio quaelibet debet convenire omnibus speciebus sed sed aut linea infinita non conveniret illi mensura quia infinitum non potest mensurare ergo non est passio ——— c. ——— c. ———

sit 2ª concl. mensura passiva non est passio quantitatis absolute sumpte et pr. quia sed aut linea infinita poneret in praedicamento et tamen non convenit illi mensura passiva ut patet ex Ar. 6. metaph. asserentis quod sed aut linea infinita est eiusdem rationis cum linea finita et Auer. 2 meta. dicente quod linea finita et infinita sunt eiusdem speciei si ponerent in praedicamento quod aut non sit mensurabile patet quia non est consumabile et quod non est consumabile non est mensurabile ——— c. ——— c. ——— c.

sed si cogitatione nostra superius est argumentum quia dictum est quod dos non poneret in praedicamento quia est finitus modo diximus quod linea infinita potest poni in praedicamento ergo R. quod infinitum est duplex aliud est simpliciter et simpliciter perfectum et hoc repugnat quod sit in praedicamento quia continet eminenter perfectiones omnium praedicamentorum et est Deus aliud est infinitum in certo genere ut sed aut albedo infinita tamen in genere albedinis et numerus infinitus et hoc infinitum potest poni in praedicamento ——— c. ———

sit 1ª concl.

Sit. 3.a concl.o minima pars et pars quantitatis finitae et possibilis ... in eius n.o. Ista concl.o pr. qr conuenit ... quantitati ... ibi ... semper ... et pars eius

Quinta Utrum

Quantitas consideret. hic ab Ar. sub ratione Mensurae an sub ratione extensionis

1.a Prima opinio est qd considerat sub ratione mensurae et non sub ratione extensionis quam tenet. s. Thom. op.o 48. cap. 2. et i sent. d. 17. q. 2 et 5 metha. l. 25. et Cap. et Soto. et Albert. et Paulus Venetus et probant suam. 1. an. in explicatione. i. 1.

pr. sub ea ratione considerat Ar. quantitatem sub qua probat ipsius species ... probat eius spus sub ratione mensurae minor p. qr ... probat. qr mensurat. syllaba longa et breui.

2 qr sub alia ratione agit. Ar. de quantitate et relat. l. metha. sed ibi agit. de illa sm suam naturam quae est extensio ergo hic agit sub ratione mensurae minor pr. qr hic Ar. connumerat orationem et tempus quae non connumerat ibi et nulla alia ratione est nisi qr in ratione extensionis non distinguit. ab alijs speciebus et ... distinguit. in ratione mensurae.

Sit. ... concl. hic considerat. quantitas ab Ar. sub ratione extensionis et Logici et metha. agunt de illa sub eadem ratione licet diuerso fine qr metha. considerat. illam in ordine ad cognit. em Logici uero in ordine ad praedicat. em et ut fundatur intent. es. Hanc 1. am tenent Io. Can. Tartaret. et Dualis et pr. ratione qr. ista ratione quantitatis considerat. hic ab Ar. sm quam ... primum in suas spus s. ista est ro extensionis ergo. pt minor qr. probat quantitatem continuam per spi. qd partes copulant. ... Ce Discretam contra

2.a quia Diuerso modo considerat aliquo quam metha. sequitur qd unt Duo praedicam. ta quantitatis et per consequens quam Dicam

Darden

Tandem qr consideat. sub ratione mensure actiue l. passiue non adi qr non conuenit. Vnicuic quantitati ut dictum e. sed analoguè ut qnto debet ee unica ratio nec passiue qr non conuenit l. inexsistentie nec numo infinito q.

et putetia qr mensura passiua e. passio quantitatis ut qui ratio pertinet ad praedicamentum qualitatis quam quantitatis q consideat. sub ratione extensionis ——— c. ———

ad i. contra dicq opinionis R. gd apost. et per passiones quat. Ar. ordinem ad quantitatem non tn inde sequit. gd agat. de quantitate sub ratione mensure ——— c.

ad 2m. R. gd non agit. diuersa ratione sic de quantitate quas in meta. quae connumerauit sic ordinem et locum ut non ibi in suis locis reputatiuis gdo actuat sumg de ordine et loco

Q. sexta VTRUM tam concreta quam abstracta accidentium Ponant. in Predicamento.

IN ac difficultate e. 1a aa Aug. ninphi. qui s. meta d. asp. 1. dicit. concreta ponunt. in predicamento tam Abstra. ——— .

2. 1 l. 16o. di ente et unitate cap. 1. et op. 48. tra. 2 et patris fonseca lib. 1. de istit. cap. 36. et 5o. cap. de quantitate c. 1 ad 2 qui asserunt gd quanbis in sensu concreta ponant. per se in predicamento et abstracta ratione conceptoz in actu exibz contrario contingit. —

3 1. e. cap. de ente ut u retiro cap. 1. qui asserit gd apud Logicum qui principaliter intendit modum significandi abstracta accidentium solum ponunt. in predicamento qr solum abstracta poss. denominari a 2s intentionibz qia ut spes non concreta Vniuersalem apud meta. qui ut consideat significatas ut non intent. tam abstracta quam concreta ponunt. in predicamento ——— c. ———

Intellig

Ad Rationem difficultatis est not. quod concretum et abstractum eandem rem significant: diverso tamen modo. nam modus significandi abstracti est per modum simplicis et per modum formae ad 2.dum modus significandi concreti est per modum compositi et totius et semper concretum consignat subiectum concretum cum forma quod in substantiis est suppositum in accidentibus 2. subiectum abstractum et solum significat formam et non cognotat subiectum

Si obijcies quod in diffinitione accidentis tam in concreto quam in abstracto significat subiectum quia diffinitio et definitum conveniunt.

R.º quod verum est quod diffinitio et definitum conveniunt et quod significat definitum explicite significat diffinitio explicite et quod ponitur subiectum in diffinitione accidentis in abstracto et in concreto sed diverso modo nam in diffinitione accidentis in concreto ponitur loco generis ad explicandam diffinitionem ad in diffinitione accidentis in abstracto ponitur loco differentiae tanquam id extrinsecum ad explicandam diffinitionem et sic non sequitur quod accidens in abstracto significat subiectum quem ad modum in concreto licet possumus vel in concreto dicere quod significat implicite et in confuso in concreto 3. significat directe et secundario

1. circum sit in hac difficultate quod in substantia concreta per se ponuntur in praedicamento quia per se denominant tam quam natura completa alienis generis et spem et abstracta non ponuntur per se sed reductive

Sit 2.us concl. concretum et abstractum non debent poni in diverso praedicamento quia abstractum signat eandem quae etiam id ponendi in praedicamento tam in substantia quam in accidentibus sed id substantia est quod conditio sine qua substantia non ponuntur in praedicamento est quod significent in concreto quia sic denominant a 2.a intentione et conditio sine qua non ponuntur accidentia est quod significat in abstracto quae sic denominant a 2.a intentione

Sit 3. concl. secundum quemque modum significandi concreta accidentium non ponuntur in praedicamento totius nec apud logicos

nec apud

nec apud metaph. pr. ex Ar. 5. metaph. textu. 14 qui in spe
sic è quod Ttuas est in secum predicamenta. sed concreta accidentium
non sunt ens perse sed per accidens quia important aggregatum
ex rebus diuersorum predicamentorum ergo secundum modum significandi non
debent poni in predicamento ad abstracta non dicunt ens per
accidens sed formas perse et sic ponuntur in predicamento in quo
sensu intelligitur Ar. quod iustum non ponitur perse in predicamento sed
iustitia et coloratum non est genus sed color qui genus non predicatur
denominatiue eius speciebus.

Rt. 4 concl. si non recamus respectum ad modum significandi
tam abstracta quam concreta accidentium ponuntur in predicamento
et. pr. hac concl. pr. 1. ex Ar. qui in pred. cap. et cap. de qualitate
utitur indifferenter nominibus abstractis et concretis quia utitur pro
nominibus discretum et continuum et utitur pro linea et super
ficies quae sunt abstracta et com. pr. quia concretum et abstractum
et concretum significant eandem entitatem ergo si unum ponitur in
predicamento ergo et aliquum nam accidens tam in abstracto quam
in concreto est perse distinctibile ab aliis et a metaph. ergo perse ponibile
in predicamento.

Dices quia est responsiuum absolute an concreta acci
dentium ponantur in predicamento. Rt. quod absolute regandum est
quod concreta accidentium ponantur in predicamento perse et ne
gat 1. tho quia signant ens per accidens s. aggregatum ex
rebus diuersorum predicamentorum ex quibus est impossibile fieri unum perse
sed est accidentium concreta accidentium predicantur de sua substantia ergo solum
concreta ponuntur in predicamento pr. consequentia quia predicamenta distin
guuntur per diuersa modos predicandi et confirmatur ex Ar. 7 metaph.
qui intelligitur quod concreta sunt magis entia. Rt. quod accidentia non
constituunt ea diuersa predicamenta per diuersos modos in quibus predicantur
de substantia quia de substantia predicantur denominatiue sed constituunt
in ordine ad sua inferiora de quibus praedicantur quidditatiue et
partim refutatur pro de substantia predicantur denominatiue ad confirmationem
Rt. quod ibi appellat Ar. concreta magis entia ut exponit Tho et alexander
quia dematerialiter signat substantiam

UVA.BHSC

Q. septima UTRUM

concreta suis praedicam^ti.

praedicant. de suis abstractis

Concl.^o e. afirmativa i. q^d concreta suis praedicam^ta praedicant. de suis abstractis non denominative et accidentalit. s^d essentialit. et quidditative pr. sic concl.^o ex Ar. in hoc cap. qui posquam divisit quantum et discretum subdividit continuum ut linea et superficies discretum ut numerus et orō i.

et conv. pr. q^r. eadem iō quae repetit. in subst^a quare concreta accidentium praedicant. d'illis repetit. in abstractis suis praedicam^ti q^o sicut concreta suis praedicam^ta praedicat. de subst^a sic et de suis abstractis ans pr. q^r alb. album et quantum praedicant. de subst^a q^r effectus formalis albi et quanti repetit. in subst^a si semitur effectus formalis quanti i. sua partes repetuntur in abstractis suis praedicam^ti q^r nam quantitas non solum est id quo subst^a e extensa et divisibilis s^d ipsa in se e extensa mensurabilis et divisibilis i. et q^o praedicant. concreta essentialit. de suis abstractis pr. q^r omnem effectum formalem quem tribuit. quantitas subst^e denominative et extrinsece tribuit. suis inferioribus essentialit. et intrinsece q^o sicut praedicat. de subst^a extrinsece denominative praedicat. de suis inferioribus intrinsece et quidditative q^r ipsa e extensa divisibilis et mensurabilis —

s^d i. arg^m q^r nullum om̄ praedicat. denominative de suis speciebus q^r sic e falsa albedo e colorata et similit. ista videtur falsa li q^r sic e falsa albedo e colorata et similit. ista videtur falsa linea e quanta R^d q^r ista praedicatio linea e quanta sicut linea e quanta R^d q^r ista praedicatio denominativa sim e locum non est sim um q^r denominat^a denominativa sim um sumit. denominat^em ab aliqua r^e extranea denominative sim um sumit. denominat^em ab aliqua r^e extranea et ita hō non denominat. an. humana sim um nominata et ita hō non denominat. an. humana sim um s^d sim vocem tm ita quanta linea denominet. a quantitate non e nisi praedicatio essentialis et quidditativa —

2° arguit. concreta et abstracta differunt in m^o significandi q^d concreta suis praedicam^ti non praedicantur de suis abstractis R^d q^r si abstracta ~~praedicant~~ considerantur

~~abs~~ praecise

Dicesse tamen tonem abstracti nempe ut ss. tones quibus alia dicuntur talia concreta non predicant de abstractis si tri considerent. ut sint modus subst. s. ut incipiunt esse effectus formales quantitatis sicut quantum praedicat. de subst. ita praedicat. de illis &c.

3. concreta aliorum praedicamentorum non praedicant de suis abstractis quo nec concreta huius praedicam. non praedicat de suis abstractis. R. quod non est equa ro. nam abstracta aliorum praedicamentorum solum ss. tones quibus alia dicuntur talia ipsa uero non ss. talia sicut albedo est ro qua ipsa corpus dicitur tale ipsa uero non est alba ad uero abstracta huius praedicam.ti non solum ss. tones quibus alia dicuntur talia sed ipsa ss. talia sicut linea non enim est ea quod subst.a est longa sed ipsa est longa.

Quaestio octaua utrum quantitatis sit diuissio quaedam in quantum continuum et discretum

OMNES. com. conueniunt quod ista diu. est generis in species quod est contra Ar. qui enumerat species quantitatis septem sub quantitate quae media continua et discreta continent sub est. quia et probat per tone quod quantitas diuidit. in continuam et discretam tanquam in duas essentiales quod sub participulatas rio coi l. non sequitur participulatas rio coi ss. duas essentiales ergo est diuisio generis in species.

sed est argumentum quod una species non fit ex alia sed quantitas discreta fit ex continua quod numerus augetur ex diuisione continui quod non ss. species quantitatis et confirmatur quod quantum fiunt sicut de continuo quando discreto sequitur ex discreto fit ex continuo R. quod una species non potest fieri ex alia formaliter bene tamen materialiter ut ex aqua fit corpus corrupta aqua et ita quantitas discreta fit ex continua non manente continua ratione continui ad confirmationem nego quod quantitas huius conueniat continuo quandiu est quod non omnis discreta fit ex continua ut patet de numero specierum et angelorum qui nunquam fuerunt quantitas continua.

2. una species non praedicat de alia sed discreta praedicat de continua

Discontinua qz continua dicit. numerata ut linea numerat. qz non sit due spes continua et discreta R. qz quamvis una spes non predicet. de altera universalit. predicat. tn denominative et io e qz quemadmodum unum accidens e subiectum alterius ut quo sic predicat. de alterio denominative nam in predicamento qualitatis potentia e subiectum habitus et voluntas virtutis et intellectus scientie et denominat. intellectus sciens et voluntas studiosa sic et cum quantitas continua sit subiectum ... ut quo discreta predicat. de illa denominative.

Sub intellectu alia divisio quantitatis in perse et per accidens que precedit divisionem in continuam et discretam.

Sequitur aliquis quare non definivit quantitatem Ar. respondet. Caj. quia non intendit explicare suam essentiam qz spectat ad metaph. sed intendit explicare suas spes quatenus denominant abintrinseco ... ut sic commodius fit divisio quam def.

Videas quare Ar. adducit definitionem qualitatis et non quantitati Dr. qz definitio qualitatis e facilis s. qualitas e qua qualis dicimur ad definitionem quantitatis e difficilis et ad eam cognoscendam indigemus magna parte metaph.

Q. NONA. UNUM

Unitas que e principium numeri constituat. per aliquid positivum l. negativum.

Est advertendum qd ut tractemus de numero prius e agendum de unitate qz numerus componit ex unitatibus.

Sed unitas e duplex una e trascendentalis et e illa que sequit. ens et e passio eius alia e numeralis et e illa que e quedam quantitas continua in se s. qz e divisa ab alia quantitate dicit. una et unitas quantitativa.

Unitas trascendentalis nihil addit supra ens nisi indivisionem ut testat. Ar. 4 metaph. ut ibi l. t. 6 textu 3. et ro e qz que simul generant. et corrumpunt. sunt idem sed ens et unum simul generant.

Nerant. et corrumpunt. q. ss. idem non pro generat. pro generat. unus pro et. ens pro q.

q. sedicat pro maior i. falsa qr. subm. O. pro piamasio sunt multi generant. et corrumpunt. et tn non ss. idem duo pro intellig. i. maior de simultate temporis et. natur. passio aut. sine generat. simul tempore non tn. simul nat.e pro. subm. i. causa pro eo adueniis

2 qr. roni i. t. pro idem qr. quilibet res i. una ... et non per aliqd uale additum super ceteram q. ens et unum ss. idem ualit. ... qr. non si res i. una aliquo addito quero de illo addito qr. cum sit ens erit unum qr. ss. conuertibilia aut si i. unum se ipso aut aliquo addito se ipso pro. similiter. standum erat in i. sine aliqd additum ... quero de illo et. sic dabit. pro cessus in infinitum.

sit 2.a concl.o Unitas que conuertit. cum ente distinguit. a uni tate que i. principium numeri concl. i. t. pro in. i. D. 24 q. 10 art. i. ad i.m et. aliorum commestar. qr. ... i. inqte determinato distinguit. ab eo que ... quia ... unitas que i. principium numeri i. inqte quantitatis ... et illa que conuertit. cum ente i. in omnibus pred. camentis.

sit 3. concl. Unitas que i. principium numeri dicit. aliquid positiuum forlit. ... i. t. pro et metsa. sopra in id. 24 q. i. de sententiis et metsa q. 13 et sab. et metsa q. 8. ... i. qr. dicit. alqd accidens ... in ... commestas.

Paulus Soncinas ... quod illud quod dicit. unum quantitatiuum i. ipsa quantitas continua et non aliquid ... quantitate sicut unum transcendens ... supra ens nisi negat. diuisionem ita unum quantitatiuum ... supra quantitatem nisi negat diuisionem.

sed ista opinio i. falsa i. qr. nullum ens ... indiuisibilitas ... qr. unum i. ... quantitas continua i. diuisibilis ... in infinitum ... non i. una.

nec ualet sed dicas pro quantitas continua pot. dupliciter considerari uno m. ut ... partem extra partem et ut sic i. extensa et diuisibilis alio

Bilis alio m.º Ut ē indiuisa in se et diuisa a quolibet alio et sic ē una.

Ad 3.ᵐ sic ē q.ᵒ conuenit alicui ex sua ratione formali et quidditate q.ᵒ modocumque consideret. semper debet conuenire q.ᵒ quidditas inseparabilis ē sm ēē et sm considerat.ᵐ Ad sed partim una partim et ēē diuisibilem conuenit quidditatiue quantitati continue q.ᵃ sic. Ultima concl.ᵒ Unitas que ē principium numeri dicit. q. form. li aliquid positiuum q.ᵈ ēt li indiuisum quantitatiuum q.ᵈ dat. quantitas continua ad quant. L.ᵒ in 1. Ph. in 1.ª D.ᵉ 24. aliud accidens consequens quantitatem 1.ª ē 5. Ph. in 1.ª D.ᵉ 24 ē c. et Capre. ubi s. et habet loco citato ——— c. ——— c.

Ad pr. conc. q.ʳ numerus ex Unitatibus componit. et numerus ē aliquid positiuum q.ᵒ et unitates sunt positiuum nec ualet dicere q.ᵈ numerus componit. ex unitatibus ut sunt positiuum maxime q.ʳ numerus componit. ex unitatibus ut sunt formalit. unitates et non ut negat.ᵘ q.ᵃ ut positiuum ——— c. ——— c. ——— c.

Sequitur aliquis uerius q.ᵈ ē aliud positiuum R.ʳ q.ᵈ est punctum terminus ducere permanentis q.ᵈ dat. quantitas continua Uel sicut lignum et lapis seorsum sumpta non dicunt aliquid perfecte tamen ut componunt domum dicunt aliquid positiuum nempe domum ipsam quae ex illis resultat sic unitas quantitatis dicit. aliquid a quo resultat numerus si sumat.ᵘʳ cum aliis unitatibus ——— c. ——— c. ——— c. ——— c.

Ex quo sequit. quae ratione Unitas ponat.ᵘʳ in predicam.ᵗᵒ quantitatis quantitas continua quae ex ducit. ponit. in predicam.ᵗᵒ ut U ē principium quantitatis ducere ponit. ideo ——— c. ——— c.

Ad arguit. Sententias Co. metaf. q.ᵉ 3 inuentarium falsone sicut 10 sol. Unitas transcendentalis respectu entis nisi R.ʳ Unitas quantitatiua respectu quantitatis continue sed Unitas transcendentalis nihil addit. supra ens nisi negat.ᵒᵐ diui. entis q.ᵈ Unitas predicamentalis nihil addit. supra quantitatem continuam nisi negat.ᵒᵐ diui. quantitatis R.ʳ non ē equalem rationem nam unitas transcendentalis non ē pars alicuius entis positiui et sic importat aliquid positiuum ad u unitas predicamentalis q.ʳ ē pars entis positiui sc. quantitatis diui entis permanentis id est praeter negat.ᵒᵐ diui importat aliquid positiuum ——— &

2.º sicut

2° sicut quantitas continetur sub ente ita Unitas praedicamentalis sub Unitate transcendentali, quia sicut Unum transcendens tantum addit supra ens negationem divisionis, sic Unitas praedicamentalis tantum addit supra quantitatem negationem divisionis quantitati. R. concedendo antecedens et negando consequentiam, quia praedicatum quod p. et qualibet communi constituitur per aliquid negativum, quod continetur sub Uno transcendentali, quod planum est falsum, praedicatum tamen argumentum id quod quantitas determinat ens per aliquid positivum sic et Unitas praedicamentalis determinat Unum transcendens per aliquid positivum supra quantitatem continuam additum.

3 quia illud positivum aut est aliquid positivum intrinsecum extrinsecum non in extensum, quod ex quantitas continua nec extensum, quod repugnat in quantitatis quod sunt indivisibiles. R. quod illud positivum est aliquid extrinsecum non totaliter sed partialiter, quia est principium extensionis diversi permanentis nec complectitur ab entitatis, quia est centrum suae modi extensionis ... tamen quod ... conditionem positiva scilicet quia non includit negationem, quia negationem includit cum de conceptu sua sit indivisio, quia ... divisum non est unum sed dicitur positiva scilicet quia id quod addit supra substantiam ... est positivum nempe est extensum quod est quantitatis continuae id autem quod addit unum transcendens est illa indivisio, propterea possumus dicere rationem Unius transcendentis est scilicet negationem, rationem vero unius numeralis est scilicet positivum quia additum est positivum licet connotat eum negationem.

Quaestio prima Utrum Numerus sit species Quantitatis

R. ad intelligentiam huius difficultatis est notandum quod numerus est duplex, aliud est transcendentalis quia componitur ex Unitatibus transcendentalibus, aliud est praedicamentalis quantitatis quia componitur ex Unitatibus quantitativis non semper de numero transcendentali ad quantitativum.

2° est notandum quod Unitas quibus constat iste numerus de quo loquimur debent habere 3 aut 4 conditiones quae sunt quod debent esse Unitates ...

praebentium

Habentium quantitatem quambus etc. Unitates non sunt quantae cuius defectu multitudo specierum animarum et etiam angelorum non est numerus sui praedicamenti.

2a conditio est quod tales Unitates non copulentur inter se cuius defectu tres ulnas panni non est numerus sui praedicamenti.

3a conditio est quod illae unitates sint intra completam cuius defectu 3 motus aut. de ambulat. non est numerus sui praedicament. quia motus non est quantitas completa.

4a conditio est quod unitates ex quibus conficitur iste numerus non fundentur in numero sed in quantitate continua cuius defectu est binarius non constituunt istum numerum alias ternarius addet alteram Unitatem pertinens qua constituunt quaternarius et quaternarius aliamque constituent quinarius et sic in infinitum.

5a conditio est quod istae unitates sint permanentes cuius defectu 3 dies aut 3 anni non constituunt numerum sui praedicamenti.

Ex quibus colligitur definitio numeri sui talis est numerus est quantitas discreta constans Unitatibus permanentibus fundatis in quantitate continua.

Quibus positis sit conclusio numerus est vera species quantitatis discretae, estque contra Arist. probatur est ex Ar. in 9e cap. qui ponit illum speciem quantitatis.

2o probatur quantitas discreta est cuius partes non copulantur inter se sed partes numeri non copulantur inter se ergo vera est quantitas discreta.

Et tandem probatur quia sicut aliquae res non dependent ab anima, id est tot. l. totum finite. s. 4a. l. quinque hac quambus non dependent ab anima, id est numerus consequenter probatur et antecedens probatur quia non plus dependet multitudo ab anima in esse totum. l. et. quam magnitudo in esse quanta sed magnitudo est quanta sine dependentia ab anima ergo et multitudo.

2o probatur id de quo demonstrantur propriae passiones in Arithmetica est in reale cum animae. sed scientia realis de numero demonstrat animae nullas passiones ergo.

3o probatur nullum sensibile est inquantum sensibile est dependet ab intellectu sed numerus est sensibile est ut docet Ar. 2 de anima t. 63 ergo.

4 quod id per quod aliquid ponitur in praedicamento est sensuale sed per binarium aliquid ponitur in praedicamento ergo binarius est sensuale ergo per quem

binarius

Binario s. deo m.º et forma sd̃ per materiam non potuit in pre dicam.º innumerati 3 performam 3 forma binarij. ē ens reale, 3 sd̃ 9.ª estam conclusionem probatam ē arg.º 9. numerus non ē ens reale, 3 non ē spēs. quantitatis 9. quantitas ~~num~~ ē ens reale omnis ē di orema et ans pbā ex Ar. 4. pst. t. 131. 9. asserit s̃ si non eet intellectus numerans non eet numerus 3 numerus fit. ā ab intellectu pprie sed ais.ᵐ quidam extimant 9d numerus ē ens reale ti fit com plementum ab intellectu qui s̃. sententia falsa ē ut arg.º supra positū probat.

Ad. 3 maiori intellig.ª ē not. 9d numerus ē triplex nempe numerus nume rans qui ē ala aut intellig. numerans. Et numerus numeratus qui s. res numerate ut 3 lapides aut 3 spēs. et numerus formalis qui ē aute denarius numerantur. Ut ē ternarius et quaternarius &c. Ut desseri mitt. actus numerantis in quo maxime distinguit. numerus transcenden talis a predicam.ᵗᵃˡⁱ 9. in transcendentali non ē nisi intellig. numerans et numerus numerate ut numerus qui fit. ab intellectu numeranti qui ē consensus.

Manifestum ē 9d numerus numerans ē actus aie numerantis et 9d nume rus numeratus pbus s. spēs res numerate sd̃ numerus formalis apparet ui ē absque complementum intellig. 9. ē 3 m. a num. et 9. ē sensibile cō ut dicit Ar. 2. de aīa.

Pīlls loci Ar. ē not. 9d aute numerus ē duplex alteri multitudo constans unitatibus discretis apparet ui Ut numerus lapidum at prim alter qui constat unitatibus quo apparet ui s. continue considerant. discrete per intellectum. Ut numerus partibus quantitatis continue quo considerant. ab intellectu discrete. Unde ad arg.ᵐ R.ᵒ 9d Ar. loquit. ibi de numero primo 2.º m.º non tende ē m.º qualis ē tempus nam prius et post. in tempore s. numerus per m.º

S. D.ᵗ 9d si non eet intellig. numerans non eet numerus quantum ad illud accidens 9d ē certificare de eius quantitate.

Q. secunda utrum numerus sit unum per se

In hac dubitat.º duo s. ē. ē quamtenet. qui in 1.ª D.ᵉ 24 art.º 2. qui asserit 9d numerus ē ens per accidens ut probat. ex Ar. et comen tatore

Fateur io. mesa. com. 4º. ubi dicit q. numerus est pluralitas unitatum ut caeteri sapiunt ~

~ et contra quia explicatur entibus in actu non potest sumi numerus sine sed unitates ex quibus componitur numerus in plura certa in actu quam intellectus non potest fieri. fatentur (as) tenent quamplurimi et nouissime ona ~

Dicitur. alia s.ª est 1.ª op. quam defendit Caps. in 1.ª d. 24 q. 1. qui asserit q. numerus est ens per se et fundamentum eius est q. numerus ponitur in praedicam. per se spes quantitatis discretae q. quidquid ponitur per se in praedicam.º est determinatae orig. aut. spis. q. in per se ~

~ Dicitur 2º. quod hic per accidens non est sermo at de num.º est a(rgu)m. q numerus est ens per se ~ sed quomodo numerus sit ens per se in hoc difficultas est. modo dicendi est 1.ª op. D. mesa. quam sequitur Capre. in 1.ª d. 24 q. 1. et Som. io. mesa q. 9 et Jal. D. mesa. q. 10. qui tenent q ultima unitas est forma numeri et ab ea fit. numerus unum per se q. ab ea fit aliquid unitatem per quod distinguitur ab aliis sed numerus distinguitur ab aliis per ultimam unitatem ergo ab ea fit. q. sit ens per se cetera unitates per se sunt m.º illa autem se ipsa ut forma ~

~ Et pro plenior intellig.ª aduertunt q. sicut in hom. est duplex forma partialis quae est aia quae actuat materiam et totalis resultans ex aia et corpore et haec est humanitas ita in num.º est duplex forma partialis quae est ultima unitas et totalis quae est in ternario ternitas et in quaternario quaternitas quae resultat ex partibus ~

~ Sta cm. 1.º licet sit probabilis sua videtur probabilior quam tenet Aureolus in 1. d. 24 et Soni io mesa q. 9 et 1. q. aliquae formae accidentis non componuntur ex m.ª et forma ut patet in linea et albedine et paternitate ergo neque numerus ~

~ 2º q. forma ubi debet esse certa et determinata et invariabilis sed ultima unitas non est certa cum desperdet ex mea voluntate, numeranti assumere primo est. u. l. illas ergo ultima unitas non est forma numeri, neque obstat id q dicunt: saltem aliquo q licet quaelibet unitas possit esse ultima moliri non tamen saltem nisi tertia unitas quae est ultima post duas sed non obstat at. quae ultima unitas est. ad p.º sit ergo debet fieri determinatum sub m.º cui insistat et q. d. dico minor. ad non sit ergo q. non est maior r.º quare inuat sui unitati mali quam altri.

3. quia

UVA.BHSC

3º qr. numerum uali ut. internaio firm. aut aliaz rez ex n[atur]a sui 222
nulla e unitas que possit. ultima diu reque dicat ordinem
ad alias unitates g. ultima unitas non pott. tribuere ipsi num.
ani qr. qr illa ordo l. i. in temp. l. n. l. situs l. dignitatem
non in temp. qr. rez eodem tempore pott. producere 3. ipsi num.
nat am qr. inter individua eiusdem speci. si simul producerent. non e ordo
nat. nec in situ qr. dz pott producere eternaliter simul lapi
dum in uacuo l. penetrarue se finitis et unit. eternaliter nec et. e ordo
dignitatis qr. inter individua eiusdem speci. unum non e essentialiter
dignius altero g. nulla e ultima unitas que dat essentialiter
speciem num. ~

~ Ut. dicendum e qd numerus e ens per se qr. componitur ex
ex gne et dia sicut aliqua accidentia componuntur ex suis per specialis nulam
set nisi ex u et unitas que est e ens accidentis qz numerus
e quantitas discreta dia unitatis sicut sic nobis innota tn ex
pluat. per proprietates que e numerabilitas qr. ut sic et eaps eg
eundem modum numerabilitatis sortt. i. sic e intellis aliqd acci
dens distinctum aquo ofluit ut ij. numerabiles ut. sicut forma
domus e quedam figura que in oibz partibz domus tanquam in subio
parciali recipit et in oibz simul tanquam in subo totali et non
componitur nisi ex gne et dia et aparte rei ex unitas et ce itatu
hius e unum per se qr. in singulis unitatibz e tanquam in subo
parcialibz et nullatn sunt componitur nisi ex gne et dia per intel
lectibus. et aparte rei ex unitas et ce sane s. ordi. inseru
ad s. tho. 7. meta. lect. 17. ubi negat numerum sortiri spem
ab ordine per ordinem non intelligitur relatio numeros. fundamentalis
ordinis que e numerabilitas ~.

~ Si e arg. qr. numerabilitas dicit ordinem ad intellm numeran
tem g. numerus dependet ab intellu. R. qd non e inconueni
ens qd ens reale dicat ordinem ad intellm l. ad aliam potm
extrinsecam sicut tangibile ad tactum et intelligibile ad intellec
tum et uisibile ad uisum et. sic numerus pott. dicere ordi
nem ad intellectum quantum ad aliqd accidens sui qd e actu

numerari

Numerari sunt tangibile ad sensu qd i. attrectari et consimiliter adhuc Videri non tn quantum ad aliquam perfectionem intrinsecam.

Ad ronem dubitandi R. qd sicut numerus componatur ex pluribus unitatibus quae sunt actu plura inquam continuum non tn inque di... in quibus unitatibus tanquam in subiectis partialibus i. accidentalem tum Cnumque esse sunt figuradorum una pars capitis in aliis par tibus dom quo quambus inque subste sunt plura tn inquo qualita tis sunt unum et ordo continuum i. unum esse in quinque corporibus simplicibus tanquam in subiectis partialibus quambus corporum physicis sunt actu plura inquam subste qz ea quae sunt plura unum gen poss. e unum in alio multiplicis tum S. s. etiam Jabel loco citato dissolut. arg. a Capite facta p. accedit.

Qo Tertia Rum.

numerus sit species infima an subalterna

Affirmative qz R. qd numerus e. species subalterna qp. ex Ari. qui asserit 10 metaph bis tria non sunt sex de foeli dicit ternarii non faciunt unum senarium formaliter.

Et pr. dicit qz ternarius praedicatur de spe et de illo ternari quae fiunt num. g. numerus in toto e. species subalterna ipse Ari. 2d metaph t. 10 dicit qd spes sunt sicut numeri inaequaliter per fecti quibus si aliquid addatur variatur species q. e spes subalterna siquidem spec. sub se plures spes.

10 3o Phy. i ato. qz in intrinsecis subordinatis non datur medius processus in infinitum s. spes sunt intrinsecae subordinatae ad in numerum datur processus in infinitum g. non e. species subalterna R. qd Ari. solum negat processus in infinitum in causis subordi natis non en in rebus imperfectis Arium tegum.

2o sicut magnum et parvum non variant spem in quantitate continua ita neque multum et paucum in

ducuntur

Dicetur ternarius et quaternarius non differunt nisi penes multum et paucum ergo non differunt specie. Respondetur quod ternarius et quaternarius non solum differunt penes multum et paucum sed penes duas unitates quae causantur ex tribus unitatibus taliter dispositis et ex quatuor taliter dispositis.

Q.º QUARTA [illegible]

numerus praedicamentalis reperiatur in substantiis separatis

Circa hanc difficultatem duae sunt opiniones. 1.ª est Gregorii in 1. d. 24. art. 2. quae affirmat quod numerus praedicamentalis reperitur in substantiis separatis simpliciter et indivisibilis et in quibus reperitur in rebus materialibus quia unitates sunt quid indivisibiles simpliciter. —

2.ª est Sancti Thomae opusc. 48. tract. 3 cap. 1. qui negat numerum praedicamentalem reperiri in substantiis separatis et fundamentum Sancti Thomae quia Sanctus Thomas in 3 phys. cap. docet quod quantitas discreta causatur ex divisione continui et sic ubi non est ratio causativa talis numeri non erit numerus sed in substantiis separatis non est quantitas continua ergo non licet discretum simpliciter fiat ex continuo [illegible] non est aptum natum fieri.

Ergo numerus praedicamentalis est [illegible] et [illegible] non agit de substantiis separatis sed de numero materiali ergo.

2.ª quia divisio quantitatis est per partium extensionem ergo divisio numeri est per partes extensas quae [illegible] substantiis in materialibus ergo in illis non est numerus et idem dicendum est de aliis [illegible] quia [illegible] albedines et [illegible] substantiae non constituunt per se istum numerum sed per accidens in quantum sunt quantitatem sed numerus [illegible] in talibus [illegible] intelligitur [illegible] numerum causari ex divisione continui de novo facta sed ex divisione materiae ut stat sub quantitate continua nam quia forma [illegible] stat sub materia quanta et forma [illegible] sub illa [illegible] quanta constituunt [illegible] numerum.

Sed quaeris quonam [illegible] quam [illegible] sine [illegible]

incremento

cam.º quantitatis faciunt speciem diversam a qualibet linea speciei co-
(in alijs predicam.tis non faciunt. 2.º qualitates et 3.º subst.a R.º
qd ideo 1.º lineae faciunt spem diversam quantitatis qr. pone di-
versam eorum extensiones nam tres lineae si quantitas spns partes
extensas dividit cate. at quelibet linea quantitas spns partes
extensas continuat. 2. qualitates aut 3.º subst.e non sunt diver-
sam eorum extensionis sed per accidens si extensio per quantitatis
et per se per sto ad plurima arg. qr. illum quant. qd nume-
ri transcendentalis est in omnibus predicam.tis

Ex dictis pot. dici Cº an numerus destinguatur a re-
bus numeratis. nam cum numerus sit quantitas & res numeratae
aliquo sint subst.e manifestum est qd destinguitur.

De oratione.

Cº Prima orationum

~ oratio sit una spes quanti ~
~ tatis ~

Pro intelligentia huius difficultatis est not. 1.º qd oratio multis modis su-
mitur. 1.º sumitur pro elevatione mentis in deum theologice. 2.º m.º sumitur a rethoribus
pro instrum.to ad suadendum. 1. dissuadendum. 3. sumitur a dialecticis
pro voce significativa ad placitum cuius partes seperate aliquid
signant. inqua signatione sumitur ab Ar. 1. lib. de interp. cap. 4.
4.º m.º sumitur pro omni voce sive significativa sive non enun-
ctiva. 4. signatione sumitur hic ab Ar.

2. est not. qd in oratione in hac 4. signatione sumpta multa repe-
riuntur. 1. repperitur aer verberatus qui vere est subst.a 2.º repperitur
sonus qui fit ex repercussione aeris inter dentes linguam &
palatum qui est qualitas 3. repperitur signatio vocis si vox sit
signativa quae est relatio conis qr. fit ex libera hominum impositione
4. repperitur actus et percussionis aeris quae tot. si num.º qd si
sillabae et si actus predicam.to actionis 1. repperitur duratio

temporis

Temporis quae reperitur in spatiis syllabarum

Difficultas est. in quo statu constitutio oratio ut est species quantitatis?

in qua dubitatione manifestum est quod actio ipsa quae est substantia neque est sonus quae est qualitas neque significatio et oratio quae est oratio vocis et oratio reperitur et in vocibus non significativis neque ab aliqua quae sunt percussiones quae non sunt et sic solum superest ut sit duratio temporis quod reperitur in spatiis syllabarum

in hac difficultate quidam sentiunt quod oratio non est species quantitatis ita Lobaniensis et Alb. et Aver. et Sco. et dicunt quod quando Arist. illam connumeravit locutus est secundum famosam aliorum qui existimabant esse speciem tamen ipse aliter sentit et sic in suo methaphysices non connumeravit illam et nocivum ordinem tenet sane

suam sententiam tenent Simo. Doctus et alii in 5 cap. qui dicunt 3 capitulo qui etiam asserunt ordinem esse speciem quantitatis durationis continue quam animi percipit intellectus est notandum ex Arist. physic. quod tempus est numerus motus secundum prius et posterius nam ex eo quod numerus est successivus et eius partes non sunt simul sequitur quod sit partes prius et posterius et sic duratio illa in motu dicitur tempus ab Arist. quod intrinsece reperitur in mobili et extrinsece in sphaeris inferioribus quia primum mobile est mensura regularissima ut uniformis

propter illam mensuram quae est in primo mobili extrinsece in sphaeris inferioribus est alia mensura particularis, quilibet motus sibi intrinseca quae est duratio eius nam si essent motus in mobilibus et moventibus superioris sphaerae mensurarentur per motus alia mensura propria

Et pro tota quod deus potest facere quod cesset primum mobile et moveant per inferiora et in istis motibus esset prius et post quod et tempus per consequentiam quod pro est difficultas temporis per quantitatem valde controversa et dicitur ratio quod Arist. quamvis quaerit est unicum tempus et illud in primo mobili ad nos etiam est plura tempora. Ad Arist. quando quaerit est unicum tempus quod sit mensura certa et regularissima propter velocitatem primi mobilis. non tamen quod quilibet mobilis non habeat suam durationem intrinsecam

ex quibus sequitur quod cum in qualibet spatio sint motus et spatia

Temporis

L. successionem syllabarum quod quilibet successio mensuratur dupliciter sicut una extrinseca quae est duratio primi mobilis, alia intrinseca quae est propria duratio et successio. Ista autem successio compobatur cum ... syllabae dicitur. modula ex quibus modulus fit. Ideo quilibet modula sive sic, est quantitas continua et pars temporis sed in quantum dicuntur continuant. ... partes orationis quem ad modum unitates quae componunt numerum ... sic quantitas continua et ut discontinua ... efficiunt numerum.

Suppositis sic: 1. conclusio oratio non est quid compositum l. aggregatum ex modulis quae ... mensura extrinseca prolationis syllabarum ... Ista ... quia oratio est quantitas discreta ergo constat partibus discretis et non continuis sed duratio quae extrinsece mensurat prolationem est continua et non discreta quia est pars motus primi mobilis, ergo oratio non constat illis modulis nam motus primi mobilis est continuus.

2a conclusio oratio componitur ex modulis quae intrinsece mensurant prolationem syllabarum. Ista conclusio probatur quia ex pluribus unitatibus permanentibus quarum quaelibet est quantitas continua fit numerus ergo ex pluribus modulis successivis quarum quaelibet est continua fit oratio ... probatur eadem est utrique.

Contra quia ex duobus continuis permanentibus fit numerus ergo ex duobus continuis successivis debet fieri oratio.

Respondetur quantitas continua est illa cuius partes non copulantur ... termino communi sed moduli illi qui consumuntur in prolatione syllabarum non copulantur termino communi quia quilibet est intrinseca suae syllabae et prolationi et prolationes sunt discretae ... ista oratio vere est quantitas discreta.

Sed est argumentum quia ad hoc quod aliquid sit quantitas discreta debet esse in pluribus subiectis ergo non est quantitas discreta minor probatur quia omnis prolatio syllabarum in aere quod inspiratur quidem est continuus ergo prolationes sunt continuae.

Ad hoc argumentum Th. Respondet quod duplex est discretio alia subiectorum et est quando sunt plura subiecta et plures formae alia est formarum ad quam sufficit distinctio formarum quamvis subiectum sit unum ut albedo et dulcedo in lacte ... sed discretio ...

Cum discret. formarum non subiectorum et sic inquit quod quamvis oratio
nominis discreta discretione subiectorum est tamen discreta discretione formarum
quia est figura litterarum syllabarum in eodem aere plato ~
~ ista tamen solutio non placet quia discretio formarum sufficit ad quantita-
tem discretam sequitur quod in eodem continuo erit numerus quorum predi-
camentum consequens autem est falsum quia in eodem corpore sunt plures lineae et
superficies quae sunt formae distinctae et figura et color quae sunt plures
formae ~
~ V. Dic. quod oratio est in pluribus subiectis naturalibus et inadequatis
velut in numeris quia quamvis aer qui ingreditur et egreditur ad recipi-
endum sit continuus sine se discontinuatur tamen et scinditur percussio-
ne linguae cum palato sicut qui localiter movet scindit aerem
et sic inducuntur partitiones aeris sensu et discontinuatis ... dicuntur
[illegible] et plat. et dicuntur moveri ~
~ ex dictis sequitur est quidditas orationis est namque oratio multitudo uni-
tum continuarum successivarum inquo differt a numero qui est multitudo
unitatum permanentium Et sicut permanentia et successio sibi sunt
talis quantitatis continuae et sic et discretae quia sicut unumquodque quanti-
tatis continui permanentis est principium numeri sic et unitas qualitatis
continuae successivae permanentis est principium orationis.
Sequitur 2º quod multitudo quorumcunque durationum successivarum
dum mensuratio sit temporis huius predicamenti pertinet ad speciem
quantitatis quamvis oratio sortita sit nomen a multitudine durationum
quae est in voce quae est sonus quidam mixtus ut ... notis ... de
... qui audiunt quod tamen pertinet ad hoc praedicamentum
multitudo modulorum quae est cum armonia ... musicae nam
hoc impertinens est ad rationem orationis ~
3 sequitur quod non est de ratione orationis quod consistit syllabis
syllabae dicuntur soni articulati qui fiunt in voce et ad hanc
speciem pertinent carmina et alii soni sonori ut citharae et aliorum
instrumentorum ... posuit Ar. exemplum in notitiis ... vocis
i. in voce ~
Sequitur 4º quod multitudo instantium non faciunt orationem
sicut

Sicut multitudo punctorum non faciunt numerum quia non con-
stant partibus quarum quelibet sit possibilis in predicamento
quia tam instans quam punctus est indiuisibile et ideo ponitur
in predicamento reductiue et similiter est motus aut de ambu-
latio quia motus reductiue ponitur in predicamento quia est quantitas
incompleta et similiter est dicitur non est oratio quia non est discreta
nisi per intellectum numerum.

Siquerat aliquis utrum oratio sit species subalterna vel infima
Respondetur quod est sub alterna quemadmodum et numerus nam
quemadmodum ternarius est species numeri distincta a qua
ternario et quaternarius a quinario ita multitudo duarum
syllabarum sucessiuarum est distincta a multitudine quatuor sylla-
barum et sic de aliis.

Hic notandum est quod quamuis Scotus et Thomas significant quod
ille dictiones que habent diuersas syllabas secundum longitudinem
et breuitatem sint diuerse species orationis meo iudicio eadem
est species si eadem syllabas habeant secundum numerum licet va-
riant longitudine vel in breuitate ut dominus dei et caeci
et caelum et sic sunt eiusdem speciei ut sunt spondeus pyrrichius iambus
et trocheus qui constat duabus syllabis et tribrachys et dactylus et
anapestus qui constat tribus syllabis nam ternarius trium li-
nearum unius ulne et ternarius trium linearum duarum ulnarum non
variant secundum speciem quamuis unitates una sit maior altera
similiter constat eadem syllabis quamuis una sit longior aut
breuior altera non variant secundum speciem quia que differunt longitu-
dine aut breuitate accidentali est orationi sicut domus composita
ex lapidibus eiusdem speciei est cum domo composita ex lateribus et
triangulus ex ligno cum triangulo ex aere licet differant in materia
De unitate orationis loquemur est veluti de unitate numeri
nempe dicendo quod est unus per se et non per accidens.

Adde statim

Ad 1.ᵃᵐ dicendum 1.ᵃᵐ ē i.ᵐ aiᵐ desumptum ex Ar. 5. met. ubi agit de quantitate et non connumeravit orationem quia oratio non est species quantitatis sed sub tempore fundit. illam sub multitudine finita sub qua comprehendit numerum et orationem sicut compre fundit locum sub superficie qui ibi non fuit. id circo connumerat oēs spēs quantitatis sed clariores et illas quae manifestabant naturam quantitatis sufficiebant. ut. s. numerus linea superficies et corpus et c. Ra. quod cum loquitur de quantitate divisibili per se et non de illis quae i. divisibiles rone spēi ~

2.ᵒ qr. videtur. quod d. deambulationes et d. ictus lapidum et alia hujusmodi sunt. oratio pertinens ad hoc predicamentum Resp.ᵈᵒ neg. ant. quia motus non ē quantitas complexa ponibilis in praedicamento et de eo oratio non componitur ex illis nam d. lineis de componitur numerum quia quaelibet per se ē quantitas complexa ponibilis in praedicamento quia sunt tempora faciunt numerum hoc ē orationem qr quilibet tempus ē quantitas complexa ponibilis in hoc praedicamento deficiunt numerus et oratio qr. illa constat unitatibus permanentibus oratio successivis

3. qr. videtur quod aiᵐ quo utitur Ar. ad probandum orationem ē spem quantitatis sed nullius momenti qr facit sane commensurat syllaba longa et brevis quia ē quantitas pane similiter possumus aquam subst.ᵃ mensurari longo et brevi quia ē quantitas Rᵒ aiᵐ esse efficacissimum si bene intelligatur. nam mensurari stat duplicit. uno mᵒ extrinsece nempe per mensuram extrinsecam et distinctam a mensurato alio mᵒ intrinsece et per aliam partem sui ē modo mensurat. subst.ᵃ quantitate motus nodulis temporis extrinseci 2.ᵒ mᵒ solum mensurat quantitas qr solum quantitas habet partes quibus mensurat. et in hoc sensu fit vim aiᵐ Ar. mensurat syllaba longa et brevi intrinsece ergo ē quantitas ~

4 longum et brevi sunt passiones quantitatis continuae quia non possunt convenire discretis et sic non probat Ar. orationem ē quantitatem discretam per passionem quantitatis continuae Rᵒ quod verum ē quod longum et brevi sunt passiones ... quantitatis continuae sed conveniunt discretae maliter qr discreta fit ex continua nam cum non sunt mera ... quibus ... discrete

possunt

Possumus quibus ... apellamus nominibus ...

Q. 1. V. linea superficies et corpus sint species quantitatis

Pro hac difficultate supponendum est id quod docent euclides et alii ... quod si punctus ducatur per planum facit lineam divisibilem ... longitudinem et indivisibilem secundum latitudinem ac ductu lineae ... fit superficies quae est divisibilis secundum longitudinem et latitudinem et ex ductu superficiei in profunditatem fit corpus secundum longitudinem latitudinem et profunditatem.

2 est not. quod ... indivisibilia ... punctum lineam et superficiem quod probatur ... Arist. 3. metaph. textu 12 ubi ponit esse quaedam indivisibilia in magnitudine ... confirmat textu 16 et 8 ... textu 21 ubi ... indivisibilia ut puncta cognosci possunt quam divisibilia ut ... 6. metaph. comento 86 ... per motum corporis et motus alicuius indivisibilis.

...

2 ... in omni terminato ... quaelibet linea terminata punctis cum quaelibet sit finita ergo in omni linea sunt puncta.

3 est not. quod ista indivisibilia ponuntur ad continuandum ... in qualibet linea finita sunt duo puncta actu terminantia lineam et finita in ipsa et in qualibet superficie sunt aliquae lineae actu terminantes ipsam et infinita in ipsa et in qualibet corpore una superficies actu et multae aut infinitae ...

4 est not.

Quarto e. not. qd punctus est ita indiuisibile ut etiam ne alia ratione
sim. pura neg. ut quidam existimauerunt. Et pr. de puncto quicunque de
bet. sig. e. ens positiuum sd puncto debet sig. q. e. ens positiuum maior
sqt. pr. sig. e. ens reale qr non conuenit. nisi entibus realibus minor e. sit. simili
ubi ingt. etiam ex postquam dixit qd punctus et unitas ss indiuisibilia
dicit qd in hoc distinguitur qr punctus sit situm et non unitas et comentator
tractatus sit. ponit duas diffas inter punctus et unitatem. e. e. pr. inter
unitatem et unitatem non oportet e. aliquid medium ut intercipiens
eam & punctum mediat. linea ut sit 6. qr. 2. e. qr. unitas non
hbet. sit punctum puncto e. presens.

sd s. hoc e. alio. qr. oi hns positionem hbet. partes quarum positio
aut. n. ordo partium inter alias ordo partium in loco sd punctus non sit
partes hg non hbet. positionem neque situm. Rs. qd verum e. qd pun
ctus non hbet. positionem in illo e. in loco sd hbet. positionem e. situm
qui e. existentia alicuius indiuisibilis inter duas lineas continuatas
e. terminantes. Et hoc modo dicit. Ar. qd hbet. situm.

1. dico qd punctus distinguitur realiter a linea e. linea a superficie et
superficies a corpore et pr. qr oi entitas diuisibilis differt ab entitate
indiuisibili sd punctus e. indiuisibilis et linea diuisibilis q.

2 qr id qd continuat partes continui distinguitur a continuo sd sunt
indiuisibilia continuantia partes continui q. distinguuntur a continuo
quolibet ab eo cuius continuatiuum e.

6. dico qd punctus non potest separari a linea qd sic proba. qr si
punctus separatur a linea linea ut infinita e. hoc e. impossibile ut pt. 3
phi. q. qd sequatur pt. qr a termino sibi significatiuo res e. intermenata
et infinita sd punctus e. sibi terminatiuus q.

Hoc supposito sit concl. linea et superficies & corpus ss. 3 spes distincte
reales quantitatis continue.

Et pr. e. qr de ratione quantitatis e. extensio e. diuisibilitas pra
dicta sd spes istae sunt diuersam rationem extensionis et diuisibilitatis q.
ss. diuersae spes minor pt. qr linea e. e. diuisibilis sm longitu
dinem et superficies sm latitudinem et corpus sm profunditatem.

Et confirmatur qr ss. hbent diuersos continuatiuos nam linea con
tinuatur puncto superficies linea corpus superficie q.

Robles

Sed obijcies lineam et superficiem esse continua et non aliud entia quam non

sunt ipsa quantitatis. Respondeo quod dupliciter possunt considerari: uno modo in quantum

sunt diuisibilia, linea secundum longitudinem et superficies secundum latitudinem,

et ac tenus sunt aliud entia et ipsa quantitatis pro sibilis in poucam hoc,

alio modo possunt considerari ut sunt continuatiuae et indiuisibilia et faciunt

nomen ipsius quantitatis quia non sunt aliud entia quam sunt ipsa continua.

2 obijcitur: Paulus Soncinas 1 metaphysicae impugnando has modos indiuisi-

bilis quia aut punctus est in se diuisibile aut indiuisibile; non indiuisi-

bile quia nullum diuisibile est adequatum subiectum rei indiuisibilis, neque

in indiuisibile quia aut est substantia aut linea non substantia cum materia

quam forma et compositum sunt diuisibilia, neque in linea quia similiter est diui-

sibilis. Respondeo quod accidentia diuisibilia possunt esse in subiecto adequato ut albedo,

ad indiuisibilia ut punctus non habent subiectum adequatum et sic

punctus est in subiecto [illegible] quia subiectum est subiectum quantitatis corporis

et secundario superficiei lineae et puncto quia ista indiuisibilia non sunt

in subiecto secundum propriam existentiam sed secundum existentiam totius continui.

3. quia de ens priuatiuum potest cognosci conceptu positiuo et non tantum

per negationem quia sicut est se habent ad entitatem ita se habent ad cognoscibilita-

tem sed punctus non cognoscibilis nisi per negationem ut ait Aristoteles 3 de anima

textu 25. ad hoc Respondeo quod aliqua cognoscunt per negationem ut substantiae spi-

rituales propter nostrum imperfectionem intellectus et maxime 2º dico quod punctus nomine

est puncto positiuo sed ad ipsum sequitur negatio continuitatis et diuisionis

et 3. dicitur quod simplicia cognoscuntur per negationem compositorum et sup-

ponitur diffinitio quod est id cuius pars non est.

4. si darentur haec indiuisibilia essent priora corporeitate et posteriora non

priora nec posteriora quia minor probatur quod non priora quia commentator in libro

de substantia orbis capitulo primo dicit esse existentiam in materia est corporeitas quae est corporis

quod non posteriora patet quia punctus est principium lineae et principium super-

ficiei et corporis. Respondeo quod hujusmodi indiuisibilia sunt priora simpliciter

corporeitate quia causant inchoationem ejus et quo ad existentiam totius corporei-

tatis quia ultimo perficiunt et sustinent corporeitatem quam indiuisibili-

tate.

5. argumentum est quia sequitur si sint ista indiuisibilia quod aliqua res de nouo

generetur et de nouo corrumpatur ante factum quia cum duae aquae quae ex [illegible] tangant

de [illegible]

UVA.BHSC

Patet quod continuantur in puncto et facta diuisione illo puncto non est in aliquo indiuisibili materiae unius aquae quia non est maior ratio quare sit in una quam in alia neque est in ambabus quia nullum accidens est simul in duobus subiectis ergo est in aliquo indiuisibili materiae de nouo producto et quod aliquid corrumpatur probatur quia quando diuiditur aqua quantitas quae continuat duas partes in quo uis in qua illarum manet punctus quod illam continuabat non in ambabus nec magis in una quam in alia ergo corrumpitur et punctus et indiuisibile materiae in qua subiectabatur. R.[o] quod argumentum primum procedit in falso fundamento nempe quod puncta subiectentur in indiuisibili quod cum negatum est. Ad 2m R.[o] quod quando duae aquae coniunguntur superficies quae illas terminabant corrumpuntur et punctus continuatiuus generatur et quando diuiditur aqua continuatiua partes corrumpitur punctus continuatiuus et generantur duae superficies terminatiuae.

6. circumscriptis omnibus punctis aut manet linea aut non si non ergo linea componebatur ex punctis quod Ar. 6. phys. si manet ergo linea nullis fit punctis quia omnia sunt circumscripta. R.[o] quod circumscriptis punctis remanet linea quae non includit illos tanquam partes sed tanquam continuatiuum sui.

7. quia sequitur quod omnia puncta quae sunt in potentia in magnitudine ne possint numerari et potentia cum magnitudo componeretur ex punctis probatur consequentia quod dum mobile mouetur punctus existens in illo mouetur sed autem quod mouetur prius est in spatio sibi aequali quam in spatio inaequali ergo iste punctus discurrit omnia puncta magnitudinis. R.[o] quod cum mobile mouetur non mouetur per se sed per accidens et per motum mobilis non acquiritur nisi locus ubi punctus non connumerat puncta quae non mouentur proprie nec actu nec potentia nec potest proprie locum habere potentia ut ait 6. phys. tex. 86. pars uero mobilis licet moueatur per accidens actu motu tamen per se in potentia quae separaretur a mobili posset moueri et sic per partes mobilis possunt numerari partes magnitudinis.

Tandem quia Ar. lib. 6. de motibus aliquando dicit quod indiuisibile nulla est existentia et indiuisibilia non sunt ponenda. R.[o] quod ibi impugnat Ar. opinionem dicentium columnam uel sup(er) polos propter quandam uirtutem existentem in iis digitis et aliis indiuisibilibus antiqui putabant quod in indiuisibili quae negat Ar. dicens

quod indiui-

UVA.BHSC

Oi. in concussibilia nullam fert subst.ales et non deest qd non sint experientiam.

Dubitabit aliquis quomodo ipsi sint in fine an subalterni nempe linea superficies &c.

Et lo dubitandi sumitur a fratre Doct. qui aiunt qd ipsi spes conveniunt in ratione mensurae s. subalternae tam in rone extensionis si infima et lo ingt. i qd linea breviora et circulata in rone mensurae desinunt spe et in rone extensionis sunt eisdem spes. V. sub. linea ponunt ibi spes quantitatis diversas mensuram ut ulnam tercubam stadium passus palmos et modios amphora libra &c.

Et quambis aliqui velint impugnare hanc s. nisi tn videtur vera quia diversa mensura e. stadium et diversa palmus et diversa vncia et sic de alys.

Sed Maior dubitatio e. an de rone sunt hay species ut una dimensio amplius et quidam dicunt qd constituitur trina dimensione et corpus trina quam s. Sinit. Pauli sicuti ex illo videtur insinuare s. Tho. op. 48. tra. 2 cap. 1. et ex auctoritate et ratione Aristo. ex Euclide i. lib. elementorum ubi definit dimensionem sic superficies e. que h[abe]t longitudinem et latitudinem linea V. que h[abe]t longitudinem corpus V. que h[abe]t longitudinem latitudinem et profunditatem ex Ari. s. metha. tex. 18. et i. celi cap. i. ubi ingt. qd linea e. ad unum divisibilis superficies V. ad duo corpus ad tria et ex eo pt. universum esse perfectum qd i. reducibile sm. trinam dimensionem et rone pt. qr alias sequitur qd corpus posset in ultimo trino cum profunditate.

Imo probant qd non sint diversae spes qr impossibile e. duas spes dividentes idem genus quia si sunt ut tota continuas unius sic in alia qr genus dividit per differentias oppositas et sic utraque non potest ad consumere.

Alia s. e. Alb. et Am. quos sequitur fon. 4 lib. institutionum cap. 13 qui asserunt qd quelibet istarum specierum restituit unica dimensione corpus s. profunditate superficies latitudine et linea longitudine et probant ex Ari. s. metha. ubi istam profunditatem appellat corpus et latitudinem superficiem

Ferum et longitudinem binario et pr. une gr. recorpus constitui et terna dimensione sequitur qd in corpore sunt 3. longitudines alia linea alia superficiei alia propria ipsius et due latitudines una superficiei alia propria ipsius nec vero aliter dicendum qd in corpore est tantum materialiter una latitudo que forsitan considerata [como] completive superficiem materialiter vero corpus sicut ex binario fit ternarius gr. sim presequitur qd corpus non habet veram superficiem actualiter non manet binarius facto ternario ~

Ista 1.a d. 1. ep. op. 4o. Rat. 3. cap. 1. ubi experientia quidquid licet corpus sit terna dimensio nonnihil specifica corporis per profunditatem et licet superficies continet longitudinem et latitudinem eo quod cuius specifica est sola latitudo quem admodum eo specifica species est lineale quamvis contineat unum et densitatem et linea est illa longitudo ~ qr recorpus constituitur terna dimensione sequitur qd una species componit ex alia scilicet cum pt. gr. ex solis lineis et qd sit diuisibilis sim longitudinem et ex solis superficiei qd sit diuisibilis sim latitudines et ex solis corporis totum hoc ~

Ad auth. Euclidis et Ar. Rx. qd verum est corpus sit diuisibilis sim ternam dimensionem diuisa cum nam sim profunditatem est corpus et scilicet ad sim latitudinem materialiter cum superficiei que continuat eius partes et sim longitudinem cum linea que continuat partes superficiei ~

~ E. n. Tempus sit species ~
~ quantitatis ~

Dubium de ruffinibus agendum est. Qui de tempore quantum hoc disputatio postulat. namque alia de tempore disputatio habenda erit. 4 phys. vero concl. est afirmativa nempe qd tempus est species quantitatis continue et pr. est auth. Ar. 4 phys. tex. 101 et cum pr. gr. tempus habet propriam diuisibilitatem et extensionem distinctam ab alijs speciebus quantitatis q. est diuersa species ani pt. gr. habet partes successiuas copulatas instantibus qui si habet continuationem diuersa nempe instantia et partes diuersas qui est species diuersa ~

UVA.BHSC

ꝯ ut. explicemus quid sit. incipiamus ab eius defin.e quam tradit Ar. loco citato dicens. tempus e. numerus motus s.m prius et. posterius ad.c e. prius et. posterius in motu primi mobilis primus intellig.a e not. quod numerus e. duplex. alter e. numerus numerans alter e. numerus numeratus numerus numerans e. ro aut. mathematica numerandi subsistens in illo numerus numeratus e. numerata in ista def.e temporis numerus sumit. pro numerata ~

2.o e not. quod tempus non distinguit. realit. a motu sed distinguit. formalit. quia hent. diversas centias nam motus e. velox aut. tardus ad tempus non e. velox aut tardum sed semper eodem modo se hbt. 2o quia motus tm e in mobili. tempus v. semper e. in celo ut accidens tm subiecto sed e in o.bus quae movent. tanquam coram mensura. 3.o quia aliqui ss. dicit. temporis nempe augmentatio et. alia ipsi motus s. alteratio augmentatio 4.o quia poss. e plures v. diversi motus simul tempore non poss. e plura tempora simul.

3 ut amplius cognoscamus dicamus inter tempus et motum ponamus exemplum in motu locali. et demus quod super planum moveri aliquem lapidem aequalem illud alter se fue lapidem super planum nempe quod prius sit. in parte propinquiori quam in media et in media quam in posteriori ille e motus quia e. actus entis in pote inquantum e. in pota et. ex prius et. posterius sequit. aliud prius et posterius mora et durat.e et. hoc e tempus et sic intelligi. o quod dicit Ar. 4 phisi. tex 99 s. quod ex continuitate magnitudinis sequit. continuitas motus et ex continuitate motus continuitas temporis na ex hoc quod spatium per quod transit mobile hbet. partes continuas situ et. positione motus ille e. continuus et ex hoc quod motus e. continuus mensura quam facit. mobile in illo mobili. spatio e. continua ~

ex quo sequit. quod hoc prius et. posterius non hbet. conem temporis nisi quatenus mensurat e. motum et durationem oiam vel ut dicit Ar. 10 metha. tex. 2 non possunt. mensurari nisi per aliquam quantitatem quae cetemur

tanquam

UVA.BHSC

Tanquam indiuisibili multiplicando illam alias mensurat
ut diuisibili habet aliam mensuram sui ut vinum mensu
ramus amphoras, triticum modio et alium pannum ulna
et sic ultra prius et posterius quod vocamus tempus partimur per annos
menses dies et per horas et hac hora ultimum tanquam indiui
sibili ut in numero unitate ~

Et cum tempus sit vere continuum habet quod sit numerus
per operationem intellectus euidenter illud in partes sicut per eum conti
nuum non est numerus nisi per intellectum diuisibile in ubras ~

Et inter motus ille qui primus suus est regularissimus est simplicissimus
ut sic inter alios regulam habet ut unitas ad reliquum numerorum
et talis est motus primi mobilis ideo in motu primi mobilis prius
et posterius est tempus omnium temporalium quia alii motus sunt
tardiores aut velociores et non semper uniformes ~

Et sic intelligitur definitio temporis quod est numerus dierum
aut horarum quae consumuntur in motu primi mobilis vel nume
rus ponitur loco generis et motus est subiectum et sic definitur tan
quam per suum subiectum per motum ~

Sed obiiciat aliquis quod definitum includitur in definitione quia tempus prius et
posterius est definitum et iterum ponitur in definitione. Respondeo quod prius et posterius
est aequiuocum ad prius et posterius situ et dispositione et prius et posterius
duratione et mora et quod ingreditur definitionem est situs et positione et quod definitur dura
tione et mora ~

Ad primum ea quae diximus sunt quaedam accidentia quia tempus non distinguitur re
aliter a motu et motus est idem realiter cum mobili ergo dicendum est ad ultimum
tempus est mobile. Respondeo quod licet concedere possimus quod tempus est in
quo est motus et motus non est realitas distincta a mobili tamen formaliter non
possumus concedere quia sunt diuersae entitates et qualitates ~

2 tempus est quantitas continua numerus autem est quantitas discreta
ergo tempus non est numerus. Quod respondeamus quod tempus est numerus ex operatione
intellectus distinguentis illas partes tanquam sint unum duo sequitur quod
tempus est in continuis quod non est discretum. Respondeo ut supra dictum est
quod numerus sumitur hic pro rebus numeratis quae non dependent ab
intellectu

intellectu. Et in numerate s. quantitas continua aliquo modo ut dies et anni

3. quod aliud est tempus quod mensurat durationem aliquam aut actionem nostram. vel quemcumque motum localem. mensurat actiones nostras sicut primi ut patet in horologiis et in motibus aurae et aquae et pulveris et postea in quibus motibus est tempus. Respondeo neque autem quod ad rationem temporis requiritur quod sit motus motus in suo natura ita regularis ut per naturam non posset variare quia tempus est mensura naturalis rerum et sic debet esse naturaliter invariabile et talis est solus motus primi mobilis motus autem inferiorum naturales velociores sunt in fine quam in principio violenti vero contrario et quia circa hoc inferiora nullus motus potest esse naturalis nisi iste motus in illis non potest naturaliter perpetuo durare ut motus debet esse [illegible] mensura perpetua

ex quo sequitur quod licet nos arte instauremus aliquam mensuram regularissimam ut facimus in horologiis quia tamen ille motus ante non habet ipsam regularitatem [illegible] duratio [illegible] motuum non est tempus sed signum temporis

quod si obiiciat aliquis quod cessavit motus primi mobilis ut cessavit in fine mundi et cessavit 3 horas tempore Josue adhuc non est tempus quia alia mensura erat. Respondeo quod dico [illegible] cessante motu primi mobilis cessavit et ideo temporis et quod si non cessavit per aliquod tempus motus primi mobilis quod per aliud motum cognoscitur illa duratio quod non est tempus sed signum temporis ut spatium in bello Josue per motum belli potuit cognosci quod non fuit tempus sed signum temporis etc.

ex quo sequitur quod tempus non solum mensurat motum sed quaecumque alia per accidens etc.

4 quod partes temporis sunt praeteritum et futurum sed praeteritum non est nisi per intellectum considerantem neque futurum et praesens non datur nisi instans indivisibile quod non est tempus sed continuativum nisi continuativum temporis ergo tempus est ens rationis simpliciter hoc aliqui quidam dixerunt quod tempus hoc complementum ab intellectu quod est falsissimum quia in nullo intellectu considerante sunt anni et

dies et in

Dici et esse mensurante tempus. nam aliud est quod tempus sit extensionis aliud vero quod partes eius non sint distinctae nisi per rationem. 2. est falsum 2m autem. V. v. R. ad argum. quod istud est dicas inter partes quantitatis continuae permanentis et partes quantitatis continuae successivae quod partes permanentes possunt esse simul partes successivae minime quia earum esse consistit in fieri et corrumpi vero ut simpliciter sic tempus satis est quod sit nunc tempus instans continuativum praeteriti et futuri et dicitur quasi dies dicitur esse quia est nunc continuativum partium eius et quia annus et ista hora &c.

Et scaligerus dicat quod Ar. posuit simul tempus inter quantitates per accidens R. quod per accidens aliquid dicitur dupliciter. uno modo quia est accidentaliter. tali alio modo quia per aliud cognoscitur. et hoc modo per se est tempus quod licet per se est quantum per aliud cognoscitur.

Q. 3. Locus sit species quantitatis.

Ad cuius intellectum est advertendum quod Ar. 4 phys. sic definivit locum dicens locus est ultima superficies corporis continentis immobilis. tex. 4 est 2 est not. quod in loco reperiuntur. s. est reperitur superficies corporis continentis quae est mensura intrinseca corporis continentis et extrinseca locati 2o est in loco continentia locati 3 est distantia superficiei a puncto caeli a centro terrae 4 est relatio distantiae a puncto caeli a centro terrae 5. est relatio inter locum et locatum continens et contentum.

Hoc supposito est opinio est et nostri Tolet. quam sunt tenentes thomistae dicentes quod si locus consideratur sub ratione circumscriptionis non est species quantitatis distincta a superficie quia habent eandem circumscriptionem ad si consideretur sub ratione mensurae est distincta species quia superficies est mensura intrinseca corporis continentis ad locus est mensura extrinseca corporis contenti.

Ista tamen opinio non placet nam si locus et superficies distinguuntur specie sub ratione mensurae est quia constituentes illas dividunt eas intrinsece et essentialiter aut extrinsece et accidentaliter. si intrinsece praedicatum. tunc sub ratione extensionis potest consequenter quia hoc est dividere intrinsece s. dividere sine essentiam si extrinsece et accidentaliter sic constituunt per illas non est species quantitatis possibiles in hoc praedicamento quia diffinitiva alicuius speciei debet essentialiter omnis dividere generalissimum illius praedicamenti.

Et praeterea

Et quia qr mensura i passio quantitatis, ergo idiferunt in nomine mensure intrinseci. Ergo et spes sunt in entia aquad emanat illa passio qr spatio fluit ab entia

Dico 1.º quam tenet Alb. et Ale. et Lob. qui assumunt quod locus non i. spes quantitatis colocaulis in hoc producam distinctam a superficie et spatio aliquibus aliis

1. qr Ar. 1. metaph. connumeravit oes spes quantitatis et tamen non connumeravit locum ergo locus non i. spes quantitatis

2 qr. locus non distinguitur a superficie nec ratione mensurae nec ratione divisibilitatis ergo antecedens probatur qr quidquid mensurat in num mensurat et aliud utrunque i. divisibile secundum longitudinem et latitudinem.

3 qr. divisio quantitatis continue i quod secat partes continuas et sic ponat. locus in aqua cuius medietas sit in aqua et medietas in aere ubi i. locatum in loco et tamen locus non i. continuus qr aqua et aer non possunt continuari nam ea que differunt specie non possunt continuari ex Ar. 1. metaph. quod ideo quod aqua et aer non continuantur ratione sui sed ratione loci 2.ª qr que continuantur non habent loci extrema sibi invicem sed non potest i. una linea continuativa superficiei aque et aeris neque una superficies ipsius corporis dicti ergo.

Et confirmatur qr sequitur quod ubi i. unus locus ergo idem numero accidens est in aqua et in aere ut individuus subiectum quod non i. dicendum est.

4 qr sequitur quod quemadmodum dantur duas spes superficiei ita deberent dari duas superficies corporis separatas probatur qr superficies ut i. extrinsecus corporis i. superficies et ut i. mensura extrinseca locati i. locus ita et tempus ut mensurat intrinsece motum primi mobilis i. una spes et ut mensurat extrinsece motus sibi inferiores i. alia spes:

et confirmatur qr exemplo locati possunt multiplicari duas spes nam superficies que i. in loco respective locati i. una spes et respective in quantum mensurat extrinsece i. alia sed hoc nullus dixit ergo locus non i. spes quantitatis

1. qr ex superficie corporis continentis fiunt due spes una in quantum i. divisibilis in ordine ad corpus continens et alia in quantum i. divisibilis in ordine ad corpus contentum similiter ex linea spatii fient due spes una secundum quod i. divisibilis in ordine ad corpus continens et alia quod i. divisibilis in ordine

ad corpus

UVA.BHSC

Ad corpus continentum id specialiter dixit. ō. neque permissi dicendi us

b. q. locus supra superficiem nihil addit, nisi ordinem ad loca tum l. ordine ad punctum, et ad centrum terrae id, et ordo i relatio que pertinet ad predicamentum relationis id nulla spes quantitatis poti. constitui per ea qd formalit. i. predicam.to relat. q. locus per huiusmodi ordines non potest constitui diversa spes quantitatis distincta ab aliis speciebus ~

q 1. i. Janduni qui asserit qd in loco ii. duo ipsa superficies et vis conservativa locati et. dicit qd formae locus i ista vis et superficies i. subiectum et. sic infert qd locus i. in 2a spe qualitatis

et. prat qr. locus definit. per superficiem sicut per subiectum id accidentia definiunt. per subiectum q. alegaud i. locus proprie superficies

2 qr sursum et deorsum ii. locii dria et. p'rietas non i in superficiebus id in qualitatibus q. locus i qualitas

3. qr locus conservat locatum id conservare qualitati convenit et. non superficiei q. locus i qualitas ~

4 opinio i. Sca lib. ii. qui asserit qd locus dupliciter poti. considerari uno mo materialit. et. sic i. superficies alio mo formalit. et. sic relatio i. duplex una continentiae altera continentiae alia distantiae a polis ad centrum aquae ad immobilitatem

& prat. qr. locus i. superficies cum tali relat.e duplici id superficies d'pt. per talem relat.e ut. sit. locus q. locus formalit. i relatio qr constituens et determinans est ista relatio et ista i forma

alia i opinio aliorum qui asserunt locum esse in predicam.to ubi, quod tenet Pau. Son. a metha. c. 40 et alii et prant.

qr. quorum ii. eadem spes ad eum pertinent ipse locus et ubi sunt easdem spes 1. sursum et. deorsum q. ii. eadem q. minor qr. qr interrogando per ubi dicimus quid i. ignis respondeamus sursum ubi i terra deorsum respondemus et eadem ii. dres loci qr oi locus aut i sursum aut deorsum

His tn non obstantibus sit. Concl.o locus non i qualitas ista concl. pr. qr qualitas et. continentiae ii. saltem passiones demanantes a rela loci b. dico ipsius id qualitas et continentiae non demanant a qualitate

qr. ii. prae

UVA.BHSC

qr. 11. passiones quantitati q. loq non ē qualitas ∾

2º si soloq ēēt qualitas sequeret. qd susciperet magis et minus qd conñ ē falsum ō. nontū negamq qd in loco sit qualitas s qd loq sit qualitas fo͞rlit. ∾

sit. 2ª conclº loq fo͞rlit ē relatio ē. ex. 5º Ari qui ponit illud spēm quantitatis et non relatḯ. 2º qr loq ē equalis locato et continet locatum relatio vº noncontinet locatum neque ē equalis illi.

& preterea aut ēntia tota loci ē. relatio aut superficies cum relatº non ē. qr. ēēt predica mti relatᵈ nec 2º qr ēēt unum per aliud ens compositum ex quantitate et relatº.

sit. 3 conclº loq non ē predicam tum ubi et. pr. qr sicut differunt ēē album et albedo ita differunt loq et ubi nam album ēē ē effectus albedinis nam ex eo qd albedo ē. in subo sequit. ēē album ita et lo q. est superficies sd ubi ē continuū aloco vº. ubi ē circumscriptio corporis passiva aloco circumscribente actiue predicatur et sic quem admodum aliud ē corona aliud ē. ēē corona aliud gimnasium aliud ēē in gimnasio ita aliud ē loq aliud ēē in loco ∾

sit. 4 et ultima conclº loq ē. spēs quantitatis distincta fo͞rlit. ab alijs spēbq superficiei et corpº et alijs. 3ª et conclº pr. ex Ari. 3º et. 4 pps. quibq in locis ponit. locum spēm quantitatis et. unicē pr. qr loq ē equalis locato circumscribens et continens illud sd partes locati copulantur cū cōi q. et. partes loci

qd distinguat. asuperficie et pr. qr loq includit duos esse differentias et ēntia que non includit. in cōne superficiei q. distinguit. ab illa pt. ans qr inius ēntia includit continentiam et immobilitatem que in cōne superficiei non includunt.

et preterea qr superficies ē. divisibilis sm latitudinem ad loq ē. divisibilis sm latitudinem que ambit. et circumstat locatum q.

ad aiū initio positū Rⁿ. ad .ē. mᵐ qd Ari. in metha. tm enumerat. spēs manifestissimas quantitatis permanentis 3ª vº connumerabit. ōq et. dicit. qd ibi sub superficie comprehendit et. locum

ad 2m Rⁿ neg. qd loq non distinguat. asuperficie formalit. loq non ē quecumq superficies sd corporis continentis et immobilis et. sic fo͞rlit. distinguit. per continentiam et immobilitatem et sic distinguitur.

et cōne

Et ratione mensurae et ratione divisibilitatis mensurae, quia superficies so-
lum est mensura intrinseca corporis cui inhaeret, ad locum est extrinseca
locati. divisibilitatis quia superficies tamen est divisibilis in ordine ad corpus
cui inhaeret, at locus in ordine ad corpus quod continet.

ad 3. R. quod licet quod in casu posito aqua et aer non possunt conti-
nuari in ratione loci, quod est not. ex Ar. 5. metaph. quod aliqua sunt unum
in uno genere et multa in alio ut exercitus sunt plures quoad in ratione substantiae
et in ratione exercitus unum, et domus est una in genere qualitatis et ratione
substantiae plura ligna et lapides.

2 est not. quod non omnes requirunt eandem identitatem, sed maiorem
aut minorem secundum exigentiam suae naturae, ut angelus et caelum semper sunt eadem
quia nullam generantur varietatem, ad quod et alia aliam licet variet magis quia
manet forma. Et magis quae denovo advenit. dicit. eandem ad for-
mas [illegible] ut dicebat. quae prevenit, ideo semper est idem
et fluvius licet recipiat maximam variationem quia quotidie fluunt novae
aquae, semper idem quia aquae quae denovo veniunt eidem numero sunt generantur et dicunt.
unde respectivum idem reddendum est secundum quam ubi variatur [illegible]
[illegible] legere et respectivam ut ad argumentum. R. quod semper manet idem locus
quia ad identitatem loci non requiritur tanta unitas ut ad identitatem
superficiei et aliarum rerum et sic solvitur argumentum quod facerent quod variant
superficies et impraesentias subiectum respectivis ad positos et ad unam loci.
unitatem immobilitatem eandemque inalterabilitatem nonnisi [illegible]

1. R. quod non est inconveniens quod diversa locata [illegible] locus
adaequatis sit secundum diversas partes ut cum truncus est in aqua
et in aere quae sunt diversa. locus partialis unum totale [illegible]
locus non semper ut dictum est ad confirmationem dicit quod idem numero
[illegible] potest in [illegible] subiectis partialibus et inadaequatis nonnisi totalibus.

Ad 4. R. neg. quod sint diversae species temporis quam ad modum superficiei
quia locus nonnisi est diversa species a superficie quia mensurat extrinsece et super-
ficies intrinsece, ideo quia includit eius continuitatem et immobilitatem quae
non dicit superficies.

Ad confirmat. R. quod nihil [illegible] locati multiplicat su-
perficiem nam ut continuat alio est ubi unum et [illegible]

Ad 1. R. neg. quod sint multiplicatae ita quod sint duo species

quemadmodum

Verum eo modo multiplicat. superficies qr. linea non continet ad ita superficiem corporis continentis continet locatum ?

Ad 6. R. qd locus non e relatio solum ad locatum, neque absolute nec ad continens sed e fundamentum fundans relationem et sic solum dicit talem superficiem s. corporis continentis d. connotat relat.

Ad arg. Gandavi R. ad 1. qd locus non definit per superficiem tanquam per subm. sed tanquam per genus qr. superficies sumit. 3. i. pro superficie que e quantitas habens longitudinem et latitudinem s. sit. incorp. s. non alio m. p superficie corporis continentis dicitur locus 3. m. sumit. ut abstrahit ab utroque et sic e superior ad locum et superficiem et sic ponit. in def. loci definit. n. sicut semper per cubitatis qr. locus e abstractus.

Ad 2m dicit. qd sursum et deorsum n. sunt differentiae non contra qualitatem sed qr. sunt opposita distantiae differentia situs & n. sunt motus gravium et levium et sicut sunt differentiae contra qualitatem non opposita sequit. qd locus sit qualitas sed qd qualitas sit. in illo

ad 3. similit. dicit. qd locus conservat locatum non qualitatem qua sit. non in opposite per locus e qualitas

ad arg. 4m Sco. R. qd relatio contrahit. subm loci et sic est ex parte subi ipsius loci et sic locus e superficies corporis continentis et fundans tali relat.

ad ultimam opinionem R. qd sursum et deorsum n. in loco et in ubi sed equivoce sicut acutum in ferro et in voce qr. vero dicit. acutum et gladius acutus equivoce. locus et superficies continentis sursum aut deorsum d. sicut differunt locus et e in loco ita et sursum & deorsum inter locum et ubi

ad ultimo dicet. qd id quod probat. Ari. qd locus sit quantitas continua non probat. sed partes loci correspondent partibus locati s. partes locati copulant. ad loci & partes loci quod videt. falsum est qr. locatum e corpus et partes corporis copulant superficie et locus e superficies et eius partes copulant. lineis tum et qr. locus e continens locatum continens maius e contento et sic non respondent. partes loci partibus locati R. qd loquit. Ari. de locato sm ultimam superficiem convexam et non sm profunditatem et sm illam

superficiem

Superficiem partis loci correspondent. partibus locati linea lineae et punctum puncto et sic superficies illae convexa locati et concava loci adequatur.

Ad 3.^a^ Spe objicit. in baculo qui est in aqua et in aere sunt duae lineae terminantes superficies aquae et aeris et immediate ergo sibi correspondent partibus locati ergo in baculo sunt duae lineae immediate correspondentes duabus lineis loci et sic sequitur quod continuum componitur ex indivisibilibus.

3.º Ad 6. pos. Resp. quod illae lineae terminantes superficies aquae et aeris correspondent uni lineae in baculo et non duabus quia indivisibile additum indivisibili non facit majus et dicitur quod correspondent duabus sed non immediate sed mediate quia licet in spe quae non sunt continua sint lineae terminatae immediate non tamen incontinuis.

Si quaeratur an logica sit spes infima an subalterna Resp. probabilius quod est subalterna et videte loco quia 4 pos. exaltus de illo disputabimus.

Cap. V. Motus sit spes quantitatis. Ponibilis in spe quantitatis.

Pro parte afirmativa sunt aliqua argumenta quae suadere videntur motum esse spem quantitatis est quia motus est continuus ergo per se est quantus per consequentiam quia continuum convenit per se divisibile alicujus gradu convenit. Ergo omnis ans per se ex Ar. 6. pos. asserente quod motus est de genere continuorum.

2.º quia partes motus constitutae sunt in tempore unitatum ergo quantitas.

3. quia motus dicit extensionem in partes quantitativas in adequatione spatii et alterius formae juxta latitudinem quia partes repugnant esse unam non esse intra aliam sicut partes temporis ergo sicut tempus est spes quantitatis continuae ita et motus.

Tertia quia mensura parva est adequata parvo quantitatis sed motus mensuratur per tempus ergo est spes quantitatis.

Ultimo quia tempus est per se spes quantitatis continuae ergo et motus per consequentiam quia si motus non esset spes quantitatis continuae maxime quia est entitas incompleta et deminutum et tempus completum sed spes est falsum ex Ar. 4 pos. qui asserit quod tempus est passio motus sed impossibile est quod passio sit imperfectior subjecto et naturalis et complectionis quam substantia a qua dimanat ergo si tempus est quantitas continua ergo et motus.

Pintello.

UVA.BHSC

P intell[ig]entia huius difficultatis est not[andum] quod non loquimur de successione ... et universaliter ut comprehendat instantaneas mutat[iones] ut s[unt] generatio et illuminatio qualit[as] definit[a] ab Ar[istotele] 3 phys[icorum] in unitis motus i[n] alio ... loquimur sed de motu stricte sumpto ... successivum et continuum quo modo loquitur ... Ar[istoteles] 5 phys[icorum] ... generat[ionem] non esse motum.

2[um] est advertendum quod in isto motu 4[or] requiruntur agens et patiens et forma acquisita et via et fluxus per quem acquiritur talis forma et nomine motus intelligitur via et fluxus per quem acquiritur forma et quod fluxus aut via ista sit continua quantitas et successiva per quae in hoc distinguitur motus ... a mutat[ione] instantanea.

3 est advertendum quod in hoc quod aliquid sit ... non solum requiritur ... non sit pars nec via nec motus alterius ... sit incomplectum quo modo m[ateri]a et forma quibus ... non ... in praedicamento substantiae quod ... componit in praedicamento quantitatis quo modo est quantitas completa intra ... lineae.

4[o] est not[andum] quod motus de quo loquimur quadrupliciter potest dividi ... quod cum motus sit accidens corporeum et ... quanto et ... sicut albedo ... in extenso et ... divisibilitas per accidens convenit motui ... 2[o] modo potest dividi motus ... spatii ... motus localis ... formae ... latitudinem ... ... alteratio ... latitudinem ... ex terminis ... augmentatio ita ut ... partes motus localis sit ... spatii acquisiti ... partes motus alterat[ionis] sit ... gradus intensionis formae acquisitae et ... divisibilitas ... extrinseca motui quae manet in ipso spatio et ... motu 3 ... divisibilis motus ... durat[ionem] ... quandam divisibilitas temporis et de hac divisibilitate loquitur Ar[istoteles] in hoc cap[ite] ... dicit quod motus est quantum per accidens nam ... est longus quod tempus ... consumptum in illo est longum et ideo ... divisibilitas est accidentalis ipsi motui 4 est divisibilis motus ... quod mobile acquirit ... ubi in spatio in motu locali ... latitudinem formae ... acquirentes in alterat[ione] ... in augmentat[ione] ... divisibilitas est intrinseca motui de qua loquimur.

His positis

234

Ad Primum resp. concl. motus habet propriam divisibilitatem distinctam ab aliis speciebus quantitatis et pr. quia illa divisibilitas continuantia et terminantia in diversa specie quantitatis et in motu divisibilitas terminantia et continuantia in motu in diversa quantitate minor pr. quia continuantia et terminantia in motu sunt mutata et quo sunt distincta ab aliis

resp. 2a concl. motus sine parte propria divisibilitatem non est species quantitatis pr. concl. ex 3 notab. et ad hoc quod aliquid sit species alicuius predicamenti non solum requiritur quod participet rationem illius predicamenti sed requiritur quod sit complementum sed motus vero nec motus nec passio alterius predicamenti sed quia complementum sed via et tendentia ad terminum et non potest esse species illius predicamenti per positionem in suo predicamento reductive sed potius in quo predicamento quod respicit terminum omnium predicamentorum et sic debet poni in predicamento sui termini.

sed dices quod actio et passio dicunt viam et tendentiam et tamen constituunt speciem alterius predicamenti et hoc quod est viam et tendentiam non obstat ad hoc quod sit species alicuius predicamenti R. nego antecedentem quia actio ut sic non dicit nisi terminum a quo et passio ad quem in suo conceptu et inquantum actio non dicit viam nec inquantum passio sed secundum quod importat motum

Ad argumentum contra positionem R. quod illum quod motum habet propriam divisibilitatem et nos concedimus sed tamen non sufficit ut sit species illius predicamenti quia non est complementum sed est via et tendentia ad aliud ad confirmationem R. tempus non est propria passio motus sicut visibilitas quia dicit tempus passio motus quia praesupponit illum sicut motus spatium motus dicit in sua ratione et tendentia claudit viam et tendentiam ad terminum et ista non est complementum ut tempus

Et ad aliud confirm. dicitur quod est passio mutativa et continuum mutativum potius quam quantitativum

et 3. divisio quantitatis quaedam dicitur in eam quae constat partibus habentibus positionem in continuo et in eam quae constat partibus non habentibus positionem in continuo dubitatur quid est habere positionem in continuo dicitur habere partes sensibus talem positionem habere positionem convenit puncto lineae et superficiei constare partibus sensibus positionem in continuo convenit quantitati continuae permanenti sed positio est duplex una quidem dicit ordinationem partium in ordine ad locum alia quidem dicit ordinationem partium intrinsece constituunt

ad predicam

Praedicam^tum sciz ut calor sedeat 2° pertinet ad hoc praedicam^tum

Soto ingt. qd qe sunt partes sintes posit. incontinuo intellexit. 6. duas positiones sursum et deorsum dextrum et sinistrum ante et retro qr. sursum et deorsum conveniunt linee dextrum et sinistrum superficiei antea et retro corpori v^t. sm sane ad s. Item vicentia sunt posit^o incontinuo.

s meg qd qe sunt partes sintes pont. incontinuo intellexit. Ubi ut quibit. pars ut cui pont. ut coniuncta qd om convenit quantitati permanenti.

C^a. 1. oppositarum quantitati nempe non sunt divum ad magnum & parvum u. quantitates et. tm u. d^ria f. falsumque ac. nec valet dicere qd talit. non u. d^ria et sic pertinent ad hoc praedicam^tum forlit. pat que ratione ut magnum & parvum u. tm motivum dicunt nempe relat^e non i. pure motq R^r qd magnum & parvum u. d^ria non proprie sed large m^e qr u. tm incompossibili ut. locus sursum & locus deorsum qr. u. tm incompossibiles pp^ie aut. d^ria u. que sub eodem sunt max^e distant et ab eodem subo mutuo se expellunt. ut calor & frigus

C^a 2 oppositarum quo i non suscepimus magis et minus i aq^m qr una linea non est sm intent. qr. non magis cadeat. una in subo quam alia ite i qe ipsa i medium quo alia accidentia cadeunt. in subo et ipsa non cadeat. mediante alio accidenti

C^a 3 oppositarum nempe qd sm quantitatem dicuntur equales vel inequales i aq^no qr equalia vel inequalia u. relativa f. non pertinet ad hoc praedicam^tum et confirmat. qr duo subst^e dicunt. inequales in perfect^e s. R^r qd equale et inequale pu. sumi dupliciter. uno modo forlit. et sic dicunt relat^a alio m^o fundamentalit. et sic pertinent ad hoc praedicam^tum qua tunc dicunt. equalia secundum mensuram non relata ad confirmat^em R^r qd dua pp^ie subst^e dicunt. inequales in magnitudine quantitate pfect^a non tm. malis dignitate qui mine

cap. de relat.

Et Hec de hoc cap. de quant.

UVA.BHSC

LITERAM huius cap. optime explicat auctor et
hic legendus est. circa illam tamen est. difficultas dubitare an ultimum servavit ordinem Ar.
prius agens de relat.e quam de qualitate in qua dubitat. sit concl.o optimum ser
vavit ordinem Ar. agens prius de relat.e quam de qualitate et pr. concl.o
1. qr in cap. de quantitate cepit disputare de relat.e s. agendo de magno
et parvo ergo. ut. illa disputatio absolveret. debuit. statim agere de relat.e
2 qr inter oia accidentia quod prius afficit. subst.e post quantitatem
tum est relatio ergo. debuit statim disputare de relat.e
sed contra sunt. 11. quaedam arg.ma 1. est qr. qualitas est accidens absolutum
et accidentia absoluta 11. perfectiora respectivis ergo. prius debuit agere de
qualitate Rr quod Ar. non servavit. ordinem perfect.is sed n.e et Doct.ae Doct.ne
qr. cap. de quantitate fecerat mentionem relat.s et sic erat finienda
eius disputatio n. qr relatio prius afficit subst.as quam qualitas
2o qr Ar. cap. 4 ante pr. prius connumeravit qualitatem
quam relat.em et. s. metaph. prius disputavit de qualitate quam de relat.e
ergo. et hic debuit prius disputare Rs quod mentionem connumera
bit priorem.tas 11. quod 11. perfectior et qr. perfectior est qualitas de illa
est prius connumerata et. 1. met. s. metaph. agebat de prae[illegible]am.ca inqual
cum 11.

UVA.BHSC

Sum. 11 contra & qr. i qualitas ens perfectior ideo de illa prius disputabit. Sic aut. agit. de predicamentu ut. denominant. a 2a intentionibus.

3 relatio e. fundata in qualitate ergo fundamentum e. prius fundato ergo prius debuit disputare de qualitate quam de relat. R. quod quamvis aliqua relatio fundat. in qualitate et sic aliqua qualitas sit prior aliqua relat. tn. absolute loquendo prior e. relatio qualitate ergo dicit passiones 11. qualitati et 11. priores qui demanant ab intra ergo qualitas e prior R. nego quod quamvis passiones demanent ab intra sunt priores relat. ergo prius e. consistentia sit eadem e. diversa quam quod conveniat passiones.

Q.o V Relatio sit ens Reale an ens Rationis

In hac difficultate 1a opinio fuit ante Ar. et pla. quam tribuit [illegible] Philo. qui asserit quod relatio non e. ens reale ergo contra quam 1. Aur. postea et alij.

Pro qua i. e. quod relatio e duorum comparatio ergo comparatio fit per intellectum ergo relatio etiam fit per intellectum

2o quod relatio ut sic non e. prius neque in alio ergo ad aliud ergo non e substantia neque accidens per consequens nihil.

His non obstante sit 1a concl. relatio e ens reale absque omni opere intellectus et prima concl. e quod sine aliqua operat. intellectus e pater & filius ergo et relatio paternitatis & filiationis et e magnum et parvum ergo.

2 qr. sine opere intellectus e ordo inter partes universi qui e dicenda universi ergo iste ordo e relatio realis ergo.

3 quod obiectum scie realis debet esse quid reale ergo relatio e obiectum scie realis qr. e obiectum arithm. et geom. que considerant proportiones linearum et numerorum ergo.

4 qr. id quo indiget agens reale ad suam operat. debet esse quid reale ergo agens reale indiget relat. indiget relat. ad operandum nam ignis indiget approximat. ad passum approximatio e relatio ergo.

5. quod in nullo intellectu considerante socrates & plato 11. albi ergo nullo intellectu considerante 11. similes similitudo vero e relatio ergo.

Tandem qr. Ar. e. 5 Mr. cap 4 ante pre. ubi dividit ens in reale

& rationis

UVA.BHSC

Et conveniat relat. patri membra obedientia vt. d ipsum et divini diximus et diximus s. mensa q. manifestai conit.

Sit 2ª concl. relat. n. intra genus tm etiam est manifestai. qr relatio quae convenit. ei solum vt. pt. ei per intellm i. intrinsece, aliquo relat. conveniunt ei sic pt. ei per intellm quidem intrinseca manifesta et minor pr. nam relatio gnis et relatio spi et relatio gpratu et subi tm convenit ei vt. pt. ei per intellm et relatio identitatis quae refert ad seipsa e. genus tm

ex quo sequit. falsam ei i. quae. et thesis qr asseverant omia quae n. in mundo n. relativa qr oia n. sicut apparent i. qua quilt. qd ignis non comburit. piscum qr apparet illi non comburit. et qr sequit. qd dicunt falsum qr nobis apparet illos dicere falsum et nocere qd non dicunt falsam qr non n. ut sicut apparent

Sit 3ª concl. n. quaedam aiq. et 1ª qq qd intrinseca debet produci ab aliquo agente nali n durare non pduciit ab aliquo agente nali q. non i. intrinseca maior i. manifesta qr non pott. pducta ex ipso et minor pr. qr relatio paternitati non pducit. ab agente nali nam non pducit. a patre qr pater non pott. agere in seipso et qr non ab illo pducit ad relat. cm et sic in ipso qr negat. et necessario pducit. a filio qr si a filio aut simul aut postea non simul qr filii tunc non pott. agere nec postea qr tamen aut relatio filiationis sive relat. paternitatis neque producit. a generante qr generatio i. in filio et filii non pott. agere in patre

R. qd paternitas pducit. a patre per generat. nam licet pater et dicunt pater non pott. facere in seipso pt accidentia introducta bene pott. facere nam vir relat. cum pducant per accidens et pducit. aliquid quidam in corpore et intra et paternitas quidem vº ad pducit. sui fundamenti vt. filiatio 2.

2. relatio non pott. manere sine fundamento ip transactio creat. non manet fundamentum paternitatis go talis paternitas non i. intrinseca conseq. pt. qr relat. fundant. in actibus et passionem per actum pertransit. vt. ex plurimis an relatio distinguit. a fundamento de quo infra ijs centimo id primi R. qd relatio ita pt. ijs a fundamento tanquam a causa efficienti qr transacta causa manet effectus ita transacta fundamento manet relatio

3 qr si relatio i. intrinseca sequit. qd aliquae infinita

entia

Entia realia conn. i 9a ... 1. ... et sequela pr. q' si relatio ... ad
partem dupli et dimidij ss. entia realia ... data qualicunque magnitudine
ipsa sit dupla ad dimidiam et tripla ad 3. partem et quadrupla ad
quartam et sic in infinitum sine ... Rg. qd iste relat. ss. inter partes
quantitatis non ss. reales sed ronis q' partes quantitatis non ss. inter actu
distincta sed pota.

4 q' aliqua relatio e. realis max. relatio dni sed ista non g. nulla
minj pr. q' e. ista fundat. in hoc predicam. qd e. posse regere actiue &
posse regi passiue aut. in mutua obligat. ad regere et ad regi non in sola
pota q' duo hoi que vnj nunc ... dominj et alter seruj ... sane pp am
... requirit. obligatio sed obligatio e. in apprensione intellj quo iudicat. dominj
se teneri ad gubernandum et subdj teneri ad obediendum g. e. relatio ronis Rg.
qd relatio dni aliqd realis aliqd ronis quae fundat. super pota concurrendi sub
ditos et qd subditi opsint. eosi quae ppt. si conueniant. domino et seruo ex sua n.ra
fundat. realat. rationem & talis e. dni dij ad creaturas sed que conueniat. ex ele
ctione humana vt. contingit inter hoies e. relatio ronis e.

5. q' nulla e. relatio realis quae dependet ab intellectu sed relatio scientiae tam sensj
quam intellj dependet ab ... non e. realis minor pr. q' non requirit.
qd sensibile sit in actu dum sentit. Rg. qd scia potest ... duas relat. ad sensibile
quarj 1a e. relatio effectj ad caussam qd contingit ... ideo appropriat ... obi
ectum. ... in intellectu et ista relatio desinit. in scia dum sensibile corrupit. alia
e. mensurati ad mensuram et ista aut. terminat. ad existentiam vel aut ad
essentiam sub rone vli et hoc si ad existentiam mutata existentia mutat. scia
de vera in falsam. si ad essentiam illa e. relatio ronis sin aliquo sed modo ...
e. realis et respicit. qd terminat. ad rem existentem in e. obiectiuo intellj
vt. diximus in pp formalib.

6. nulla e. relatio realis quae potest de nouo adquiri in subo sine mutat.e
subi. sed relatio potest de nouo adquiri sine mutat.e subi. g. non e. ens reale
maior pt. minor pr. q' si sit. aliquis hō albj et producat. alter albedinem
similis illi insurgit. in isto ... relatio similitudinis in ordine ad illum
quae e. rone sine aliqua mutat.e in isto Rg. qd aliquae relat. non distin
guunt. a suo fundam.to realit. et hae conueniunt. quo producit. fundamentum
quantum ad realitatem sed q' e. realis et formalit. dependent. ab ... formalit. pdu
cunt. ad product. ... licet non mutat. subm illi insurgunt conueniunt.

& sic ...

& sic semper pducit. relatio realis cum mutat.º l. sibi l. tri.

Ad arg.ª facta p. 1.ª Senecis in initio R.e et ad 1.m dicit. qd relatio non e comparatio duor. quae fit. per intellm. s mutua dependentia realis alior. quae fit. sine aliquo opere intellus

ad vlt. dicim. qd relatio licet ut sic sit ad aliud tn essentialit. includit. et realis qr essentialit e accidens.

Q. 3. V. ois Relatio Ponat. in Hoc Pdicamento.

In hac difficultate sunt multae opiniones et 1.ª e illa quam ponit Scoto q. 1. quorundam qui asserunt qd in hoc pdicam.to ponunt. oia relatiua tan. sm. esse quam sunt dici specie relat.ª diuinae quae pp. eic infinitatem dici non ponit. in nullo pdicam.to relatiua sunt esse sunt quor. totum e ad aliud ut duplum & dimidium paternitas et filiatio relatiua sunt dici sunt essentialit. absoluta tn non poss. explicare nisi in ordine ad aliud ut. scia e qualitas & explicat. in ordine ad scibile et pota in ordine ad totum et talia sunt ex ultima pdicam.to

et pbant. l. qr. in hoc pdicam.to ponit. ois relationes reales quae ponunt. relat.ª sunt dici.

2.ª qr. dist.º relat.ª traditur ab Ar. ex 1. antiquor. et illa quae tradidit ex hispia 1. tm differunt. qr 1.ª dicit. dicunt. 2.ª sunt. & non dicunt. nisi eo quae sunt cq. pertinent. ad hoc pdicam.tal

2.ª sit Meliari et alior. qui asserunt qd nullum relatiuum non dici ponit. in hoc pdicam.to in nequo. oia sm. esse et pbant. ex Ar. 5. metha ubi ponit. funda.m.ta relat.num pertinentium ad hoc pdicam.tal et dicit. ois relatio fundat. in quantitate l. actione et passione l. in mensura et mensurabile q. quae pdicant. in subst.ª l. consequit. eius non pertinet ad hoc pdicam.tal ut sunt identitas similitudo et distinctio et alia

3. opinio e Scoto et Cap. 1. p. q. 28. art. 1. et Son. 1. metha q. 26. Mana. et alior. qui asserunt. qd relatio sm. suam totam speciem qb e ad non dicitur realitatem s abstrahit. a ente reali et ronis

& pbant. nec qr. relatio non ponit. realitatem aliquam quae cuique conuenit. cum ente ronis nam alias ens ronis realitatem diceret. sed cum enti ronis conuenit in spia rone formali nempe in hoc qd e ad aliud, et prius.

2.ª

— qr repensua rationem solum ponit realitatem l. ponit realitatem posse existentem — in quantum non posse existentem qr tant. üt subst.ª neque ponit in quantum qr non defimit. ip insequat. l. qd sit in 10. qd sit ad g. nullam ponit.

Intellig.ª huius difficultatis i. not. ex 1. t. p. de spia C. 7 art. 10 ad 1. & ex 1. p. q.ª 13 art. 7 ad 1. qd relatiua aliaq sint ū alia sim dici que desumptio sptum huiu. ex definit. antiquor et Ar. relatiua sim ū ss. relat.ª et rónis et cat. nomina vt simile et dissimile quarum totum ū l. ad aliud relatiua sim dici ss. ea absolute quae significant nomine connotante relat.ᵉᵐ vt scia & spia

2 l. not. qd relat. sim ū alie ss. transcendentes alie predicamentales praedicamentales ss. huius predicamenti transcendentes ss. et aliorum qr oia entia ad eum dicunt. intrinsice cum oo enim et oia accidentia ad subst.ᵃᵐ intrinsicas relat.ª l. multiplex dicta ū e qd predicamentales respiciunt cum posse vt causal transcendentales vᵒ non respiciunt ut cum id ut causam sui ē l. effectum l. subm

2.º differunt qd transcendentes non petunt fundamentum qr ipsa relatiua creatura ē relatio ad deum et spia ad actum praedicamentalis vt similitudo petit fundamentum de quo infra ūt similitudo ex quo sequit. qd in relationibus rónis quae se hit. vt transcendentes vt vidimus ulli fit qr qd sumit. vt ē causa forbis denominat. l. visio actiua qua forbit. licet extrinsice dicit. aliquid videri in his nunquam frustra quærit. fundamentum

3. differunt qd relatio transcendens posse non requirit terminatum realiter distinctum ab ipsa relat.ᵒ nam scia dū intrinsice relatiua ad suum obm qd principaliter l. ipsi deus & voluntas dū et intellig. refeeunt ad suos actus realiter cum cum ipsi relatiuᵒ praedicamentales petit terminum realiter distinctum ab ipsa.

4 differunt qd relatio transcendens potest ē ad ens rónis vt cognitio vt cognitio ad chimeram at relatio praedicamentalis semper ad ens reale

Praetera l. not. qd relatio ē duplex vt supra et distinctio realis & rónis realis ē habitudo inter duo extrema realia realiter distincta quae huiu. ū sine aliqua opperat.ᵉ intellig. vt paternitas & filiatio relatio autem rónis ē illa quam facit intellig. inter duo quae aut non ss. inter realia

Realia aut. non ii. distincta nisi per intellm. V. tribus modis fit relatio ronis i. qd extrema non ii. vera entia qa. nullum hnt. entis fundamentum ut entia preterita aut futura aut ficta ut si dicam ego q non ii. posterior adamo et prior anti xpo solum relat. ronis & chimera opponit. non ens chimere solum per ronem

Aut si entia, que hnt. fundamentum rei ut relatio generis ad speciem que sunt ent. ronis

3m fit relatio ronis inter duas res quibus sunt vere a parte rei non tn. sunt due nisi per intellm ut relatio identitatis que e eiusdem ad seipsum qr cum sit unum consideratur ut duo

sit 1. concl. relatio ronis non ponit. in hoc predicam. ut pz. ex Ar. 5 metha ubi dicit, ens reale in decem predicamenta relatio predicamentalis deinde predicat. intrinsece neutrum ens i. ens reale

Nulla relatio predicamentalis ponitur in hoc predicamento 2a concl. pz. qr alias ola ab deo creata producunt intrinsicum ordinem ad subst. et subst. que dicit intrinsicum ordinem ad deum pertinent hic praedicam. de undus

3. concl. in hoc predicam. non ponunt. relativa sm dici prout distincta primo quaestionis dicendo predicamentorum qr multe qualitatus ii. relativa sm dici ut scia habitus pa et pacit. subst. ut magis neq ab hoc descendunt. Sot. Simp. et Alb. qr secundaria ponunt. hic relativa sm dici rone connotate relationis qr per contrarium e opponi relat. sm e i.

, nam ipsi deinceps e qr nulla sm eandem unam formam e. individuis predicam. neque idem nomen sm suas primarias ut formam significat unam formam & primaria significatio in relativis sm dici e. absoluta et non relativa,

Ut constat qd solum hic ponant. relat. sm e quae ii. ad quem rem v. ad e. me alg. Ro. nos qr in hoc predicam. ponant. ois relat. realis una ratione sm esse ad e. Ro. qd scis dif. s dici intelligat. cit. a et non intelligit. sm opinionis gradus e. que modo libet aliter ad alios

ad aliud argo primo per 2a opinionem negat. qd potentia sed non communicat. Re. relat. que fundat. in subst. non pertineat ad hoc predicam. et extensio autem ut relatio ad quae fundamento conciatur

ad 2. ronis 1. opin. Re. qd certum e qd opera eo hic predicam. neque e ens reale neque rationis neque aliquid sed ad aliquid

sanctus

sonot. i. aliam ee ppriam ut rationem aliam vel integram et completam nam dicitur ppria ratione integra et completa, ro tota differentia non rationale i ppria ro qualis integra et rationale

Et sic dicimus qd quamlibet ppria ro Dei praedicamenti conveniat relationibus realibus et rationis tr completa Dei praedicamenti tamen convenit relationibus realibus vel quem ad modum in alijs praedicamentis non ponitur relatio rationis ita neque in isto praedicamento idem ponunt ut quibus possit convenire integra ro Dei praedicamenti et si alia excludunt ab hoc quod illis non convenit ee ad ita relatio rationis quae non convenit ee in

Ad 1. cp. Scotus solum vult ponere discrimen inter hoc praedicamentum et alia quoad ppria rationis quia quoad integras et completas quae ppria ro Dei convenit in his realibus et rationis non in alijs

Jo boetius ad alias convenit relationibus rationis q. ratione ppria ro Dei praedicamenti siquidem convenit alijs R. quae i ppria ro Dei praedicamenti ut distinguitur ab alijs non ppriam simpliciter ut putabat Arist. de rebus rationale convenient. Et sic ut estimabat ppter. ut ppria ro hominis quae distinguitur ab alijs alibi non est ppria simpliciter.

Ad R. ad 1. cp. de relatio rationis convenit vere cum sola Dei praedicamenti analogice secundum nomen [illegible] quae i sola Dei praedicamenti tentialiter et intrinsece includit ut ee in gr accidentis i de intrinseco conceptu duobus modis intrinsecus per quos accidens dividitur in praedicamenta.

Nam ita se habet accidens ad novem praedicamenta sicut ens ad decem. ens i. de intrinseco conceptu decem praedicamentorum q. et accidens i de intrinseco conceptu novem praedicamentorum

Q 4 V. Relatio sumat suam Realitatem a fundamento.

R. intellig. Dei difficultatis i not. q. in relat. 4or reperiuntur fundamentum subiectum et ipsa relatio vel correlatum. similitudinis ratio i. fundamentum qd i. unitas in albedine v. g. et subiectum quod i. Pe. et. tj qui i alter similis et ipsa relatio i. forma quae refert unum ad aliud

sit. 1a concl. relatio non sumit suam realitatem a tto qt. i.

q. connaturalis

UVA.BHSC

qr contra dat. qd tq. sit. realis & relatio ronis q. no dat. relati suam reali
tatem atio ahs dat. in relat. scibilis ad sciam qr relatio e ronis et. sua
e tq. realis

2 qr scibil sumit. suam realitatem ab eo qd e sibi extrinsecum
dene si tq e orno extrinseca relat. q.

sit. 2a concl. relatio non dat. suam realitatem a subo et pr. q. a subo re
bet. nomé suam realitatem cumque dat. simul fieri et. pcedi si terno subo non
post. simul fieri et perire q. ab eo non dat suam realitatem minor pbqr
multe relat. adveniunt subo ut similitudinis & paternitatis &.

sit. 3 concl. relatio non dat realitatem a sua term. forli qr pbqr relatio
rei realis non dat. realitatem ab eo cumque convenit cum relat. ronis et. dicet.
e realis q in sua relat. forli convenit cum relat. ronis nempe in relat. q.
ab hoc non dat. suam realitatem

2 qr ex rema rone forli dat relat. s. realitatem existentem s. in
existentem si existentem q. subst. tale qd non e rei relatio pr existentes q e terno
finis ad eo forlis relat. non definit. qd sit. rei ee ad q.

sit. 4 concl. relatio realis dat. suam realitatem a fundamto et pr. insufici
enti enumerat. qr non atio nec asubo nec atermo forli q. a fundamto et non
intelligo qd sumit. fundamentum tanquam a causa efficienti qr cum relatio et.
fundamentum sit. eadem res et. idem non e causa sui ipsius sed qr. ipse
qr quo fundat. relatio realis e ut similitudo in albedine ille ut ronis qua et
in rebus non correspondet. fundamentum in re. qd sit. ens reale dicunt. relat.
ronis qr relatio dextri et sinistri in columna

2 qr ab eo dat. relatio sua realitatem quo posito semper e realis et quo
sublato non e realis sed tale e fundamentum q. maior pt. et. minor pr. nam
ad relat. non requirit. nisi fundamentum et. tq. si fundamentum sit realis
et. subq. sit. ronis adest relatio e realis ut pt in relat. sole et subditus et
scibile non existit. sed tq sit. realis sed fundamentum non e reale relatio non
e realis sed ronis ut pt in relat. scibilis ad sciam et creatoris ad creaturas &.

Q. 4a quae conditiones requirant. ad hoc qd aliqua relatio sit realis.

Contra certum est et e d. fr. So. qd ad hoc qd aliqua relatio sit. realis 3 conditiones requirunt. 1a e

qd sit. in

qd sit inter extrema realia 2° realit. existentia 3. Realit. distincta ista he
3ª condit. inter eni et non ens non e relatio realis defectu 2ª condit. inter ge
nerum et ante spumo non e relatio realis qz ante ipsi non existit defectu
2 conditionis intersperanus et an se ipsum non e relatio realis qz non distinguunt
realit.

Illa 10 ponunt conditionem e qz relatio realis e ordo realis et sic debet
e relio intellectu Vº inter ea que istas :: qz intellectus non e ordo ex parte ex
intellectu cum illa non exante

In qz inter deum et creaturas et inter scibile et scientiam non e relatio realis licet omnia
quamvis sint extrema realia et realit. existentia et distincta deo s. sp. e pr. Eg. 3
art. 7 requirit qd vt relatio sit realis vtrique extremo debet esse habitudo interali
qua duo sint aliquid realit. conuenientia vtrique vt p. de relationibus que con
sequunt. quantitatem vt magnum et paruum duplum et dimidium qz quanti
tas e in utroque extremorum et similit e in gtz de relat. quo consequunt. ad act. et passio
nem vt motiuum et mouens patre et filio

Si queras qz conuenientia debeat esse in re aliqua vt in ad hoc qz in vtrisque
sit relatio realis ex pte vtrque extremi R. qz non e necesse qd sit conuenientia spe
cifica qz calum et qz inferiora differunt spe et tn referunt relat. reali causa
et effectu neque e necess. conuenientia generica qz subst. quantitas et qualitas
differunt qe et tn referunt relat. reali diuersitatis nec sufficit conuenientia
analogice qz deus et creaturae conueniunt analogice et tn intellectu a se
deum non e relatio realis tn requirit. qd sit conuenientia in ratione enti
finiti et infiniti qd fundat relat. primo ad et aliud 2.

2 queras qualis ordo sit necessarius ad relat. realem R. Caj. e p. Eg. 13 art.
7 et fere e 3 con. cap. ii qd nomine ordinis non debemus intelligere
actualem ordinem qz cum ordo sit relatio esset idem qd ad relat. re
quirit relatio sed debemus intelligere habitudinem specialem quae e fun
damentum talis ordinis que vt s. sp. docet. Eg. 7 dispa art. 7 nihil
aliud e quam dependentia vnius ab alio vº in relat. 2º qz relatio que
in passione fundat. semper e realis qz patiens in qua necess. tale
media passione perficit ab agente et ab illo dependet vt a perfectiuo
relatiuo que fundat in act. tunc erit realis cum agens perficit
ab act. et eius actio vt aliqua extrinseca perfect.

in illis

in illis vero in quibus non est dependentia alicuius ex his mediis non est relatio realis et ideo relatio creatoris ad creaturas non erit realis sed rationis quia non dependet a creaturis et quia non sufficit ab actu in relativum vero quod quis cum tamen dependentia vero unius extremi ab alio et non contra. Ideo tamen est relatio realis ex parte unius extremi vero ut potentis habitibus et actibus relatio mensurabilis erit realis quod dependet ab obiecto tanquam a mensura ad vero relatio mensurae in obiecto tamen est rationis quia obiectum non dependet ab illis

Si est ... arg. quod relatio dupli ad dimidium est realis ex parte et non est inter extrema realia quod et minor probatur ex eo quod partes continui quando sunt unitae non sunt distincta entia realia. Est notandum quod relatio dupli ad medietatem potest dupliciter considerari in ea ut dicitur relatio ad suam medietatem existentem in eodem continuo et ista non est relatio realis quia non est inter extrema realia et inter eas et partes partium vero inter non faciunt distincta ab eius toto alio modo potest considerari ut duplicitas dicat relationem ad aliam medietatem existentem in alio continuo ut sicut duo continua quorum unum sit in duplo maius altero et ista erit relatio realis.

2 relatio quam dicit imago ad rem imaginatam est realis et tamen aliquando res imaginata non existit et similiter relatio quae est scientiae ad scibile est realis et tamen aliquando non existit. Ergo.

Ad quod respondetur quidam quod relatio inter imaginem et imaginatam tamen est realis quando imaginatum existit in rerum natura quando non existit est rationis et quando relatio scientiae ad scibile est realis si scibile existat si non existat est rationis probandum est quod relatio scientiae ad scibile semper est realis sive scibile existat sive non quia in rerum natura quia scientia abstrahit ab existentia et satis est pro terminis in entitate sed tamen ad quod imago terminatur ad rem imaginatam cum omnibus conditionibus individuantibus et una est existentia si non existat non est relatio realis sed rationis. Si dicitur quod similiter est relatio dependentis et non requirit quod mensura existat et imaginatus est mensura

3 Inter productivum et productibile est relatio realis ex parte sed ... tamen quia productibile non existit in rerum natura ergo ad quod ... aliqua relatio ut realis non requirit quod extrema existant. Respondetur quod productibile potest dupliciter considerari uno modo prout est actuum in potentia in ut sit tale quale ab agente actu ut ... quod est actuum in ... ut sit calidum per calorem ratione cuius est calefactibile et sic est relatio realis inter productibile et productivum de quo loquitur.

Ad. Sed citato actu non sumit. [per] eo q[uod] actu non existit. si [vero] actualiter existat
ut hic relativo nominis entis producibile et productivum

Cur In Hoc Prædicam[en]to duo generalissima sunt.

Ratio Dubitandi est q[uia] generalissimus huius prædicam[en]ti est relatio quæ ad aliud [refertur]
illud ad aliud ad q[uod] terminatur est generalissimus equale generalissimo q[uod]
nec relatio nec relativum inveniuntur. illa si simul duo extrema sunt duo generalissima

Propter hanc rationem quidam dixerunt. vt refert simplicius in hoc prædicam[en]to
ss. duo generalissima et confirmant q[uia] in vtraque [definitione] relativorum tam antiquorum
quam Ar[istoteli]s ponitur. aliquid nempe aliud et illud non est q[uod] definitur q[uod] definitiis
non intrat. definitum [ergo] est aliud generalissimus equale et oppositum
Sit conclusio in hoc prædicam[en]to sicut in alijs [prædicamentis] vnum generalissimus et p[robatur] q[uia]
essentia relativi est vna quemadmodum et essentia quantitatis et non multiplex [ergo]
generalissimus etiam est vnus et non duplex.

Præterea q[uia] illa quæ opponuntur in hoc prædicam[en]to non conveniunt ad aliud [ergo] generalissimus est vnus re-
spectu ad aliud.

Ad ad argumentum dubium in [contrarium] R[espondetur]. quidam dicunt q[uod] ad aliquid est generalissimus huius prædica-
menti q[uod] est relativum in non q[uod] est terminus ad quem refertur q[uia] relativa in com[muni]
non [refert] terminus sed in particulari [ergo] hoc tamen est falsum q[uia] sicut relativus in particulari
refert. ita in com[muni] nam sicut hic pater refert ad hunc filium ita in com[muni].

Alij vero dicunt. q[uod] aliquid q[uod] est generalissimus non refert. si est [ideo] quia [certe]
ue refertur q[uia] est quidditas et essentia relat[ionis] in abstracto sta[ti]m sic non est [relatio]
[quia] vero ha[ec] quidditas mentalis est. distinctum ab alijs q[uae] signat. relat[ionem] aliquam [certam]
[certas] si generalissimus huius prædicam[en]ti vere est distinctum ab alijs et non habet al
[illegible] nomine nisi quo refertur. [ergo]

neque solvunt argumentum. Iste modus dicendi q[uia] forma illa que est quidditas
relativi in abstracto necessario denominat aliquid subiectum relativum et hoc necessario refert.
ad aliquod relativum q[uod] etiam refert. ad ipsum si non eadem relat[io]. q[uia] ss. duo
ue et denominat. duo extrema et per [consequens] erunt duo generalissima —.

Nec solo quia dabit. Sed et sufficiens [illegible] producitur [illegible] a
illa forma denominat aliquid conceptus relativus [tamen] illud conceptus
aut simul vel non exercet officium relat[ivi] [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] nunquam insequent. actus [illegible] q[uia] [illegible] non [illegible]

det. [illegible]

Dic. id tm̃ ĩnsingularib; et subst. dicit. ab. Ar. subrectiua [illegible] non potest suscipiat. [illegible] id tm̃ in singularib; non inquas [illegible] valet. hoc solo q̃ recte et suscipere [illegible] ẽ actio et passio et tm̃ possunt execitum singularib; q̃ actiones sunt suppositor ad v. referi non ẽ. actio id [illegible] non determinate ad aliud quo debet. conuenire oib; participantib; relat.

V. R. q̃ ad aliquid ẽ generalissimum huius predicam. ẽ relatiuum et [illegible] tum ad quem refert. tm̃ illi. ex q̃ non constituit. aliud generalissime q̃ non ẽ. aliquid cõe vniuocum [illegible] analogum et [illegible] q̃ [illegible] consistit. q̃ in hoc predicam.to ponunt. tam relatiua mutua quam non mutua et mutua terminant. ad relatiua realia et non mutua ad absoluta [illegible] relatiua [illegible] conem id relatiuis realib; et absolutis relatiuis [illegible] conem non potest. assignare aliquid vniuocum id analogum. id generalissimum huius predicam.ti refert. ad tum in cõi qui comprehen dit. reale et rõnis q̃ [illegible] et sic non ẽ vniuoc. q̃ neque generalissimum et [illegible] [illegible] adaequate ad q̃ negat. potest. aliud generalissimum [illegible] dictas.

C. 6. Cum et q̃ sint fundam.ta Relatiuorum

Ar. non connumerauit. aliquas species relat. et ita quidam recentiores in hoc predicam.to species q̃ profecto valde absurdum ẽ narr. ubi ẽ genus sunt species id ẽ generalissimum huius predicam. q̃ [illegible] subiec. [illegible] ẽ [illegible] q̃ Ar. 5. metha. triplex posuit. fundamentum relatiuor. quedam enĩ fundanda in v. [illegible] s. in num. quedam in act. et pass. quedam in mensura et mensurabile [illegible] disputant. fons. [illegible] [illegible] et alex. et 1. [illegible] 4. [illegible] cap. 24 et [illegible] 1. [illegible] 28 et [illegible] dua. in [illegible] 4 [illegible] 1.

1. [illegible] extremum explicant Ar. non tm̃ locutum fuisse [illegible] quantitatiua id [illegible] et numeralis intelligunt quamcumq; [illegible] et [illegible] per act. [illegible] et passiones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actiones et [illegible] mensurant. [illegible] [illegible] explicant. [illegible] [illegible] quantitate [illegible] mensuras [illegible] [illegible] [illegible] creatura et [illegible]

Ad 1. genus [illegible] [illegible] numeror. quo in [illegible]

hic hac

tea stultare et opport. quantitati continue quo ergo necia Ut duplo quanta continue ad suo duplum quantus continuus et ois relat. distantia l. loci l. temporis

ad 2. gsy ideo occunt. ois causae relat. effectus et alia

ad 3. ideo ocunt. ois relat. dependentiae et intentas in ipsa rel. ad contra

2 e. not. quod alit. dicit. quod unitas in subst. facit idem in quantitate facit equale in quantitate simile et in unitae pluralitates in subst. facit diversus in quantitate inequali et inequalitate dissimile et pluralitas debeny intelligi tu vocab. et accidentis et pro quantitatem intentionalis et quantitatem in extensibus latitudinem de qualitate intentionali latitudinem quesiti et sic sensy i relat. continuatis fundati in qui tuntas et equalitatis ultra in excessu l. defectu l. paritate extentione latitudinis similitudinis vel excessu l. defectu l. paritate in extentione latitudinis consistit.

sed subjicias quod continuati paternitatis l. rec. dici que e. in nonis sed non post. et fundam. relat. realis R. quod relatio non fundat. in unitate solit. que e. in nonis sed in ipsa unica realia in qua conveniunt relatas

2. subjicias quod generatio activa que e. ratio fundandi relat. paternitatis transiyt et manet paternitas quod non potest. et fundamentum paternitatis R. ut sto. d. 6. q. 10 quod generatio activa e. fundat. l. paternitates quoad initium non et quoad conservat. quod quo conservat. e. subm. et ejus unitia

3. e. not. quod ois relat. ss. ejusdem spei similitudinis quambus ma. sub tri differant ut duo recti et duo albedines et duae paternitates que conveniunt in ratione respiciendi se. nam in spirituale l. male diversaccidens e. rone de illis constitutionis in in individuo v. sic relat. gus o spus sive sit in subst. sive in accidenti ss. ejusdem spei e. in ad vertendum est quod pater et genitor non ss. nomina sinonima si pater dicit. relativus sunt et agens nas babeny differ e. quod valet in nomine patris de in nomine genitoris mala negant valere

4 e. not. quod cum distinctio realis exactnaq. sic. necess. est relat. ut alem quod relatio communicatis ejusdem ad se ipsum e. unius sicut. ut vult ut distinctio v. et identitas specifica duorum realit. distinctorum e. relatio realis fundata in unitate l. numero

Ca. 2^m

C.a 2 fundamentum i. not. qd cum pōa actiua p̄xima potest a deo separari et. tunc manet. relatio patris quae fundat. in substantia patris et filiatio quae fund. actiue in subst.a filij. generabilis nam generatio qr. tansiyt. non ē fundam.tū quamuis sit. to fundandi

.6. ē not. qd relat.s quae fundant. in alt.o et in pass.o quae moralit. et non physice attingunt. effectus ē ronis et non realis vt. dominus et iudex in uultos uere genetus qto v.o fundant. in entitate reali vt. dominus dei ad creaturas quae suapte n.a ribdunt. deo tunc ē relatio realis

Ex quo colligit. qd qe oia quae diximus de fundam.tis relat.u realis possit. conabilit. possi accommodari relat.o ronis intelligiāt. idest. tres et distinctio et. subm. ē causa passionū et perfectioni mere sua imperfectionis.

Vt. tamen quae ēu generatis relatiuorum aliquid dicamus ē not. aliquas ēē diu.a relat. vt. ē relatio alia per se alia per accidens relatiuum per se ē pater per accidens ē. [illegible]

2. relatiua per se alia sm̄ ēē alia sm̄ dici relatiua sm̄ ēē, ii. vt. ts. supra dictum ē. quorum totum ēē ē ad aliud relatiua sm̄ dici ii. quorum totum suum ēē non ē ad aliud tn̄ nequit. explicari nisi in ordine ad aliud.

3. diuisio relatiuae sm̄ ēē alia realia alia ronis realia quae ēnt. ēē sine op.e intellg. ronis quae non ēnt. ēē nisi per intellm.

4 diu.o relatiua alia mutua alia non mutua relatio realis mutua ē illa quae ē realis ex utroque extremo etiam utroque extremo ēt. fundam.tum reale, non mutua ē quae ex altero tm̄ extremo ē realis et ex altero ronis, primi exemplum ē. similitudo qr. duo similia mutuo referuntur 2.i ē scia ad scibile qr. scibile relat. ronis refert. ad sciam

5. diu.o relatiuae alia equi parantie alia disquiparantie, equiparantie ii. quae ēnt. eamdem denominat.m in utroque extremo vt. simile et inequale disquiparantiae quae non ēnt. eandem denominat. vt. pater et filius

Vlt.a diu.o ē qualis posuit. Arist. 1. methaph. nempe relatiua alia ii. quae fundant. in vnitate ē. num.o alia in alt.e, et pass.e alia in mensura et mensurabili. ē. diuisit. i. prius alia. 2.a alia 3.a

Deka

De Relativis Primi generis.

Quamvis modo determinet de generibus relationis in specie oportet de singulis aliquid dicere. relativa primi generis quaedam fundant in numero quaedam in unitate. quae est principium numeri. quae fundant in numero quaedam sunt excessus et defectus numeri quaedam sunt equalitatis quae fundant in numero sunt excessus et defectus quaedam sunt defectus et excessus determinatus quaedam sunt excessus et defectus indeterminatus. determinatus ut multiplex et submultiplex duplus et subduplus quae fundant sunt excessus et defectum determinatus quaedam ad unitatem quaedam ad numerum ad unitatem ut sex qui aliquem [illegible] i. numerus ternarius qui constat numero binario et medietate eius &c. nempe unitate ad numerum ut sexquiternarius quae numerus senarius qui constat numero quaternario et medietate eius v. binario

Quae fundant in numero sunt equalitatem s. duo numeri equales quae fundant in unitate quaedam in unitate identitatis quaedam in unitate equalitatis quaedam in unitate similitudinis quae unitas in substantia facit idem in qualitate simile inequale in quantitate contraria eorum fundant in numero ut diversum equale et dissimile.

est tamen advertendum quod relativa quaelibet primi generis fundant in unitate substantiae quod ibi nomen substantiae sumitur [illegible] ut individuum equivoce diximus. ut fundamentum cuius relatio in diis predicamentis [illegible] quod inter xe[illegible]tum & paulus in quantum conveniunt in unitate entis i. talis relatio etiam inter duas lineas et duas paternitates et in omnibus aliis quae conveniunt in unitate entis

Sed 1a [illegible] est argumentum sequitur quod duae relationes fundent alias relationes ut duae paternitates quae conveniunt in unitate entis fundant alias relationes et illae conveniunt alias et illae alias et sic in infinitum. quidam respondent quod illae duae relationes quae fundant in unitate paternitatis non s. [illegible] aliquas relationes sed se ipsis sicut existentia [illegible] existit ipsa non existit alia sed ipsa. ista tamen solutio non videtur omnino vera quia illae duae relationes conveniunt in specie et differunt quia una non est alia sicut duae paternitates in quibus fundant ergo non differunt se ipsis. dicendum est quod paternitates conveniunt se ipsis et differunt se ipsis

et confirmatur quod [illegible] dicendum quod duae relationes diversitatis differant se ipsis quod est falsum quia [illegible] diversae se ipsis s. est diversa [illegible] relationes similitudinis

conveniunt

UVA.BHSC

Conveniunt in ratione relat. 1o. non. ii. i. diuers.

V.c aliud R.s nempe q. illi relat. eq.que fundant. in quantitatibus non. ii. quem de ii. omnes quibus patre relates ii. equim. x io i qz ablum i sp. eius proxime quantitati vt effectus quos tribuunt subst. recipiat in se ipsa sicut linea i quanta in se ipsa et tribuunt subst. quantitatem & extensionem at albedo tribuat subst. e albam non tn ipsa e. alba et simile dicendum est de relat.

Si obycies qd salutem sequit. q. relat. diuersitatis multiplicent in infinitum vt paternitas et filiatio ii. diuerse relat. q. per alias relat. et illo per alias et sic in infinitum R. dupliciter. i. q. fundat. perii in infinitum quoniam relationibus diuersitatis deueniendum i ad relat. identitatis nam cum sint diuersitatis conueniunt & sic fiunt identitatis. R. vt ad i. obiectionem R. qd non recipiunt in se effectus formales quem tribuunt qz absolutus facit quantitas &c.

De Relatiuis 2.e qus

Ca relatiua 2.e qus i ad occurrendum q. Ar. i. met. 5a. inq. q. quedas fundant in act.e et pass. quedam fundant. ad act. et pass. in act. vt calefaciens et qd calefit in pa. ad act.em et pass. dupliciter namque quedam in pa. ad act. puta ut vt paternitas in patre qz genuit et filiatio in filio qz genitus e. quedas quedam in pa ad act. prima furnam vt cale factibile et cale facturus quedam vo in priuat. pos vt impossibile et intelligibile et in audibile —

Si s. fundam.ime i ar.m qz ex illa sequit. qd deficiente fundam.to manet relatio et pa. permanente patre et filio manet paternitas et filiatio tn non manet generatio eius fundamentum q. R. i. qd quamuis ar. dicat qd fundamentum paternitatis i generatio tn i intelligendum qd generatio i. ro. i conditio fundandi relat. paternitatis tn fundamentum i pa generandi et illa manet manet patre vel pa generatiua reducta ad act.u in se genuit. i fundam.tum paternitatis

Cd si obycias qd la pa i passio L. accidens qd ii et pot. separari adeo ab ipso qd et manebit relatio et vero manet ipsius fily R. qd principium act. i duplex. quidam i. primum et substale alius primum et accidentale sicut in cale fact. principium i. i substale est subst. ignis primum vo et accidentale i. calor

& sicu nunc

& sic principium i.^{m} et substale generat. i. contra patris quae non pott. ab eo separari principium vo primus & accidentale i. pōa generandi et ista pott. ab illo separari et filiatio fundat. in subst.^{a} filij quae non pott. ab illo separari.

De Relatiuis 3 gñs.

Ca. 1. Relatiua 3. gñis quae fundant. in mensura & mensurabili i. aduertendum q. non loquimur hic de mensura quantitatiua q. illa pertinent ad relatiua primi gñis si loquimur de mensura veritatis & perfect.^{is} in quo sensu scientia scia mensurat. a suo obo et: sensus a sensibili q. scia tunc i. perfecta qdo i. conformis obo et adequat. illud et sensus similiter

2 i. not. qd pōa et obm dupliciter poss. referri vno modo actu pro actu fact. pōa in obm et tunc dicunt. mensura et mensuratus vt cum visus actu videt. & intellus actu intelligit. alio m.^{o} referunt. pōa et o. cum pōa non actu operat. cca obm pott. tn operari vt pt. in dormientibus et pott. tunc dicunt. mensurabile et mensurati uus &

3 i. not. q. ros i. discrimen in relatiuis 3. gñis q. relatio partem mensurabilis ad mensuram i. relatio realis ad vo. ea q. mensurae ad mensurabile i. relatio ronis et ro i. duplex 1.ª i. q. mensurabile depend. et a mensura vt scia a scibili et pōa ab obo non etiam scibile depend. et a scia alia ro i. q. ad hoc q. relatio sit realis fundamentum eius debet. ee reale, ad eo qd intelltus cognoscit. scibile nec de nouo ponit. neque vtq ponit. aliquid in scibili

Ex quo sequit. ro qd dicit. S. Th. 1. met. q. relatiua 3 gñis si. relatiua non mutua ad relatiua primi et 2.^{i} gñis ~~...~~ si. relatiua mutua nam in 1. et 2 gñe vtrumque extremum mutuo refert. ad alterum in 3. gñe vnum ex extremis i. relatiuum alterum absolutum

18 Obijcies qd et. relatiua primi et 2.^{i} gñis si. non mutua q.^{o} diuisio assignata inter 1.^{m} et 2^{m}. et 3. gñis i. nulla aūs pro q. relatio dominii scatus quae i. in creaturis et creaturas pertinet ad 1.^{m} gñs et. tn ex parte dei nulla i. relatio q. non i. capax relationis q. relatio in creaturas &c.

fectus

UVA.BHSC

Et effectum, i. intellectum et creaturas quae creantur a Deo,
et tamen ex parte Dei non est relatio aliqua, ergo R[espondeo] concedendo totum
quod assumitur, et differentia inter 3. et 2.m est quia in 3. classe
altera non mutua, in 1. et in 2.a aliqua ex illis quae assumit.
assumitur.

C. V. Relatiua Non Mutua 3. generis terminentur ad absolutum, an ad Respectiuum?

Nostra difficultas est Divi Thomae 1. p. q. 13. art. 7. quod asserit omnia relatiua terminantur ad relatiuum et nulla ad absolutum. Probatur rationibus.

1. quia ex 5. metaphysicae ingreditur quod quaedam sunt relatiua ex sua natura quae totum suum esse ponit ad aliud ut sunt primi et 2.i generis, quaedam vero sunt relatiua non ex sua natura, sed quia alia referuntur ad ipsa, ut scibile dicitur relatiuum quia habet solum extrinsecam denominationem et sensibile, unde propterea appellatur quasi vera relatiua habet extrinseca relatio.

2. quia si relatiuum posset terminari ad absolutum sequitur quod in definitione relati illa particula aliud posita in definitione non significaret relatiuum sed absolutum, sed contra est Divum Thomam et expositores et antiquos.

3. quia si terminaretur ad absolutum sequitur quod non possemus cognoscere aliquam creaturam naturaliter, nam cum definitur creatura in eius definitione debet poni Deus, quia relatiuum definitur in ordine ad terminum sed ibi ponitur ut ens absolutum non est cognoscibile quia impossibile est quod absolutum illud comprehendamus, ergo manet creatura naturaliter incognoscibilis.

2a sententia est Scoti in 1. d. 30 q. 1 qui asserit quod relatiua terminantur ad absolutum et non ad relatiuum.

1. probatur ex Aristotele 5. metaphysicae ubi ponit differentiam inter relatiua 3. generis et alia, nam ingreditur quod relatiua 3 generis non sunt mutua quia unum extremum non refertur dicitur ad aliud nisi quia aliud refertur ad ipsum ut scibile dicitur non refertur ad scientiam et terminat illam, ergo terminat ut absolutum et non ut respectiuum.

2. probatur quia actu terminat potentias ex Aristotele 9. metaphysicae, ergo terminat ut absolutum et habet intentionem aut ut respectiuum non ut respectiuum quia terminat ut proprietas et in relatiua

A. Relativa v[er]o nullo no[n] ai[t] aliqu[id] alterius q[uod] v[er]e absolutu[m] e[st].
3. v[er]o relativum v[er]i, definit. p[ro]p[ri]um q[uod] terminus e[st] p[ro]p[ri]e relativus et. p[er] co[n]s[equens] non e[st] relativus conseq[uen]ter e[st] legitima et ar[gumentu]m p[atet] ex 7 et. q[uia] met[aphysic]a ubi d[icit]. quantitas s[e]c[undu]m se respectu accidentis et. q[uan]titas a[ctu]s respectu p[ro]p[ri]o q[u]i ponunt. insuf[icien]t[er] illo[rum].

4 q[uia] inter a[liqu]a ubi s[ecundu]m q[ui]s alterum extremus nulla relat[io] s[ed] p[o]t[es]t nisi dum actualit[er] co[n]siderat[ur] ab intellectu et. tu nullo intellectu co[n]siderante terminat[ur] relat[io] alterius extremi ad se q[uod] terminat[ur] v[er]e absolutu[m] et non v[er]e respectivus.

3 v[er]o e[st] 1 q[uod] 4. q[uia] 13 art[icul]o 7. ad 4 ubi i[n]q[uit]. q[uo]d relativa non s[ecun]d[u]m ea que s[un]t talia q[uod] n[on] terminant[ur] ad relativa s[ed] tamen tamen s[unt] p[ro]p[ri]um absoluta v[er]o scia ad scibile et. creatura ad creatorem et. sensus ad sensibile nam scibile creat[ur] et. sensibile non referunt[ur] realit[er] nisi p[ro]pt[er] intellectus apprehendit ea ut rel[ativ]a relativor[um] scie et sensus et. creature q[uas] ad illa tenet[ur]. Suarez 2 d[isputatio] cap. ii.

Cuius s[ecundu]m p[ro]b[ati]o s[eque]ntia e[st] conclus[io]. Deus non pot[est] referri ad creaturas eadem num[ero] relat[ione] qua creature referunt[ur] ad deu[m] neq[ue] scibile ad scia[m] & sic de alijs relativis s[ecundu]m q[ui]s et. p[ro]b[atur]

1. q[uia] si refert[ur] eadem num[ero] relat[ione] sequit[ur] q[uod] eius respectivuq[ue] de relationis e[st] fundamentum et terminus q[uo]d e[st] absurdus sequela p[ro]bat[ur] nam ut refert[ur] creatura ipsa e[st] fundam[en]tum v[er]o refert[ur] deus ipse e[st] terminus.

2 q[uia] inter ea que s[un]t relata realia debet e[ss]e opposito realis si eadem relat[io] referret deus ad creaturas qua creature ad deum tamen eadem relatio e[st] opposita sibi ipsi.

3 q[uia] seq[ue]ret[ur] q[uo]d eadem met[aphysice] relatio dependeret a se ipsa et quilibet p[o]t[es]t q[uia] relatio dependet a ratio q[uo]d qualitas refert[ur] deus ad creaturas relat[ione] existente in creaturis q[uod] dependet a se ipsa q[uo]d e[st] falsissimus.

sit. 2 conclus[io] neq[ue] in deo neq[ue] in v[er]o extremo relativor[um] s[ecundu]m q[ui]s pot[est] e[ss]e aliqua relatio realis qua referat[ur] ad aliud et p[ro]b[atur].

1. q[uia] illa relatio que e[st] in deo l[icet] e[st] subst[anti]a l[icet] accidens non subst[anti]a q[uia] sequeret[ur] q[uo]d subst[anti]a Dei dependeret a creaturis q[uo]d e[st] falsissimus neque accidens q[uia] deus non e[st] capax alicuius accidentis realis q[uo]d.

Et idem co[n]tingat in scibili & alijs s[ecundu]m q[ui]s p[o]t[es]t e[ss]e ex A[rticul]o 1.

met[aphysic]a

UVA.BHSC

Metha. ubi ingt. qd scibile ad sciam non refert. [illegible] scia refert. ad ipsul. 2 qa rationes fecerunt relat. reali. si simul n. scibile e. prius scia. ergo qa ea gaz fecerunt relat. reali si relata mutua scibile et scia non si mutua ergo

Sit. ergo concl. inde cognoscimus aliquas relat. rones quas fecit. ad creaturas Ds in scibile qua refert. ad sciam nam ex eo qd cognoscimus creaturam dependere a Deo et. sciam a scibile comparamus quodam modo Deum ad creaturas et scibile ad sciam et prin. quia nomina creata sensibile et scibile important relat.

Sit. ultima concl. Relativa ergo quae terminant. ad absoluta non reales sunt. ergo quae i. e. ronis e. primi Ds 2a. ad respectivum istam concl. ultimam quant. arga Sco. quia nullo intellu considerante creature dependent. a Deo et. scia. ad scibile ergo nullo intellu considerante terminant. relat. creaturae et scibile sunt id ut. relativa quae tm si. ronis ergo ut. absoluta

Ista concl. e. qd Cas. qui asserit. opposituus ex quo sign. qd ista nomina creator sensibile scibile nominant. relat. ronis quaeta ... menamus res sunt. cognoscimus et qa cognoscimus ista extrema terminare dependentias aliquas imponimus illis nomina relativa

Ad arga Cas. Rt. ad i. m. desumptus ex arist. sic. qd verum ... e. qd scibile non refert. ad sciam dicere qa scia refert. ad ipsum qa nos in cognoscimus refert. ad ipsum qa nos in cognoscimus scia refert. ad ipsum ergo funda mentum ... refert ad sciam per intellm. d. funda mentaliter refert. relat. scia non sic ... intelligi nostra ergo qua. fundamentum independentia sunt ad scibile ut. prius refert scibile ad sciam et sic de alijs ergo [illegible]

Ad 2. Rt. qd ista particula simul posita in def. relat. nec significat absolutum nec relativum tm ... sed superadditum e. id abs tra ... ab utroque

Ad 3. Rt qd non e. inconveniens quod non possumus compre hendere Deum terminare dependentias creaturarum si talis e. qd cognoscamus illum quantum ad quest. an. sit. 2. Rt. qd Ds potest con io ... duplicit. uno modo i. m. ... et sic non possumus illum cognoscere alio modo ut. e. causa naturalis creaturarum et sic cognoscimus illum a posteriori per suos effectus

Ad arga 3tii Sco. Facile Rt. ad i. m. concedimus qd quat. qd

Relatio

UVA.BHSC

Relatiua 3 gñis terminent. ad absolutum

Ad 2 R. q actus non refertur. pñal. Vt relatiua si, s sm suas absolutam tonim q ut. tu terminat. ad actum pña v. ut. relatiue e dicit. ad obm et non ad actum q non terminatur. actu s obo et inquantum refert. ad actus vt relatiue actus non e s uni sd simul narro eaque vt relata si simul alcomo onus ppt. et pij alo

ad 3 negat. i. conna nal licet in absolutis definiens neque definito ut. subsa accidentis non tn in relatiuis q relatiua si simul na et cognit. e bene sint. assignata

ad 4 R. concedendo totum q relatiua 3 gnis non terminent. ad absolutum

ex quo colligitur discrimen inter Caj. et Sco. et s. th quem indicat quidem q Caj. dicit. q oia relatiua terminant. ad relat. Sco. vt. ad absolutum ad s. th. relatiua primi et 2 gnis ad relatiuum. 3 ad absolutum

sd 3 ca quo diximus si quid ab aliquo i q inter causas et efectus e relatio realis et inter mouens et motum et subiectum et scia sunt si vt. causa et efectus et sensibile et sensus vt. mouens et motum e inter illas e relatio realis et non mutua R. concedendo totum q pruat. aliquo inconsiderant. subiectum et sciam vt causa et efectus et sensibile et sensus ut mouens et motum sd vere non pertinent. ad relatiua 3 gnis sd 2 que si mutua

2o quod datur scia eorum quae non sunt subiectum e scia non refertur relatiuali ad subiectum cui pt. q in genere q non e causa e scia de illas R. q ad hoc q scia referat. relat. reali ad subiectum nonunquam requirit. q subiectum existat. sd satis e q sit obiectum in intellectu q sciencia abstracta sunt. ab existentia

3 quod obm logicu e ens rationis et tn logica e scia realis non refert. relat. reali ad subiectum q relatio realis debet e inter duo extrema realia non tn non mutua et non ppt. terminari ad ens ronis R. q relatio realis mutua requirit duo extrema realia non tn non mutua et 2o duos relatio realis non

pptt. ii

Pott. ē ad quæ ronis gd non dit. fundam[en]tum ... ē adeos ronis gd dit. fundam[en]tum qualē ... ut. ē. obiectiue in intellectu ... fundam[en]tum ... ē. nece ssaria ipsius logice

C. 8. V. Relatio Realit. distinguat. a fundam[en]to?

C[irc]a istas difficultates 3. opiniones. 1.a ē Cap. lib. 1. sent. d. 30 q. 1. et. Cap. 1. p. C. 28. quidem asserunt om[n]em relat. realem distingui realit. a suo fundam[en]to. quas rones fortiores infra ponimus,

2 1.a ē. Greg. de arimino in 1. d. 28 q. 2 et. hetuorum 1. d. 30 q. 1. ar. 1. quas videt. tenere 1. th. op. 48. tract. de relat. cap. 2. et. tenet. Don[...] 1. metha. q. 27 et. Iab. ... eodem loco q. 22 qui dicunt nullam relat. distingui a fundam[en]to realit.

3 1.a ē. quas tribuunt. Scoto. in 1. d. q. 1. in q. libetis q. 3 qui dicit. gd om[n]is relatio extrinsecus adueniens distinguit. a suo fundam[en]to ad vero intrinsecus adueniens non distinguit. sed an sint relat. extrinsecus aduenientes infra disputabimus

sit. 1. concl. realit. non distinguit. a fundam[en]to ista concl. probat. 1. ex Ar[istotel]e 5. phisi. tex. 10. ubi inquit gd relatio non pott. aduenire subiecto sine mutat. subi sed impossibile ē. et. in intellegibile gd aliquid adueniat. alicui realit. distinctum ab illo quin mutat. q. maior pr. gr. si m.o sit. aliquis homo albus in hispania et. incipiat. alter in india ē. albus pr. fieri albus ens homo ille qui erat. prius albus ... surgit. relatio similitudinis sine altera siu mutat. q. signum ē gd illa similitudo non distinguit. realit. a fundam[en]to albedine

2 gr. Ar[istotel]e 5. phisi. tex. 10. inquit gd ad relat. non ē. per se motus gr. pott. aduenire alicui ... altero mutato non ipsi sed si distin guat. a fundam[en]to necess. erit. gd aliqua mutatio accedat. ei cui aduenit. relatio et. non tm̃ in altero. erit. etiamo alias ... prius ... capiens nas simul. prue gd ad relat. non ē. per se motus et. supponit. gd distinguat. realit. a fundam[en]to supponit. ... nam ex eo gd non distinguit. a fundam[en]to probat gd ad illas non ē. per se motus

3 gr. si distinguit. realit. a fundam[en]to posset ab illo separari

saltem

~~Sed ..., Rdi~~ proximo et. ita sequitur. qd si essent duo sp̃i albi ~~....~~ relat.^{ee} ablata qd non ~~~~ ii. similes qd ē. impossibile nam semper manebunt similes

4 qe relatio non facit relat.^{em} cum suo fundam.^{to} qe non ē. magis compositum album simile quam albus tm̃ ut. testat. ... ho deppār du act. 8. ubi ingt. qd relatio non componit. cum eo mig ē. &c. qd ē. minime intrāf inter sua predicam.^{ta} ad si sit. realitas destincta a fundam.^{to} cum illo faciat. aliquas compont. &c.

Ut. 2^a concl. relatio distinguit. a fundam.^{to} formalit. rat.^{e} ratiocinata etc. concl.^{as} pt. qe diversus ē. conceptus relat.^{is} a conceptu fundam.^{ti} tunc et. qe ptinent. ad diversa predicam.^{ta} &c.

Ad 2.^{a} ab. concl.^{es} sunt. quas ab arg.^{a} et. ... i. qe fundamentus & relatio ii. in diversa predicam.^{ta} &c. distinguunt. realit. ans pt. qe albedo in predicam.^{to} qualitatis ē. et. similitudo in predicam.^{to} relat.^{is} et. cons. pa. ex ste qe ens reale destinat. in eo. predicam.^{ta} et. sic qd debet. ē. ens reale. R.^{r} qd non ē. necesse qd predicam.^{ta} sint. in realit. realit. destincte sed satis ē. distinguat. formalit. ut. ab hoc et. patet qe ii. eadem res et. sunt. diversas formalitates & sub fundam.^{to} et. relat.^{e} formamus diversos conceptus

2 qd non pott. fieri qd eadem res augeat. et. minuat. simul sed pott. fieri ut. fundam.^{tu} augeat. et. relatio minuat. &c. ii. diversae res minor p... qe sint. duo albos in tertia ut. 4ta et. albedo crescat in uno et. in alio non tunc fient dissimilia et. albedo crescit. &c. ii. di... non res. R.^{r} qd non ē. inconveniens qd eadem res augeat. sm̃ suam concl. formam et. diminuat. sm̃ alias. l. dicit. qd cum auget. albedo ... fundam.^{tu} qd ē. unitas qe consistit. in ind. ... &c.

3 qe subst.^{a} et. accidens non ii. eadem res sed fundam.^{tu} aliquius relat.^{is} ē. subst.^{a} &c. saltim in eta distinguunt. relatio ~~....~~ et. fundam.^{tu} R.^{r} qd accidens sumit. dupliciter uno m.^{o} pro ... qut. et. ē. super additus subst.^{e} ut. ē. quantitas et. qualitas et. isto m.^{o} subst.^{a} non ē. accidens alio m.^{o} sumit. accidens pro... distinguit. ... centrali ... et. ... pott. intelligi sm̃ suas concl. formas sicuti ... pott. dici accidens superficiem qa non ē. de ratione superficiei qd ... quomodo ... et. converso et. accidens ... ē. subst.^{a} & nu

llum ē

UVA.BHSC

tum e. inconveniens ut relatio qd e. creatio passiva [illegible] addat aliquid reale super fundamentum qd. [illegible] s. subst.a [illegible] in predicam.to accidentis qn sit relatio ponit. in predicam.to relat. R.
qd verum e. et necess.ria nam motus non distinguit. realit. ab actio et sic generatio passiva est. idem cum subst.a et tn ponit. in predicam.to passionis.

4 arguit. ex 1. th. 1. p. q. 28. art. 2. ad 2 ubi ponens differentiam inter relat. in creaturis et relat. in divinis ait. qd id qd invenit. in creaturis preter id qd significat. nomine relativo e. alia res in divinis non e. alia res ex quo sequit. qd fundamentum [illegible] in creaturis fundam.tum non significat. nomine relativo qd e. alia res R. qd ubi s. th. non comparat. relat. ad fundam.tum sed ad subm et vult. qd relatio e. alia res a subo sicut fundata in act. et pass. quambis illa que e. fundata in subst.a sit. idem cum subo sed s. th. loquit. de illis que fundant. in act. et pass. qd ex eo pot. qd agit. de relat. divinis fundatis in generat. et [illegible] divina.

5 qr. 1. th. q. 8. de pot. du art. 2 ad 1. inqt. qd in subst.a pot. [illegible] realit. qd relatio ad aliquam relatio fundat. in subst.a qd. distinguit. a fundam.to R. qd D. th. e. intelligendus solit. sm predicat. nempe qd nulla subst.a e. relatio non tn. negatur qd subst.a e. relatio sm predicat. denticas ut actio e. res quae e. passio.

Plura alia arg.ta possemus adducere q tradit. Sonc. 1. meth. c. 8. et [illegible] sit. sequitur ex solut. istorum manet. satis clara ad illa pertinentia.

C. 9. V. aliqua Relatio Possit inmediate fundari in subst.a l. in alia relat.

In hac dubitat.e sit. concl.o relatio inmediate pot. fundari in subst.a pro concl.e e. qn distinctio realis e. relat. realis [illegible] subst.a [illegible] so accidenti e. distincta ab alia s. qd a lapide [illegible] aliqua relatio fundat. inmediate in subst.a maior [illegible] et minor qa distinctio realis non e. per accidens.

2 qr non minus equalitas et inequalitas perfect.u e. relatio quam equalitas et inequalitas in quantitatibus sed inequa[illegible]

tiby mili

UVA.BHSC

Subjungitur et equalitas et inequalitas relat.o realis g. et im
perfect.

3 qui similitudo e. relatio realis qr nihil e. simile sibi. s. alteri
si una subst.a e. similis alteri subst.ae nam nominis fortis est. similis
p[ro] ratione in subst.a qualis in alia inv[eni]se. e.

4 qr dum ignis generat ignem generatio p[ro]p[ri]e n.o terminat. ad
subst.alis qualis ad accidentia et et.a qualis ad subst.alis et. e. sub accidentibus
q[uod] in illo p[ro]ratione relatio effectus fundat. in subst.a

5 qr forma substa[nti]alis ime[diate] se ipsa depe[n]det a sua causa agente
s[ive] dependentia realis. e. relatio realis g. maior p[ro]b. qr effectus se
ea[n]d[em] dependet. et minor qr dependentia dicit. ad aliud g.

tertia 2a concl. relat. que fundant. in subst.a pertinent. ad sic predica
m[entum] relat. p[ro]. i. qr si. vere relat. reales et pertinet ad aliq[uod] p[rae]dicam[en]tum non
ad subst.ali g. ad istud.

2 qr relatio equalitatis que fundat. in quantitate et relatio simili
tudinis que fundat. in qualitate p[er]tinet. ad istud p[rae]dicam[en]tum g. et rela
tio identitatis que fundat. in subst.a p[ro]. ratione qr non e. maior r[ati]o unius quam
alterius.

Sed q. a. e. concl.ab e. ag. nullum accidens e. subst.a s[ed] o[mn]is relatio predica
mentalis e. accidens g. nulla e. subst.a R.a neg. minor ut in p[rae]di
cat.o contrarie nam illa in qua e. relatio pot. e. subst.a in p[rae]dicat.o
accidentia licet non sit subst.a formalit. nam accidit. relat.o q[uod] conveniat
ut subst.a l. accident.

2a relatio fundat. in quantitate l. act.e et pass.e l. in mensura et
mensurabili g. nulla fundat. in subst.a R. q[uod] hoc e. intelligend[u]m
q[uod] nihil fundat. relat. nisi sit quantitas aut actio et passio l. salam
indicat. ronem act.s aut pass. aut quantitatis et qr unitas in
qua fundat. relatio indicat. ronem unitatis que e. p[r]incipium num
meri ideo in illa fundat. relatio

3 qr sequit. q[uod] unio materie ad formam l. im mediate fundet.
in mat.a qr unio e. relatio s[ed] co[n]s[equens] e. falsum qr tam forma dependet.
intrinsece et sic fieret unum p[er] accidens, in n.o et forma q[uod]
non e. dicendum g. R. q[uod] unio materie ad formam e. ipsa
materia

Mat.ª Unita qe relatio non distinguitur a fundamento sed fa
cit cum illo aliquam compositionem et quem ad modum m.ª est qua
ra quod est, ipsa Unio et quamvis Unio distinguatur a m.ª
non sequeretur quod processendi a.q. qe q.q. est cum reunnessi
mat. est in m.ª quam m.ª et Unitas s. qu vocat Unio
qe relatio persuponitur extremo.

sit. 3. concl.º Una relatio potest in fundamento alterius rela

S.co in 4 d. 6. q. 10. et pro ratione qe quem ad modum
p.ª petr. et Joannis conveniunt et ij similes et equales rela
tione paternitatis conveniunt et possunt similes et equales et
paternitas et equalitas dissimiles et cu equales et sic possunt
ee fundamentum qd nobis quod sequeretur processus in infinitum
tum Ret. Sco in 2. d. 1. q. 4 et se neg. consequentiam quod de
benaendum est ad aliquam quae non subsistit aliam qe
ipsum procedere tho et sic procedunt tal. s. iubm. et R.
procedunt procedere tho et sic procedunt. tal. s. iubm. est R.
qd nullum est inconveniens qd dicit processus in infinitum
in qu. respectibus qe tre n. fundamenti formandi ...

C. 10. V. Relatio Dei ad cre.
aturas sit Realis et extemp.

Concl.º est qd deus non refertur ad creaturas relatione reali ex ratione
pr. concl.º e. s. qu ille modus qlio alt. n. Dei extempore
ad creaturas est ex ratione s. cu reale si ex ratione concedi. Una
si eius reale s. est. idem et cum sit extempore non est
deus qd est falsissimus qe quid qui est idem est deus.

2 qe illa relatio realis que est idem s. est creator s. rea
tura non creator qe est ~~creatura~~ extempore rui creaturae
cum deus refertur ad omne creaturas alia relatione refertur ad illas
de qua eandem faciam an sit creator creatura et sic erit
itur in infinitum.

3. qe si illa relatio est realis sequeretur qd aliquid realis
deus est. mea qd est falsissimus q. non refertur relatione reali
et refertur relatione rationis qe deus dicitur creator dominus
et causa creaturarum que sola significant relationem rationis

realem

Ricaeli xx q. 9 ... 1.

Sd 5a concl. 11. quedas aeta. i. e. qr internamo
tanti et motus i. relatio realis sed y e. i. moveri in moueate crea
turas q. et. Xps. in morte nostra refert ad matres relat.
real i. filiat. q. Rn qd sd moueri et motus 11. eiusdem ordinis esse
iuent relat. reali. ad sd 11. diuersi ordinis ut deus et natura
non refecunt. ad confirmat. Rn qd relatio claresurdat. in huma
nitate denouo assumpta a Vbo. et quemadmodum per assumpt. hu
manitatis deus non mutat. it humanitas tanq. per illas relationes

2 qr scia ad scibile refert. relat. reali id est deo i. scia
omnis naturas q. dicit. ad illas relat. realiores. Rn qd scia
dei i. causa creaturar et scia nra causat. aeq. et sic illa
non dicit. relat. realis nra sic.

3. qr accidunt relat. realem ad Dei in ferrora
quambus ab. illis non repentit q. et. dey Rn qd esse 11. ey dem
ordini cum ipsis inferioribus non ... dey

4 qr qr creat. perfectio i. ad mouisad eo exemplo re
et non ppter ea mutat. q. Rn qr creatio ... e. cel qd ipse
dey et non conuenit. et nisi ab aeterno creatio passiua e. ...
tra creaturas ... tm i. cui ... (

C. 11. V. Relatio accipiat speciem
atto l. a fundamento

Inqua dubit. 11. et. 2a concl. relatio sumit. spes in ordine ad terminus
et. pr. i. qr ab eo sumit. spes relatio qd ponit. in ey defio tanquas
dria. si tq ponit. in defie relat. tanquas dria qr patre i. qui
hit. filius. q. in ordine ad terminus suu. spem

2o qr idem i. principium formale constituens et distinctionis
relat. sed ordo ad term i. forme principium constitutiuum et distinctiuum
relat. q. in ordine ad term sumunt spes

3. ab eo relatio hit. spem quo posito refert. spes ab alia et
quo sublato non differt. spe. id sd ... relatio hit. ei spes ipso

et sublato

UVA.BHSC

8 sublato non dat. ut specificum q. sumit. spem a ter.
ut. 2. concl. dua numerali in relat. sumit. a subo. b. a
fundam. pr. e. qr. d. eo accidentia solo num. differentia non poss. ee
in eodem subo ut. pt. ex Ar. 7. meth. q. relat. differunt
num. sumit. alio accidentia qr. u. ind. accidit. subo.

2º. qr ab eo dat. relatio entitatem aquo dat. entitatem S
id tota entitas relat. e. a fundam. et. subo q. ab illo dat. individuat.

id 3ª conclusio in qua dal ar. e. e. qr relat. ut. constat ex
Ar. s. meth. distinguunt. per fundam. et. non per terms. q. accipiunt
spem a fundam. et. non a ter. Rx. qr relatio accipit. spem reduca
dit. et. in radice a fundam. completiue v. a ter. vel ua pºa
sumit. spem radicalit. a pren. cpiis ñ. aqua ēmanat completiue
tiue v. ab eo.

2. pot. ut i em. ty respectus duar relationum distincta
ia. spe q. relatio non sumit. spem a ter. pt. nam eadem albedo
est. et similitudinis alterius albedinis et. ex dissimilitudinis in
nigredine q. non sumit. spem a ter. Rx. qr non e. inconue
niens qr idem ualit. sm duersas rones formales terminat. uel
sal relat. spe.

3. qr idem filij refert. ad patrem et. ad matrem vniuer
sal. o patri et. matri sm. deos in differentes spe qr paternitas
fundat. in act. maternitas in pass. qr matri et. patri u. de
cuia principia generat. qr diuersimode conueniunt. q. relatio
non dat. spem a ter. Rx. ex d. s. th. 3. p. q. 35 art. s ad 3
et. ex cap. ibidem et. ex fin. 2 d. gen. cap. 12 qr in patre &
in matre sunt duae relat. realis differentes spe specifice
suum modum dico necesfande cau ipsius filius in filio. v. i. vnia
tio realis qua refert. ad patrem et. ad matrem que unica e.
sm. rem licet multiplex sm rationem inquantum concº. correla
tionibus parentum sm duos respectus intelly. ad sunt nº subyd
sunt. albedo et. unica et et. multiplex sm rationem numpe ut.
sensibiles et. ut. terminat. Albetat emo ita filiatio socrates e. vna
sm rem et multiplex sm rationem respectiuam nº pentelly

faciat.

Faciat. relatione respectivam ad Patrem & matrem
ad faciem distinctis in illa quatenus respicit patrem et ad ma
trem et non est inconveniens quia pater et mater sunt unum
totale principium filii, et sic non sequitur quod relatio patris &
matris sint eiusdem speciei quia ad diversum terminum sibi[illegible] eundem.

Ad 2am contra[illegible] et eius quat[illegible] dignitatem sco. in 3d 6.
q. 1. et s. th. servant quod plura accidentia solo numero differentia po
ssunt esse in eodem subiecto et quat[illegible] ad ... patre sunt plu
res paternitates respectu plurium filiorum et quat.

1. quia pluralitas posterioris bene stat cum unitate prioris sed illud
posterius nonposse neque adequari convenienter prius sequitur pluralitas re
lationum bene potest stare cum unitate subiecti quia subiectum prius est re
latione neque ab illa dependet et potest esse sine illa

2. quia plures species fantastice eiusdem speciei sunt in eodem organo
phantasie sine eandem partem organi quia si sint plures spe
quod non diversum non posset homo imaginari distincte quod est falsum et quod
sint in eadem parte, patet quia organum non potest in tot partes dividi
et quod sint eiusdem speciei patet similia quia est eiusdem speciei.

3 quia multiplicato priori et multiplicatur posterius sed genera
tio est prior relatione quia est eius fundamentum sequitur illa multiplicata mul
tiplicatur relatio sed multiplicatur ad singulos filios sequitur dicitur ad illos singu
las relationes nec sicut paternitas fundetur super generatione ita et hoc
paternitas super hoc genuisse 4o quia relatio est talis relatio
... filio ... relatio ad illud et ... ad alios alias relationes.

Tandem quia in eodem oculo possunt esse due species representan
tes duo alba v. g. duo alba que differunt solo numero et species
que illa representant solo differunt numero et similiter si sint due
candele ... in eodem medio duo lumina solum numero
differentia sequitur.

His tamen non obstantibus concl. 2a est verissima nempe quod
relationes ... per se ... et ... possunt esse plures solo numero
differentes in eodem subiecto quem admodum ... accidentia ... quia
... semper ... faciunt ... subiecto

&c.

sit causa individuationis accidentis sq. ei in subiecto non faceret diversa
individuatio nem si eadem

Ad 1. Secundum Respondetur quod maior est falsa absolute nam quod posterius
dependet ab unitate prioris in sua individuatione non potest stare pluralitas
posterioris cum unitate prioris quod vero intra album definiunt vel hic definiunt
quia hoc subiectum quod illud vindicat sibi vel subiectum adequatum sit. Sic

Ad 2 replicat. Respondetur Cajetanus 3 p. q. 31. art. 1. quod possunt esse in diversis
partibus phantasiae illae diversae species et unica in diversis partibus oculi quae
species intentionales in puncto salvant.

Respondetur neque quod in eadem phantasia recipiatur neque in eodem oculo
plures species eiusdem rationis que differunt solo numero et cum plures quod obiecta sunt
eiusdem rationis Respondetur quod obiecta possunt dupliciter considerari uno modo in ratione
in obiecto in ratione est sunt eiusdem rationis duo alba alio modo in ratione sensibi
lis et ita sunt diversae rationis ob hoc quod sunt in ratione illa sunt eiusdem species quae
quod quid fiat naturaliter unius fiat naturaliter aliud ita ut repraesentan
do illa sunt eiusdem rationis quoque quod quid repraesentat unius repraesentat aliud
veluti si unum album videatur a pluribus illae species sunt eiusdem rationis,
non enim differunt in repraesentando si numero quae sunt individuis subiecti si species
duorum albarum differunt species quae non repraesentat idem Et sic in una
phantasia non conceditur plures species eiusdem individui dispositae
una individua quae differant species.

3. Respondetur quod sicut lumen generatur in eodem diaphano a 2da can
dela non est diversum numero a lumine genito a prima sed fit unum
ex utraque dependens ab utrisque vel partibus agentibus ita cum in illis
fantasia regato omne obiectum eiusdem rationis non fit alia species sed
quae incoelens fit dependens ab utrisque partialibus agentibus convenientia
speciem illam ad novum obiectum magis consentit. Cajetanus in solutione

Ad 3. Respondetur quod verum est quod multiplicata generatio multi
plicatur relatio tamen ut relatio filiationis quae 2da generatio inve
nit relationem filiationis per se propriam 2^{ae} paternitas etiam in eodem
statim prioris rationis identitatis subiecti quem modus sumendi
patris intendit ut convenienter 2^{dam} ita paternitas per generationem 2^{i} filii
extendit ad novum actum paternalem et quod generat. Sic et in
dialysi quae omnes filii sunt unius tres adequatus paternitatis et singuli

inadequati

nequalis et sic nostro illo non comprehendit participat, ood de sunt et exterior ut ante et philosophus et de quarto
ad ultimum ex dictis patet solutio quare in eodem oculo ...
... numero ... quod ... duo ... ut ... duobus ...
... numerum ... ut in ... ad ...
... similiter duo lumina emissa ... candelis si
... unum luminis ... sibi et si ... quod ab eadem cande
la fiunt duas umbras si aliquod corpus ponatur in illo spatio Respondetur quod
causantur duae umbrae non quod sint duo lumina sed quod lumen
magis intensum in una parte quam in alia nempe in parte propinqua
quam in distantia

62 Utrum definitio et proprietates relationis sint a philosopho bene assignatae

Circa definitionem primam est notandum quod sic se habet ad aliquid ea dicuntur quaecumque id quod sunt aliorum dicuntur vel quomodolibet aliter ad aliud.

Quae definitio non traditur ab eo ex propria sententia sed ex sententia aliorum philosophorum qui illo tempore definiebant relativa quae definitio reiicitur ab eo quia est mala quia redundat quia convenit relativis secundum dici nempe ... et positio et habitus ... ut ... relativa secundum dici ... illa particula vel quomodolibet aliter ad aliud ponitur ad denotandum ... non quod unum relativum dicitur de alio in genitivo casu ut genitivus ut pater filii pater vel dativo ut simile alteri simile vel accusativo ut duplum et dimidium vel ablativo ut maius minore maius.

2 est notandum quod definitio ... relativa ... quaenum ... nun quam est solum sed simul cum alio et iste definitionis simul cum alio ... ut dicitur est superius non sunt propria definitio ... descriptiones

Prima proprietas quam assignat ... relationis et haec contrarium ... ut virtus vitio ... quam est notandum quod non ponitur ... propria ... ex sententia aliorum philosophorum ... ex definitione data

2a proprietas est suscipere magis et minus nam unum dicitur magis simile alteri quam aliud et magis aequale et magis inaequale et inaequale

ad ...

Adu[er]tit tn̄ Al. q[uod] neq[ue] ista opp[os]itas neq[ue] p[re]cedens conuenit
oi relat[io]n[i] l. obij relatiuis q[uia] duplo aut dimedio nihil ē. diuum neq[ue] vnus
dicit[ur] magis l. min[us] duplum ne alteru[m] duplu[m] e[ss]e 4[uar]to[ue]. ad dito ut 8° aequatio

3[ti]a circa istam opp[os]itatem ē dubitatio quo m[od]o relatio suscipiat magis &
min[us] cui D[oct]or Ann. simp. et Doct. nonalis d[ic]it sui. sic funda m[en]tu[m] vt
similitudo suscipit magis & min[us] non tn̄ oē fundamentu[m] suscipit
magis & min[us] et sic nec oīs relatio

Alb. d[ic]it q[uod] quantitas aliquo m[od]o suscipit magis &
min[us] et sic Vna ē maior alia minor et sic relatio equalitatis sus
cipit magis & min[us]

Ann. d[ic]it q[uod] suscipere magis et min[us] stat duplicit[er] p[er] se
et abusiue et sic relatio non suscipit magis et min[us] p[er] se sed in p[er]se
et abusiue

Patet Met[aphysicae] ex 1. Cap[itulo] ergo q[uod] relatio non suscipit ma
gis et min[us] r[ati]one fundam[en]ti sed r[ati]one sui et p[ro]bat euidenti r[ati]one et
ipse dixit non suscipit relatio magis et min[us] r[ati]one fundam[en]ti q[ui]a
q[uo]cu[m]q[ue] min[us] fundam[en]tu[m] suscipit magis et min[us] suscipit et relatio
et q[uo]cu[m]q[ue] fundam[en]t[u]m suscipit min[us] et relatio suscipit min[us] v[erbi gratia]
q[uo]d fundamentu[m] non ē suscepturu[m] magis l. min[us] q[uo]tiens
oppositum erg[o]. Videm[us] n[am] q[uod] si sunt duo alba vnu[m] ut octo aliud
ut quatuor ista s[unt] similia & tunc salua q[uod] ē ut totu[m] minuat[ur]
cessat relatio et fiunt magis similia & fiunt fundamentum magis similia et
minuit[ur] et si ex opposito sint duo alba ut quatuor s[unt] similia
et si albedo vni[us] fiat ut octo auget[ur] fundamentu[m] & minuit[ur]
relatio et patet q[uod] equale et in equale et simile et dissimile
non sumunt[ur] in rigore p[ro]ut consistit in eis q[uod] equale et in
equale suscipiant magis & min[us] non r[ati]one fundam[en]ti q[ui]a fundamentu[m]
ē vnitas quo consistit in indiuisibili

3. D[oct]or d[ic]it q[uod] relatio suscipit magis & min[us] r[ati]one sui &
non tm̄ fundam[en]ti q[uo]d fundat[ur] in fundam[en]to q[uod] suscipit magis &
min[us] v[erbi gratia] equale et inequale simile et dissimile non sumunt[ur] in
rigore sicut q[uod] consistit in indiuisibili sed more vulgi quatenus
illa dicunt[ur] equalia que parum distant et ea similia similia
q[uo]d conueniunt in aliquo

J. Thos Paul.
Sp[iri]tus

Nos aut. dicimus q relatio suscipit magis et minus ratione fundamenti id est fundamentum est albedo, non absolute, sed in quantum unus facit cum alio: crescendo unitas cum alio crescit relatio et minuit. cum alio minuit. relatio quia stabilitur fundamentum in unitate et quamvis minuatur in albedine, vel etiam albedo absolute augetur in illa, id fundamentumque est convenientia cum alio est.

3 proprietas est qualitativa dicuntur ad convenientias et contrarietas quasi ad contrarietas q non agit hic de convenientia duorum terminorum qui dicuntur convenientia [illegible] neque de convenientia proprie sed de mutua relatione quia ita relativa se habent q unus per habitudinem ad aliud exprimamus et ad invicem conferantur. Et hoc in omnibus casibus ut supra dictum est in genitivo dativo etc.

4 proprietas est qualitativa sunt simul natura ut duplum dimidium servus et hujusque quaeritur tamen Ar. q hic proprietas conveniat omnibus.

1.° quia sensibile et scientia non sunt simul natura quia hujusmodi plurimique sunt ante per existentiam et quia sublato sublato relato tollitur scientia, non tamen sublata scientia tollitur scibile quia quadratura circuli est scibilis et non est scientia de illa et sublato alio tollitur scientia non tamen sensibile et idem dicitur de sensibile et sensu quia sublato sensibili tollitur sensus quia sensus in corpore est non tamen sublato sensu tollitur sensibile et sublato alio tollitur sensus non tamen sensibile quia elementa sunt sensibilia est.

2.arg. nos et possumus quare non conveniret omnibus relativis haec proprietas quia causa et effectus sunt relata et tamen causa est prior effectu ut patet in patre filio quia eius filio mortuo manet et antea fuit tum etiam quia prius et posterius sunt relata et non sunt simul natura quia prius est prius est.

1 Circa istam proprietatem est advertendum ut dicatur q duo conjugata es reguntur ut aliqua sunt simul natura q mutuo se inferant. Et [illegible] per unum et 2.° quia unum non sit causa alterius.

2.° est advertendum q in illa particula in paucis aut in nullis. scibile et scientia non sunt simul natura dixit in paucis et in nullis Boetius dixit in paucis proprietates sub cas que sunt [illegible] non nisi per [illegible] nonnisi cum considerant ab intellectu et nullis quia chimera nulla scibilia sunt.

Albertus

Alb. dicit in paucis id i. in moralib. l. nullis q. moralia ut sic correspondent sensib.

Caj. insist. q. paucis potest intelligi de in seij s practicis in quibus ipsius scibile sit ab intellectu et nullus potest ei cognitionem eius quod illud et praecedit.

P. i. advertendum q. sicut et istud ut in malis ang. ad quandum q. scibile et scia non ss. simul natura nam utraque in ... accipitur actu sumit in actu ut scibile et scia aut utrumque in potentia s. utrumque in actu ss. simul natura si utrumque in potentia et simul natura q. quemadmodum scibile i in potentia ita et scia ... ut scibile in potentia et ... in actu et si non i mirum q. non sint simul natura aliquid in huiusmodi sumunt.

Alb. et sima et Amm. concedunt q. si sumat scibile et scia simul in actu aut simul in potentia ss. simul natura

Id ista s. i. capite ... A. 3. diala cap. 2 ubi docet q. sensibile et sensus in actu simul ss. non in potentia

Id not. i. q. s. th. 1. p. q. 13 art. 7. ad 6. tradit regulas ad cognoscendum quae relativa sint simul natura et quae non et docet q. ad cognoscendum q. relativa sint simul natura non debemus advertere ... natas q. ... i. patre ... et filius sed debemus advertere ad signat. l. ad mutuam l. non mutuam conclusionem ipsorum ... nam si ... in suo conceptu alterum et e converso ss. simul natura et relativa sunt b. dicit q. terminant ad absolutum et talia ss. relativa 3. gris q. alterum extremum illorum i. absolutum i. sic l. prima relativa

Id i. not. q. Ar. scibile in actu appellat ipsum scibile q. actualiter cognoscit, scibile in potentia i. ipsum scibile q. actualiter non cognoscit. scia in actu appellat ipsam actualem cognitionem scia in potentia ipsam potentiam cognoscitivam i. habitum scie et idem de sensibile et sensu ... q. ... i. scibile in potentia quam scia in potentia et sensibile quam sensus

Ad ... huius ... ad ... ad illud d causa et effectu ut pa tre et filio similia dicit. q. ... significato prioris ss. simul natura

non tri

Nisi enim solum ratione significandi et modo, filio semanat ... altera non competit paternitas nisi quoad extensionem

Q. 13 Vtrum sit Aliqua Relatio extrinsecus adveniens

In hac difficultate e opinio Scoti in 3. d. 1. q. 1. et in 4. d. 13. q. 1 et quod. 11. qui asseruit quod sit aliqua relatio extrinsecus advenientes cuius opinio ut summarie ponatur consistit in tribus propositionibus.

Sit 1a conclusio relatio intrinsecus adveniens est illa quae consurgit necessario posito fundamento et posito termino et relatio similitudinis positis duobus albis et relatio aequalitatis positis duabus quantitatibus relatio vero extrinsecus adveniens e illa quae non consequitur aliquod fundamentum intrinsecum sed positis ambobus extremis non necessario consurgit et ponit duplex exemplum relationis 1m e de unione materiae et formae v. g. ligni iene ... in eodem loco quo modo si non uniri et postea uniuntur illa relatio non consequitur fundamentum s. quantitatem aut qualitatem quia ambo extrema erant s. materia et forma et tamen non erat unio eadem dicit de unione humanitatis ad Verbum quia stant ambo extrema et tamen non sit unio

2 exemplum ponit de Vbi quam dicit esse relationem extrinsecus advenientem et 3 ponit de propinquitate quia stat me esse et colem manente et tamen non sit propinquitas ut si hinc discedam

2a propositio e quod ad relationem extrinsecus advenientem e per se motus naturalis quod per 1m motum acquiritur ... in proprio loco

3. eius propositio e quod ad sex ultima praedicamenta pertinent et illa sunt relationes extrinsecus advenientes

Pro dictis s. tenet. sententia. Soto qui negat aliquas esse relationes extrinsecus advenientes 1o ex ... 5. meth. qui sufficienter enumeravit omnes relationes in tria membra quia alia fundatur in quantitate alia in actione et passione alia in mensura et mensurabili et non enumeravit aliqua extrinseca quae non e tenenda

2a quia exempla ... falsa nam unio materiae et formae est fundamentum intrinsecum s. actionem quae forma unitur materiae ...

Posita

Postea albedine in me u. simili alteri albo ita posita actu vincendi sequitur unio et similitudo. postea assumpto fundamento ad utrumque sequitur unio

deceptio Scoti consistit in hoc quod non existimavit aliud esse fundamentum unionis nisi res unitas cum sint res unitae fundamentum remotum et actio vincendi fundamentum proximum et sic ex ultima praedicamenta non sistunt relationes. ibi dici ut ad nullas relationem exponemus ut pt. ex A 5. phi. tex. 10. quae omnes terminat ad fundamentum relationum et non ad relationes

F hc De hoc Cap.

sequitur cap. de qualitate

UVA.BHSC

LITERAM. Huius cap. optime explicat. author et ideo e. legendus cum ordinem procedendi ratione. circa veritat. in quibus cum prius agat. de qualitate quam de relat. et pass. et alijs predicamentis cum superius dubitatum fuit. an prius debuit. agere de qualitate quam de quantitate et de relat. nam qualitas e. prima principium actionis et passionis et accidens intrinsecum aliqua interna et externa e. perfectius accidens

2 e. not. cum inscribat. hoc cap. de qualitate cuius rei multiplex ro. assig. anspant. primam quod factum e. ratio scripsit. ratex Amm. Alb. et Boet. et aug. Ut. vetera versio habet. nempe Qualitatis et qualis 3 quod qualitas et modi predicandi exprimat manifestant. per ipsum quale in concreto 4o ro e. quod magis notum e. qualitas in concreto quam in abstracto quod in concreto cognoscit. per sensum et in abstracto per intellectum. hic Amm. 1. ro e. quod quale aliquid sumit. sub aliquo quod ipsa qualitate. Ut ne aliquis decipitur. hic quale sumi quod sub ideo sic inscribunt. de qualitate et quale. 2o Amm. dicit. rationem meliorem nempe quod attribuunt qualitati suscipere magis et minus que proprietas non pot. convenire nisi qualitate in concreto et quod quale aliquid dicit. illud quod denominat. a forma substantiali et etiam intelligamus quod hic non agimus de illo nisi de illo quod denominat. a forma accidentali quod e. simpliciter. quale non aliud e. simpliciter quid nempe substantiale ideo inscribit. de qualitate et quale.

3. dubitat. quare definiunt. qualitatem per quale et e contra quale per qualitatem quod videt. quod conveniat. circulo et quod similiter ratione debuit. definire quantitatem per quantum et relationem per se ipsum. R. quod quod generalissima non habent. specialem definitionem ideo definiunt. quo modo melius possunt a nobis cognosci per suas proprietates et quod proprietas qualitatis eum e. sic aliquo dicunt. quale ideo sic definit. nec ergo committit. circulus quod diverso modo definit. qualitas per quale et quale per qualitatem non qualitas definit. per quale tanquam per notius nobis quod concretum notiora abstractis quod non quale definit. per qualitatem tanquam per notius simpliciter quod abstracta

N. inde

Sunt. sm̃ sententiam ut diximus hi i. de qualitate quam de quantitate et relat.e nam quantitas et relatio hent. ppias rationes per quas possunt illas definire nempe quantitas extensionem relatio i. ad aliud id qualitas in eo i. non inveni nisi aliam quam denominare subm. et sic definit. per quale

C. i. d. Habitus et Dispositio distinguantur spe.

Intelligentia huius difficultatis. s. i. not. qd tam habitus quam dispositio multis modis sumuntur. sumit. duplicit. habitus nam cum habitus dicat. ab hendo i. m. sumit. p eo qd i. unam rem here aliam ut here amicum aut. vestem. et sic pertinet. ad postpredicamenta 2m. sumit. magis stricte p eo qd i. here aliquam rem non ita ample ut in i. sig nat. id p eo qd i. here illam per modum act. aut. passionis ut i. vesitum aut. i. armatum et sic generalissimus nempe habitus 3 vitus mus. magis stricte nempe p eo qd i. id qd res bene l. male se hat. in ordine ad naturam l. operationem p ut. dicimus bene l. male abituati sm virtutes l. vitia et de habitu in ista signif. cat. procedit qo.

Similiter dispositio sumit. explicitam uno m. pro dispositione et ordine partium ad locum et sic pertinet ad predicamentum situs 2o. m. sumit. p qualitate disponente subm sm bene l. male i. no abstrahendo ab hoc qd sit. facile l. difficile mobilis et sic i. gnus ad habitum et dispositio unum ut. pt. ex Ar. 5. metha. text. 26. ubi inqt. qd habitus i. dispositio et ita non sumit. hic 3. m. sumit. p qualitate disponente subm. sm bene l. male i. no. ut. i. facile mobilis a subo et ita sua ut distinguit. s.a habitu et sic loquit. hic de dispositio.

2o. i. not. qd non loquimur de habitu et dispositio quo cumque m. id loquimur sm has rationes facile et difficile mobile ipso exp. finis certum i. qd dispositio ad vitium et habitus virtutis deferuntur spe.

i. 1a i. in hac difficultate qual tenet. Amm. simp. et Alb. asserentes qd habitus et dispositio non differunt nisi

speciei

sicut pefectio & imperfectum in ordine spe sicut calor intensus et remissus et sicut opus simpex a remine et sic differunt accidentaliter

2 l. e quamtenus s. tho. 1ª 2ae q. 49 art. 4 quem sequit

Cap. et Soto et aly qui assecunt qd habitus et dispositio differunt
essentialiter per hoc qd e facile l. difficile mobile ex natura sua

Pro cuius intelligentia e not. ex Cap. qd ee facile aut difficile mo
bile pot. alicui absolute convenire aut ex parte spe aut ex parte in
dividui. illud dicit difficile mobile ex parte spei qd ex natura het causas
difficile transmutationem accipientis ut scientia cuius causa e intelligens agens &
possibilis et quum in sibi simo que se aliter hre non potest.

& similiter illud dicit facile mobile dicitur l. ex natura sua het
causas facile transmutabiles ut sanitas & egritudo que causantur
ex calido et frigido et proportione humorum que facile transmutantur
per alternationem

illud ex dicit facile l. difficile Mobile per accidens et rone
individui cui convenit ex eo qd scit in hoc individuo qd facile dimovet
atque quamvis ex natura sua difficile mobilis sit ut scientia que e difficile
mobilis tn per accidens ex eo qd e in hoc subiecto ebrio aut male a
fecto ad dict ut facile movet et ex opposito sanitas et egritudo
que facile mobilis e. tn per accidens ex eo qd in hoc subiecto l. in
firmitas radicata difficile mobilis e. ut ethica

Vo ille qualitates que difficile mobiles sunt ex rone sui spei si.
habitus ille vo que rone sue spei facile mobiles si. si dispositiones

Vo sic concl. habitus et dispositio differunt spe per qd facile l. difficile
le ● mobile ex natura sua

et pr qd que differunt per drias essentiales differunt spe
si habitus et dispositio differunt per drias essentiales g. differunt spe
minor pt. qa habitus ex natura sua e difficile mobilis assumo et
dispositio ex natura sua e facile mobilis

2º qa multi si. habitus qui non fuerunt eum dispositiones
ut habitus infusi & intelligens principiorum g habitus non e eiusdem
dispositio l.

& P. qa Ar. ponendo exempla de habitu posuit in
permanentibus nempe in sciencia et virtutibus et ponendo exempla de di

positione

Positione ponitur in his quae facile transmutantur ut calidus et frigidus sanitatem et infirmitatem etc. quae ipso dixit quod scientia mediocriter acquisita est habitus quod falsum est nisi differunt specie habitus et dispositio

Resp. 1o conclusionem quod dm arg. a. est quod ipsi dicitur quia una species qualitatis est habitus et dispositio

2o quia ea quae differunt accidentaliter non differunt specie sed facile et difficile mobilis sunt differentiae accidentales.

3 quia vocat cum Aristoteles insanabilem habitus et ex aliis corruptas quidem enim intendisposito nec

4o quia scientia inchoata et perfecta sunt eiusdem speciei id scientia inchoata vocatur dispositio et perfecta habitus ergo non differunt specie habitus et dispositio

Pro illius declaratione notandum est advertendum quod ad occurrendum quod multa conveniunt nisi per accidens quae non conveniunt ex natura sua si ex aliqua causa extrinseca ut homo qui ex natura sua est non albus potest fieri ex aliqua causa extrinseca quod ex aliquo impedimento non videat non ut per in perceptio amentibus sic ut potest fieri ut habitus qui ex natura sua non est facile mobilis ex aliqua causa extrinseca sit facile mobilis et tunc non sit tamen ut habitus sed tamen modus dispositio et similiter potest fieri quod dispositio quae ex natura sua est facile mobilis fiat difficile mobilis ab aliqua causa extrinseca illa tamen qualitas erit dispositio ex natura sua licet tamen modus habitus exemplum primi est scientia in principio quae cum talis est habitus ex natura dispositio exemplum 2i infirmitas quae cum talis est dispositio et tamen habitus ratione sed longitudo et necessitate

His positis Resp. ad arg. ut ad 1m dicitur quod cum vocavit habitum et dispositio una species non quia sit una species specialissima id ad insinuandum quod quasi quaedam habitus et dispositionis non est qualitas id quaedam subalternum vocatum ab antiquis explicatio quae est una species subalterna in qua conveniunt habitus et dispositio quae non potuerat explicari essentia quia una simplici voce declarat illud nomine differentiae speciei

Ad 2 tamen dictum est quod facile et difficile mobilis ex natura sua non est dicta accidentalis sed essentialis

ad 3 Resp.

Ad 3. Rx. qd vocat. Ax. generationem dictum sm modulo
nonen sm reme nam postea connumerat. illas inter dispositiones cum
habit. ex quo pt. qd vocit. nomine dispositionis aequivoce nam uno
m. loquit. de illa ut. distinguit. 5o. habitum alio vero et a
gnq ad habitum et dispositionem qa necesse e. habitum
e. dispositionem sicut necesse e. hem e. at. dispositionem
tn licet. contingat. e. habitum nonen e. necessarium ut.
al. licet. contingat. e. hem non e. necess.

Ad 4. Rx. qd via inevalta e habitus sm rem et dispositio
sm modum.

Ad obiectionem dicq univerales nunq predicamenti non poss. convenire alteri
a facile et difficile mobili. si. duq univerales predicamenti actionis q non pp
ti. e. duq univerales habitus et dispositionis, Rx. inopia nominum utimur
iisdem nominibus ad significandas diversas univerales et sic facile et difficile
mobile diversas veras significant. sicut et in predicamento actionis nam hic
signat. ordinem ad causas facile l. difficile variabiles.

Dargm. e. qd si habitus et dispositio differant. spe. sequit. qd habitus
non posset. fieri ex dispositione nisi corrupta dispositione. consequens est falsum
qa cum dispositio et habitus generent ex eisdem actibus inclinantibus
potentiam in idem obiectum videt. qd non corrumpat. dispositio habitum sed perfectio
ad convenientem perficiat.

Pro hius arg. e. not. qd aliqui habitus causant. ex na.
sua capacitatibus actibus aliqui v. ex uno actu ex pluribus actibus cau
sant. prius et vicia ex uno actu sua et intellectus principiorum
et ro e. qa hent. causas fortissimas convenientes intellm s. demons
tratio et evidentia nalis et. isti habitus non requirunt. dispositionem aut.
genierent. desinitas a capacitate intellus

Ceteri v. qi generant. per expulsionem contrarij et concu
piscentia non poss. causari per unicum actum sed per plures ac
q multiplicatos et semper dispositio sargo m. primi actus per quos
incipiunt. generari. Ideo dicit. dispositio respectu virtuti perfecte et con
ipsi. in n. sua habitus ss. qa ut. dicit. Ar. virtuti ss. nobismales
et. inmalis ss. seminalis virtutis et dispositio actiori e. qd sunt. facile
mobiles rone subi. male affect. ad vitam et sic ad arg. Rx. qd

nunquam

Nunquam ex disposit. ipsi dicta fit habitus quod saepius se
bene cum ex disposit. ipsa dicta qui in qualitate habitus

4 quod fides humana et opinio sunt habitus ut colligitur
e post. cap. 26 et 6 etc. ubi connumerabit. illa inter habitus intel-
lectuales et 1. th. 2. 2ae q. 1 art. 3 ad 3 et in fine. causas de fide
illi moveri nempe authoritatem divinam et rationem probabilem [illegible].
Rx cum Soto et Caj. et aliis quod fides humana et opinio non
sunt habitus ex natura sua id ex accidenti. nempe sine sibi quod causant.
ex pluribus actibus et sic sumitur e tamen sui effectum ut illa teneat per
modum habitus et similiter dicendum e de dictis quae sunt ad dicta.

ad 4. Rx quod in locis citatis loquitur de habitu large pro omni quod competit
hendi. habitum sine nomine et sine modum et eodem modo 1. th.
quod et post. quod cognitionem habitus apellat. quaestionem et sanitatis
quae sunt dispositiones [illegible].

Hic solet quaeri V. aliquis habitus sint in corpore an solum
sint in anima. qui q. Rx 1. quod habitus ipsi dicti solum e in corpore
nec quod habitus e principium operationis sine quem posita propter
et delectabile. [illegible] in obm.

Vlt.o e connectendum quod inesse sollicitudo ponuntur habitus sunt in mali vo.
fides et spes et caritas quae sunt habitus infusi et etiam aliqui ut pru-
dentia iustitia et fortitudo temperantia et alii quae plurimi
experientiunt ad intellm et ad voluntatem

C. 2 V. Poa et impoa sint.
Una spes cum duobus.

C.a Vtamque. e nota. 1. quod appellat ab Aristo. gr. qui e subalterna
et subalterna utrumque nomen significant.

2. e not. quod [illegible] non connumerabit illas inter th. quae paulo ante
dispiciebantur de illa nam 7. phisi. quae non adquirit. vera muta-
tione e alterat.

3 e not. quod impotentia potest sumi dupliciter uno modo privative pro privat. potentiae
et non similiter hic sic alio modo sumitur pro potentia debili et sic sumitur hic.

4 e not.

4 i. not. qd principium operationis e. duplex aliud e. habitus qui inmediate e. principium operationis et. aliud e. habitus qui inmediate e. principium operationis et. aliud e. pōa in qua subsistat habitus quae e. mediatum princi- pium ipsius habitus inter hec duplex e. d[iff]ia. 1. e. qd habitus beneala pōa v. in aia et. corpore 2. qd habitus l. e. adquisitus l. infusus pōa v. e. nalis 3. qd sine habitu pott. fieri optime operatio qm em ponitr. asp[er]ime et. delectabilit. operandus ad sine pōa non pott. fieri omnia

ex. his colligitr. d[iff]ia inter stam spem et. precedentem nempe qd qualitates prime spei disponunt ad bene l. male ad qualitates 2. spei tm. sr. principium operandi abstrahendo a bene l. male con- uenunt l. disconuenienter

sd. ca. principale dubium nempe an differant pōa et. inpōa spe e. controversia qm aliqui dicunt qd non differunt nisi acciden taliter sicut perfectum et. inperfectum ita qd inpōa sit pōa debilit. agendi l. resistendi et. pōa sit eadem pōa fortiter agen di l. resistendi e. sd. vera e. s. s. th. et. Caj. et. So. qui asserunt qd differant spe qm nalis pōa ad agendum aliquid et. nalis inpōa ad agendum et. resistendum differunt spe ut. nalis pōa ad luc- tam ad cursum ad gladiaturam ad sanitatem non p. habitus acquisitus ad sta officia sd. oppositis differunt a nali inpōa ad cursum ad luctam ad gladiationem ad resistendum morbo et du- rities nalis ad resistendum scitr. et. molities nalis ad facile ce- dendum. in hac spe ponunt et. characteres sacramentales infussi ex s. s. tho. qm sr. pōe infusse

sd. uidetr. qd sta spes debet. sui. ia et. habitus et. dispositio 2a qm pōe nalis inmediate sequunt. nat. et. habitus dant. ad perfect. operar. ad hoc Ret s. tho. i. 2. q. 49 art. 3 ad 2 duplicit. e. qm habitus et. dispositio dis ponunt. subm. non absolute sed in ordi- ne ad naturam ut. bene l. male se heat. ad 2 habitus tenet. 1m l. cum 2o dicitr. qd heat. ordine generationis pōa sit prior habitu habitus e. prior pōa ordine intent. et. perfect. sicut ha- bitus e. prior pōa et qm ordo e. prior simplicit. ideo habitus e. prior

l. 3. v.

UVA.BHSC

C. 3. U. Tertia spes qualitatis fuerit sufficienter assignata ab Ar.

P. intellig.ª huius spei. e. not. qd passibile dicit. aliquid quadrupli
cit. 1. m.º passiue qz e. aptum natum ad suscipiendam passiones
ut corpora nostra 2.º m. dicit. possibile aliquid qz per receptionem
eius in aliquo illud qd recepit. patit. ut calor et frig. 3. m.º q. e. cau
satiuum passionis ut calor ignis causat calorem in aqua 4.º dicit.
aliquid passibile qz e. effect. passionis ut calor productus in aqua dicit. pa
ssibilis qz e. productus per passionem

e. not. qd Ar. ex his modis 3. posteriores accepit in littera
pretermisso priori qz notissimus e. et ex aliis tres pretermisit. l. ex
clusit. l. qz non pertinet ad hoc nostrum propositum non n. dicit.
qualitas passibilis eo qd suscipiens ipsam aliquid patiat. qz mel nihil
patit. per dulcedinem sed dicit. passibilis qualitas duobus modis ultimis
l. qz causat passionem in sensu ut sapor dulcedo et amaritudo l.
qz e. effect. passionis ut albedo et nigredo l. rone utriusque ut calor et frigus

e. etiam ad aduertendum qd qualitas quedam e. que producit. a natur.
ut color rubeus qui insitus e. alicui a nat.ª quedam uero ab aliqua
causa accidentali et permanenti ut color pallidus que accidit alicui
qui ex aliqua infirmitate permanenti quedam producit. ex ali
qua causa cito transeunte ut rubor ex uerecundia et pallor
que fit ex timore uero illa qualitas que insita e. a natiuitate l.
a causa permanenti dicit. passibilis qualitas illa uero que producit.
a causa cito transeunte dicit. passio

Sed dubitatio e. quo m.º sumat. passio qd dicimus qd passibilis
qualitas e. illa que passionem causat in sensu l. e. effect. passionis quomodo
sumat. genitiuus ille passionis.

R. quo e. ad aduertendum qd passio sumit. quadrupliciter uno m.
proprie prout accidentis in qua sonat. ois qd recipit. dicit. pati 2.º m. su
mit. pro actu recipiendi... ... ut ... ...
ge. ... que fit cum expulsione ... qualitatis 3. m.º sumit. me
taphorice pro operat.e appetitus sensitiui ... gaudio spe et dolore
que passiones ... dicunt. quantum ... uoluntarie ... ...

paratur

Patet 4 m. dicti passio modaliter p qualitate cito transeunte

1. certum e. in hac re qd non sumit. ibi passio. i. m. pre cipitone accidentis qa sequitur qd oes calores sint passibiles qualitates qa recipiunt et causant passionem et non qa sint ty passionis qd e. ex presse d. Ar. qui inqt. qd ss. passibiles qualitates qa s. ty passiona,

2. ad Dcendum qd non sumit. passio 4 m. qo ea que e. al tera spes. qualitatis qu esta passio i. altera spes saltem moda liter destincta a passibili qualitate

solum superest ut sumat 2. m. p passione corruptiva quo fit cui addet. 9. xij. l. 3 modo p passione aperte aut voluntatis ?.

Cas inqt. qd sumit. p passione 3 m. nempe operatione apetitus ira gaudio timore ita ut dicat. passibiles qualitates l. qa causant ira l gaudium timorem l. qa e. efects ire gaudij et timoris

et prbant suas s. duplici arg. 1. e. nec dganimus fateri Ar uti equivoce nom. passionis. qo denominat causam suam aliquas qualitatem et qo denominat efectum nam quedam qualitates dicunt. passibiles qa causant gaudium l. tristitiam apetitu ut sapores et caliditates et frigiditas etc g. et colores debent sumi ut ss tri in gaudij et tristitia

2. prbat qa passio hoc m. sumptum includit passionem ppie sumptam maliter nam dicimus qd ira i. acensio sanguinis circa cor,

sd verior videt. s. sed. et magis recepta nempe qd passi biles qualitates denominent a passione ppie dicta quei. corruptiva nempe receptio forme cum corruptione 9. xij nam ut et absolute et radicite passio g. ab ista denominant qualitates.

et pa q quis dicat qd colores qui ss. in aliqs rebus dicant. passibiles qualitates qa causant gaudium l. tristitiam ut albedo in ceco ut nigredo in corbo l. qa ss ty gaudij et tristitiq

et 2. qa sequit ex 1. Cas. qd colores sint passibiles qualita tes qa causant gaudium l. tristitiam quem ad mod tenet sapo res qd e. 9. Ar expresse qui inqt. qd sapores ss. qualitates passibi les qa causant passionem ad colores non qa causant. qa ss. efects passiones

ani pt.

Ari. pt. qr convenit coloris causat. qualitates aut. [illegible] amora

d. respet. diversimode inter istas qualitates qr ora gusta

tacty et. olfaty dicunt. passibiles qualitates qr cum sentiunt. non

solum causant. passionem perfectivam in sensibus s. et. alterationem corrup

tivam nam calor intaltis causat. calorem expellendo frigus et. cly

cum sumit. alterat. similiter subito et. in eodem m.o odor desiccando

ad o. obm cuius et. audius dicunt. passibiles qualitates non qr causant.

passionem corruptivam qr potius causat. passionem perfectivam in sensibus

id qr si. effect. passionem corruptivam color alterat. peccatas quali

tatum et. sonus p̄ex curonis aeris incendeo corporad ira

qd si obycias qr et. sapores et. odores si. tri. passio corruptivae

qr debent dici. passibiles qualitates qr si. tri. et. non qr si. causa

passionum. Rx qr utrumque sunt. nempe qr sent. causae et. tri passiu. sd

qr nobilius e. et causam qu. vam bc. tum ab eo denominant. aro

bilesi.

si obycies 2o. qd et. obm destri causat. alterat. corruptivam in sensu

ut. qr de lumine solis. qr excelens de lumine [illegible] corrumpit.

sensum qr colores dicunt. passibiles qualitates eodem m.o quo sapores

nempe qr causant. passionem. Rx qr ista sensum poss. dupliciter

considerari. uno m.o. put. proportionate si. sensui. et quadam

modo excitate. et. alio m.o put. excedunt sensus et. si. i.o m.o

considerent. e. dria assignata bn ab Ar. inter colores et. sapores

si. 2.o m.o considerent. ota corrumpunt. sensum et. sic loqr Ar. in hlib. de ara

ad arg. Cons. Rx neg.o ad i. qd Ar. utit. equivoce nomine pa

ssionis denotando qr pass. corruptiva. et. ad prob. Rx qd sapores

et. odores non dicunt. passibiles qualitates qr causant. saporem

e. tertiam. sd qr in i.mo in sensu alterant. humiditatem expe

llendo y. ria.

ad 2m. Rx. qd verum e. qd malit. tra e. devenire an

guinis cc.o cor et. fortit. apetitus verendo et. non in sequit. ex

hoc qd passio sumat. hic pro passione apetitus fortit. a malit. qr

ut. tri propri dicit. passio

sd aliqui modo derni cco cum difficultate dixerunt qd passio de

bet sumi. hic pro passione in i. signat. nempe pro receptione extrinseca accidentis in

subo itaque

[illegible]

UVA.BHSC

Ex his ita ut comprehendat passiones Perfectionem ex deuenit quod ista est vera scilicet secundum tantum species reducentiam et aut honitatem Ar tenent precedentem et conuenientem ad hoc dissoluendum quod species sensibiles ponuntur in ista specie qualitatis et non quod sint tam passiones proprie dicte nec quod causant passionem proprie dictam quod quia aut passionem imperfectiue quod ens quod species sensibiles in medio non pertinent ad primam speciem qualitatis quod non sunt habitus nec dispositio neque ad 2am quod non sunt potentia naturalis neque ad quartam quia non sunt forma aut figura quod pertinent ad istam

Id dicto hic non est comprehensionem ducat. Ad 2um nos dicimus quod species sensibiles ut sunt in aere propter debilem esse quod habent pro insufficientem illi denominare et sic sunt passiones pertinentes ad hanc speciem quia sunt per modum transeuntis et idem dicendum est de lumine solis si consideret ut est in sole est luz et pertinet ad 2am speciem scilicet ad habitum secundo consideret ut est in aere pertinet ad istam et est passio et species intelligibiles si consideret ut est in medio est passio acco in corporis meis ad cognoscendum secundo si con sideret ut est in intellectu per modum permanentis est habitus et idem dicendum glorie si consideret ut fuit in aspectu pauli est passio si vero ut est in beatis est qualitas pertinens ad 2am speciem quatenus est principium operandi et quatenus est dispositio pertinet ad 1am speciem. l.

Dubitatio est an passio et passibiles qualitates differant specie quod dubitatur. Respondeo dicendo quod passio et passibiles qualitates non semper differunt specie ut S. Tho. Caj. et Soto quod pro quia rubor qui fit in facie ex verecundia et ille qui est in naturali eiusdem rationis sunt et hoc solum differunt per hoc quod unum transijt alterum vero permanet et similiter pallor ex infirmitate et naturalitate et pallor qui fit ex timore sunt eiusdem rationis et solum accidentaliter differunt aliquando tamen possunt differre specie ut patet de multis qualitatibus que pertinent ad istam speciem que non possunt esse passiones

Dices quare [illegible] appellauit ut duo membra huius distinctionis sanctam speciem duplici nomine. Respondeo ad denotandum quod species subalterna est quod non habemus unicum nomen simplex quo possumus illam appellare

ideo ut mea

Dico vitimus dub.

i. th. ad verdum q hoc q sit. passibilis qualitas quia cau sa pass.^e i. l. qu. i. effect. pass.^a non si. xonis quae faciunt difficile q eidem poss. convenire ut calori.

sed si. aliqua ant.^ta d.^a Ar. nam ipse dicit. q passio non i qualitas q ab ea non denominamur simpliciter quales q. ista spes non hab. duo membra R.^x cum Caj. q duplex i. qualitas una sm rem et non sm modum et tales i. passio q sm rem vere i. qualitas . q cito transit. non i. sm modum alia i. sm rem et modus simul. ut albedo et ab ista simpliciter denominamur qua les a pass.^e non simpliciter denominamur sed cum temporis qualitat. [illegible]

2.º q et facile l. difficile mobile si. d.^a i. spei qualitatis q non pertinent ad hanc spem. R.^x q licet sit facile et difficile mobile si. d.^a et spei non si. d.^a spei quarum n.^a qua aliqua qualitas i. facile l. difficile mobilis ad si. d.^a spei sm q cito transit. i. non cito transit. l. ex n.^a sua . spm incumpatibil.

3 q calor et frig. pertinent ad i. spem q si. dispositi. q. male ponunt. ab Ar. in illa R.^x cum s. th. i. 2.^e q. 49 art. 2 ad i. q calor et frig. pos. sumi dupliciter. uno m.^o absolute et istum dicunt. ordinem ad pass.^em et si. causa aut. effect. [illegible] bm tales et ut sic pertinent ad hanc 3. spem alio m.^o poss. sumi tanquam disposit.^es convenientes l. disconvenientes n.^e subi et sic pertinent ad i. spem nam figura et color sm q conveniunt n.^e rei pertinent ad i.^as spem q ut sic faciunt pulchritudinem et calor et frig. ut conveniunt n.^e rei pertinent ad sanitatem.

C. 4 D 4.^a spei qualitatis nempe forma et figura sit. recte assignata ab Ar.

C.^a istam spem hic s. videnda i.^o q. quid significet forma et quid figura 2.º quae qualitates ponant. in hac spe 3. cui sermode asperi et leni.

C.^a i.^mo varii si. sententiae i.^a o. quorundam asserentium q forma signat. figuram s. modum quantitatis discretae ut par et impar et figura signat. tamen quantitatis continuae

ut. trian

Vt. triangulus et c. ista expositio non placet. neque est conformis Aristoteli qui dicit. 4 species est figura et. vniquisque est in forma ubi forma non solum sumitur pro forma quantitatis dicitur

Secunda est Boetij. qui dicit quod forma sumitur hic pro qualitate qua aliquid dicuntur formosi. ita ut forma sit decor. superadditus figurae sed neque hoc placet. quia pulcritudo potius pertinet ad 1.am speciem quae dicitur nec congruentiam

Alb. dicit. quod forma et figura solum differunt ratione ita vt. forma dicatur ipsa figura inquantum conuenit speciei et formae substantiali. figura vero dicitur ut est forma quantitatis sed neque hoc placet quia figura quatenus conuenit speciei pertinet ad primam speciem quae pertinet ad pulcritudinem Ar

Amm. vero dicit quod forma significat figuram in viuentibus et figura significat figuram in non viuentibus et hoc dictum est arbitrarium

Sed melior est illa Iambicij. quem sequitur hic Philoponus qui asserit quod figura significat superficiem terminatam lineis rectis seu angulis seu circulo aut punctis ut abstrahit ab hac illam at. et. cadit sub consideratione mathematicorum ut triangulus quadrangulus et circulus nam figura ut Euclides est quae est clauditur. forma vero dicitur figura naturalium aut artificialium ut figura domus figura hominis ad quam dicitur Ar quod reducuntur rectum et curuum tamquam figura imperfecta ut angulus semicirculus et ex quo patet quomodo differant. species forma et figura

Quo ad 2.m dicimus quod in hac specie ponuntur omnes species quantitatis continuae et discretae durante. vt. numerus triangulus et quadrangulus continue quae sunt in superficie ut triangulus quadrangulus et corporis speciei ut quae sunt in corpore. Vt. figura pyramidalis cubus et cetera quae sunt figurae corporis et figurae imperfectae ut figura manus et capitis pedis

Circa asperum et lene est argumentum quia Ar 7. physic. cap. 2 dicit. quod quod asperum et lene sunt qualitates hic reiicit a ratione qualitatis est ibi ipsi. 3. ijs Rationes pro asperum et lene possunt quadrupliciter considerari Primo vt dicunt positionem partium in ordine ad locum vt sic

pertinent ad

Pertinent ad predicamentum sed alio m.º Vel dicitur ordinem partium s[ecundu]m
situ et creare et sic pertinent ad predicam. quantitatis ? m.º designat
figuram imperfectam et sic pertinet ad hanc spem 4.ª ut causat pa
sionem insensu asperum austeritatem et lene lenitatem et ut
sic pertinet ad hanc spem ?.

Dum dicendum e. dicta rara et denso qd i asperso et lene
sed per raro et densum ss. spes aliarum frigiditatis pertinet ad
tertia spem.

Q. 1. V. sufficient. sit asignabi
lis spei qualitatis

Si dilatatio huius difficultatis e. not. qd s. th. i. q. 49. 4. ar. 2
assignat sufficientiam hac spei quam recipit Cai. so. et Dlug
et alii inquit. q. s. th. qd qualitas e. quidam modus substantie modus vero ut D.
Aug. sup. ex gen. ad litteram e. qui mensuram attribuit et sic
dicit quandam determinationem s[ecundu]m aliquam mensuram. Vel sicut e
sicut id per qd determinat potentia subi. s[ecundu]m esse m.º quo e. forma
substantialis dicit. qualitas substantialis ita id per qd determinat potentia
subi. s[ecundu]m esse accidentale dicit. qualitas accidentalis que e. et quidam
dicta.

Iste modus l. determinatio subi. s[ecundu]m e. accidentale pot. sumi
aut in ordine ad ipsam n[atur]al subi l. in ordine ad act. s[ecundu]m l. pass. que con
sequunt principia n.ᵉ que ss. m.ᵃ & forma l. s[ecundu]m quantitatis
sequitur modus seu determinatio s[ecundu]m subi. s[ecundu]m quantitatem e. 4
spes et qz quantitas s[ecundu]m sui rone l. sine motu et sine rone boni et
mali ideo 4 spes abstrahit a rone boni l. mali ideo 4 spes abstrahit
a rone boni l. mali. ad l. tande transiens modus v. ut determinatio subi
in ordine ad act. s[ecundu]m l. pass. s[ecundu]m constituit ? et 2.ᵃᵐ spem qualitatis et ideo
in utraq3 consideratur qd aliquid facile l. difficile fiat. qd sit tarde
l. cito transiens nunc consideratur in his aliquid habens rationem boni
l. mali. sed modus l. determinatio subi. in ordine ad n[atur]al rei pertinet ad
primam spem qua e. habitus et dispositio nam ut 7. phi. loquens de
habitibus a[nim]ae et corporis dicit. qd habitus ss. dispositiones perfecti ad opti
mum perfecti intelligi qd e. dispositum s[ecundu]m n[atur]al et qz ipsa forma
et n[atur]a rei

& n° rei. e finis et. ut grana fit aliquid ut dixit 2 phi. de ea ut speci considerant. malum l. bonum et facile et difficile mobile singl aliqua n. e finis generationis et motus

Alio m.° suonit. sufficientiam harum spec. Doctor sanc. qui. incit. q. oes qualitas e. afficere subst. afficio v.° e. duplex quedam subst. in ordine ad e. quedam in ordine ad act. primo si in ordine ad e. l. et. in ordine ad e. nale. aut. ad e. quantitatis si ad e. quantitatis constituit. 4 spem si ad e. nale et. preter nale constituit. 1. spem si. v. afficiat. subst.am in ordine ad act. primo principium. act. et. sic constituit. 2am spem sc. 3am causam aut. intrinsecam pass. constituit. 3 spem si obiecies quare 4 spes afficit subst. sm. e et non 2a nec 3. R. q. possita 4 spe subst.a mutat nomen non cu. posita 2a nec 3. v. gr. q. posita figuratur aut colore semper e. q. so posita figura appellat. statua

sed q. hoc s. quedam ad. et. e. q. ctr in hoc cap. dicit. q. haec s. precipue modi. qualitatis q. videt. relinquere subo anui. plures spes. R. q. dicit. modo loquente. ctr et graviter mos doctorum relinquere disputat. de qua aguntur. inscitualior forteasque alit. sentiunt. R. q. hec s. precipue modo. de spes subalterne sub quibus collocant. oes qualitates

2° qr ctr. s. meta. agens de qualitates non connumerabit. 2am spem e. neque hic erat connumeranda qu non e. definita ab alijs. R. q. dico ibi non connumerabit. qr paulo antea disputabat. de illa nec ponere qq

3. qr ctr. 7. phi. cap. 3. disputans de qualitate non connumerabit. 2am spem e. neque hic erat ponenda. R. neq. conumerabit. qr ibi tm connumerabit. qualitates que po. unt per seg. am alterat. 2a spes non potuit nisi per generationem

4 qr oes spes reducunt. ad e. ab. q. male connumerant. tot ab ctr. dicunt. pue qr figura et calor et sapor et oes alij afficiunt. substam in ordine ad bene l. male e. cy R. q. oes qualitates que afficiunt substam in ordine ad bene aut male ea sm. r. ab ut. pertinet. ad 1am spem ad v. ut. s. causa generationis aut passiu

l. tq.

UVA.BHSC

T. ex⁹ et. collocant. in alijs spēb⁹,

1. qr 1.ª spēs qualitatis ē principium alt.ᵘ q. ꝛ[illegible] ē. adᵐ
ans pt. qr sanitas et. habit⁹ ē principium operandi. hoc argᵐ. petit.
ut. explicem⁹ quo m. habit⁹ sit principium operat.ᵘ ꝓ[illegible] ē. ad perci
dum eum. s. th. 1.ª 2.ᵉ q. 49 art. 2 ad 3. habit⁹ dupliciter. pott. ē princi
pium operandi. uno m. mediate alio m. inmediate. mediate qr
habit⁹ disponit. subst.ᵃᵐ ut. recte se habeat. et. qr illa dispositio ē ordo
ad operandum ideo mediate dicit.ᵘ habit⁹ principium operat.ᵘ rone
subi. qr ad recte se habē. sequr recte operari. alio m. ē inmediatū
principium operat.ᵘ qr ē aliquid supra addēum pōa ut. ꝓpte
et. delectabilit. operet.ᵘ v. Rᵉ neg.ᵈᵒ conam qr habit⁹ non ē princi
pium operandi. et. sic ē. non rone sui. sd rone subi. et. non ē.
simplicit.ᵉ principium operat.ᵘ sd ꝓpꝓ[illegible] facilitatis in opere

6. qr principium qd ē operat.ᵘ debet ēē in actu sd habit⁹ non
ē in habitu sd in pōa ut. pt. ex Ar. 2. de aia dicente qd qr hēt. ha
bitudinem sit. in actu sd in pōa. Rᵉ qd habit⁹ pott. dupliciter. consi
derari. uno mᵒ ut. ē qualitas afficiens subst.ᵃᵐ in ordine ad ei
et. sic ē actu. alio m.ᵒ ut. ē principium operat.ᵘ et. sic ē pōa et.
sic eadem res sm diuersas rones ē actu et. pōa

Ꝓ sol. hor. arg.ᵗᵒʳᵗ qui hic pott. fieri ē. not. qd sicut ea
dem res sm diuersas considerā rones. pertinet. ad diuersa predicam.ᵗᵃ ut.
albedo sm qd fundat similitudinem ad predicam.ᵗᵘᵐ pertinet relat.ᵘ
et. ut. ē qualitas ponit. in hoc predicam.ᵗᵒ et. sic de alijs quampluri
bus ita etiam eadem res sm diuersas rones pott. pertinere ad
diuersas spēs qualitatis ut. calor et. frig⁹ ut. afficiunt. subm
in ordine ad eē bene. l. male. pertinet. ad 1.ᵃᵐ spēm ad ut.
sunt principia operat.ᵘ ad 2.ᵃᵐ. ut. in causant pass.ᵒⁿᵉᵐ in sensu
l. sunt. pass.ᵘ ad 3. et. pulchritudo bene disponit. subm pertinet. ad 1.ᵃᵐ
ut. ē figura ad 4 et. sic de alijs.

C. 6. V. ꝓ Pietatis qualitatis sint.
recte assignate.

Prima ꝓpietas qualitatis ē. hēre contrarium ut calor contrariat. frigori
detur. et. verum patet. dicit. ēn Ar. qd hec ꝓprietas rone
conuenit.

UVA.BHSC

conveniunt ideo q. habitatio qa non convenit colores enim medijs ut colore rubeo et pallido

3a qua contrarietatem e. not. qd Ar. loquit. de contrarietate propria quae e. inter duas formas positivas quae ab eodem subiecto mutuo se expellunt et sub eodem genere max. distant.

Id e. argumentum qd doct. de coloribus medijs quia ipse Ar. in post. cap. de contr. qd inter media contrariant. extremis q. male sit assertum qd colores inter medijs nihil e. contrarium Rx qd contrarietas potest secundum duplicem uno modo per contrarietatem propria qua aliqua aliqua si contrariae ratione sui et ut sunt extremi colores et qualitates contrariae aliquo modo per contrarietatem impropriam qua aliquae contrariae non ratione sui sed ratione extremorum ut sunt colores in medij sic contrarij quo colore viridis contrariat. albo qa sit maioris partem nigritudinis et colore pallido contrariat. nigro qa sit maiorem partem albedinis &.

2o qa virtus e. media inter prodigalitatem et avaritiam et sit utrumque contrarium Rx qd virtus non sit contrarium contrarium propriarum e. media significantis e. extremum qa virtus e. bonum utrumque malum bonum autem et malum extrema sunt non positiva exemplum in 4 spe s. forma et figura quae manifestum e. qd illi nihil e. contrarium qa triangulo et quadrangulo nihil e. contrarium

2a proprietas e. suscipere magis et minus et contra argumentum

Preterea autem suscipere magis et minus fit per additionem gradus ad gradum et per maiorem radicationem in subiecto sed in nunquam qualitas per se existens suscipit magis et minus sed agregatum ex aggregatione per se existentis et ad inherentis si per maiorem radicationem in subiecto sed omnes alie accidentia conveniunt tamen hoc qd e. in subiecto sed omnia suscipiunt magis et minus qd non e. dicendum

Rx sed qd suscipere magis et minus fit per radicationem in subiecto l. intensio fit per radicationem in subiecto et non per additionem gradus ad gradum et negat qd omnia accidentia suscipiant magis et minus sed accidentia actiua et alia quae subsistunt qa suscipiunt magis et minus i. ratione actionis et passionis et ideo conveniunt primo

UVA.BHSC

262

Nec primū qualitates et idemq de illis quæ ex illis fiunt. 3. dicit. qd suscipere magis et minus ē prædicatū cum sit ad rpys magis et minus qr accidentia in abstracto non suscipiunt magis et minus qr non ... in subo neq radicant in illos, in abstracto prædicant.

Nos aut. dicimus illis ... qd suscipere magis et minus fit per maiorem aut minorem radicat.ēm accidentis in eadem p.e subi. et similiter concedimus qd ōia accidentia ... aut. passiua suscipiunt magis et minus negamus tñ ... qd docet. So. qd suscipere magis et minus est prædicatū cum sit ad rpys. magis aut minus qr ad veritat non ... nisi signa quibus ostendit. qd accidentia suscipiunt. magis et minus ... dicimus qd accidentia in abstracto non suscipiunt magis et minus qr non ... in subo neq radicant. ... illa quantitas ... et alia accidentia quæ ... non suscipiunt. magis et minus qr ... ē subro quo alia accidentia insunt. subst.e ... tñ non inest medio alio et ideo non suscipiunt. magis et minus

... ē. qd ... ē. qualitati. ut aliqua ... dicantur similia aut dissimilia ... non sumunt. Sic forlit. ut dicunt rela t.ēm ... fundamentalit.

dicit. author in ultima p.te cap. qd sic ē. relata in gñe non tñ in spē qr grammatica non ē. relata et ... dicit. relat.ēm saltem secundario et in spē non dicit. nisi qualitatem

qd si aliquis obyciat. qd ... ē de rone ... ē de rone spē ... relatiua ... et de rone grammaticæ R.e qd si ... de relatiuis ... totum ... bene ... ... non ē nisi ... dicit et ... potest conuenire alicui ... qui non conueniat spēi.

C.ᵘ 7. V. sanitas & Morbus sint Relat.ᵘ an qualitates

Prima r.e ē. quorundam asserentium qd sanitas et morbus ... relat.ᵘ et non qualitates et ... ex ... 7. ... qd ea quæ ...

Curationi in ea spe sic. ad aliquid et sanitas et morbus et contrarie sanitas et morbus sunt in ea spe [illegible]

2 probant. ex Aro in eodem loco et. s. motus ubi cogit. qd ad sanitatem non est per se motus, sed ad qualitatem est per se motus: [illegible] sanitas est relatio et non et non qualitas

3 quia sanitas est dispositio qualitatum et morbus est dispositio, sed dispositio est relatio [illegible]

His non obstantibus, sit concl. sanitas et morbus sunt qualitates et non relationes et. pro est ex Aro in hoc cap. qui ponit illas in prima spe qualitatis [illegible].

2o pro ex diff. morbi, qui est affectio subst. praeter naturam ad sensibilit. operationem, sed relatio non laedit neque participium actionis, [illegible] et confirmatur ex [illegible] axioma philosoph. et medicorum qui ait: [illegible] curantur, sed relationes nullae [illegible] sanitas non est relatio

3o quia si sanitas et morbus sunt relationes sequeretur qd homo nunquam laboraret eodem spe morbi et pro quia morbus sit ex hoc qd una ex 4or qualitatibus excedit et vincit alias qualitates et sic laedit operationem sed per incrementum illius variabitur relatio [illegible] morbus [illegible]

4o quia sequeretur qd homo nunquam laboraret unico morbo sed duobus et pro quia morbus est dispositio humorum et si est relatio debet terminari [illegible] [illegible] debet et alia dispositio qd non est dicendum —

ad 1m argumentum Rndo qd Aro ibi loquitur de relativis secundum dici et non secundum esse qualitas sic morbus et affectus et habitus et dispositio

ad 2m Rndo neganda minorem quia non ad omnem qualitatem est per se motus sed ad qualitatem 3ae spei.

ad 3m Rndo qd dispositio formaliter est relatio non vero fundamentaliter et sanitas non est dispositio formaliter sed fundamentaliter.

ad [illegible] argumentum quia Gal. dicit qd 4or qualitates sunt 4or opera morborum [illegible] qualitates primas est per se motus [illegible] ad morbum Rndo qd est intelligendum qd causantur sic 4or genera morborum non formaliter quia est inaequalitas morbus non [illegible] relationes sed [illegible] fundamento relationis et morbus est ipsa inaequalitas disproportionata sicut sanitas 4or qualitates proportionatae —

C. Ultimo.

UVA.BHSC

Q.[u] Ultima V. actio & Passio &

alia ultima praedicam.ta inniecte assignata ab Ar.

Ca. sex ultima praedicam.ta pacum dicit. Ar. Gilbertin. Po-

retang honoris culam disputat. vbi illa contexit cognitionem

afficiant. et sic aliqua et singula vnibet. dicenda sunt.

De act.e & Pass.e

Cir.a act.em et pass.em 3. sunt videnda p.o quid sit actio 2.o quinam sint effectus

3. quas Sent. spectatur

Ca. p.o actio sic definit. a Gilb. actio est forma sm quam dicimus agere

in id quod subiectum est. v.g. forma aquae calefacientis dicit. agere in aquam aut lignum.

Pro quo est not. qd ad act.em 4.or concurrunt. p.o corpus agit. qd calefacit.

i. ignis et. 2.o qua medio agit. qd est calor ignis et 3.o id in qd agit. qd

est ipsa aqua et effectus qd est qui est calor in aqua qui ut est in

fieri est ipsa actio qd ut in eo per qd non est ipse ignis calefaciens

sed calor nec calor productus in aqua ut calor est. Et actio qd ab igne

dicit. aqua calefaciens sed calida superest. q. ut sit actio calor ipse dum

est in fieri et. in via qd ab eo dicit. qui ut demanat agente actione

recipit. in passio vt. vero est fluxus et. via est motus vt. eadem res sm diversas

rationes est actio et passio et motus est tn ad prendum qd subiectum

est in passo et non in agente quamvis agens denominet. extrinsece qua

tenus ab eo dependet.

Circa 2.am est not. qd actio hic sumit. tam pro actione immanente

quam pro actione transeunte et sic possunt dividi. est inducere

subalternam tempore in actionem corporis et actionem ad actionem quae

cumque operatio cuius principium est anima ut aliquae subst.a spiritu

ualis ut comprehendamus et angelo.

Act.io ad. sunt. triplicem dividitur quaedam procedunt ab anima

ut est rationale principium sicut amare velle sapere intelligere

quaedam procedunt ab ea ut est principium augendi ut nutrire

augere atrahere et vegetare sequitur quaedam procedunt ut est princi

pium movendi et sic quaedam quae transeunt in corpus ut.

ambulare

UVA.BHSC

Ambulare natare quidam que transeunt in aliud corpus ut lectius ut operat. omnium actuum

act.[a] v.[u] corporis sunt qui non proveniunt ab aia sed a corpore a forma (inquam) corporis ut ignis calefacere et elementarum motus ut motorum et Petrei surbat et lapidum

C.[o] 3. Ar. duas proprietates tribuit act. et pass. nempe habere contrarietatem et suscipere magis et minus ut calefacere frigefacere ss. contraria et aliquid dicit magis aut minus calefacere aut frigefacere

Alias duas tribuit Gilbertus 1.[a] e. qd ab actio fit cum motu aut mutat. 2.[a] qd ab actio infert passionem perfectam aut corruptivam proportionabilem eaque de rerum actione intelligenda ss. de passione

De quando.

Quando inqt. Gilb. e. id qd ex adiacentia temporis relinquitur. porro quando unde qd tempus e. mensura continua successiva corruptibilia et sue operat. mensurant temp.[o] qr nunquam habet totum suum. ut simul. et dupliciter pot. considerare uno modo ut e. mensura motus primi mobilis alio m.[o] ut e. mensura harum rerum inferiorum et hoc dupliciter uno m.[o] ut hec partes continuas et sic pertinet ad quantitatem alio modo e. mensura harum rerum inferiorum sicut ii sicut hic et hoc praedicam.[tus] ex quo pt. qd e. accidentia extrinsecum qr e. cal. aut obu extrinsecum. rei mensuratae v. sm. diversa tempora ss. dixit ipsi qdo ut preteritum futurum presens v.[o] tempus et qdo respicere facit non realiter nomine e. idem tempus mensuram extrinsece

3. ss. proprietati qdo nempe non habere contrarium non suscipere magis et minus et qd illud demonstret corpora corruptibilia

De ubi.

Ubi inqt. Gilb. e. circumscriptio corporis passiva accidentis ex circumscriptione corporis passiva provenit declarat. huius difficultatis e. not. qd locus e. ultima superficies corporis continentis immobilis. ut dupliciter pot. aliquid e. in loco circumscriptive et definitive definitive ss. in loco aeque dicit quanta non sunt neque per se neque per accidens

accidens

Adverte tn. non .e. ubi q sed talit. s. in una p.e mundi q non, sint. in alia ut. ss. angeli. et. alie separatae quae definitive dicunt. ee in loco id e. determinatae qr. sunt determinate ss. in una p.e mundi, q non ss. in alia et. (illa) non poss. ee ubi. circunscriptive dicunt. ee in loco o[mn]ia quanta praeter supremam sphaeram quae e. in loco imaginario in loco reperiunt. ubi o[mn]ia reperit. superficies corporis continentis et. corpus contentum et. respectus corporis contenti ad corpus continens et. connexio et. respectus a puncto coeli ad centrum terrae et. ubi non e. aliquid ex his sed e. d[ic]us q resultat ex superficie ambiente nempe continenti a loco aut. denominatio quam tribuit. locus corpori contento u[nde]. imo nemo ubi. idem q locus ut. denominat. locatum et. sic e. accidens extrinsecum /.

ex quo seq. q in aliis speciebus motus ipso mobili adquirit. aliqua forma intrinseca ut. in alterat. quae fit ad calorem calor quae e. forma in haerens et. in augmentat.e tota quantitas sed in motu locali adquirit. forma extrinseca nempe continentia locus q e. ubi.

seq. 2o q ubi. e. concretum & locus e. abstractum sicut q do e. concretum et. tempus e. abstractum si dices quare in his concretae faciunt. diversa praedicam.ta in aliis non in quantitate aut. qualitate R. qr. in aliis praedicam.tis accidentia in haerent. intrinsece ad in sui non in haerent. s[ed] adiacent. extrinsece

seq. 3. q plures ss. spe. ubi. ut. nomen ee ubicus /.

seq. ultimo q ubi. ss. duae proprietates nempe q illud ubi. e. duarum nec suscipit. magis et. minus

De situ /.

Positio seu situs e. quidam partium dispositio et. generat.u ordinario ingt. Gilb. ut. tacite stat (?) constare. quibus intellectis e. not. q positio e. duplex una e. ordo partium int. se et. toto et. ista pertinet ad praedicam.tum quantitatis alia e. positio partium inter se et. ad locum et ista e. quae pertinet. ad illud praedicamentum

duplex tn. e. positio una nalis alia accidentalis nalis e. illa qua n.a dedit. alicui imo quam habet. caput. sursum bruta deorsum & pedes

Et Ponis tali loco et. brevsia accidentali. e. quis spondet ex Vbi tate. Sic. Vt. cum sedere stare l. ex aperto aliq.

Ex quo seqr quarto sit. accidens extrinsecum qd e. ordinatio et. correspondentia partium loci partibus locati.

Seqr 2o. quo m. sic distinguit. a Vbi. qd Vbi. solum dicit. circumdari a loco. ad sic dicit. ordinationem partium loci correspondentium partibus locati.

Seqr 3. qd quamvis aliqui dicant. qd sic ordinatio sit. partium locati corresp. ondentium partibus loci nostri. cum. S. Th. op. 48 dicimus ipsum e. ordinatio partium loci correspondentium partibus locati.

Seqr ulto. qd sit non Sec. non Sec. contrarium nec suscipit. magis et minus et. si. plures eius spes ut. sedere stare

De Habitu

Habitus sic definit a Gilb. e. corpori et. eorum quae circa corpus sunt adiacentia ut. vestitum e armatum esse.

Ubi est advertendum qd habitus triplicit. sumit. Vno mo. p[ro] qualitate ..., sm qd disponit. subiectum in ordine ad bene l. male esse 2o mo sumit p[ro] eo qd e. habere rem talem qd int. habentem et. rem habitam medicat. illa relatio ut. habere amicum habere pecuniam et. Ut sic. e. post. predicamentum 3. m. sumit. p[ro] eo qd e. habere aliquid per modum alterius aut. passiu. et. sic e. illud ultimum predicamentum ut. e vestitum e armatum aut. calceatum

Ex quo seqr qd habitus consistat. in re extrinseca s. in Veste aut. calceo aut. armis et. sic e. accidens extrinsecum

Seqr 2o qd pot. e. in p[ri]mo aut. in 2o in p[ri]mo ut. e calceatum in 2o ut. e armatum aut. vestitum

Seqr tertio qd habitus suscipit. magis et. minus non per intentionem sed per extensionem qr magis vestitus dicitur ... duabus vestibus quam una

Nonnulli habitus sunt contrarium qr non suscipit magis et minus per intentionem sed per extensionem

Finis Logicae

BIBLIOTECA DE SANTA CRUZ DE VALLADOLID

UVA.BHSC

4

2 5 4 7
4 2
7 6 4 6
2 0 2 8 8
2 6 9 5 2 2
2 6 9 5 3

d d d
d d d
d d
d
es d d d

R 5 4 9 5 3
9 9 7 3 4 3
6 4 7 6 2

augu

matriamqueris

agmentadu

R 8 9 7 6 4
4 8 4 3 2
4 1 3 5
9 7 6 4

qo di datum mi fecit literi mani fi ki

UVA.BHSC